ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ СТАТИСТИКА АГЕНТТІГІ
АГЕНТСТВО РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН ПО СТАТИСТИКЕ

Қазақстан Республикасының «Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы» Заңына сәйкес бұл материал көбейтуге (көшіруге) жатпайды, статақпараттарды өзінің жарияланымдарында (басылымдарында) пайдаланған жағдайда Қазақстан Республикасы Статистика агенттігіне сілтеме жасауға міндетті.

В соответствии с Законом РК «Об авторском праве и смежных правах» данный материал не подлежит размножению (копированию), при использовании статинформации в своих публикациях (изданиях) обязательна ссылка на Агентство Республики Казахстан по статистике.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

2005 жылдың қаңтар-ақпаны
январь-февраль 2005 года

АЛМАТЫ, 2005

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫ

Ай сайынғы ақпараттық-талдамалы журнал

1991 жылдан бастап шығады

Құрылтайшы: Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі

Бас редактор - Қ.Әбдиев

«Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуында» 2005 жылдың қаңтар-ақпанындағы ел экономикасының дамуы туралы жедел статистикалық деректер бар.

«Қазақстан Республикасы және оның өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық дамуының статистикалық көрсеткіштері» қосымшасында тиісті бөлімдер бойынша кестелік материал келтірілген.

Қазақстан Республикасы Статистика агенттігінің «Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуы (жедел деректер)» ай сайынғы журналын электрондық түрде де ұсыну мүмкіндігі бар.

Мекен-жайы: Қазақстан Республикасы, 050008, Алматы қаласы, Абай даңғылы, 125, Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі
Телефондар: 8 (327-2) 61-13-23, 61-66-45
Факс: (327-2) 42-08-24
E-mail:stat@ mail.online.kz
Internet:http//www.stat.kz

Шартты белгілер:

- – құбылыс жоқ
0,0 – болмашы шама
… – деректер жоқ (табыс етілмеген)

Таралымы: 250 дана.
Көлемі = 45,25 ЕБТ

Журнал Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде 2002 жылдың 14 тамызында тіркелген № 3156-Ж

СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Ежемесячный информационно-аналитический журнал

Издается с 1991 года

Учредитель: Агентство Республики Казахстан по статистике

Главный редактор - К.Абдиев

«Социально-экономическое развитие Республики Казахстан» содержит оперативные статистические данные о развитии экономики страны в январе-феврале 2005г.

В приложении «Статистические показатели социально-экономического развития Республики Казахстан и ее регионов» приведен табличный материал по соответствующим разделам.

Агентство Республики Казахстан по статистике имеет возможность предоставлять ежемесячный журнал «Социально-экономическое развитие Республики Казахстан (оперативные данные)» также в электронном виде.

Адрес: Республика Казахстан, 050008, г. Алматы, пр Абая, 125, Агентство Республики Казахстан по статистике
Телефоны: 8 (327-2) 61-13-23, 61-66-45
Факс: (327-2) 42-08-24
E-mail:stat@ mail.online.kz
Internet: http//www.stat.kz

Условные обозначения:

- – явление отсутствует
0,0 – незначительная величина
… – данные отсутствуют (не представлены)

Тираж: 250 экз.
Объем = 45,25 УПЛ

Журнал зарегистрирован в Министерстве культуры, информации и общественного согласия Республики Казахстан 14 августа 2002 г. № 3156-Ж

© Қазақстан Республикасы Статистика агенттігі, 2005
© Агентство Республики Казахстан по статистике, 2005

Мазмұны

1. Қазақстан Республикасының 2005 жылғы қаңтар-ақпандағы әлеуметтік-экономикалық дамуының қысқаша қорытындылары ... 5

2. Тауарлар мен қызметтер өндірісі ... 7

2.1 Өнеркәсіп өндірісі ... 7
2.2 Ауыл шаруашылығы ... 11
2.3 Құрылыс ... 13
2.4 Көлік ... 14
2.5 Байланыс ... 14
2.6 Сауда және өзге де қызметтер ... 15

3. Шағын бизнес мониторингі ... 17

4. Сыртқы сауда ... 18

4.1 Сыртқы сауда айналымы ... 18
4.2 ТМД мемлекеттерімен сыртқы сауда ... 19
4.3 Әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда ... 20

5. Инвестициялар ... 21

5.1 Қаржы емес активтерге инвестициялар ... 21
5.2 2004 жылғы Қазақстан Республикасындағы жер қойнауын пайдаланушылардың инвестициялық қызметінің нәтижелері ... 22

6. Бағалар ... 23

6.1 Тұтыну бағалары ... 23
6.2 Экономиканың нақты секторындағы бағалар ... 24

7. Қаржы жүйесі ... 27

7.1 Мемлекеттік қаржы ... 27
7.2 Кәсіпорындардың қаржы қызметі ... 28
7.3 Ақша-кредит жүйесі ... 29

8. Еңбек рыногы және еңбекке ақы төлеу ... 30

8.1 Жалданып жұмыспен қамтылу ... 30
8.2 Жұмыссыздық және жұмыспен қамтамасыз ету ... 31
8.3 Еңбекке ақы төлеу ... 31

9. Халықтың табысы ... 33

10. Демографиялық процестер және әлеуметтік сала ... 35

10.1 Демографиялық ахуал ... 35
10.2 Халықтың ауру-сырқаулығы ... 36
10.3 Қылмыстылық ... 36

11. Қазақстан Республикасы өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы: салыстырмалы талдау ... 38

12. Конъюнктуралық зерттеулер ... 40

13. Әлемдік экономиканың даму үрдісі ... 43

13.1 ТМД елдерінің әлеуметтік-экономикалық жағдайы ... 43
13.2 ЕО және Еуро-аймақ елдерінің ағымдағы жайы ... 46
13.3 2005 жылдың ақпанындағы жекелеген тауарлардың әлемдік рыногінің конъюнктурасы ... 49

Содержание

1. Краткие итоги социально-экономического развития Республики Казахстан в январе-феврале 2005 года ... 52

2. Производство товаров и услуг ... 54

2.1 Промышленное производство ... 54
2.2 Сельское хозяйство ... 58
2.3 Строительство ... 60
2.4 Транспорт ... 61
2.5 Связь ... 61
2.6 Торговля и прочие услуги ... 62

3. Мониторинг малого бизнеса ... 64

4. Внешняя торговля ... 65

4.1 Внешнеторговый оборот ... 65
4.2 Внешняя торговля с государствами СНГ ... 66
4.3 Внешняя торговля с другими странами мира ... 67

5. Инвестиции ... 68

5.1 Инвестиции в нефинансовые активы ... 68
5.2 Результаты инвестиционной деятельности недропользователей в Республике Казахстан за 2004г. ... 69

6. Цены ... 70

6.1 Потребительские цены ... 70
6.2 Цены в реальном секторе экономики ... 71

7. Финансовая система ... 74

7.1 Государственные финансы ... 74
7.2 Финансовая деятельность предприятий ... 75
7.3 Денежно-кредитная система ... 76

8. Рынок труда и оплата труда ... 77

8.1 Занятость по найму ... 77
8.2 Безработица и обеспечение занятости ... 78
8.3 Оплата труда ... 78

9. Доходы населения ... 80

10. Демографические процессы и социальная сфера ... 82

10.1 Демографическая ситуация ... 82
10.2 Заболеваемость населения ... 83
10.3 Преступность ... 83

11. Социально-экономическое положение регионов Республики Казахстан: сравнительный анализ ... 85

12. Конъюнктурные обследования ... 87

13. Тенденции развития мировой экономики ... 90

13.1 Социально-экономическое положение стран СНГ ... 90
13.2 Текущее состояние стран ЕС и Евро-зоны ... 93
13.3 Конъюнктура мирового рынка отдельных товаров в феврале 2005г. ... 96

1. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ 2005 ЖЫЛҒЫ ҚАҢТАР-АҚПАНДАҒЫ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУЫНЫҢ ҚЫСҚАША ҚОРЫТЫНДЫЛАРЫ

Экономиканың нақты секторы. 2005 жылғы қаңтар-ақпанда *өнеркәсіп өндірісінің көлемі* қолданыстағы бағамен 684,2 млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы қаңтар-ақпандағыдан 7,6%-ға артық. Өндіріс көлемі 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда кен өндіру өнеркәсібінде – 10,4%-ға, өңдеу өнеркәсібінде – 4,3%-ға, электр энергиясын, газ бен су өндіруде және бөлуде – 8,3%-ға өсті.

2005 жылғы қаңтар-ақпанда *ауыл шаруашылығының жалпы өнімінің көлемі* ағымдағы бағамен 41,7 млрд. теңгені құрап, 2004 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда 4,4%-ға өсті.

2005 жылғы қаңтар-ақпанда *жүк тасымалдаудың жалпы көлемі* (коммерциялық тасымалдаумен шұғылданатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасымалдаған жүк көлемінің бағасын есепке алғанда) 259,5 млн. тоннаны құрап, 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 2,2%-ға өсті.

Есепті кезеңде *бөлшек сауда тауар айналымының көлемі* (қоғамдық тамақтандыру айналымынсыз) 185,2 млрд. теңгені құрап, 2004 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда 9,9%-ға артты.

2005 жылғы қаңтар-ақпанда *негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың көлемі 189,7* млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы қаңтар-ақпандағыдан 1,4 есе көп.

2005 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша республикада 212089 *заңды тұлға тіркелді*, соның ішінде жұмыспен қамтылғандардың саны 50 адамға дейінгі кәсіпорындар - 199037. Жұмыс істеп тұрғандары – 159857. Жұмыс істеп тұрған заңды тұлғалардың ішінде шағын кәсіпорындар – 147731 құрайды, олардан шағын бизнес кәсіпорындары - 106001.

Сыртқы сауда. 2005 жылғы қаңтарда Қазақстанның *сыртқы сауда айналымы* (Қазақстан Республикасы Кедендік бақылау комитетінің деректері бойынша ұйымдаспаған сауданы есепке алмағанда) 2857,7 млн. АҚШ долларын құрап, 2004 жылғы қаңтармен салыстырғанда 31%-ға өсті, соның ішінде *экспорт* – 1789,0 млн. АҚШ доллары (28%-ға өсті), *импорт* – 1068,7 млн. АҚШ доллары (37%-ға өсті).

Баға. 2005 жылғы ақпанда *тұтыну бағасының индексі* 2004 жылғы желтоқсанымен салыстырғанда 101,3% құрады. Азық-түлік тауарларының бағалары мен тарифтері 1,9%-ға, азық-түлік емес тауарлардың – 0,1%-ға, ақылы қызметтердің – 1,3%-ға өсті. 2005 жылғы ақпанда өнеркәсіп өнімін өндіруші кәсіпорындар бағасы 2004 жылғы желтоқсанымен салыстырғанда 1,7%-ға өсті.

Қаржы. 2005 жылдың 1 ақпанында Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің жедел деректері бойынша Қазақстан Республикасының *Мемлекеттік бюджетіне* түсімдер көлемі 153,6 млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы 1 ақпандағыдан 47,1%-ға артық, шығындар – 35,5 млрд. теңге (17,4%-ға кем).

Есеп берген кәсіпорындар мен ұйымдардың деректері бойынша 2005 жылғы ақпанда салық салғанға дейінгі кәдуілгі қызметтен алынған қаржылық нәтиже табыс есебінде 129,3 млрд. теңге сомасында анықталды, бұл 2004 жылғы ақпандағыдан 35,5%-ға артық. *Пайдалылық деңгейі* – 39,2%. Есеп берген кәсіпорындардың жалпы санынан *залалды кәсіпорындардың үлесі* 40,9% құрады.

2005 жылғы 1 ақпанға Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкісінің деректері бойынша екінші деңгейдегі банктердің экономика салаларына салған *кредиттік салымдары 1502,4* млрд. теңгені құрады. Олардың өсуінің тұрақты серпіні байқалады. Кредиттік салымдардың жалпы көлемінде ұзақ мерзімді кредиттер үлесі 65,7%, шетел валютасындағы кредиттердің үлесі 52,8% құрады. 2005 жылғы 1 ақпанға банк жүйесіндегі *депозиттер көлемі* 1199,5 млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы 1 ақпандағыдан 62,4%-ға көп, соның ішінде халық депозиттері (салымдары), тиісінше, 437,4 млрд. теңге болды, бұл 2004 жылғы 1 ақпандағыдан 24,4%-ға көп.

Еңбек рыногі. 2005 жылғы ақпанда, сараптамалық бағалау бойынша, *жұмыссыздар саны* 656,1 мың адамды құрады, *жұмыссыздық деңгейі* экономикалық тұрғыдан белсенді халық санына 8,5% құрады, соның ішінде жұмыспен қамту органдарында жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны, 2005 жылғы ақпанның соңына, 121,3 мың адамды құрады, олардың экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы үлесі, тиісінше, 1,6%-дан құрады.

2005 жылғы қаңтарда қызметкерлерге есептелген *орташа айлық атаулы жалақы* 28447 теңгені құрап, 2004 жылғы қаңтармен салыстырғанда 14,5%-ға өсті. *Нақты жалақы* 7,2%-ға өсті.

Халық табысы. 2005 жылғы қаңтарда, бағалау бойынша, *халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы* 12620 теңгені құрап, 2004 жылғы қаңтармен салыстырғанда – 15,4%-ға, *нақты ақшалай табысы* – 8,1%-ға өсті.

НЕГІЗГІ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ИНДИКАТОРЛАР

	Өлшем бірлігі	2005ж. қаңтар-ақпан	2005ж. ақпан	Өткен жылдық тиісті кезеңіне %- бен		2005ж. ақпан 2005ж. қаңтарға %-бен
				2005ж. қаңтар-ақпан	2005ж. ақпан	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономикалық көрсеткіштер						
Өнеркәсіп өнімінің (тауардың, қызметтің) көлемі	млрд. теңге	684,2	341,3	107,6	106,2	90,2
Ауыл шаруашылығының жалпы өнімінің көлемі	млрд. теңге	41,7	20,7	104,4	103,0	97,1
Көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау	млн. тонн	259,5	128,5	102,2	100,9	98,1
Байланыс қызметінің көлемі (өсу қарқыны салыстырмалы бағаларда), жедел деректер бойынша	млрд. теңге	29,4	14,3	126,2	123,4	96,5
Өткізудің барлық арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымы	млрд. теңге	185,2	92,7	109,9	110,1	99,9
Сыртқы сауда айналымы[1]	млн. АҚШ долл.		2857,7		131	86
соның ішінде:						
экспорт			1789,0		128	85
импорт			1068,7		137	87
Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар	млрд. теңге	189,7	92,6	140,0	123,0	95,4
Тұтыну бағасының индексі				106,9	101,3[2)]	100,6
Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасының индексі				120,7	101,7[2)]	103,5
Жұмыссыздар саны (бағалау)	мың адам	х	656,1	х	95,2	99,4
Орта есеппен жан басына шаққандағы ақшалай табыс (бағалау)[1]	теңге		12620		115,4*	84,8
Нақты ақшалай табыс (бағалау)[1]	%-бен				108,1*	84,2
Бір қызметкердің орташа айлық жалақысы[1]:						
атаулы	теңге		28447	-	114,5	79,8
нақты	%-бен		-	-	107,2	79,2
Қаржылық көрсеткіштер [3]						
Бюджеттің тапшылығы (профицит)	ЖІӨ-ге %- бен	-				
М3 ақша жиыны [4]	млрд. теңге		1545,2		159,3	94,5
Айналымдағы қолма-қол ақша[4]	млрд. теңге		345,7		149,5	91,1
Банк жүйесіндегі депозиттер[4]	млрд. теңге		1199,5		162,4	95,5
соның ішінде халық депозиттері	млрд.теңге		437,4		130,7	99,1
Екінші деңгейдегі банктердің экономика салалары мен халықты кредиттеуі[4]	млрд. теңге		1502,4		154,2	101,2
соның ішінде ұзақ мерзімді кредиттік салымдар	млрд.теңге		987,0		161,4	101,2
Кәсіпорындар мен ұйымдардың пайдалылығы[1]	%-бен		39,2		-	-
Кәсіпорындар мен ұйымдардың дебиторлық берешегі	млрд. теңге		1850,1		127,2	102,0
Кәсіпорындар мен ұйымдардың міндеттемелер бойынша берешегі	млрд. теңге		4470,4		141,1	114,3

[1]2-баған - қаңтар 2005ж.; 4-баған- қаңтар 2005ж. 2004ж. қаңтарға - %-бен; 5-баған - қаңтар 2005ж. 2004ж. желтоқсанға %-бен.
[2] 2004 ж. желтоқсанға
[3]2-баған - кезең басында; 4-баған - 1.02.2005ж. 1.02.2004ж-ға; 5-баған - 1.02.05. 1.01.05ж-ға.
[4] ҚР Ұлттық Банкісінің деректері бойынша. 2004 жылғы қаңтарда нақтыланған деректерге %-бен.*

Ескерту: Бөлшек сауда тауар айналымы өткізудің барлық арналары бойынша қоғамдық тамақтандырудың қызметтерін есепке алмайды.
Сыртқы сауда тауар айналымы Қазақстан Республикасы Кедендік бақылау комитетінің деректері бойынша ұйымдаспаған сауданы есепке алмай келтірілген.

2. ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕР ӨНДІРІСІ

2.1 ӨНЕРКӘСІП ӨНДІРІСІ

2005 жылдың қаңтар-ақпанында Қазақстанның өнеркәсіп кәсіпорындары (шағын, қосалқы кәсіпорындарды, үй шаруашылықтары секторын қоса) қолданыстағы бағада 684,2 млрд. теңгенің өнімін өндірді, бұл 2004 жылғы қаңтар-ақпандағы деңгейге 107,6% құрады. Өндіріс көлемінің өсуі, өндірісі 11,4%-ға төмендеген Қарағанды облысынан басқа, республиканың барлық өңірлерінде байқалды.

2005 жылдың қаңтар-ақпанындағы өнеркәсіп өнімдерінің нақты көлем индекстері және өнеркәсіптің салалық құрылымы

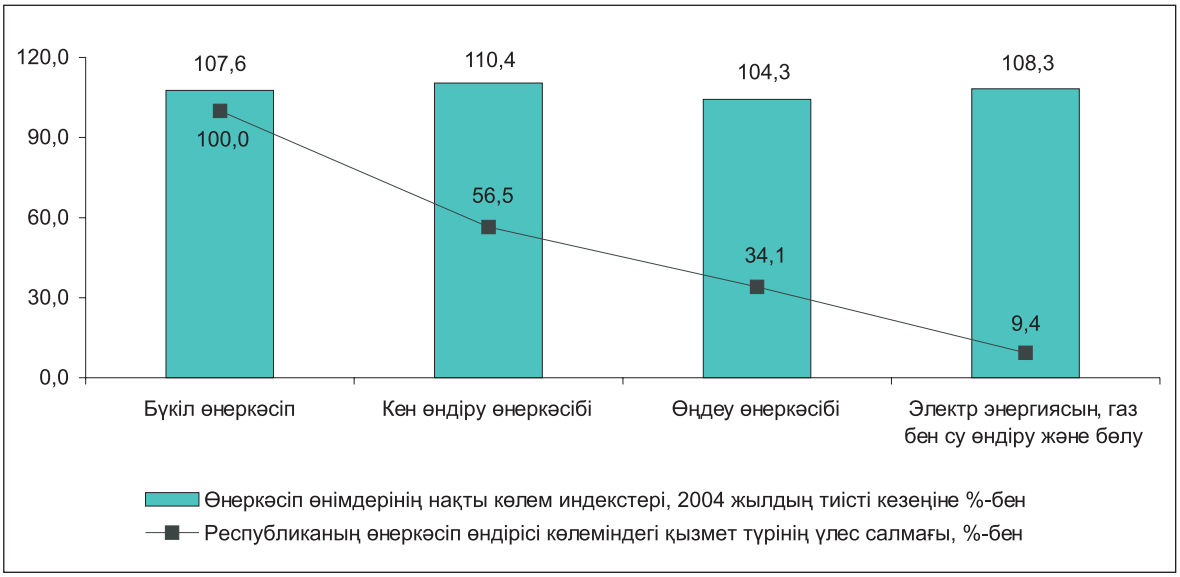

Кен өндіру өнеркәсібінде 2005 жылдың қаңтар-ақпанында 386,9 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл 2004 жылдың қаңтар-ақпанынан 10,4% жоғары. Осы кезеңде көлемнің өсуі негізінен газ конденсатын (50,7%-ға); темір кендерін (20,8%-ға); лигнит (16%-ға); шикі мұнай (6,3%-ға); теміркенді шекемтастар (1,8%-ға) өндіруді арттыру есебінен қамтамасыз етілді. Табиғи газдың жалпы өндірісінің өсуі 55,4% құрады. Сонымен қатар, тас көмірді (94,9%); құрамында алтыны бар кендерді (69,6%); қорғасын-мырыш кендерін (92,9%); мыс-мырыш кендерін (94,2%) өндіру төмендеді.

2005 жылдың қаңтар-ақпанындағы өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индекстері және кен өндіру өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің үлес салмағы

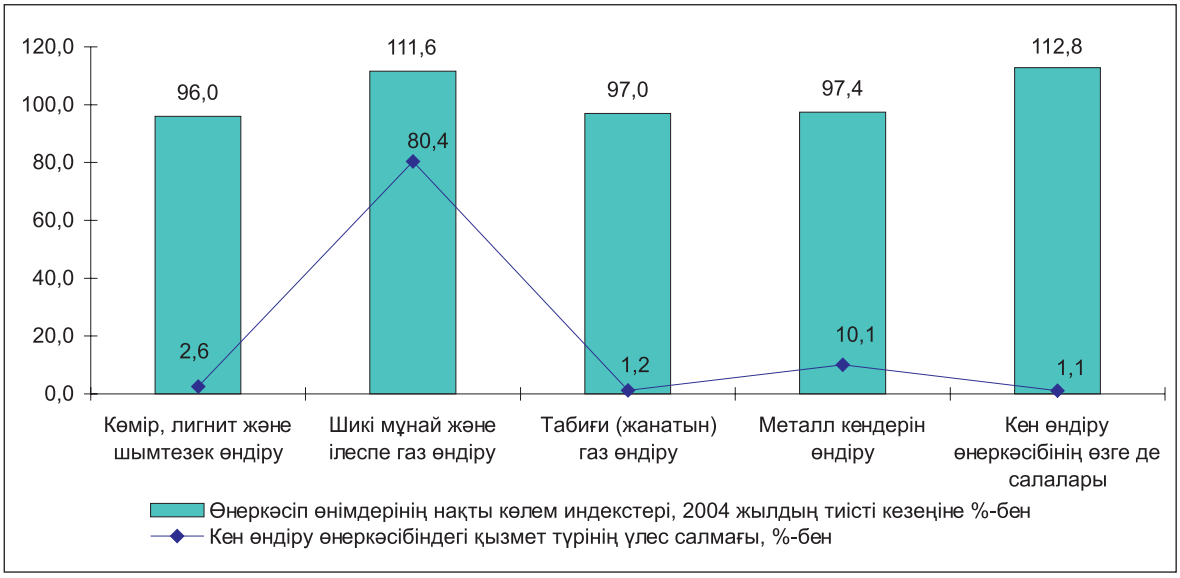

Өңдеу өнеркәсібінде 2005 жылдың қаңтар-ақпанында 233,2 млрд. теңгенің өнімі өндірілген, бұл 2004 жылдың қаңтар-ақпанындағы деңгейден 4,3% артық.

2005 жылдың қаңтар-ақпанындағы өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индекстері және өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің үлес салмағы

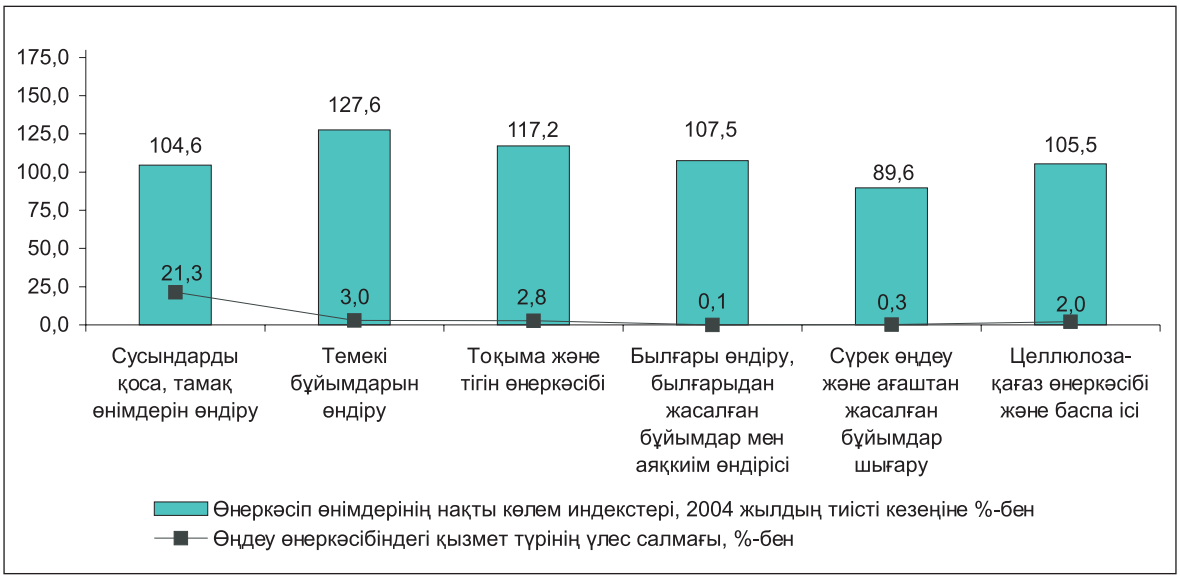

2005 жылдың қаңтар-ақпанында 56,6 млрд. теңгеге ауыл шаруашылығы өнімі өңделді, соның ішінде **сусындарды қоса, тамақ өнімдерін өндіру** 49,6 млрд. теңге. 2004 жылғы қаңтар-ақпанындағы деңгейге қарағанда еттен жасалған консервілерді; өңделген және консервіленген балықты; жеміс және көкөніс шырындарын; сүт және кілегейді; ірімшік және сүзбені; ұн; жарма; ақтаған күрішті; майонезді өндіру арттты. Сондай-ақ, арақ (39,7%-ға); этил спиртін (20,6%-ға); коньяк (20,5%-ға); жүзім шарабын (4,6%-ға) өндіруді арттыру қамтамасыз етілді.

2005 жылдың қаңтар-ақпанында **тоқыма және тігін өнеркәсібінде** 6,6 млрд. теңгенің өнімі өндірілді. 2004 жылғы қаңтар-ақпанымен салыстырғанда өндірістің өсуі негізінен қызметтің осы түрі бойынша, өнеркәсіп өндірісі көлемінің 80%-ға жуық үлесі келетін мақта талшығын (19,3%-ға) шығаруды арттыру есебінен болды. Сондай-ақ, мата; иірімжіптер; төсек жаймалары; кілем және кілем бұйымдары; свитерлер, жемпірлер, пуловерлер және осыған ұқсас бұйымдар; жұмыс киімдері 2004 жылғы қаңтар-ақпандағыдан артық өндірілген. Мұнымен қоса, жүннен және фетрден басылған аяққиім; сырт киім; табиғи үлбірден жасалған пальто және қысқа пальто өндіру төмендеді.

2005 жылдың қаңтар-ақпанында **былғары және былғарыдан жасалған бұйымдар мен аяққиім өндірісінде** 329 млн. теңгенің өнімі өндіріліп, 2004 жылғы қаңтар-ақпандағы деңгейден 7,5% жоғары болды, бұл аяққиім (144,6%); ірі қара малдың немесе жылқы тектес жануарлардың терісінен жасалған былғары (103%) өндірісін арттыру есебінен қамтамасыз етілді.

Сүрек өңдеу және ағаштан жасалған бұйымдар шығару көлемі 2005 жылдың қаңтар-ақпанында 2004 жылдың қаңтар-ақпанымен салыстырғанда негізінен құрылыстық ағаш конструкцияларын (29,8%-ға); теміржол және трамвай шпалдарын (23,2%-ға); терезе, есік және олардың рамаларын (7,6%-ға); ағаш ыдыстар (5,4%-ға) шығаруды азайтудан 89,6% құрады.

Целлюлоза-қағаз өнеркәсібінде және баспа ісінде 2005 жылдың қаңтар-ақпанында 4,8 млрд. теңгеге өнім өндірілді. Өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда қағаз қаптар мен пакеттер (156,4%); газеттер, жорналдар және аптасына төрт реттен артық шығатын мерзімдік басылымдар (117,9%); қағаздан немесе кеңірдектелмеген қатырма қағаздан жасалған қораптар, жәшіктер және сөмкелер (113,4%); аптасына төрт реттен кем шығатын газеттер (111%); пошталық және құттықтау ашық хаттарын (107,6%) шығаруды арттыру қамтамасыз етілді.

2005 жылдың қаңтар-ақпанындағы өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индекстері және өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің үлес салмағы

2005 жылдың қаңтар-ақпанында **кокс, мұнай өнімдерін және ядролық материалдарды өндіруде** 22,7 млрд. теңгеге өнім шығарылды, бұл көмірсутекті сұйытылған газ (1,9 есе); жанатын мазут (44%-ға); мотор отынын (бензин) (15,4%-ға); газойль (6,9%-ға); бензинделген газ (5,3%-ға) өндіруді арттыру есебінен өткен жылғы қаңтар-ақпандағы деңгейден 11,9%-ға жоғары.

Химия өнеркәсібінде 2005 жылдың қаңтар-ақпанында 6,8 млрд. теңгенің өнімі өндірілді немесе күкірт (85,1%) және ортофосфор (фосфор) қышқылын (40,5%); натрий трифосфатын (29,5%) және бихроматын (77,9%); азотты (30,1%) және фосфорлы тыңайтқыштар (89,4%) шығаруды азайтуға байланысты 2004 жылғы қаңтар-ақпандағыдан 5,6%-ға төмен болды.

2005 жылдың қаңтар-ақпанында **резіңке және пластмасса бұйымдары өндірісінде** 2,4 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, бұл өткен жылдың қаңтар-ақпанындағы деңгейден 5,1%-ға жоғары. Өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда резіңке (474,1%) және пластмассадан (113,2%) жасалған құбырлар, түтіктер, жең және шлангілер; резіңкеден жасалған конвейрлік (транспортерлік) таспалар (112,4%); пластмассадан жасалған есіктер, терезелер, есік қораптары және терезе жақтаулары, есікке арналған босаға, терезе қақпағы, терезе жапқыштар (109,3%) шығару артты.

Өзге де металл емес минералды өнімдер өндірісінде 2005 жылғы қаңтар-ақпанда 8 млрд. теңгенің өнімі шығарылды, бұл 2004 жылғы қаңтар-ақпандағы деңгейге 114,3% құрады, бұл негізінен асбестцементтен жасалған жаймалар, панельдер, тақтайшалар және осыған ұқсас бұйымдар (295,4%); ғанышкартонын (162%); тауарлы бетон (155,6%); құрылыс ерітінділерін (151,7%); цемент (122,1%); бетоннан жасалған құрама құрылыс конструкцияларын (103%) өндіруді арттыру есебінен болды.

2005 жылдың қаңтар-ақпанында **металлургия өнеркәсібінде және металдан жасалған дайын бұйымдар өндірісінде** 102,5 млрд. теңгенің өнімі өндірілді, соның ішінде қара және түсті металлургия өнімі - тиісінше 39,8 млрд. және 55,9 млрд. теңге. Тұтастай қызмет түрі бойынша 2005 жылдың қаңтар-ақпанындағы нақты көлем индексі 2004 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда 95,1% құрады; сала үлесіне өңдеу өнеркәсібі көлемінің 44% келеді. **Қара металлургияда** шойын (23,9%-ға); болат (23,8%-ға); жайма илек (22,8%-ға) шығаруды қысқарту есебінен өндіріс 10,4%-ға төмендеген. Ферроқорытпалар өндірісі 10,6%-ға өскен. **Түсті металдар өндірісінде** нақты көлем индексі 102,4% құрады. Өңделмеген мырыш (123,5%) және қорғасын (117,4%); аффинаждалған күміс (117%); алюминий тотығын (102,6%) шығару артты. Мұнымен қатар, мыс сымы (88,9%-ға); аффинаждалған алтын (11,3%-ға); мыс (3,1%-ға) сияқты өнім түрлері бойынша өндіріс төмендеген.

Дайын металл өнімдерін өндіру 2005 жылдың қаңтар-ақпанында 2004 жылғы қаңтар-ақпандағы деңгейге 78,7% құрады, бұл цистерналар, кеспектер және барабандар (80,6%-ға); қара металдардан жасалған ванналар (37,1%); орталық жылу жүйесінің қазандарын (32,8%-ға); қымбат емес металдармен қапталған электродтар (18,7%-ға) шығаруды азайтуға байланысты.

2005 жылдың қаңтар-ақпанындағы өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индекстері және өңдеу өнеркәсібі қызметінің жекелеген түрлерінің үлес салмағы

Машиналар мен жабдықтар өндіруде 2005 жылдың қаңтар-ақпанында 6,7 млрд. теңгенің өнімі шығарылды. 2004 жылғы қаңтар-ақпанындағы деңгейге қарағанда тұрмыстық кір жуғыш машиналар немесе кір жуу үйлеріне арналған машиналар (272,7%); экскаваторлар (200%); қозғалтқыштар (144,1%); мұнай кәсібіне арналған жабдықтар (122,8%); төрттағанды және көпірлік крандар (118,8%) шығару өсті. Мұнымен қатар, шарикті немесе аунақша мойынтіректер (98,4%); кен өндіру өнеркәсібіне арналған машиналар (22,5%); мұнай-газ өндейтін жабдықтар (67,6%); орталықтан тебетін сорғылар (38,1%) шығару төмендеді.

Электр жабдықтары, электрондық және оптикалық жабдықтар 4,8 млрд. теңгеге өндірілген. 2005 жылдың қаңтар-ақпанында 2004 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда бейне жазуға немесе бейне жаңғыртуға арналған аппаратуралар (94,2%); магнитофондар (47,5%); теледидарлар (42,8%); электр тізбектерін ажыратуға, ауыстырып қосуға немесе қорғауға арналған, кернеулілігі 1000 В-ға дейінгі аппаратураларды (29,4%) шығару төмендеген.

2005 жылдың қаңтар-ақпанында **көлік құралдары мен жабдықтарын өндіру** 7,8 млрд. теңгені құрады. 2004 жылдың қаңтар-ақпанындағы деңгейге қарағанда тіркемелер және жартылай тіркемелер, контейнерлер және қозғалтқыш бөлшектерін (9,3 есе) шығару артқан. Теміржол локомотивтерін, трамвайға арналған моторлы вагондарды жөндеу және техникалық қызмет көрсету қызметтерінің (129%) көлемі артқан. Теміржол локомотивтерінің, трамвайға арналған моторлы вагондар (18,3%) және автомобиль бөлшектерінің (38,6%); жолаушыларға арналған жеңіл автомобильдер (48,5%) өндірісі 2004 жылғы қаңтар-ақпанға қарағанда төмендеген.

Өнеркәсіптің өзге де салаларында 2,5 млрд. теңгенің өнімі өндірілген. Жиһаз шығару 2004 жылғы қаңтар-ақпандағы деңгейге қарағанда артқан: асүйге арналған жиһаз – 2 есе; асхана және қонақ күту бөлмесіне арналған жиһаз - 52%-ға; қаңқасы негізінен металдан жасалған, отыруға арналған жиһаз – 42,7%-ға; ағаш төсектер – 9,4%-ға; сауда кәсіпорындарына арналған және кеңсе жиһазы – 6,6%-ға. Мұнымен қатар, спорт тауарлары (125,9%) мен зергерлік бұйымдар (121,5%) өндірісі өскен.

Электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлуде нақты көлем индексі 2005 жылдың қаңтар-ақпанында 2004 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда 108,3% құрады.

Электр энергиясын өндіру 13,4 млрд. кВт. сағ. құрады немесе 2004 жылдың қаңтар-ақпанындағы деңгейден 7,5% жоғары, мұны Ақмола, Шығыс Қазақстан, Оңтүстік Қазақстан облыстары және Алматы қаласынан басқа барлық өңірлердің кәсіпорындары қамтамасыз етті.

Жылу энергиясын өндіру 23,2 млн. Гкал құрады немесе өткен жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда 5,4% жоғары. Өндірістің өсуін Атырау, Қарағанды және Маңғыстау облыстарынан басқа барлық өңірлердің кәсіпорындары қамтамасыз етті.

2005 жылдың қаңтар-ақпанындағы өнеркәсіп өндірісінің нақты көлем индекстері және электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу қызметінің жекелеген түрлерінің үлес салмағы

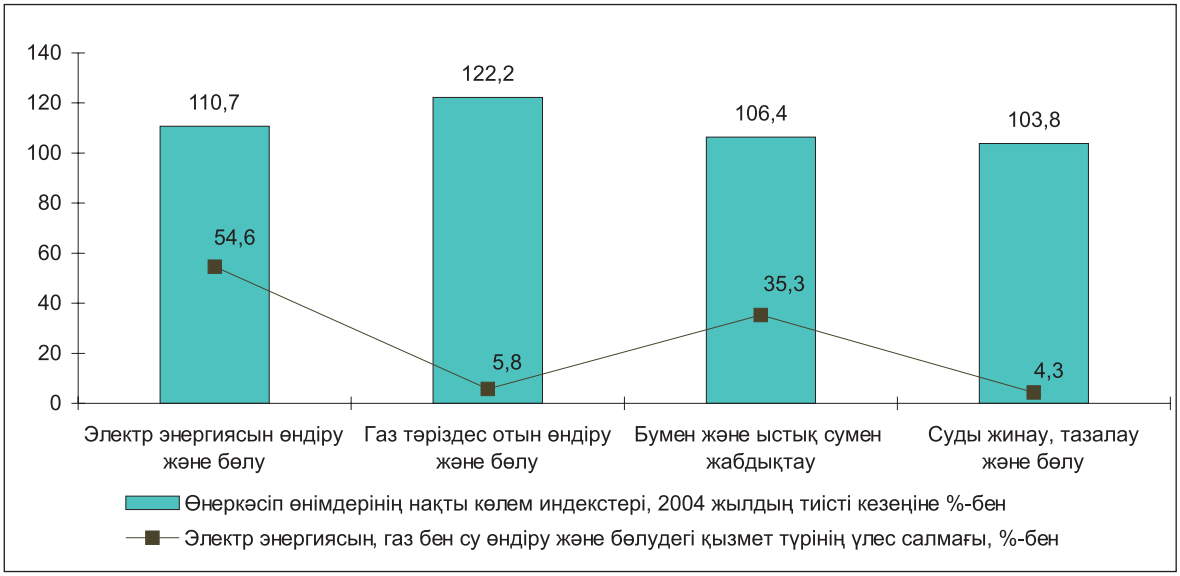

2.2 АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ

Ауыл шаруашылығы өнімдерін өндіру

Ағымдағы жылғы қаңтар-ақпанда тұтастай республика бойынша ауыл шаруашылығы өнімдерінің жалпы көлемі, бағалау бойынша, ағымдағы бағамен 41,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы тиісті кезеңдегіден 4,4%-ға артық.

Мал шаруашылығы

Ағымдағы жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда шаруашылықтардың барлық санаттарында ірі қара мал (5448,7 мың бас), қой мен ешкі (13846,3 мың бас), жылқы (1083,8 мың бас), түйе (120,9 мың бас) және құс (25445,1 мың бас) санының өсуіне қол жеткізілген. Шошқа саны 3,6%-ға қысқарды және 1357,5 мыңды құрады.

2004 жылғы 1 наурыздан бергі кезең ішінде барлық облыстардың ауыл шаруашылығы тауарларын өндірушілері ірі қара мал, жылқы, қой мен ешкі санын ұлғайтқан болса, ал құс саны 12 облыста, шошқа саны тек қана Атырау (111,8%), Ақтөбе (108,4%), Қарағанды (103,3%), Солтүстік Қазақстан (102,8%), Қостанай (100,9%) және Жамбыл (100,2%) облыстарында өсті.

Мал шаруашылығының негізгі өнімдерін өндіру көлемін өзгерту өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда төмендегідей кестемен сипатталады:

Мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндіру

мың тонна

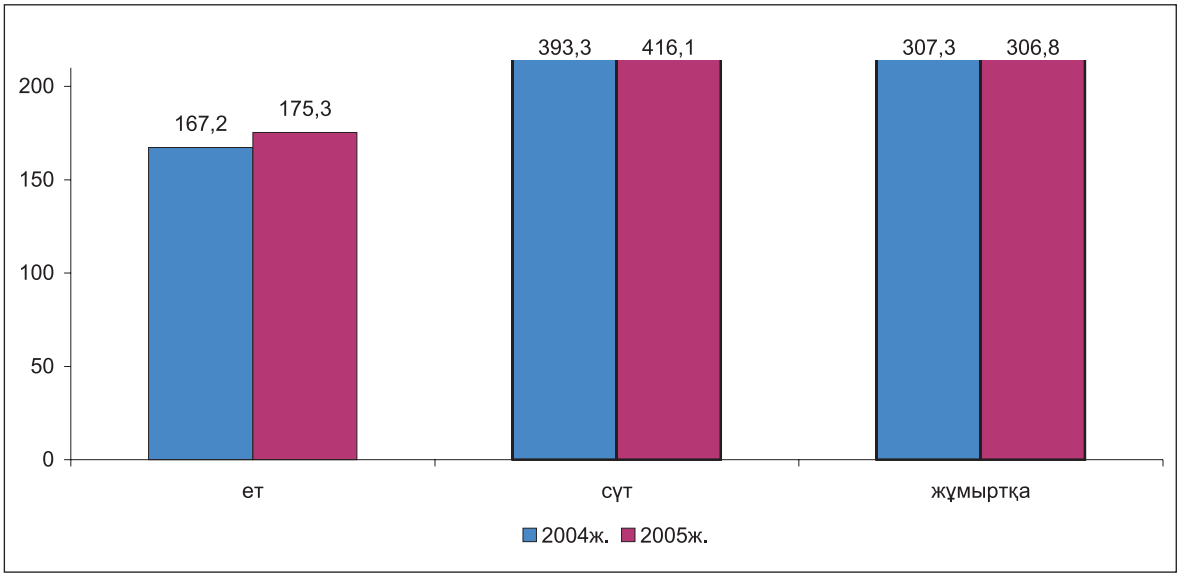

2005 жылғы қаңтар-ақпанда 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда ет және сүт өндірісінің өсуі барлық облыстарда, жұмыртқа – Қызылорда (74,5%), Павлодар (78,9%), Алматы (86,1%), Ақмола (93,4%) және Қарағанды (97,2%) облыстарынан басқа барлық облыстарда тіркелді.

Ағымдағы жылғы қаңтар-ақпанда мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндірудің жалпы көлеміндегі санаттар үлесі кестеде көрсетілген:

Шаруашылықтардың жекелеген санаттарының мал шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлерін өндірудегі үлес салмағы

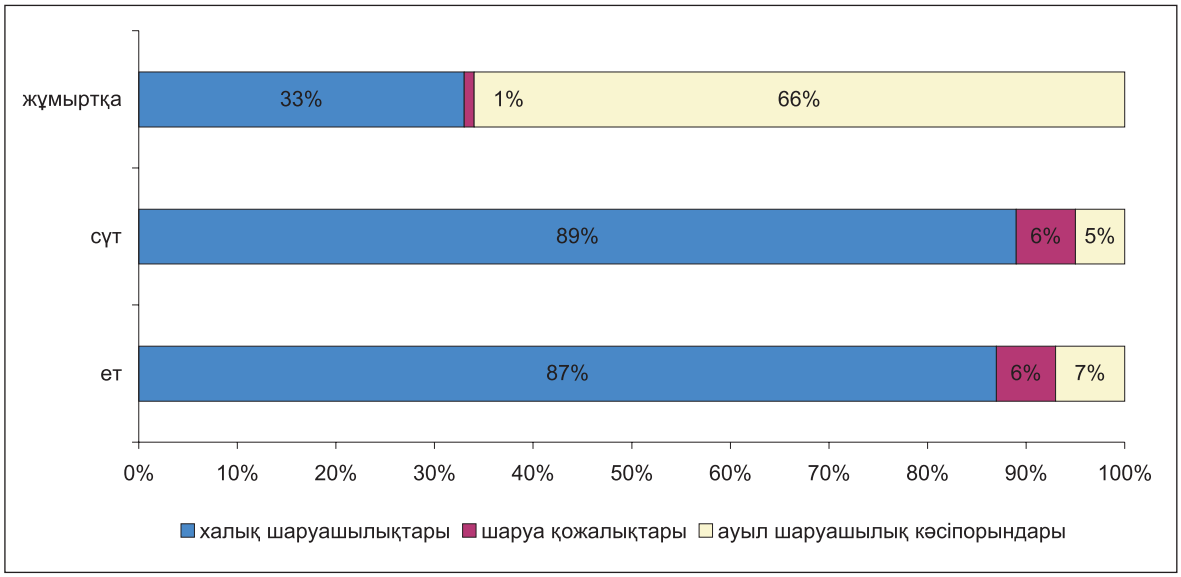

Мал азығының қолда бары. 2005 жылғы 1 наурызға барлық меншік нысанындағы ауыл шаруашылығы кәсіпорындарында мал азығы бірліктеріне қайта есептегенде 2004 жылғы 118,4 мың тоннаға қарсы 97,3 мың тонна мал азығы бар болған. Қолда бар мал азығы Қызылорда (44,4%-ға), Ақмола (43,7%-ға), Қарағанды (36,5%-ға), Батыс Қазақстан (35,9%-ға) және Қостанай (33,7%-ға) облыстарының ауыл шаруашылығы кәсіпорындарында едәуір қысқарды.

Шығыс Қазақстан және Оңтүстік Қазақстан облыстарында мал азығының қоры өткен жылғы деңгейден, тиісінше, 7,1%-ға және 1,9%-ға артық.

Орта есеппен ірі қара малдың бір шартты басына 2004 жылғы 5,6 центнерге қарсы 3,8 центнер азық бірлігінен келді.

2.3 ҚҰРЫЛЫС

Құрылыс қызметі

2005 жылғы қаңтар-ақпанда құрылыс жұмыстарының (қызметтерінің) көлемі, жете бағалауды ескере отырып, 40,9 млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы қаңтар-ақпандағы деңгейден 1,3 есе жоғары.

Республика көлемінде жеке құрылыс ұйымдары атқарған құрылыс жұмыстарының үлес салмағы қомақты – 81,4%. Мердігерлік жұмыстардың жалпы көлемінің 17,9%-ын шетелдік мердігерлер, 0,7%-ын мемлекеттік ұйымдар орындады.

Республиканың барлық өңірлерінде (Ақмола облысынан басқа) құрылыс жұмыстарының көлемі 2004 жылғы қаңтар-ақпандағы деңгейден асып түсті. Сонымен қатар көлемнің едәуір өсуі Солтүстік Қазақстан (3,4 есе), Жамбыл және Батыс Қазақстан (1,7 есе), Павлодар және Шығыс Қазақстан (1,6 есе) облыстарында және Астана (1,5 есе) мен Алматы (1,4 есе) қалаларында байқалды.

2005 жылғы қаңтар-ақпанда жалпы ауданы 716,4 мың шаршы метр 2848 үй салынды, соның ішінде тұрғын үйге арналғаны – тиісінше, 602,8 мың шаршы метр 2294 үй.

Тұрғын үй құрылысы

2005 жылғы қаңтар-ақпанда тұрғын үй құрылысына 17,3 млрд. теңге инвестиция жұмсалды, бұл 2004 жылғы қаңтар-ақпандағыдан 1,5 есе артық. Барлық меншік нысанындағы кәсіпорындар мен ұйымдар және тұрғындар жалпы ауданы 541 мың шаршы метр 4902 жаңа пәтер салды, бұл 2004 жылғы қаңтар-ақпандағы деңгейден 1,9 есе жоғары.

Тұрғын үйлерді пайдалануға беру

өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен

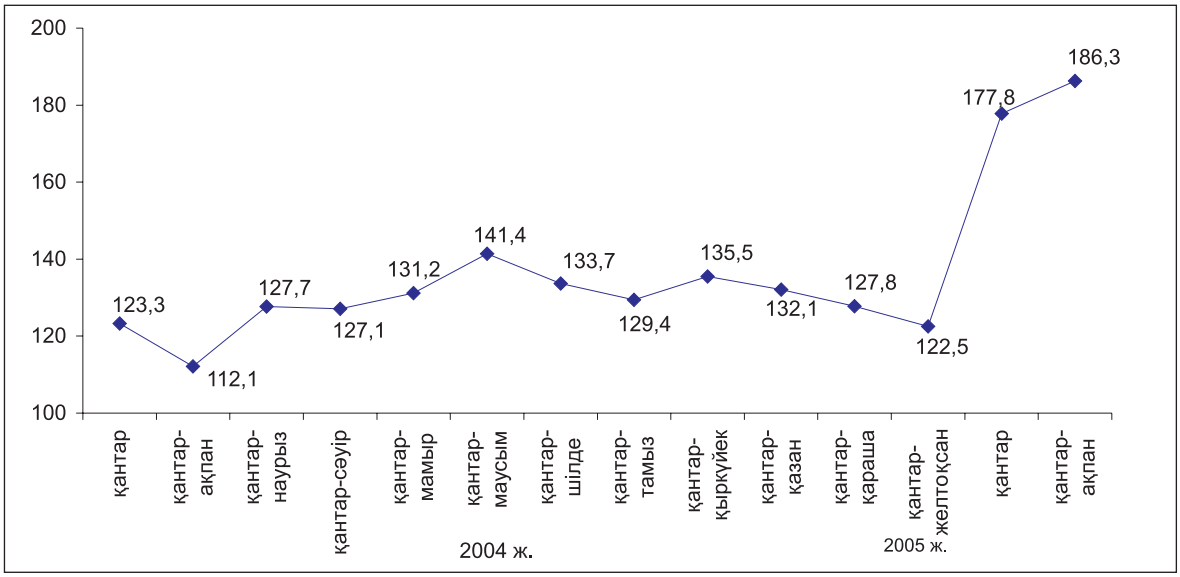

2005 жылғы қаңтар-ақпанда республиканың 13 өңірінде салынған тұрғын үйлер көлемі өткен жылғы қаңтар-ақпандағы деңгейден асып түсті. Сонымен, көлемнің едәуір өсуі Қарағанды (4,4 есе), Солтүстік Қазақстан (2,8 есе), Қостанай және Атырау (2,4 есе), Алматы (2 есе) облыстарында және Астана қаласында (3,3 есе) байқалды.

Республикада іске қосылған тұрғын үй көлемінде Астана (26,2%) және Алматы (12,8%) қалалары, Атырау (12,4%) және Оңтүстік Қазақстан (11,5%) облыстары қомақты үлес салмағына ие.

Республикада тұрғын үй құрылысын негізінен мемлекеттік емес сектор субъектілері жүзеге асырады, соның ішінде жартысынан көбі халық үлесінде, олар іске қосылған тұрғын үйдің жалпы көлемінің, тиісінше, 88%-ын және 59,1%-ын салған.

Тұрғын үй құрылысының құны. 2005 жылғы қаңтар-ақпанда тұрғын үйлердің жалпы ауданының шаршы метр құрылысының орташа құны 41,3 мың теңгені құрады (2004 жылғы қаңтар-ақпанда – 22,5 мың теңге), соның ішінде халықтың салғаны – тиісінше, 21,4 мың теңге және 14,7 мың теңге.

2.4 КӨЛІК

2005 жылдың қаңтар-ақпанында республикадағы **жүк тасымалдау** көлемі (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) 259,5 млн. тонна жүкті құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіндегі жүк тасымалдаудан 2,2% артық.

Республиканың темір жол көлігі ағымдағы жылдың қаңтар-ақпаны ішінде 34,3 млн. тонна жүк тасымалдады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіндегіден 5,2% жоғары.

Ағымдағы жылдың қаңтар-ақпанында **автотасымал** (коммерциялық тасымалдаумен айналысатын көліктік емес ұйымдар мен кәсіпкерлер тасыған жүк көлемін бағалауды есепке алғанда) – 193,0 млн. тоннаны құрады, бұл өткен жылдың тиісті кезеңіндегіден 1,8% артық.

Магистральды құбырмен ағымдағы жылғы қаңтар-ақпанда 32,1 млн. тонна жүк тасу жүзеге асырылды, бұл 2004 жылғы қаңтар-ақпанымен салыстырғанда 1,5% артық. Айдалған жүктің жалпы көлемінен мұнай және мұнай өнімдері 10,5 млн. тоннаны (өткен жылдың тиісті кезеңіне 110,7%), газ – 21,6 млн. тоннаны (97,5%) құрады.

Республикадағы **әуе жүк** тасымалы 2005 жылдың қаңтар-ақпанында 2693 тоннаны құрады немесе өткен жылдың тиісті кезеңіне 125,1%.

2005 жылдың қаңтар-ақпанында республика көлігімен 1387,9 млн. жолаушы тасылды. Өткен жылдың осы кезеңімен салыстырғанда темір жол көлігімен жолаушы тасымалдау – 8,1%, трамваймен – 0,4%, троллейбуспен – 18,2%, автобуспен – 4,8%, таксимен – 6,7% төмендеді, әуе көлігімен өсу байқалды – 8,2%.

Көлік түрлерінің үлесі

жүк айналымында **жолаушылар айналымында**

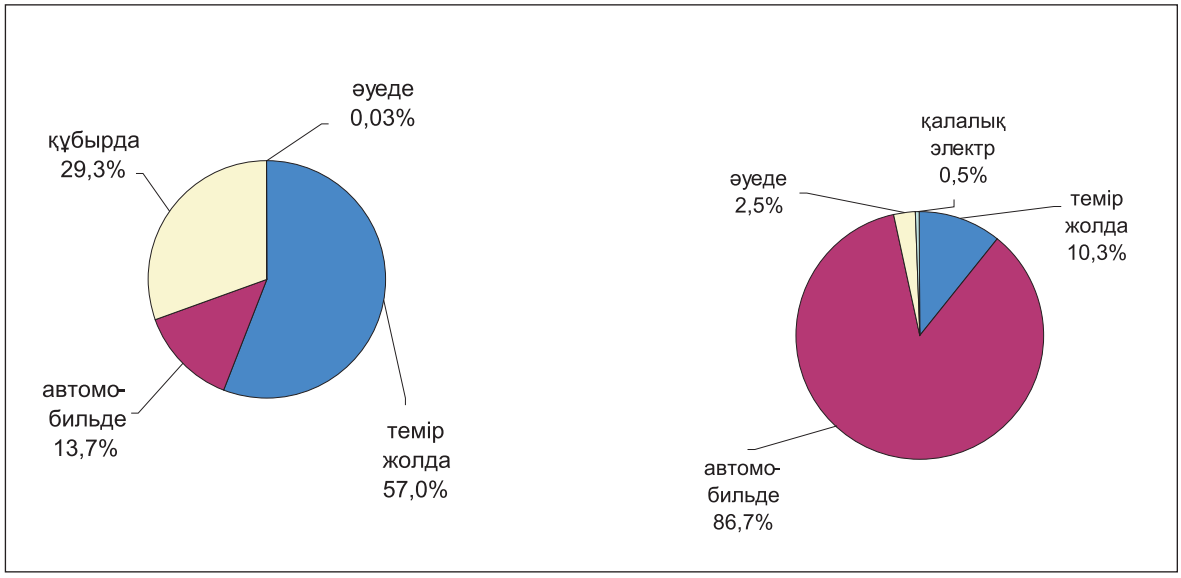

2.5 БАЙЛАНЫС

2005 жылғы қаңтар-ақпанында, алдын ала деректер бойынша, республиканың байланыс кәсіпорындары 29,4 млрд. теңгенің қызметін көрсетсе, одан халыққа көрсетілгені – 10,6 млрд. теңге, бұл 2004 жылдың тиісті кезеңіне қарағанда салыстырмалы бағада тиісінше 26,2% және 13,5% артық.

2005 жылғы қаңтар-ақпанында байланыс қызметінен түскен табыстар құрылымында қалааралық байланыстың үлесі 24,9%, сымсыз байланыс – 37,0%, жергілікті телефон – 9,3%, деректерді табыстау қызметтері мен телематикалық қызметтер – 6,2% (одан – Интернет – 4,7%), радиобайланыс, радиохабар тарату, телевизия – 4,1%, пошта – 2,7%. Табыстардың жалпы көлемінен 36,0% халыққа байланыс қызметін көрсетуден алынған.

Ұялы байланыс аса серпінділікпен дамыды (2004 жылғы кезеңімен салыстырғанда 2005 жылғы қаңтар-ақпанында қызмет көлемі 54,7% өсті), Интернеттен түскен табыс 2,3 есе өсті, курьерлік байланыстан – 33,5%-ға, телеграфтық байланыстан – 37,8%-ға өсті.

2005 жылғы қаңтар-ақпанындағы байланыс қызмет табысының құрылымы

млн.теңге

2005 жылғы қаңтар-ақпанында халыққа байланыс қызметінен түскен табыстар құрылымында сымсыз байланыс үлесі – 40,0%, қалааралық байланыстың 29,5%, жергілікті телефон – 15,7%, пошта және курьерлік байланыстан – 4,8%, өзге де байланыс түрлерінен – 10,0%.

2005 жылғы қаңтар-ақпанындағы халыққа көрсетілген байланыс қызмет табысының құрылымы

млн.теңге

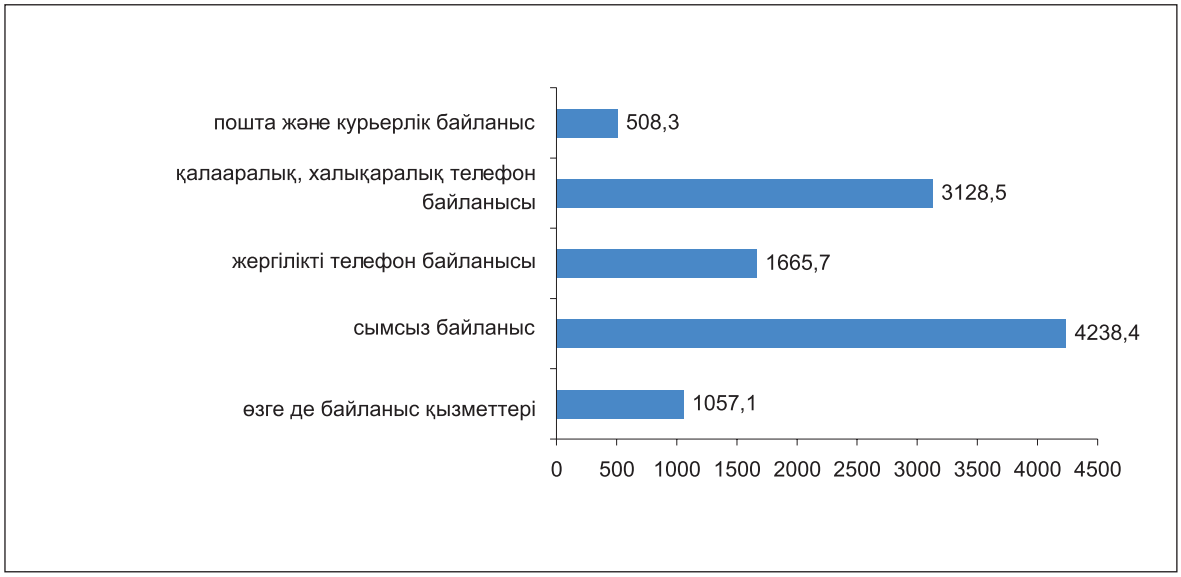

2.6 САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҚЫЗМЕТТЕР

2005 жылдың қаңтар-ақпанында бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 185,2 млрд. теңгені құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда (тұрақты бағаларда) 9,9% өсті. 2005 жылдың ақпанында тауар өткізу 92,7 млрд. теңгені құрады, бұл тұрақты бағалармен есептегенде 2004 жылғы ақпандағы деңгейден 10,1% жоғары, ал 2005 жылғы қаңтармен салыстырғанда 0,1% төмен.

2005 жылғы қаңтар-ақпандағы бөлшек сауда тауар айналымының көлемі бойынша өңірлерді топтастыру

2005 ж. қаңтар-ақпанның көлемі, млрд. теңге	Облыстар, қалалар	Бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлеміндегі үлес салмағы (в %)
2,2-3,1	Маңғыстау, Жамбыл, Қызылорда, Ақмола, Атырау	7,3
3,3-5,1	Солтүстік Қазақстан, Алматы, Оңтүстік Қазақстан, Қостанай	9,5
7,0-11,0	Батыс Қазақстан, Павлодар, Астана қаласы	13,8
12,5-21,7	Ақтөбе, Шығыс Қазақстан, Қарағанды	28,2
76,4	Алматы қаласы	41,2

Жыл басынан бері жеке меншік нысанындағы кәсіпорындардың тауарлар өткізуінен және жеке кәсіпкерлер саудасынан алынған айналым 183,4 млрд. теңге (99%), басқа мемлекеттерден, олардың заңды тұлғалары мен азаматтарынан 1,8 млрд. теңге (1%) түсті. Республикадағы мемлекеттік сауда үлесі мардымсыз.

Өткізу арналары бойынша бөлшек сауда тауар айналымының құрылымы

(жалпы көлемге %-бен)

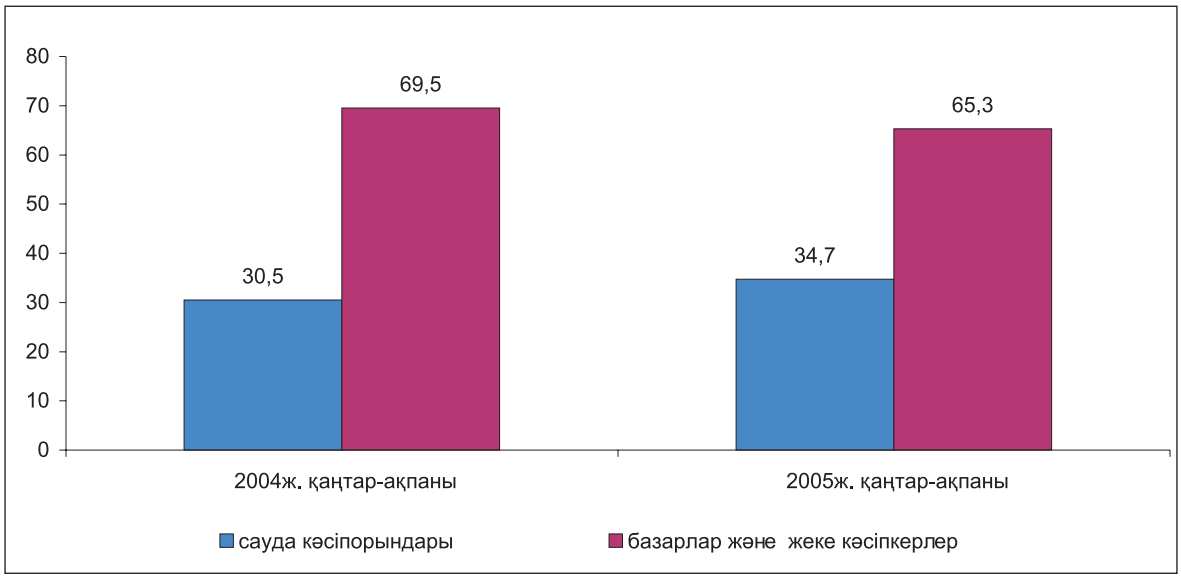

Сонымен, жеке кәсіпкерлердің бөлшек сауда өткізу көлемін бағалау бөлшек сауда тауар айналымының жалпы көлемінің 20,4% құрады.

Ағымдағы жылдың басынан бері республиканың көтерме сауда тауар айналымы 289,1 млрд. теңгені құрады немесе 2004 жылдың тиісті кезеңіндегіден 6,1% артық болды. Мұның өзінде алынған тауар айналымының негізгі көлемі (көтерме сауданың жалпы көлемінің 99,9%) мемлекеттік емес сектордың үлесінде. Көтерме сауданың мемлекеттік секторының кәсіпорындары 0,2 млрд. теңгеге (0,1%) тұтыну тауарлары мен өндірістік-техникалық мақсаттағы өнімдерді сатты.

2005 жылдың қаңтар-ақпанында қоғамдық тамақтандырудың қызмет көрсету көлемі 4,8 млрд теңгені құрады. Ақпанда бұл көрсеткіш 2,5 млрд теңге көлемде алынды және 2004 жылдың тиісті айымен салыстырғанда 21,4%-ға өсті.

Ағымдағы жылдың қаңтар-ақпанында мемлекеттік емес сектордың қоғамдық тамақтандыру кәсіпорындарының айналымы 4,7 млрд теңге сомасында болды, бұл кәсіпорындардың көлемі қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсетудің жалпы айналымының 98,6% құрады. Қоғамдық тамақтандыру қызметтерін көрсету саласында мемлекеттік меншік нысанындағы кәсіпорындардың үлесі мардымсыз - 1,4%.

Талдау жасалған кезең ішінде техникалық қызмет көрсету және автомобильдерді, мотоциклдерді жөндеу және тұрмыстық бұйымдар мен жеке пайдаланатын заттарды жөндеу бойынша қызмет көрсету көлемі 1,2 млрд теңгені құрады, олардың үлкен бөлігін жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар ұсынады.

3. ШАҒЫН БИЗНЕС МОНИТОРИНГІ

Бұл бөлімде республикадағы шағын кәсіпкерліктің дамуының маңызды аспектілерін сипаттайтын шағын бизнес кәсіпорындарының (заңды тұлғалар) және шаруа (фермер) қожалықтарының жедел есепті деректері берілген.

Есепті айдың келтірілген деректері нақтыланған есептеу әдісімен есептелінген. Тауарлар, жұмыстар, қызметтер саны мен шығарымын есептеу үшін қолданылатын нормативтер қайта қарастырылды. Нормативтерді есептеу үшін заңға сәйкес шағын бизнеске жататын кәсіпорындардың есепті деректері қолданылды. “Өткізуден түскен табыс” көрсеткішінің орнына “тауарларды шығару, жұмыстар мен қызметтер көрсету” көрсеткіші қолданылды. Нормативтер маусымдық коэффициентті есепке алып есептелген. Динамикалық қатарлар нақтыланған есептеу әдісімен қайта қарастырылады.

2005 жылдың 1 наурызына Статистикалық тіркелім деректері бойынша республикада 147,6 мыңға жуық шағын бизнес кәсіпорындары тіркелді, бұл көрсеткіш 2005 жылдың 1 ақпанымен салыстырғанда 1%-ға жоғары. Тіркелген кәсіпорындардың 71,8% жұмыс істеп тұрған болып табылды, яғни экономикалық қызметті жүзеге асырған немесе жүзеге асыруға мүмкіндігі барлар. 2005 жылдың ақпанында 49,4 мыңнан астам кәсіпорындар белсенді жұмыс істеді (жұмыс істеп тұрғандар санының 46,6%).

Белсенді кәсіпорындардың көпшілігі (36,9%) саудаға, автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарды жөндеуге маманданады, өйткені қызметтің бұл түрі шағын бизнес кәсіпорындарында кеңінен таралған. Өнеркәсіптік қызметпен 13,4% белсенді кәсіпорындар қамтылды, оның көпшілігі өңдеу өнеркәсібіне келеді (жалпы өнеркәсіп кәсіпорындары санының 89,3%).

Өңірлер бөлінісінде белсенді кәсіпорындардың басым көпшілігі Алматы қаласына (25,6%) және Астана қаласына (10,1%), сондай-ақ Оңтүстік Қазақстан (8,8%) және Шығыс Қазақстан (7,8%) облыстарына келеді.

2005 жылдың 1 наурызына республиканың шағын бизнес кәсіпорындарында жұмыспен қамтылғандар саны есепті деректер бойынша 466,1 мың адам. Шағын бизнес кәсіпорындарында барлық жұмыспен қамтылғандардың 26,8% астамы саудаға, автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарды жөндеуге, өнеркәсіпке – 17,9% және құрылысқа –16,3% келеді.

Өңірлер бөлінісінде жұмыспен қамтылғандардың көпшілігі Алматы қаласындағы (жалпы жұмыспен қамтылғандардың 21,6%) және Астана қаласындағы (6,6%), сондай-ақ Шығыс Қазақстан (10%) және Қарағанды (7,8%) облыстарындағы шағын бизнес кәсіпорындарына келеді.

2005 жылғы ақпандағы тауарлар шығару 41824,5 млн. теңгені құрады Есептеу деректері бойынша жалпы шығарымның 25,3% жуығын өз қызметін құрылыс, сауда, автомобильдерді, тұрмыстық бұйымдарды және жеке пайдаланатын заттарды жөндеуге (24%) және өнеркәсіп – (18,1%) саласында жүзеге асырған шағын бизнес кәсіпорындары алды.

Ауыл шаруашылығы саласында шағын бизнес шаруа (фермер) қожалықтарының дамуымен сипатталады. 2005 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша республикада тіркелген 179,5 мыңнан астам шаруашылықтардың 82,9% жұмыс істеп тұр.

4. СЫРТҚЫ САУДА

(Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі Кедендік бақылау комитетінің деректері бойынша)

4.1 СЫРТҚЫ САУДА АЙНАЛЫМЫ

Қазақстан Республикасының сыртқы сауда айналымы кеден статистикасының деректері бойынша, ұйымдаспаған сауда есебінсіз, 2005 жылдың қаңтарында 2857,7 млн. АҚШ долларын құрады және өткен жылмен салыстырғанда 31%-ға өсті, соның ішінде экспорт - 1789,0 млн. АҚШ доллары және 28%, импорт (тасымалдауға және сақтандыруға байланысты шығыстарды есепке алғанда) - 1068,7 млн. АҚШ доллары және 37%.

Экспорттың тауарлық құрылымы

қорытындысына %-бен

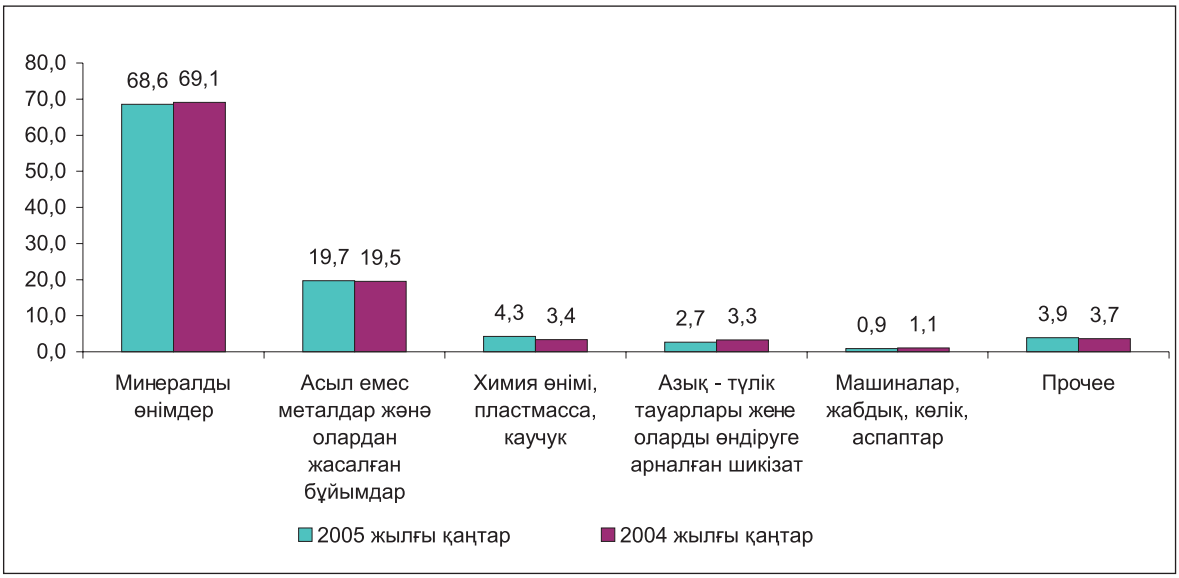

Қазақстан өнімдерінің негізгі сатып алушылары: Швейцария (16,6%), Қытай (14,1%), Ресей Федерациясы (13%), Франция (8,7%), Италия (8,4%), Нидерланд (5,2%), Иран мен Виргин аралдары (2,8%-дан), Кипр (2,5%), Украина (2,3%), Португалия (2%), Ирландия (1,7%), Әзірбайжан (1,6%), Өзбекстан мен Польша (1,4%-дан) болып табылады.

Талдау кезеңі ішінде экспорттың жалпы көлеміндегі ТМД елдерінің үлесі 19,7% құрады (2004 жылдың қаңтарында - 17,5%).

Импорттың тауарлық құрылымы

қорытындысына %-бен

Инвестициялық тауарлар 2005 жылдың қаңтарында импорттың жалпы көлемінде 524,6 млн. долларды немесе 49,1 % құрады (2004 жылдың қаңтарында - 314,0 млн. долларды немесе 40,1%).

2005 жылдың қаңтарында барлық импорттық жеткізілімдердің 45,2%-ы ТМД елдерінің еншісінде болды (2004 жылдың қаңтарында - 51,8%). Импорт өнімдерінің негізгі жеткізушілері: Ресей Федерациясы (импорттың жалпы көлемінен - 33,4%), Германия (7,9%), Украина мен Қытай (6,1%-дан), АҚШ (5,7%), Италия (4,2%), Жапония (3,7%), Ұлыбритания (3,1%), Өзбекстан (2,5%), Түркия (2,4%), Корей Республикасы (1,8%), Түркіменстан (1,5%), Франция мен Финляндия (1,4%-дан) болып табылады.

4.2 ТМД МЕМЛЕКЕТТЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2005 жылдың қаңтарында ТМД елдерімен сыртқы сауда айналымы 835,6 млн. АҚШ долларын құрады және 2004 жылдың қаңтарымен салыстырғанда 29%-ға өсті, соның ішінде экспорт - 352,2 млн. доллар болып, 44%-ға өсті, импорт - 483,4 млн. долларды құрап, 19%-ға өсті.

Жалпы тауар айналымындағы ТМД мемлекеттерінің үлесі 29,2% (2004 жылдың қаңтарында - 29,8%) құрады.

2005 жылдың қаңтарында ТМД мемлекеттеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық өнімдердің үлес салмағы 68%-ды (2004 жылдың қаңтарында - 57%), азық-түлік тауарлары - 10% (17%), химиялық өнімдер - 10% (10%) құрады.

2005 жылдың қаңтарында ТМД мемлекеттерінен әкелінетін импорт көлеміндегі машиналардың, жабдықтардың, көлік құралдарының, аспаптар мен аппараттардың үлесі 24% (2004 жылдың қаңтарында - 27%), минералдық өнімдер - 37% (41%), металлургиялық өнімдер - 17% (11%), химиялық тауарлар - 8% (8%) құрады.

ТМД мемлекеттері минералдық, химиялық және металлургиялық өнімдердің негізгі жеткізушісі болып табылады: 2005 жылдың қаңтарында осы елдерден әкелінетін минералдық ресурстардың көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 95% (2004 жылдың қаңтарында - 93%), металлургиялық өнімдер - 55% (46%), азық-түлік тауарлары - 46% (42%), химиялық тауарлар - 39% (42%) құрады.

4.3 ӘЛЕМНІҢ БАСҚА ЕЛДЕРІМЕН СЫРТҚЫ САУДА

2005 жылдың қаңтарында әлемнің басқа елдерімен сыртқы сауда айналымы 2022,1 млн. АҚШ долларын құрап, өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 32% - ға өсті, соның ішінде экспорт - 1436,8 млн. АҚШ доллары болып, 24%-ға өсті, импорт - 585,3 млн. АҚШ долларын құрап, 55%-ға өсті.

Әлемнің басқа елдеріне шығарылған экспорттың жалпы көлеміндегі минералдық шикізаттың үлес салмағы 2005 жылдың қаңтарында 69% (2004 жылдың қаңтарында - 72%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері - 23% (22%) құрады.

2005 жылдың қаңтарында әлемнің басқа елдерінен әкелінген импорт көлеміндегі машиналардың, жабдықтардың, көлік құралдарының, аспаптар мен аппараттардың үлесі 61% (2004 жылдың қаңтарында - 50%), азық-түлік тауарлары - 6% (10%), химия өнімдері - 11% (13%), металлургия өнеркәсібінің өнімдері - 12% (13%) құрады.

Елдің аса маңызды тауарларға қажеттілігін қамтамасыз етуде әлемнің басқа елдері үлкен роль атқарады: осы елдерден әкелінген машина жасау өнімдерінің көрсетілген тауарлардың жалпы импортындағы үлесі 2005 жылдың қаңтарында 75% (2004 жылдың қаңтарында - 64%), фармацевтикалық тауарлар - 75% (81%), киім - 89% (91%), азық-түлік тауарлары - 54% (58%) құрады.

5. ИНВЕСТИЦИЯЛАР

5.1 ҚАРЖЫ ЕМЕС АКТИВТЕРГЕ ИНВЕСТИЦИЯЛАР

2005 жылғы қаңтар-ақпанда қаржы емес активтерге жұмсалған инвестициялардың бағалау көлемі (материалдық айналым қаражатының қорларын толтыратын инвестицияларсыз) 192,2 млрд. теңгені құрады, оның 98,7% негізгі капиталға жұмсалған инвестицияларға келеді.

Негізгі капиталға инвестициялар

2005 жылғы қаңтар-ақпанда негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар 189,7 млрд. теңге болды, бұл 2004 жылғы қаңтар-ақпанға қарағанда 1,4% есе көп.

2005 жылғы қаңтар-ақпанда инвестицияның өсуі 2004 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда республиканың 14 өңірінде байқалды. Ең көп өсуі Қарағанды (2,5 есе), Қызылорда (2 есе), Алматы, Маңғыстау, Атырау (1,7 есе), Қостанай (1,3 есе) облыстарында және Алматы қаласында (1,3 есе) байқалды. Сондай-ақ Солтүстік Қазақстан, Оңтүстік Қазақстан, Ақмола, Павлодар, Ақтөбе, Шығыс Қазақстан облыстарында инвестицияның өсуі 1,7-14,7%-ға және Астана қаласында 0,6%-ға белгіленді.

2004 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда инвестиция көлемінің төмендеуі Жамбыл (3 есе), Батыс Қазақстан (3,3 есе) облыстарында байқалды.

2005 жылғы қаңтар-ақпанда шаруашылық жүргізуші субъектілердің меншікті қаражаттары (62,6%) және шетел инвестициялары (31,4%) негізгі капиталға қаражат салудың негізгі көздері болып табылды. Бюджеттік қаражаттар 3,4%, қарыз қаражаты - 2,6% құрады.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың негізгі көлемін жеке меншік нысанындағы кәсіпорындар және ұйымдар (62,9%), сондай-ақ қызметін Қазақстан Республикасы аумағында жүзеге асыратын басқа мемлекеттердің шаруашылық жүргізуші субъектілері (33%) игерді. Мемлекеттік сектор үлесі – 4,1%.

Мұнай және табиғи газ өндіру (негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың жалпы көлемінен 45,9%), жылжымайтын мүлікпен операциялар (22,4%), өңдеу өнеркәсібі (11,8%), көлік және байланыс (8,1%) басым салалар болып табылады.

Шетел инвестицияларының жалпыреспубликалық көлемінің қомақты үлесі Атырау (75,5%) және Қарағанды (15,8%) облыстарында игерілді.

Негізгі қаражаттарды құру және жетілдіру үшін жұмыстар мен шығындар түрлеріне байланысты негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар құрамы төменде келтірілген.

Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялардың технологиялық құрылымы

пайызбен

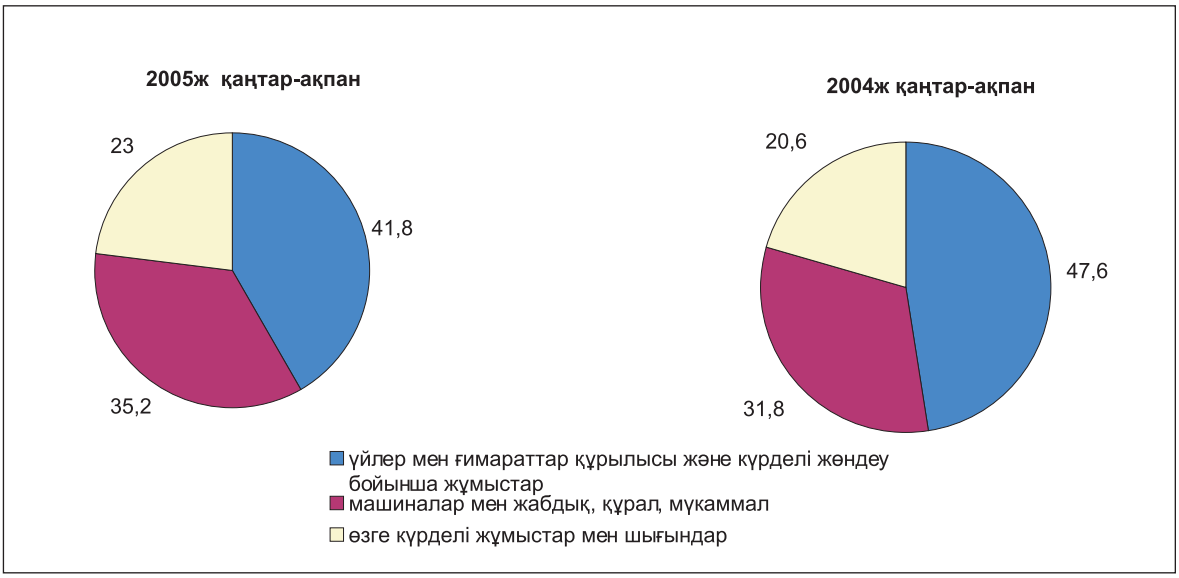

5.2 2004 ЖЫЛҒЫ ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДАҒЫ ЖЕР ҚОЙНАУЫН ПАЙДАЛАНУШЫЛАРДЫҢ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТІНІҢ НӘТИЖЕЛЕРІ

Энергетика және минералды ресурстар министрлігі Геология және жер қойнауын қорғау комитетінің деректері бойынша

Минералдық-шикізат кешенінің (МШК) жер қойнауын пайдалануға жұмсалған инвестициялардың көлемі 2004 жылы 9150,2 млн. АҚШ долларын құрады. Олардан шетелдік инвестициялар 7298,2 млн. АҚШ долларын (инвестициялардың барлық көлемінің 80%-ы), отандық инвестициялар - 1852 млн. АҚШ долларын құрады (20%).

Тұтастай алғанда жер қойнауын пайдалануға жұмсалған инвестициялар мынадай көрсеткіштермен сипатталады: Көмірсутек шикізатының объектілері бойынша 7248,8 млн. АҚШ доллары, полиметалдар бойынша - 374,7 млн. АҚШ доллары, көмір бойынша - 364,1 млн. АҚШ доллары, темір, марганец бойынша - 335,8 млн. АҚШ доллары, мыс - 261,5 млн. АҚШ доллары, алтын - 151,1 млн. АҚШ доллары, кең тараған пайдалы қазбалар - 94,6 млн. АҚШ доллары, хромиттер бойынша - 88,5 млн. АҚШ доллары, уран бойынша - 64 млн. АҚШ доллары, алюминий (бокситтер) бойынша - 50,9 млн. АҚШ доллары, жерасты сулары - 50,6 млн. АҚШ доллары, никель, кобальт бойынша - 4,5 млн. АҚШ доллары, пайдалы қазбалардың басқа түрлері бойынша - 61 млн. АҚШ доллары.

Инвестицияларды минералдық шикізат түрлері бойынша бөлу

(қорытындыға пайызбен)

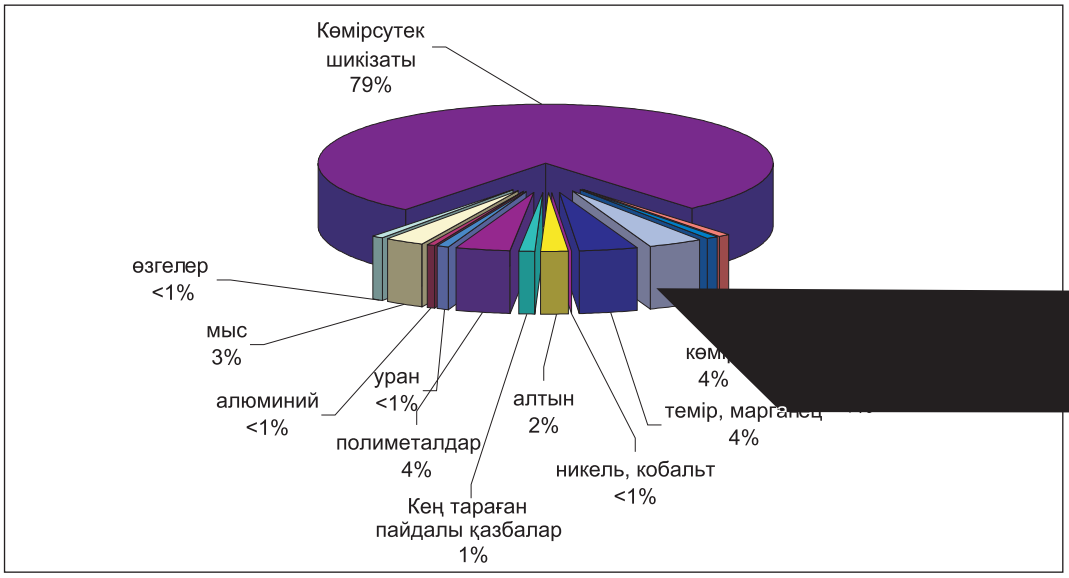

Жер қойнауын пайдалануға жұмсалған инвестициялардың өңірлік бөліністегі ең көп үлесі Атырау (37,8%), Маңғыстау (21,5%), Ақтөбе (9,5%), Қарағанды (8,7%) және Батыс Қазақстан (6,7%) облыстарында игеріліп жатыр. Осы облыстарда ең көп көлемге негізінен шетелдік инвестициялар есебінен қол жеткізілді. 2004 жылдың қаңтар-желтоқсанында 2003 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда минералдық-шикізат кешеніне жұмсалған инвестициялар көлемі Жамбыл (42,4%-ға төмендеген), Батыс Қазақстан (23,4) облыстарынан басқа республиканың барлық өңірлерінде өсті. Инвестициялар көлемінің өсуі Солтүстік Қазақстан (2,8 есе), Маңғыстау және Оңтүстік Қазақстан (1,6 есе), Шығыс Қазақстан және Павлодар (1,3 есе) және Ақтөбе (1,2 есе) облыстарында байқалды. Көрсетілген кезең ішінде шетелдік инвестициялардың ең көп түсімі Қостанай (2,7 есе), Қызылорда, Оңтүстік Қазақстан (1,9 есе), Атырау (1,6 есе) және Маңғыстау (1,5 есе) облыстарында байқалды.

2004 жылы геологиялық барлау жұмыстарының (ГБЖ) жалпы шығындары қаржыландырудың барлық көздері есебінен 205 млрд. теңгені құрады, олардың 87%-ы - шетелдік инвестициялар есебінен, 12%-ы - отандық инвестициялар, 1%-ы - республикалық бюджет есебінен.

Нақты объектілерде жұмыс істейтіндердің саны 2004 жылды 204524 адамды, оның ішінде қазақстандық мамандар - 199821 адамды (97,7%) құрады. Қазақстандық мамандарды оқытуға кеткен шығындар 52,3 млн. АҚШ долларын құрады. Әлеуметтік салаға және жергілікті инфрақұрылымды дамытуға кеткен шығындар - 138,6 млн. АҚШ долларын құрады.

Ел бюджетіне төленген салықтардың жалпы сомасы 2004 жылы 3703,5 млн. АҚШ долларын, соның ішінде роялти - 766,6 млн. АҚШ долларын құрады.

6. БАҒАЛАР

6.1 ТҰТЫНУ БАҒАЛАРЫ

2005 жылдың ақпанында республиканың **тұтыну рыногында** тауарлар мен қызмет көрсету бағасы 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда 1,3%-ға, өткен аймен салыстырғанда – 0,6%-ға өсті. Ағымдағы жылдың екі айын қосқандағы негізгі инфляция азық-түлік тауарларының 1,9%-ға және ақылы қызмет көрсету 1,3%-ға қымбаттауы болды, бұл бағаның жалпы өсіміне 0,9% және тиісінше 0,4% енгізді. Азық-түлік емес тауарлардың бағасы 0,1%-ға көтерілді. Ағымдағы жыл басынан бері базалық инфляция (көкөніс пен жеміс, көмір мен бензин бағаларының көтерілуін есепке алмағанда) 1,1%, ақпанда – 0,4% болды.

Ағымдағы жылдың ақпанында **азық-түлік тауарларының** бағасы 0,9%-ға көтерілді. Олардың жартысынан көбінің өсімін жеміс-көкөніс өнімдерінің 5,7%-ға маусымдық қымбаттауы құрады. Ағымдағы жылы рыноктағы ет бағасының өсу қарқыны, ағымдағы жылдың қаңтарында 0,7%-дан ақпанда 1,2%-ға дейін өсуі, ал сүт өнімдерінде 1,2%-дан 0,8%-ға дейін олардың баяулауы байқалды, бұл өндірушілер бағасының өзгеруі нәтижесінде болды. Сары май мен өсімдік майының бағасы 0,2%-дан өсті. Жұмыртқа бағасы қаңтарда 1,7%-ға көтерілгеннен кейін 4,4%-ға төмендеді. Ағымдағы жылдың ақпанында ұнның бағасы 0,5%-ға, жарма – 0,3%-ға, нан мен қант – 0,1%-дан өсті

2004-2005 жылдары азық-түлік тауарлары бағаларының өзгеруі

өткен айға пайызбен, өсуі +, төмендеуі -

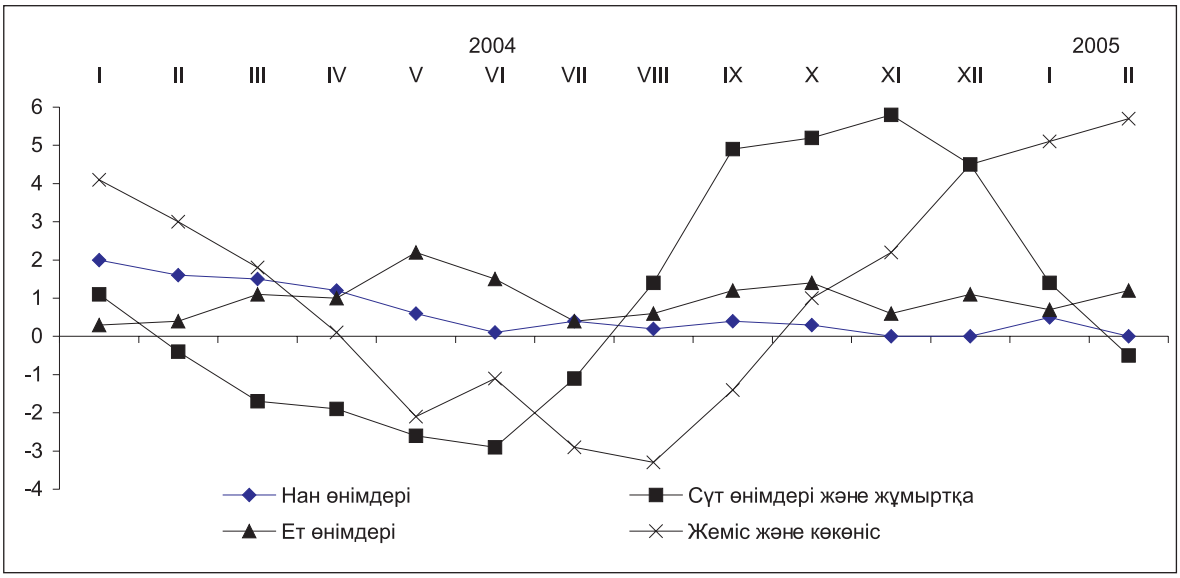

Күнкөрістің ең төменгі шамасы халықтың орташа есеппен жан басына шаққандағы негізгі тамақ өнімдерінің ең төменгі тұтыну мөлшерінен есептеп шығарғанда ағымдағы жылдың ақпанында 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда 3,7%-ға өсіп 5850 теңгені құрады (тамақ өнімдері – 4095 теңге, азық-түлік емес тауарлар және ақылы қызмет көрсету – 1755 теңге). Оның құрылымындағы ет пен балық сатып алуға жұмсалған шығыстардың үлесі 22,6%, сүт, тоңмай өнімдері мен жұмыртқа – 20,3%, нан өнімдері – 11,6%, көкөністер мен жемістер – 11,3%, қант, шай және дәмдеуіштер – 4,2% болды.

Ағымдағы жылдың өткен айында **азық-түлік емес тауарлардың** бағасы 0,1% құрады. Газеттер мен журналдардың бағасы – 1,4%-ға едәуір елеулі түрде өсті, бұл оларды басудың қымбаттауынан туындады. Күздік киімдер мен аяққиімнің жекелеген түрлері бағаларының деңгейі 0,6-0,9%-ға, үй тұрмысында пайдаланылатын заттар, жеке гигиена заттары, дәрі-дәрмек – 0,2-0,5%-ға өсті. Ағымдағы жылдың ақпанында бензин мен жанар-жағар май материалдары бағасының төмендеуі 4,3% құрады.

Ағымдағы жылдың ақпанында **ақылы қызмет көрсету** саласының бағасы мен тарифтері қаңтарда 1% қарағанда 0,4%-ға өсті. Тұрғын үй-коммуналдық қызмет 0,4%-ға, ал қоқысты жинау және шығару – 1,9%-ға, сумен жабдықтау – 0,9%-ға тұрғын үйді ұстау және газбен жабдықтау – 0,2-0,4%-ға қымбаттады. Білім беру және мәдениет мекемелерінің қызметі үшін төлем 0,3%-дан, денсаулық сақтау – 0,5%, мейрамханалар мен қонақ үйлер – 1,3%-ға өсті.

Ағымдағы жылдың ақпанында халықтың табысы ең төмен топтарына арналған тұтыну бағаларының индексі 2004жылдың желтоқсанымен салыстырғанда 101,6%, табысы ең көп топтарына – 101,3%, өткен айда – 100,7% және тиісінше 100,6% құрады.

2005 жылдың ақпанында тұтыну тауарлары мен қызметтері бағаларының өсімі 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда әрбір екінші өңірде 0,7-1%, әрбір үшінші өңірде – 1,1-1,6%, үшеуінде – 1,9%-2,4% құрады.

6.2 ЭКОНОМИКАНЫҢ НАҚТЫ СЕКТОРЫНДАҒЫ БАҒАЛАР

Өндірістік сипаттағы қызметтердің есебімен өнеркәсіп өнімдерін өндіруші-кәсіпорындардың бағасы ағымдағы жылдың ақпанында қаңтармен салыстырғанда 3,5%-ға, 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда – 1,7%-ға көтерілді. Ай ішінде өндірілген өнім 3,8%-ға, өндірістік сипаттағы қызметтер – 0,1%-ға қымбаттады. Соңғы бағыт бойынша сыныпталған өнімдердің тобындағы аралық тұтынатын өнімдердің бағасы 4,4%-ға, тұтыну тауарлары - 0,5%-ға көтерілді, ал өндіріс құралдарының бағасы өзгеріссіз қалды.

Ағымдағы жылдың ақпанында өнеркәсіптегі бағалардың оң серпіні қаңтармен салыстырғанда көп жағынан олардың кен өндіру өнеркәсібінде 5,7%-ға өсуінен туындаған. Республикадағы металл кенін өндірудің бағасы ағымдағы жылдың қаңтарында олардың 1,4%-ға төмендеуінен кейін өткен айда 27,9%-ға, мұнай – тиісінше, сыртқы рыноктағы олардың ұқсас өзгешелігінен кейін 5% және 4,6%-ға өсті. Ең көп деңгейде алыс шетелге шығарылатын мұнайдың бағасы 6,5%-ға, жақын шетелдегі – тек қана 0,3%-ға, республиканың ішінде – 0,9%-ға көтерілді.

Өткен айда ішкі рыноктағы мұнайдың қымбаттауы өндірушілер бағасының дизель отынына 0,5%-ға көтерілуіне әкеліп соқты. Республикада өндірілген автомобиль бензині 1,5%-ға арзандады, 2004 жылдың желтоқсанына қарағанда оның импорттан түсетін төрттен бір көлемінің есебі, ағымдағы жылдың қаңтарында рыноктың толығуына мүмкіндік туғызды.

Ай ішінде республикадағы тас көмір өндірудің бағасы 0,1%-ға жоғары болды, ал оны өнеркәсіп кәсіпорындарымен сатып алу тауар өткізетін ортада делдалдардың көптігінен – 2,7%-ға көтерілді, ол бұдан ары өндірушілер бағасының электр энергиясына 1,2%-ға көбеюіне жағдай жасады. Өткен айда түгелімен энергоресурстардың бағасы 3,5%-ға өсті (2004 жылдың ақпанында - 0,6%-ға төмендеді).

Энергоресурстардың жекелеген түрлеріне 2004-2005 жылдардың ақпанындағы өндіруші-кәсіпорындардың баға индексі

өткен жылдың желтоқсанына пайызбен

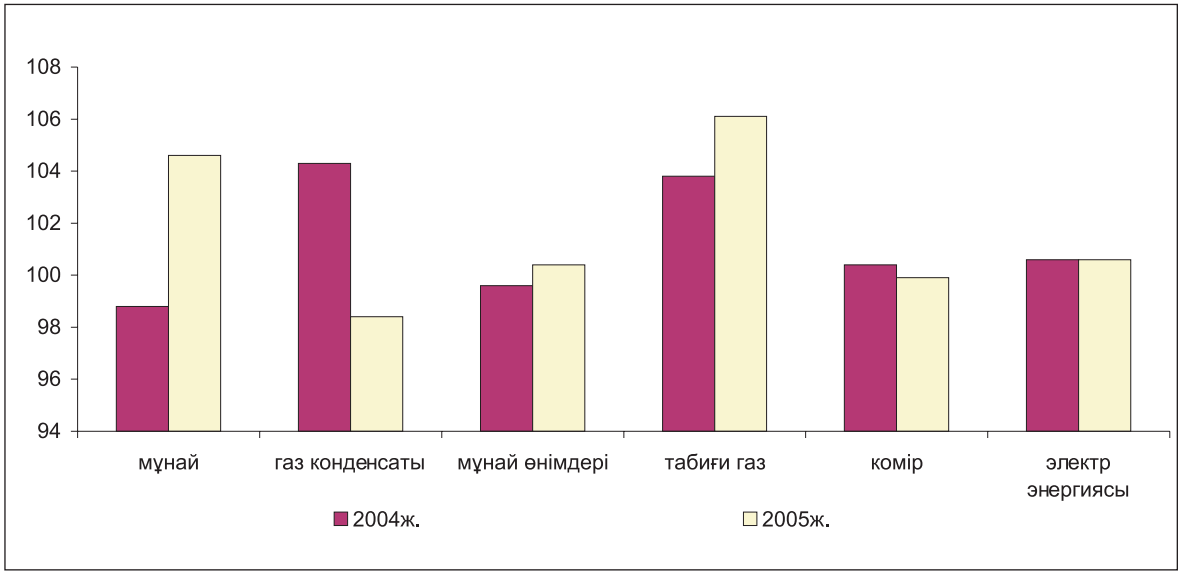

Өткен айда өңдеу өнеркәсібіндегі бағалардың деңгейі 1,7%-ға көтерілді, немесе қаңтармен салыстырғанда 0,9 пайыздық пунктке көп, осы айлардың ішінде металлургия өнеркәсібіндегі олардың тез өсуі ықпалынан тиісінше, 1,3%-дан 2,8%-ға дейін өскен. Осы саладағы жекелеген өнім түрлері бағасының серпіні айтарлықтай өзгеріске әкеліп соқтырды. Қара металды прокатқа берудегі сыртқы рыноктық конъюнктурасының жақсаруы оның ағымдағы жылдың ақпанында 12,4%-ға қымбаттауына себеп болды, ал алдындағы айда оның 10,9%-ға арзандағаны байқалған. Түсті металдар бойынша үрдіс керісінше болды: ағымдағы жылдың қаңтарында олардың бағасы 10,3%-ға жоғары, ақпанда – 0,3%-ға төмен болды. Бұл қымбат металл бағасының 3,9%-ға және өңделмеген алюминий 0,8%-ға төмендеуінің ықпалынан және осыған ұқсас тауарларға әлемдік бағаның өзгеруінен болды. Өткен айда мыс өндірушілердің бағасы 1,2%-ға (қаңтарда 11,7%-ға), қорғасын – 0,3%-ға (9,4%-ға), мырыш – 0,1% -ға (3,8%-ға) өсті.

Өткен айда химия өнеркәсібі бағасының 4,4%-ға өскені белгіленген, ол негізінен әлемдік рынокта осы тауарларға сұраныстың өсуі себебінен негізгі химия өнімдерінің 5,7%-ға қымбаттауынан туындаған. Республикада өндірілген фармацевтік препараттардың бағасы 1,4%-ға, бояулар мен лактар – 1,2%-ға көтерілді. Тоқыма және тігін өнімдері импорттық аналогтарға бәсекелестіктің сақталуына байланысты тек қана 0,1%-ға, ал былғары және одан жасалған өнімдер – 1,2%-ға қымбаттаған.

Ақпандағы отандық өндірушілердің азық-түлік тауарларының бағасы 0,6%-ға өсті (қаңтарда 0,3%-ға). Олардың серпіні бұрынғыдай ауыл шаруашылығы шикізаттары бағасының өзгеруіне байланысты болды. Өткізілетін мал етінің бағасын аграрийлардың көбейтуі өнеркәсіп өндірісінде осы тауарларға олардың бағасының 1,1%-ға, содан кейін қайта өңделген сол өнімдердің 1%-ға көтерілуіне әкеліп соқтырды. Осы кезде құс еті 3,4%-ға арзандаған. Сүт өнімдері бағасының маусымдық көтерілуі жалғасты: сары май мен қойытылған сүт деңгейінің өзгермегеніне қарамастан жаңа сауылған сүт – 2,5%-ға, ірімшік пен сүзбе – 1,4%-ға, қаймақ – 1,3%-ға өскен. Ағымдағы жылдың ақпанында бақылаудағы өндірістік сипаттағы қызметтер тарифтерінің өскені қаңтармен салыстырғанда газеттерді басып шығаруда 9,8%-ға және ұн тарту өнеркәсібі өнімдерін өндіруде– 1,4%-ға тіркелген.

Технологиялық процесс үшін өнеркәсіп кәсіпорындарымен сатып алынған өндірістік ресурстардың баға индексі, ағымдағы жылдың ақпанында қаңтармен салыстырғанда 99,8%-ды құрады, 2004 жылдың желтоқсанында – 99,6%-ды құраған. Ай ішінде республикада сатып алынған шикізаттар мен материалдардың бағасы 0,5%-ға төмендеді, ал алыс шетелде –1,9%-ға, жақында - 1,1%-ға өсті.

Шетелге шығарылатын тауарлардың бағасы, ағымдағы жылдың қаңтарында 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 5%-ға, алыс шетелде – 0,8%-ға, жақын шетелде – 6,3%-ға төмендеді.

Ағымдағы жылдың қаңтарында соңғы бағыт бойынша сыныпталған экспортқа шығарылатын өнімдердің тобынан 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда шикізат 7,8%-ға, дайын тауарлар – 0,1%-ға арзандады, жартылай фабрикаттар – 1,5%-ға қымбаттады. Республикадан әкетілген минералдық өнімдердің бағасы осы кезең ішінде 7,9%-ға, газ конденсаты – 10,2%-ға, мұнай – 9,6%-ға төмендеді, ал өңделген оның өнімдері, керісінше 4,8%-ға өсті. Олардың өсімі сондай-ақ жай металдардың барлық түрлеріне: түсті металл – 6,7%-ға, ферроқорытпа - 0,8%-ға, қара металл илектері - 0,2%-ға белгіленген.

Республикаға әкелінген өнімдердің баға индексі ағымдағы жылдың қаңтарында 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда 101%, Достастық мемлекеттерде – 103,8%, әлемдегі қалған мемлекеттерде – 96,9% құрады. Импортқа шығарылатын тауарлардың ішінде минералды өнімдердің – 6,9%-ға, сүректің – 6,7%-ға және жай металдың – 2,5%-ға өскені, ал машина мен жабдықтардың – 1,5%-ға төмендегені тіркелген.

Ағымдағы жылдың ақпанында **ауыл шаруашылығы өнімдерін өткізу бағасы** өткен аймен салыстырғанда 0,3%-ға (2004 жылдың тиісті кезеңінде – 1,4%-ға), 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда - 1,1%-ға, (2,8%-ға) өсті. Мал шаруашылығы өнімдері бағасының өсуі өткен айда 0,8%, сүт – 5,2%, ал жұмыртқа бағасы 7,9%-ға төмендеді. Мал мен құс еті 1,2%, ірі қара - 1,5%-ға, құс - 1,3%-ға, шошқа – 1%-ға, ал қой мен жылқы – 0,4-0,6%-ға қымбаттады.

Дәнді дақылдар бағасының 0,2%-ға төмендеуі есебінен өсімдік шаруашылығы өнімдері ақпанда 0,1%-ға арзандады. Ағымдағы жылдың ақпанында көкөніс өнімдері мен картоптың бағасы былтырғы жылдың осы айының өзгерісіндей 0,8%-дан өсті.

2004-2005 жылдары ақпанда ауыл шаруашылығы өнімдерінің негізгі түрлері бағасының өзгеруі.

өткен жылдың желтоқсанына пайызбен, өсуі +, төмендеуі –

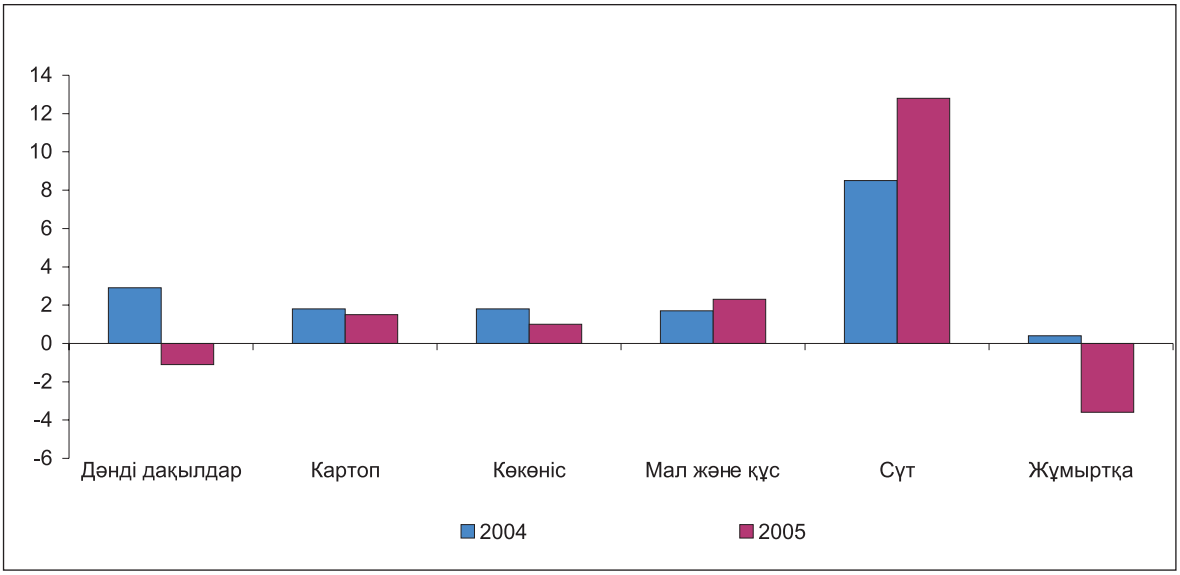

Ағымдағы жылдың ақпанында **құрылыстағы баға индексі** қаңтармен салыстырғанда 100,4%, 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда – 100,7% құрады. Өткен айда құрылыс өндірісінің технологиялық құрылымы элементтерінің ішінен технологиялық жабдық бағасы – 0,9%-ға (жыл басынан бері – 1,3%-ға), ал құрылыс-монтаж жұмыстарының бағасы - 0,3%-ға (0,4%-ға), өзге де жұмыстар мен шығындар – 0,1%-ға (0,6%-ға) едәуір елеулі өсті.

Ағымдағы жылдың ақпанында **көліктің барлық түрлерімен жүк тасымалдау тарифтерінің индексі** 2004 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда 100% құрады. Автожол көлігінің қызметі 0,9%-ға, ал көліктің басқа түрлерімен жүк тасымалдау тарифтері – өзгерген жоқ.

7. ҚАРЖЫ ЖҮЙЕСІ

7.1 МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ

Қазақстан Республикасының Мемлекеттік бюджетінің орындалуы

Қазақстан Республикасының мемлекеттік бюджеті. ҚР Қаржы министрлігінің жедел деректеріне сәйкес **2005 жылдың 1 ақпанына** түскен табыс көлемі 153,6 млрд. теңгені құрады (2004 жылды? 1 ақпанына – 104,4 млрд. теңге), шығындар – 35,5 млрд. теңге (2004 жылдың 1 ақпанына 44,2 млрд. теңге), операциялық сальдо - 118,1 млрд. теңгені құрады, таза бюджеттің кредиттері -2,2 млрд. теңгені, қаражаттық активтердің операциялық сальдосы - 10,3 млрд. теңгеге келді. Бюджет профициті 110 млрд. теңге деңгейінде анықталды. 2004 жылдың тиісті кезең көрсеткіштерімен салыстырғанда табыстар көлемі бойынша деректер - 47,1%-ға өсті, ал шығындар - 2,6%-ға кеміді.

2005 жылдың 1 ақпанына табыс жылдың нақтыланған бюджетіне қатынасы бойынша 10,7%-ға, мемлекеттік бюджет шығындары – 2,6% орындалды.

Салық түсімдері құрылымында негізгі үлес корпоративтік табыс салығына – 45,8% (67,8 млрд. теңге) және ҚҚС (қосымша құн салығына) – 21,8% (32,3 млрд. теңге) келеді. Көрсетілген салықтар бойынша 2004 жылдың тиісті кезеңіндегіден тиісінше 2,4 есе және 61,2%асатын түсімдердің ең көп өсімі байқалады.

Бюджеттің жалпы шығын көлемінен әлеуметтік қызмет көрсетуге 75,8%, жалпы мемлекеттік қызмет көрсету, қорғанысқа – 10,9% келеді. Төменде 2005 жылдың 1 ақпанына мемлекеттік бюджет шығындары құрылымы келтірілген:

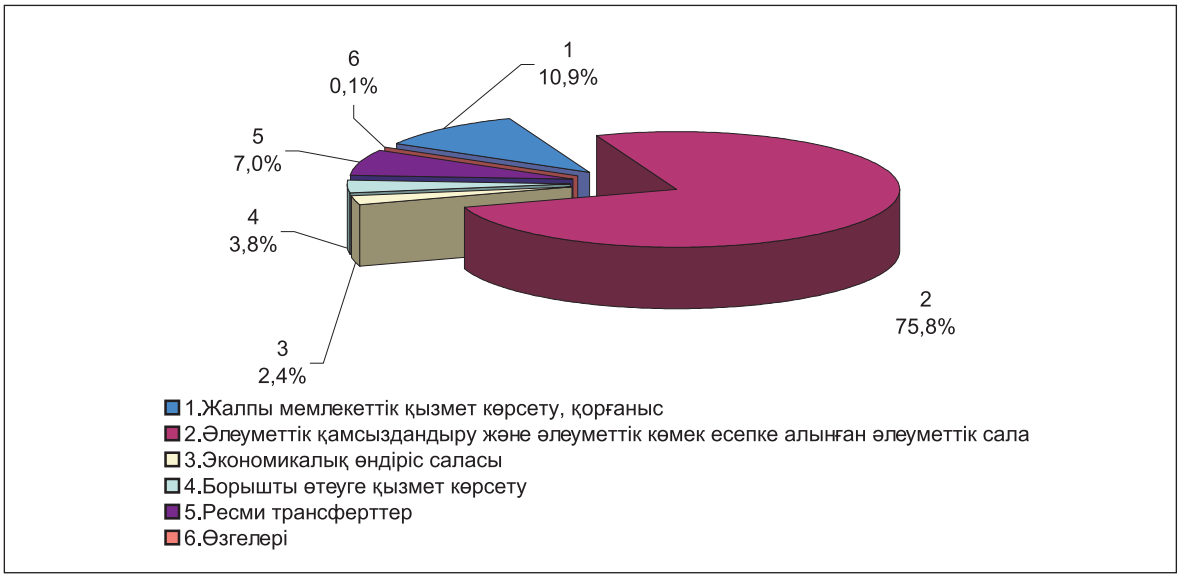

2005 жылдың 1 ақпанына мемлекеттік бюджет дефицитін қаржыландырудың жалпы көлемі -110 млрд теңгені, одан ішкі түсім 22,2 млрд. теңгені құрады. Бюджетті қаржыландыруға 130,2 млрд теңге бюджет қаражаттарының бос қалдықтары пайдаланылды.

2005 жылдың 1 ақпанына республикалық бюджеттің табыс көлемі – 130,7 млрд. теңге болды, бұл 2004 жылдың тиісті кезеңінің деңгейінен 60,2% артық (2004 жылдың 1 ақпанына – 81,6 млрд. теңге). Өткен жылдың тиісті кезеңімен (41,2 млрд. теңге) салыстырғанда шығындар 12,6% өсіп, 46,4 млрд. теңгені құрады. Операциялық сальдо - 84,3 млрд. теңге, таза бюджеттің кредиттері 11,3 млрд. теңге, қаражаттық активтердің операциялық сальдосы - 10,5 млрд. теңгені құрады. Бюджет профициті 62,5 млрд. теңге деңгейінде анықталды.

Есепті кезеңде **республикалық бюджет** табыстарының 92,9% салық табыстарының түсімдері, 3,2% - салықтан тыс түсімдер, 3,9% - ресми трансферттер үлесі құрады.

Шығындардың негізгі бөлігі әлеуметтік салаға – 48,1% (22,3 млрд теңге) және өндірістік салаға – 14,4% (6,5 млрд теңге) келеді.

Қазақстан Республикасының жергілікті бюджетіне осы кезеңде түскені 58,4 млрд. теңге, бұл 2004 жылдың тиісті кезеңіне қарағанда 42,8% артық (2004 жылдың 1 ақпанына түскені – 40,9 млрд. теңге), шығындар – 11,3 млрд. теңге, бұл 2004 жылдың тиісті кезеңіне қарағанда 42,9% ұлғайды (19,8

млрд. теңге). Операциялық сальдо – 47,1 млрд. теңгені құрады. Таза бюджеттік кредиттер –0,4 млрд. теңге, қаражаттық активтердің операциялық сальдосы –0,1 млрд. теңгені құрады. Бюджет профициті 47,7 млрд. теңге деңгейінде анықталды.

7.2 КӘСІПОРЫНДАРДЫҢ ҚАРЖЫ ҚЫЗМЕТІ

Ірі және орта кәсіпорындар мен ұйымдардың қаржы қызметі

2005 жылғы қаңтар айының жедел деректеріне 1073 ірі және 3383 орта кәсіпорындардың (ұйымдардың) көрсеткіштері енгізілді. Есеп берген субьектілердің сальдоланған қаржы нәтижесі 129,3 млрд. теңге табыс ретінде анықталды (2004 жылдың қаңтарында – 95,4 млрд. теңге), бұл көрсеткіш 2004 жылдың тиісті кезеңінің деңгейінен 35,5% жоғары. 2005 жылдың қаңтарында кәсіпорындар мен ұйымдардың пайдалылығы тұтастай алғанда 39,2% болды. Есепті айда жиынтықты кірістің негізгі бөлігі кен өндіру өнеркәсібі есебінен 68,4% немесе 88,5 млрд. теңге қалыптасты, соның ішінде шикі мұнай мен табиғи газ өндіретін кәсіпорындарда 85,2% немесе 75,4 млрд. теңге, өңдеу өнеркәсібінің үлесі –13,8% (17,8 млрд. теңге), көлік және байланыс үлесі – 10,3% (13,3 млрд.теңге) болды.

2003 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда оң қаржы нәтижелері кен өндіру өнеркәсібінде - 92% (46,1 млрд. теңге), өңдеу өнеркәсібінде – 4,7% (17 млрд. теңге) өскені байқалады.

Өңірлер бойынша табыстың жалпы нәтижесінен ең көп сомасы Атырау облысында – 37,9 млрд. теңге (29,3%), Астана қаласында – 18,8 млрд. теңге (14,5%), Ақтөбе облысында – 15,4 млрд. теңге (11,9%), Алматы қаласында – 10,3 млрд. теңге (8%) болды.

2005 жылдың қаңтарында есеп берген субъектілердің жалпы санының 40,9% (1822 бірлігі) 14,1 млрд. теңге сомада залалға ұшырады. Залалдың жоғары деңгейі акционерлік қоғамдар бойынша байқалады оларға барлық залал көлемінен 50,4% (7,1 млрд. теңге) келеді.

Экономиканың өнеркәсіп секторы үлесіне залалдың жалпы көлемінен 36,9% немесе 5,2 млрд. теңге келеді. Бұл саладағы 574 залалды кәсіпорынның электр энергиясын, газ бен суды өндіру және бөлу бойынша 115 кәсіпорын үлесіне экономиканың осы секторы көлемінен 44,4% немесе 1,3 млрд. теңге залал және өңдеу өнеркәсібінің 407 субьектісіне 42,4% немесе 3,1 млрд. теңге залал келді. Залалды кәсіпорындардың (ұйымдардың) ең көп үлес салмағы Ақмола облысында – 62,9 % (337 есеп берген кәсіпорынның – 212-і), Солтүстік Қазақстан облысында – 54,4% (237 есеп берген кәсіпорынның – 129-ы), Шығыс Қазақстан облысында - 52% (358 есеп бергендердің –186 -ы), Қарағанды облысында – 47,3% (349 есеп бергендердің – 165-і) белгіленді.

Орта және ірі кәсіпорындар мен ұйымдардың өзара есеп айырысу жайы

2005 жылдың 1 ақпанына міндеттемелер бойынша берешектің жиынтық көлемі – 4470,4 млрд. теңге, одан мерзімі өткен берешектің үлесі – 3,4% (150,5 млрд. теңге) құрады. 2004 жылғы 1 **а**қпанындағы деректермен салыстырғанда (3167,3 млрд. теңге) міндеттемелер көлемі 41,1% немесе 1303,1 млрд. теңгеге ұлғайды, оның мерзімі өткен бөлігі 11,9% немесе 20,4 млрд. теңгеге кеміді (2004 жылдың 1 ақпанына – 170,9 млрд. теңге).

Жалпы берешек міндеттемелер құрамында негізгі үлеске ие жеткізушілермен және мердігерлермен есеп айырысу бойынша – 18,5%, банктердің қарыздары – 18,4%. Міндеттемелердің жалпы көлемінің 49,9% (2229,3 млрд. теңге) және мерзімі өткен міндеттемелердің 71% (106,9 млрд. теңге) өнеркәсіп салаларында шоғырланған.

2005 жылдың 1 ақпанына өңірлер бойынша міндеттемелер бойынша берешектің ең көп үлесі - Атырау облысына – 34,5% (1540,9 млрд. теңге), Алматы қаласына – 15,6% (695,7 млрд. теңге), Астана қаласына – 15% (672,4 млрд. теңге) келеді.

2005 жылдың 1 ақпанына жұмысшылар мен қызметшілердің жалақысы бойынша мерзімі өткен берешек жалпы жалақы бойынша берешектің (40,7 млрд. теңге) 9,1%-ын (3,7 млрд. теңге) құрады, оның 51,4% (1,9 млрд. теңгесі) ұзақтығы 3 айдан көп берешек.

Өңірлер бойынша жалақы бойынша берешектің аса көп үлесі - Қарағанды облысына – 21,6% (40 бірлікте 0,8 млрд. теңге), Маңғыстау облысына 13,5% (33 кәсіпорынға - 0,5 млрд. теңге) және Алматы қаласына – 16,2% (0,6 млрд. теңге, 17 бірлік) келеді.

Тұтастай алғанда кәсіпорындар мен ұйымдар бойынша дебиторлық берешек – 2004 жылдың 1 **а**қпанындағы деректермен (1454,7 млрд. теңге) салыстырғанда 27,2% өсіп 1850,1 млрд. теңгені құрады, одан мерзімі өткендері – 118,7 млрд. теңге немесе 6,4%. 2004 жылдың 1 **а**қпанындағы деректермен салыстырғанда мерзімі өткен берешектің бөлігі 11,7% (106,3 млрд. теңгеге) ұлғайды.

2005 жылдың 1 ақпанына дебиторлық берешектің құрылымындағы негізгі көлем 41,7% (772 млрд. теңге) - сатып алушылар мен тапсырыс берушілердің берешегі. Мерзімі өткен дебиторлық берешектің жалпы көлемінің 54,7% (64,9 млрд. теңге) сатып алушылар мен тапсырыс берушілердің үлесіне тиеді.

7.3 АҚША-КРЕДИТ ЖҮЙЕСІ

Банк статистикасы*

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің(ҚРҮБ) деректері бойынша 2005 жылдың 1 ақпанына ақша жиынының көлемі (М3)[1] 1545,2 млрд. теңгені құрады (01.02. 2004 ж – 969,8 млрд. теңге), соның ішінде айналыстағы қолма-қол ақша (М0) – 345,7 млрд. теңге (01.02. 2004 ж.– 231,2 млрд. теңге) болды. М3 көрсеткіші 2004 жылдың қаңтар айының соңындағы деректермен салыстырғанда 59,3%-ға, 2004 жылдың 1 ақпанындағы көрсеткіштермен салыстырғанда –5,5 %-ға кеміді. Ақша жиынының жалпы көлеміндегі қолма-қол ақша үлесі 2004 жылғы ақпан айының соңында 22,4% құрап, өткен кезеңмен салыстырғанда 0,5 %-ға кеміді. 2005 жылдың 1 ақпанына ақша базасының (резервтегі ақшаның) жалпы көлемі 485,8 млрд. теңгені құрады және өткен кезеңмен салыстырғанда 15,9%-ға кеміді.

2005 жылдың ақпанындағы айналыстағы ақшалай қаражат эмиссиясы 33,5 млрд. теңгені құрады.

Депозиттік ұйымдардағы депозиттер[1] (резидент еместердің шоттарын есепке алмағанда) 2005 жылдың 1 ақпанында 1199,5 млрд. теңгені (01.02.2004 ж. – 738,7 млрд. теңге) құрап, 2004 жылдың қаңтар айының соңындағы деректер деңгейінен – 62,4%-ға көтерілді, алдыңғы кезе кімен салыс тырғанда 4,5%-ға . Депозиттердің жалпы көлеміндегі 36,5%-ды немесе 437,7 млрд. теңгені халық салымдары алып отыр, бұл 01.02. 2004 ж деректермен салыстырғанда (334,6 млрд. теңге) 30,7% артты. 2005 жылдың 1 ақпандағы жағдай бойынша халық депозиттері (салымдары) 01.01. 2005 ж деректермен салыстырғанда (441,2 млрд. теңге) 0,9%-ға кеміді, соның ішінде ұлттық валютада – 1,2%-ға, ал шетел валютасында 0,4%-ға төмендеді. Халық депозиттерінің жалпы көлемінде ең көп үлес ұлттық валютасындағы салымдарға келеді – 57,8% (252,9 млрд. теңге).

Экономика саласындағы екінші деңгейдегі банктердің (ЕДБ) кредит салымдары 2005 жылдың 1 ақпанына 1502,4 млрд. теңгені құрады (01.02. 2004 ж – 974,6 млрд. теңге), мұның 52,8%-ы (793,3 млрд. теңге) шетел валютасындағы кредиттер болып келеді. Кредиттер 2004 жылдың қаңтар айының соңындағы деректермен салыстырғанда 54,2%-ға, өткен аймен салыстырғанда 1,2%-ға өсті.Кредит салымдарының жалпы көлемінде ұзақ мерзімді несиенің үлесі – 65,7%-ды немесе 987 млрд. теңгені құрады, бұл өткен аймен салыстырғанда 1,2%-ға (975,4 млрд. теңге), 01.02. 2004 ж (611,4 млрд. теңге) деректермен салыстырғанда 61,4%-ға өсті. Кредиттердің жалпы көлемінің ең көп үлесі саудада – 25,8%, өнеркәсіпте – 20,7%, құрылыста – 10,0% болып шоғырланған. 2005 жылдың 1 ақпанына ЕДБ-нің шағын кәсіпкерлік субъектілеріне берген кредиттері кредит салымдарының жалпы сомасының 19,2%-ын (288,1 млрд. теңге) құрайды, Алматы қаласында – 54,8% (157,9 млрд. теңге).**ҚРҮБ)-**нің деректері бойынша 01.02. 2005 ж. кредит беру объектілеріне ақша қаражатын бөлу кезінде айналым қаражатын сатып алуға 620,2 млрд. теңге, негізгі қорларды сатып алуға 179,3 млрд. теңге бөлінді, бұл кредит салымдарының жалпы көлемінің (1502,4 млрд. теңге) тиісінше 41,3%-ын және 11,9%-ын құрайды.

ҚР Ұлттық Банкінің 2005 жылғы қаңтарында валюта айырбастау орындарының шетел валютасын сатуы/сатып алуы туралы есебі бойынша жеке тұлғаларға сату көлемдері сатып алу көлемдерінен асып түсті: еуро – 3,2 есе, АҚШ доллары – 2,5 есе, ресей рублі – 11,5%.

Жеке тұлғаларға шетел валютасын сату көлемі 2004 жылдың желтоқсандағы көрсеткіштермен салыстырғанда еуро бойынша – 22,6%-ға көбейіп, АҚШ доллары бойынша –11,7%-ға, ал ресей рублі бойынша – 6,5%-ға төмендеді.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің **қайта қаржыландыруының ресми ставкасы** 2005 жылдың ақпанында 0,5 пайызға өсіп, жылдық деңгейде 7,5%- болып белгіленді.

Мемлекеттік бағалы қағаздардың бастапқы рыногі

2005 жылдың қаңтарында мемлекеттік бағалы қағаздар эмиссиясының көлемі атаулы құн бойынша ҚР Ұлттық Банкінің ноттарымен 30436 млн. теңге болып белгіленді. ҚР финанс министрлігінен 120 айлық айналыммен (*МЕҰЖҚАМ-120*) мемлекеттік ұзақмерзімді жинақтаушы қазынашылық міндеттеме- 22190 млн. теңге көлемінде жаңа құнды қағаз шығарылды. 2005 жылдың 1 ақпанында айналыстағы барлық мемлекеттік бағалы қағаздардың жалпы көлемі атаулы құн бойынша 707,4 млрд. теңгені құрады.

**) 2004 жылдың желтоқсан айының соңындағы деректері бойынша қорытынды айналымдар есепке алынған жоқ.*

[1]) 2003 жылдың желтоқсанынан бастап кредиттік серіктестіктердің шоттары қосылған.

8. ЕҢБЕК РЫНОГЫ ЖӘНЕ ЕҢБЕККЕ АҚЫ ТӨЛЕУ

8.1 ЖАЛДАНЫП ЖҰМЫСПЕН ҚАМТЫЛУ

2004 жылдың ақпанында 4,4 млн. адам немесе барлық жұмыспен қамтылғандардың 62,5%-ы жалданып жұмыс істеді, бұл 2004 жылдың тиісті айындағыдан 78,5 мың адамға (1,8%-ға) көп. Жалданып жұмыспен қамтылғандардың жалпы санынан 3,7 млн. адам (олардың жалпы санының 83%-ы) мемлекеттік және мемлекеттік емес ұйымдарда, 0,5 млн. адам (11,2%) жеке адамдарда, 0,2 млн. адам (5,8%) шаруа (фермер) қожалықтарында жұмыс істеді.

Ағымдағы жылдың қаңтарында республиканың ірі және орта кәсіпорындарында 2,5 млн. адам, жалдамалы қызметкерлердің жалпы санының 56.2%-ы жұмыс істеді. Бұл өткен жылдың тиісті айына қарағанда 89,9 мың адамға (3,7%-ға) көп. Жалданып жұмыспен қамтылғандардың жалпы санының 6,5%-ы - ауыл, орман және балық шаруашылығында, 33,4%-ы - өнеркәсіп және құрылыста, 60,1%-ы – қызмет көрсету саласында жұмыс істеді.

2005 жылдың қаңтарында жұмыс күшінің келуі өткен жылдың тиісті айымен салыстырғанда құрылыс ұйымдарында байқалды, мұндағы олардың саны 21,2 мың адамға (16,5%-ға), білім беруде – 19,4 мың адамға (4,1%-ға), өнеркәсіп кәсіпорындарында – 15,7 мың адамға (2,4-ға), саудада – 12,2 мың адамға (23,9%-ғы) өсті.

2005 жылдың 1 қаңтарындағы жағдай бойынша (Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің мемлекеттік қызмет кадрлары жағдайының мониторингі деректері бойынша) мемлекеттік қызметте 86,5 мың адам жұмыс істеді, олардың 49,7 мыңы - әйелдер (57,4%). Республика бойынша мемлекеттік қызметшілердің орташа жасы - 39 жасты, жұмыс өтілі – 9 жылды құрады. Орталық аппаратта 6,4 мың адам, жергілікті органдарда – 80.2 мың адам жұмыс істеді.

Ағымдағы жылдың қаңтарында ірі және орта кәсіпорындарда бір қызметкер 144,7 сағат жұмыс істеген, бұл 2004 жылғы желтоқсандағыдан 11,8 сағатқа (7,7%) аз. Жұмыс күнінің орташа ұзақтығы 7,6 сағатты құрады.

2005 жылғы қаңтардың аяғында республиканың ірі және орта кәсіпорындарында 15,1 мың бос жұмыс орны болды (қызметкерлердің жалпы санына 0,6%). Бұл өткен айдағыдан 916 бірлікке (6,5%-ға) артық. Ең көп бос жұмыс орны саны мемлекеттік басқаруда – 3954 бірлік (олардың жалпы санының 26,2%-ы), өнеркәсіп кәсіпорындарында – 3879 бірлік (25,7%), құрылыста – 2092 бірлік (13,9%) сақталды.

2004-2005 жылдары ірі және орта кәсіпорындардағы бос жұмыс орындарының саны

айдың соңына

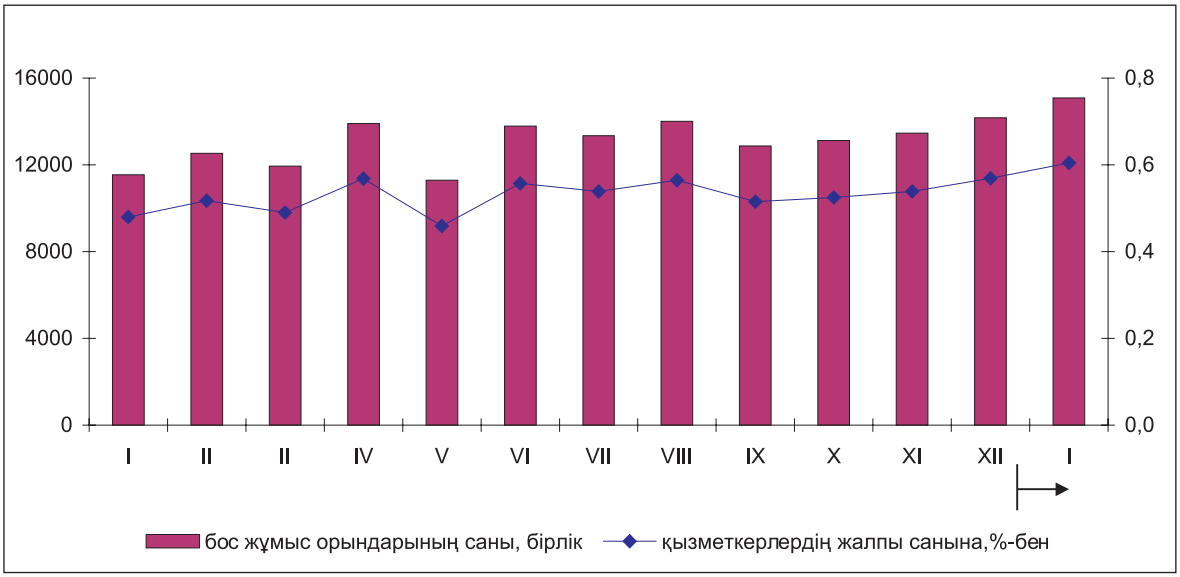

2005 жылдың қаңтарында бос жұмыс орындары санының өсуі саудада 94,6% (174 бірлік), коммуналдық қызмет көрсету саласында - 65% (147 бірлік), білім беруде және қонақ үй-мейрамхана бизнесінде - 52% (тиісінше 166 және 69 бірлік) тіркелді. Өңдеу өнеркәсібінде олардың саны 841 бірлікке, құрылыста – 651 бірлікке азайды.

8.2 ЖҰМЫССЫЗДЫҚ ЖӘНЕ ЖҰМЫСПЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ

15 және одан жоғары жастағы экономикалық тұрғыдан белсенді халық саны 2005 жылғы ақпанда (бағалау бойынша) 7,8 млн. адамды құрады. Бұл өткен жылғы тиісті айдағыдан 107,2 мың адамға көп (1,4%-ға).

Аталған кезең ішінде республика экономикасында 7,1 млн. адам жұмыспен қамтылған болатын. 2004 жылғы ақпан айына қатысты олардың саны 140 мың адамға өсті (2%-ға). Жұмыспен қамтылғандар құрылымында негізгі үлесті (62,5%) жалдамалы қызметкерлер құрайды, ал өз бетінше жұмыспен қамтылғандар – 37,5%.

Бағалау бойынша жұмыссыздар саны (табысты жұмысы болмаған, оны үздіксіз іздеген және оған кірісуге әзір 15 және одан жоғары жастағы адамдар) 2005 жылғы ақпанда 656,1 мың адамды құрады және өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 32,8 мың адамға қысқарды, немесе 4,8%-ға. Жұмыссыздық деңгейі 8,5%-ға қалыптасты (2004 жылғы ақпанда - 9%).

2004-2005 жылдардағы жұмыссыздар саны және жұмыссыздық деңгейі

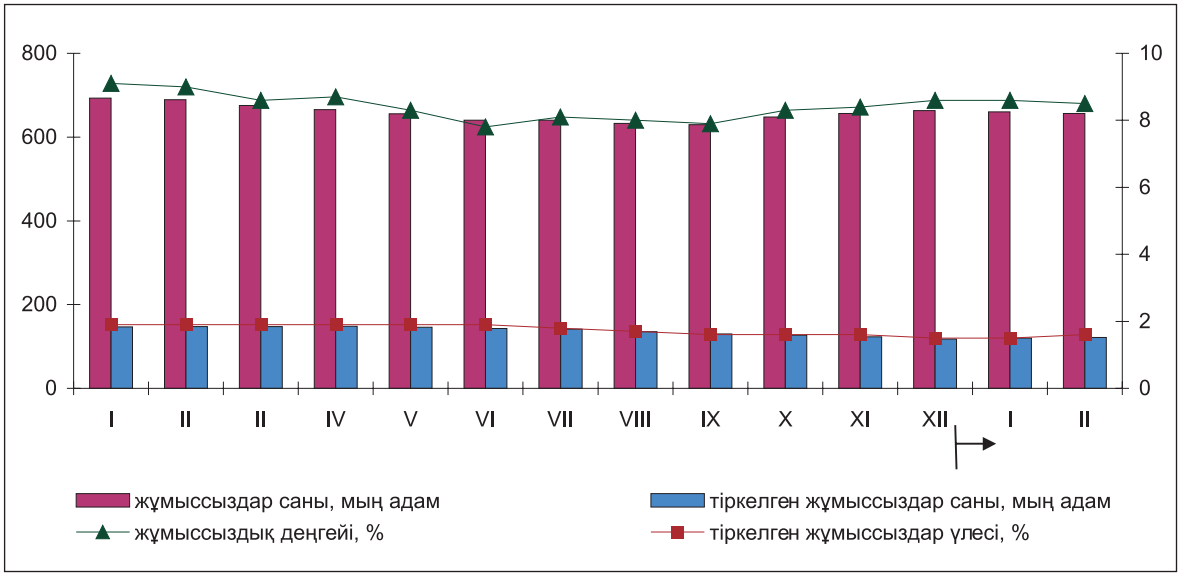

Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша жұмысқа орналастыру мәселелері жөніндегі уәкілетті органдарда 2005 жылғы қаңтар-ақпанда 41,5 мың, ақпанда – 21,3 мың адам тіркелген, ауыл тұрғындары – тиісінше, 14,2 мың және 7,6 мың адам.

Жұмыспен қамту органдарында жұмыссыздар ретінде есепте тұрған азаматтар саны 2005 жылғы ақпанның соңына 121,3 мың адамды құрады, бұл өткен айға қарағанда 1,2 мың адамға (1%-ға) көп және 2004 жылғы тиісті кезеңдегіден 26,3 мыңға (17,8%-ға) аз. 2004 жылғы ақпанның соңына тіркелген жұмыссыздар санындағы әйелдер саны 75 мың адам. Экономикалық тұрғыдан белсенді халық санында тіркелген жұмыссыздар үлесі ақпанда 1,6% құрады (2004 жылғы ақпанда – 1,9%).

2005 жылғы қаңтар-ақпанда 18,9 мың адам жұмысқа орналастырылған, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 1,7 мың адамға (4%-ға) аз. Есепке алынғандардың 45,4%-ы жұмыспен қамтылды.

2005 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректеріне сәйкес) 66 кәсіпорын әртүрлі себептерге байланысты өндірісін толықтай, 309-ы жартылай тоқтатқан, 30 кәсіпорын толық емес жұмыс уақыты режиміне толықтай көшсе, 56-ы толық емес жұмыс уақыты режимінде жартылай жұмыс істеген. Бір ай ішінде еріксіз демалыста болған қызметкерлер саны 18,2 мың адамды құрады.

8.3 ЕҢБЕККЕ АҚЫ ТӨЛЕУ

2005 жылғы қаңтарда бір қызметкердің орташа айлық атаулы жалақысы 28447 теңгені құрады және өткен жылғы тиісті аймен салыстырғанда 14,5% өсті, нақты тұлғалануда –7,2%.

2004-2005 жылдары Қазақстан Республикасында еңбекке ақы төлеу

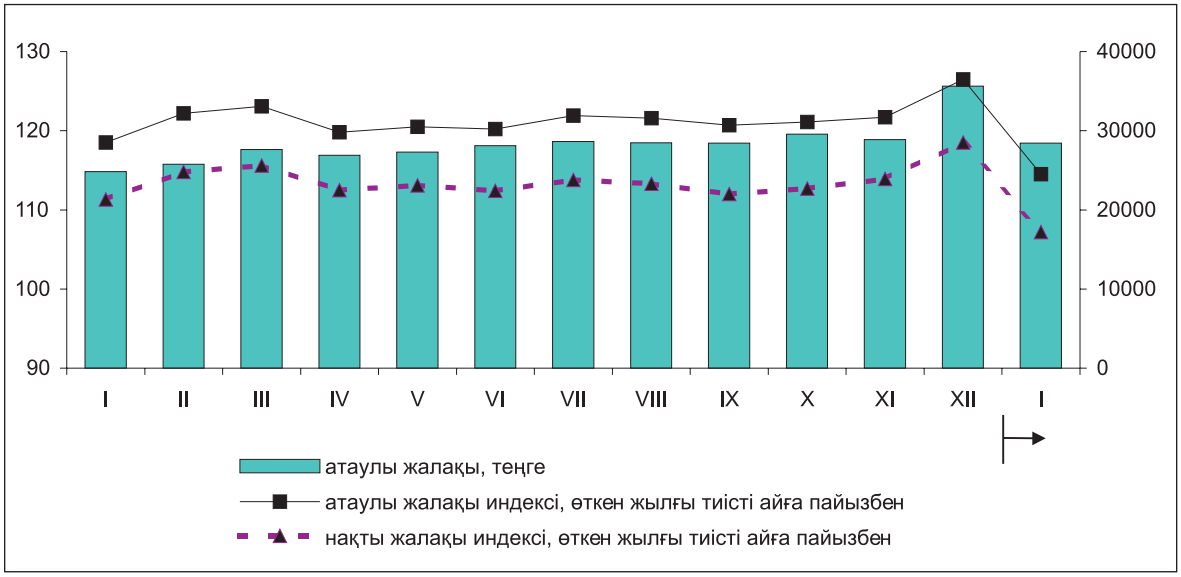

2005 жылғы қаңтарда жалақының өсуі экономикалық қызметтің барлық түрлерінде байқалады. Мемлекеттік басқару саласы қызметкерлерінің еңбек ақысы өткен жылғы тиісті аймен салыстырғанда 27,2%, ауыл шаруашылығында – 19,5%, өнеркәсіпте – 14,4%, қонақ үй-мейрамхана бизнесінде – 13,3%, денсаулық сақтауда – 12,4% өсті.

Жоғары жалақы қаржы қызметінде сақталып отыр – 67219 теңге, бұл республика бойынша орта есеппен алғандағыдан 2,4 есе жоғары, кен өндіру өнеркәсібі – тиісінше, 52627 теңге және 1,9 есе. Білім беру саласы қызметкерлерінің жалақысы 17726 теңге болды, бұл орташа республикалық деңгейден 55%-ға төмен, денсаулық сақтауда – тиісінше, 15537 теңге және 62%. Ең төмен еңбек ақы ауыл шаруашылығы қызметкерлерінде сақталып отыр – 10758 теңге.

2004-2005 жылдардағы қаңтарда жалақы экономика секторлары бойынша

теңге

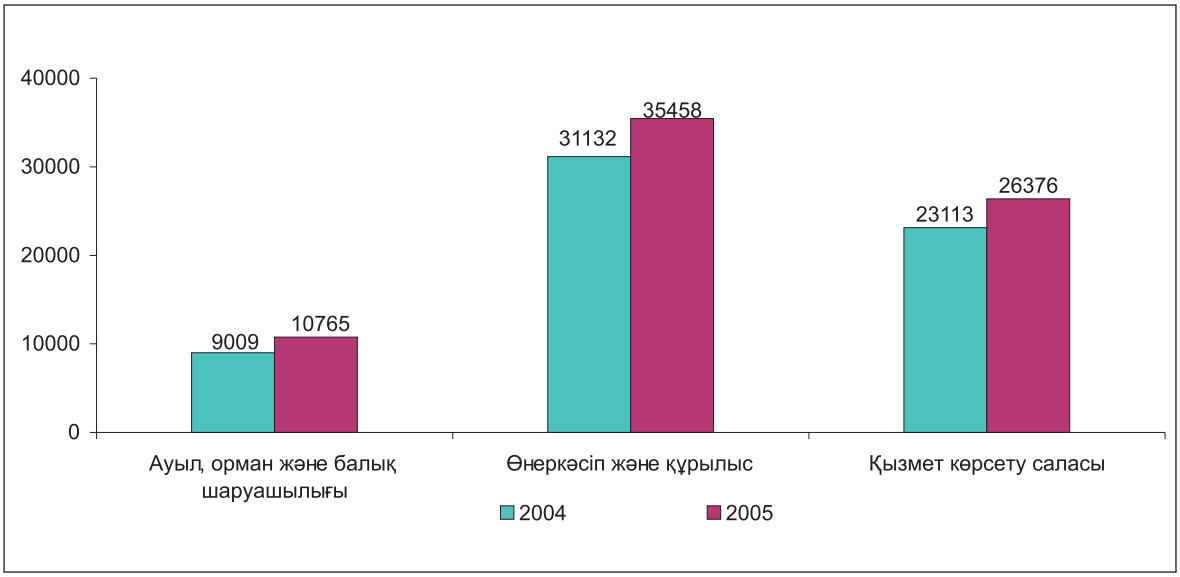

9. ХАЛЫҚТЫҢ ТАБЫСЫ

2005 жылғы қаңтарда халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы атаулы ақшалай табысы (бағалау бойынша) 12620 теңгені құрады, ол өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 15,4%-ға жоғары. Нақты ақшалай табыс осы кезең ішінде 8,1%-ға өсті.

Халықтың атаулы ақшалай табысы (бағалау)

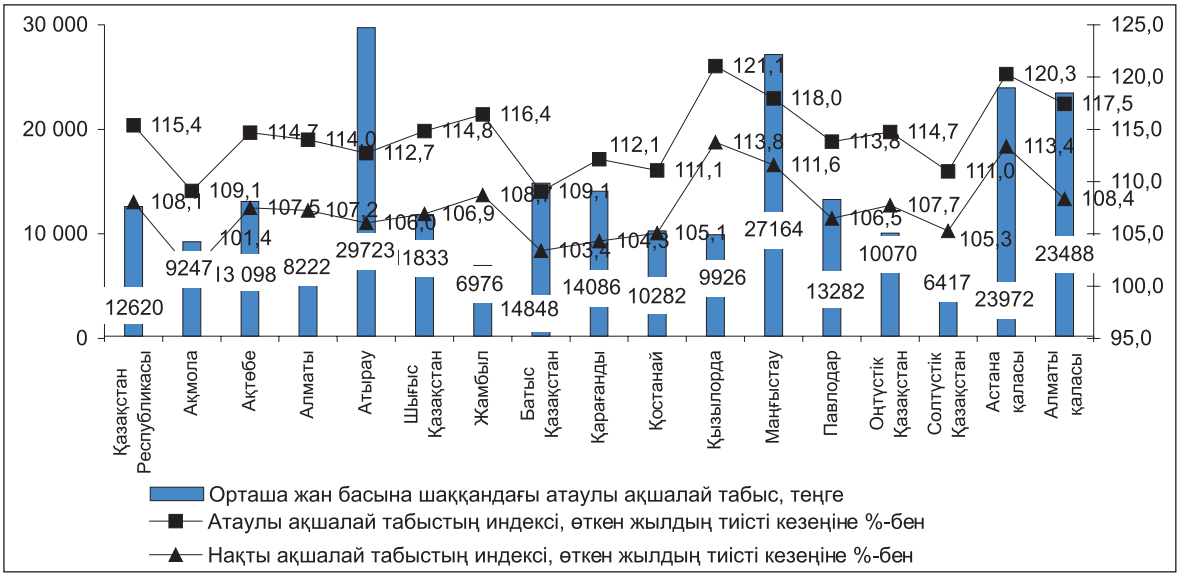

2004 жылғы IV тоқсандағы 12000 үй шаруашылығын іріктеп зерттеу нәтижесі бойынша тұтынуға пайдаланылған орташа жан басына шаққандағы табыс, орта есеппен тоқсанның бір айы ішінде республикада 9375 теңгеге жетті, 2003 жылдың IV тоқсанымен салыстырғанда оның өсу қарқыны 108,8%-ды құрады.

Астана қаласында белгіленген (жан басына шыққанда 18887 теңге) тұтынуға пайдаланылған ең жоғары мәндегі, Оңтүстік Қазақстан облысында қалыптасқан ең төменгі мәндегі (6154 теңге) табыстың ара қатынасы 3,1 есені құрады.

Орташа республикалық деңгейдегі тұтынуға пайдаланылған табыстардың ара қатынасы

пайызбен

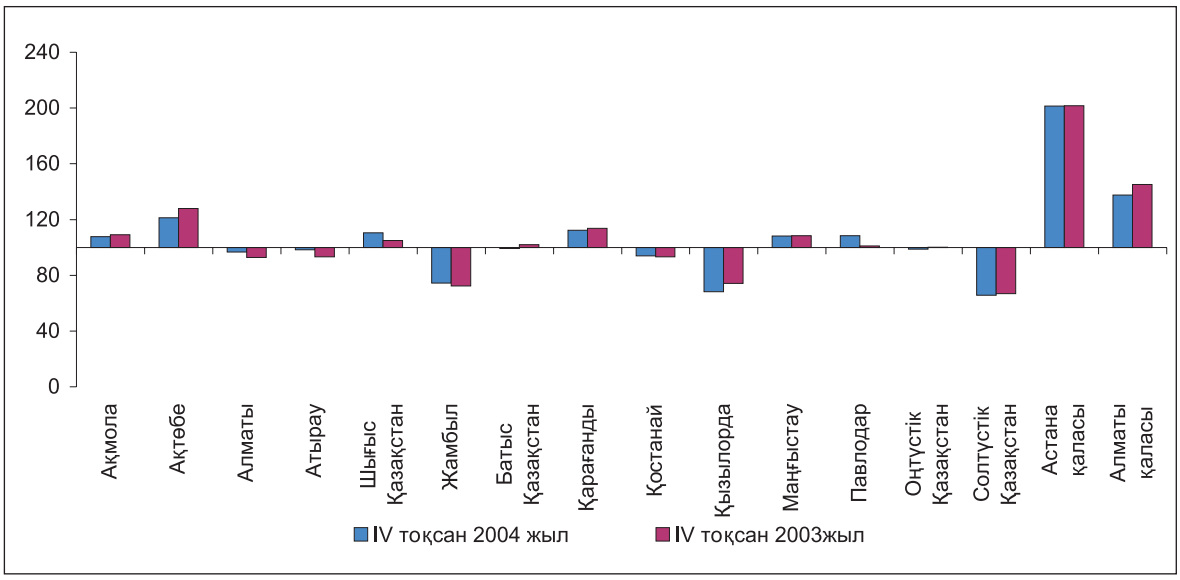

2004 жылдың IV тоқсанында орташа жан басына шаққандағы ақшалай шығын орта есеппен бір ай ішінде 8415 теңгені құрады, ол 2003 жылдың IV тоқсанымен салыстырғанда 9,9-ға жоғары. Бұрынғыдай ақшалай қаражаттың ең мәнді бөлігін халық осы кезең ішінде сатып алған тауарлар мен көрсетілген

қызметтерге жұмсады. Тұтыну шығындарының құрамындағы барлық шығыстардың 44,0% (алкогольді ішімдіктер мен темекі бұйымдарын есептегенде) азық-түлік тауарларын сатып алуға, 29,9% - азық-түлік емес тауарларды сатып алуға және 26,1% - көрсетілген қызмет түрлеріне келген.

Тоқсандағы кедейлер саны бойынша индекс серпіні 2001-2004 жылдар ішінде оның тұрақты төмендегенін көрсетеді. Кедейлік шегінің төмендеу процесі қарқынды. 2001 жылдан бергі кезең ішінде тұтастай алғанда кедейліктің орташа тоқсандық төмендеу қарқыны күнкөрістің ең төменгі деңгейіне қатысты 6,65%, ал азық-түлік қоржынына қатысты 10%-дан көбіректі құрады.

Қазақстан Республикасындағы кедейліктің төмендеу үрдісі

пайызбен

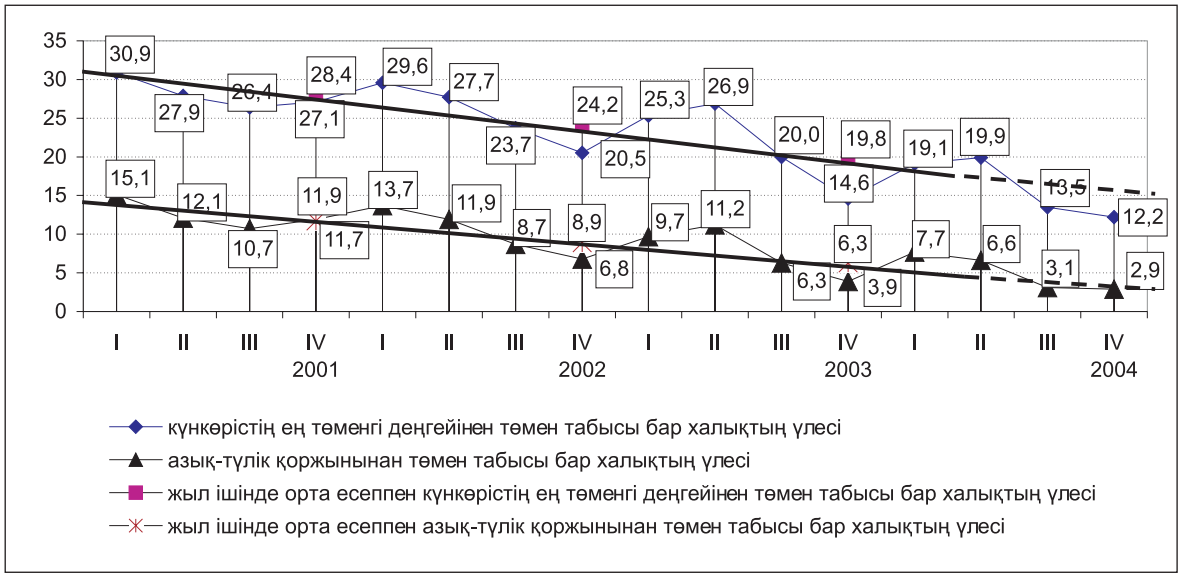

Халықтың 10 пайыздық топтары бойынша табыстарды бөлу, біріншіге (ең төменгі) қарағанда соңғы децилдегі (ең жоғары табыс) табыстардың 7,9 есеге көп екендігін көрсетеді, бірақ қамтамасыз етілгендермен салыстырғанда, кедей халықтың табыстарының өсуі қарқыны елеулі. Халықтың орта есеппен жан басына шаққандағы табысы өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 9,7-ға, ал біріншіде 13,4%-ға өскен.

Халықтың 10-пайыздық топтары бойынша табыстарды бөлу*

айына орта есеппен жан басына шаққанда, теңге

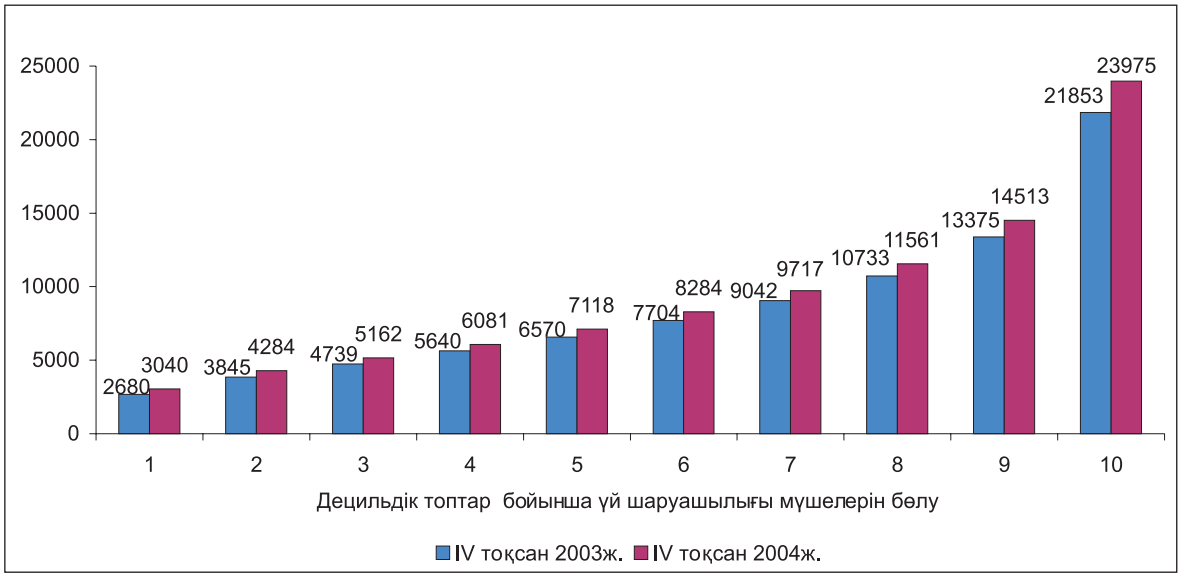

** Баламалылық шкалынсыз.*

10. ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ПРОЦЕСТЕР ЖӘНЕ ӘЛЕУМЕТТІК САЛА

10.1 ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ АХУАЛ

2005 жылғы 1 ақпанға Қазақстан Республикасы халқының жалпы саны ағымдағы деректер бойынша 15083,4 мың адамды құрады, соның ішінде 57% қала және 43% ауыл тұрғындары. 2005 жылдың басымен салыстырғанда ол 9,2 мың адамға өсті, немесе 0,1%.

Тиісті кезең ішінде халықтың жалпы санының өсімі 7 облыста және Астана мен Алматы қалаларында байқалды. Халық санының ең жоғары өсімі Алматы және Оңтүстік Қазақстан облыстарында (3,4 мыңнан), ал ең көп кемуі - Шығыс Қазақстан облысында (1 мың адам).

2005 жылғы қаңтарда республика халқының табиғи өсімі 8193 адамды құрады (2004 жылғы тиісті кезеңде - 8119). Табиғи өсімінің жалпы коэффициенті 1000 халыққа шаққанда 8 адамды құрады (6,9).

Осы кезең ішінде АХАЖ органдарында 24242 туу (22952) тіркелді. Туудың жалпы коэффициенті 1000 халыққа шаққанда 18,2 тууды құрады (17,2).

Тұтастай республика бойынша өлгендер саны 2005 жылғы қаңтарда 16049 адамды құрады (14833). Халық өлім-жітімінің жалпы коэффициенті 1000 халыққа шаққанда 10,2 өлімді құрады (10,3). Қан айналымы жүйесіндегі аурулар, бұрынғыша, өлім-жітім құрылымында өлім себептерінің негізгі топтары ішінде болып отыр, олардың үлесіне барлық тіркелген өлім оқиғаларының 54,1% тиесілі (53,1%). Өлтіруден және өзін-өзі өлтіруден, тиісінше, 216 және 296 адам өлген, немесе жазатайым оқиғалардан, улану мен жарақаттанудан өлгендердің жалпы санынан 11% және 15% (2004 жылғы қаңтарда - 241 және 327 адам, немесе 12,6% және 17,1%).

Осы кезең ішінде республикада 1 жасқа дейінгі 352 бала өлімі тіркелген (385). Нәрестенің шетінеу коэффициенті 1000 туғанға шаққанда 1 жасқа дейінгі 14,3 бала өлімін құрады (15,1). Перинаталдық кезеңде пайда болатын аурулар 1 жасқа дейінгі балалар өлімінің ең көп тараған себептері болып табылады, одан 154 нәресте өлген (барлық бала өлімдерінен 43,8%), туа-бітті аномалиялардан - 69 (19,6%), тыныс алу органдарының ауруларынан - 68 (19,3%).

2005 жылғы қаңтарда некеге тұру және некені бұзу саны, тиісінше, 7781 және 2449 құрады (7679 және 2631). Некеге тұрудың жалпы коэффициенті 1000 халыққа шаққанда 7,6 некені құрады (7,5), ал ажырасудың жалпы коэффициенті 2004 жылғы тиісті кезеңдегі деңгейде қалды және 1000 халыққа шаққанда 2,1 ажырасуды құрады.

Елде халық көші-қонының оң сальдосы сақталып отыр, ағымдағы жылғы қаңтарда оның шамасы 948 адамды құрады (2004 жылғы қаңтарда - 2228). Бұрынғыша, республикада ТМД елдерімен халық көші-қонының оң сальдосы қалыптасқан (1347 адам, 2004 жылғы қаңтарда 2954 адам болған).

Халық көші-қонының сальдосы шамасының өзгеруі

адам

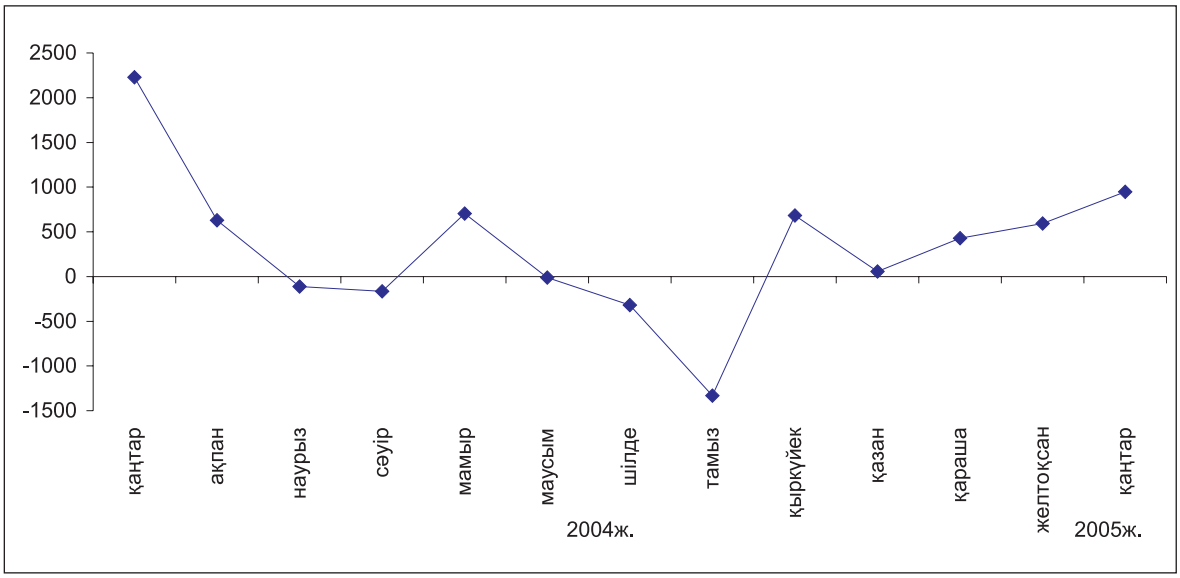

Ағымдағы жылғы қаңтарда Қазақстанға келгендер мен кеткендер саны 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда 1635 және 355 адамға қысқарды. ТМД елдерінен келгендер мен сол елдерге қоныс аударғандар үлесі олардың жалпы санынан 87,6% және 68% құрады (2004 жылғы қаңтарда - 92,2% және 62,2%).

Иммигранттардың негізгі бөлігі, бұрынғыша, Жамбыл, Алматы және Қарағанды облыстарында орналасқан, ал эмигранттардың көбісі Қостанай және Шығыс Қазақстан облыстарынан.

Иммигранттар арасында қомақты үлес салмағы қазақ ұлтында (68,8%), орыстардың үлесіне 18,6%, немістердің - 1,3% тиесілі. Қазақстаннан тыс елдерге кеткендер санының жартысынан көбін орыстар (56,8%) құрайды, немістер - 21,3%, қазақтар - 5,6%.

Ел ішіндегі мигранттар саны 20282 адамды құрады, одан халықтың облыстық көші-қонында - 10431 (немесе 51,4%). Облысаралық айырбаста халықтың оң көші-қон сальдосы елдің 4 өңірінде байқалды (Алматы және Ақтөбе облыстарында, Астана мен Алматы қалаларында).

10.2 ХАЛЫҚТЫҢ АУРУ-СЫРҚАУЛЫҒЫ

Республикалық СЭС-тің деректері бойынша 2005 жылдың қаңтарында республика аумағында халықтың ауру-сырқауға шалдығуы тіркелетін инфекциялардың біразы бойынша қысқарды. Сонымен бірге, жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасымен (24,6%-ға), вирустық гепатитпен (34,4%), менингококк жұқпасымен (2,8 есе), тұмаумен (3,4 есе) ауыру оқиғасының саны өсіп, 4 мыңға жуық қызылшамен ауырғандар тіркелді.

Ауылдық жерлерде бұл кезең ішінде қызамықпен (14,3%-ға), өткір вирустық гепатитпен (24,1%-ға), ауа арқылы тарайтын өткір вирустық жұқпамен (36,1%), тұмаумен (2,3 есе), қызылшамен (408 есе) ауыру оқиғаларының саны өсті, иммунитет тапшылығын тудыратын вирус жұқпасының 10 тасымалдаушысы анықталды (2004 жылғы қаңтардың деңгейіне – 125%).

Ағымдағы жылдың қаңтарында тіркелген жұқпалы аурулардың арасында аса кең тарағаны жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасы (100 мың адамға шаққанда 20795 оқиға), тұмау (1507,5), тыныс органдарының туберкулезі (131,5), ішектің өткір жұқпасы (88,2), мерез (60,8), битшеңдік (55,5) болды.

14 жасқа дейінгі балалар арасында, қалалық жерлерде де, сондай-ақ ауылдық жерлерде де, жоғары тыныс жолдарының өткір жұқпасымен, тұмаумен, өткір вирустық гепатитпен, ішектің бактериялық жұқпасымен, тыныс органдарының туберкулезімен, қызылша, қызамық, битшеңдік және қышымамен ауыру оқиғалары ең көп санды көрсетіп отыр. Әлеуметтік жайсыз жағдайлардан туындайтын аурулардың таралу үрдісі сақталуда. Көрсетілген кезең ішінде балалардың мерезбен ауыруының 6 оқиғасы, иммунитет тапшылығын тудыратын вирус жұқпасын тасымалдаушы 1 бала тіркелді.

10.3 ҚЫЛМЫСТЫЛЫҚ

Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің деректері бойынша республика аумағында 2005 жылдың қаңтарында тіркелген қылмыстардың саны өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 3,3%-ға өсіп, 10 мыңды құрады, оның 24,8% әйелдерге қатысты, 2,8% кәмелетке толмағандарға қатысты жасалған қылмыстар. 2005 жылдың қаңтарында халықтың 10 мың адамына шаққанда тіркелген қылмыстардың саны тұтастай республика бойынша 78 оқиғаны құрады.

Тіркелген қылмыстардың құрылымында алдыңғы орынды меншікке қарсы жасалған қылмыстар алады (65,2%). Олардың ішінде қылмыс санының негізгі үлес салмағы ұрлыққа (66,8%) тиесілі болып отыр, ол өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда 15,1% өскен, тонау (20,7%-ға), бопсалаушылық (18,5%), қарақшылық шабуыл (11,7%), бұзақылық (12%) оқиғалардың саны да көбейген. Мемлекеттік қызмет мүдделеріне қарсы ашылған қылмыстардың саны айтарлықтай өсті (62,5%).

Талданып отырған кезең ішінде республиканың құқық қорғау органдары экономика саласындағы 805 қылмысты ашты (2004 жылдың тиісті кезеңінің деңгейіне – 81,2%). Бұл топта жалған ақша немесе бағалы қағаздар жасау және өткізуге байланысты қылмыстардың саны 1,9 есеге көбейген.

2005 жылдың қаңтарында 2004 жылдың қаңтарымен салыстырғанда есірткіге байланысты қылмыстардың жалпы саны 6,1%-ға азайды. Есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды өткізу мақсатында заңсыз әзірлеуге, сатып алуға, сақтауға, тасымалдау мен жіберуге, оларды тұтынуға бейімдеуге, есірткі құралдарын немесе психотроптық заттарды тұтыну үшін притондар ұйымдастыруға немесе ұстауға байланысты қылмыстар саны 20,6%-ға өсіп, 393 оқиғаны құрады. Бұл санаттағы қылмыстардың ашылуы 2005 жылдың қаңтарында 63,5% құрады (2004 жылдың қаңтарында – 82,3%).

2005 жылдың қаңтарында әскери қылмыстардың қысқару үрдісі сақталды. 2004 жылдың осы кезеңімен салыстырғанда әскери қызметкерлер жасаған қылмыстардың саны жартысынан аса азайып, 59 оқиғаны құрады. Осы санаттағы тіркелген қылмыстар санының 33,9% - билігін пайдаланып қиянат жасау, билікті асыра пайдалану немесе әрекетсіздік, 30,5% - бөлімді немесе қызмет орнын өз бетінше тастап кету, 18,6% - өзара қарым-қатынастың жарғылық ережелерін бұзу, 5,1% - қашқындық.

Есепті кезеңде тексерілген қылмыстар бойынша республиканы тұтастай алғанда материалдық залалдың анықталған сомасы 747,4 млн. теңге болды, оның 39,6% - меншікке қарсы қылмыстардың және 33,5% - экономикалық қызмет саласындағы қылмыстардың үлесінде.

2005 жылдың қаңтарында республиканың құқық қорғау органдары қылмыс жасаған 4,5 мың адамды анықтады (2004 жылдың қаңтарына қарағанда 0,2%-ға көп). 3,5 мың адам қылмыстық жауапқа тартылды.

Қылмысы әшкереленген адамдардың 10,7% - жасы кәмелетке толмағандар, 9,9% - әйелдер. Мемлекеттік қызметті атқарушылардың үлесіне 3% келеді. Бұрын қылмыс жасаған адамдардың үлес салмағы – 11,5% (2004 жылдың қаңтарында – 12,3%) құрады.

Қазақстан бойынша орташа алғанда әрбір сегізінші қылмыскер қылмысты - мас күйінде, әрбір төртінші - топ құрамында жасаған. Қылмыстары әшкереленгендердің ең көбін (71%) – жұмыссыздар құрады.

11. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ӨҢІРЛЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ: САЛЫСТЫРМАЛЫ ТАЛДАУ

Өнеркәсіп. 2005 жылғы қаңтар-ақпанда өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда, Қарағанды облысынан басқа (өндіріс көлемі 11,4%-ға төмендеген), Қазақстанның барлық өңірлерінде байқалды. Аса көп өсуіне Батыс Қазақстан облысында (38,8%-ға) қол жеткізілсе, ең аз өсуі Алматы қаласында (3,9%-ға) тіркелді. Жоғары өсу қарқыны сондай-ақ Маңғыстау (16,5%-ға), Павлодар (12,1%-ға), Солтүстік Қазақстан (11,3%-ға) облыстарында және Астана қаласында (10,6%-ға) байқалды.

Өнеркәсіп өндірісінің орташа республикалық деңгейі 6 өңірде: Батыс Қазақстан, Маңғыстау, Павлодар, Солтүстік Қазақстан, Алматы облыстарында және Астана қаласында асып түсті.

2005 жылғы қаңтар-ақпанда өнеркәсіп өнімі көлемінің өсуі (кемуі)
2004 жылғы қаңтар-ақпанға %-бен

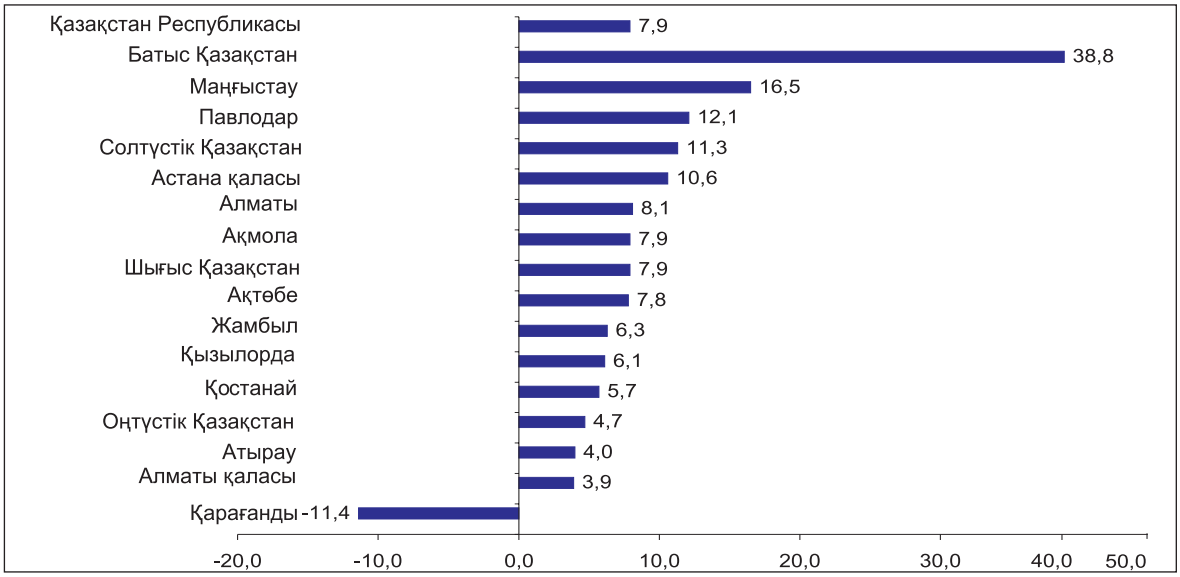

Шикі мұнай өндіру Маңғыстау (13,3%-ға), Ақтөбе (9,2%-ға), Атырау (1,1%-ға) облыстарында, газ конденсатын – Жамбыл (53,8%-ға) және Батыс Қазақстан (50,7%-ға) облыстарында өсті.

Қостанай облысында темір кен шекемтастарын өндіру 1,8%-ға, темір кендерін – 21,3%-ға артты.

Мыс кенін өндіру Қарағанды облысында өсті (18,9%-ға), Шығыс Қазақстан облысында кеміді (18,9%-ға).

Болат шығару Павлодар облысында 20,5%-ға өсті, ал Қарағанды және Шығыс Қазақстан облыстарында тиісінше 25,9%-ға және 27,3%-ға азайды.

Тазартылған мысты қорыту Шығыс Қазақстан облысында 8,4 есе артты, Қарағанды облысында 5,7%-ға кеміді, өңделмеген мысты қорыту Шығыс Қазақстан облысында 1,2%-ға көтерілді.

Шығыс Қазақстан облысында жеңіл және жолаушылар автомобильдерін шығару 51,5%-ға кеміді.

Сары май өндіру Оңтүстік Қазақстан (2,6 есе), Алматы (2 есе), Солтүстік Қазақстан (1,9 есе), Ақмола (37,5%-ға), Павлодар (21,4%-ға) және Жамбыл (13,0%-ға) облыстарында өсті, ал Астана мен Алматы қалаларында көлем, тиісінше, 50%-ға және 13,4%-ға кеміді.

Тазартылған күнбағыс майын өндіру Ақтөбе (2,4 есе) және Шығыс Қазақстан (1,6 есе) облыстарында өсті.

Жеміс және көкөніс шырындарын өндіру Алматы облысында 31,2%-ға өсті, Жамбыл облысында 51,6%-ға кеміді.

Электр энергиясын өндіру Ақтөбе (2,4 есе), Жамбыл (94,0%-ға), Атырау (10,1%-ға), Алматы (7,9%-ға), Батыс Қазақстан (4,7%-ға) облыстарында өсті, ал Ақмола (9,8%-ға) және Шығыс Қазақстан (3,5%-ға) облыстарында төмендеді.

Ауыл шаруашылығы. 2005 жылғы қаңтар-ақпандағы ауыл шаруашылығының жалпы өнімінің көлемі тұтастай республикада, бағалау бойынша, ағымдағы бағамен 41,7 млрд. теңгені құрады, бұл 2004 жылғы тиісті кезеңдегіден 4,4%-ға артық.

2005 жылғы 1 наурыздағы жағдай бойынша өткен жылғы тиісті күнмен салыстырғанда шаруашылықтардың барлық санаттарында ірі қара мал, қой мен ешкі, жылқы, түйе және құс санының өсуіне қол жеткізілген.

2005 жылғы қаңтар-ақпанда 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда ет өндіру көлемінің өсуі республиканың барлық өңірлерінде байқалады. Аса көп өсуіне Астана қаласында (3 есе), Жамбыл (17,9%-ға) және Павлодар (11,3%-ға) облыстарында қол жеткізілсе, ең аз өсуі Қарағанды облысында (1,0%-ға) тіркелді.

2005 жылғы қаңтар-ақпанда сүт өндірісінің өсуі өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда, Маңғыстау мен Атырау облыстарынан (көлем өткен жылғы деңгейде қалған) және Астана қаласынан (көлем 27,3%-ға төмендеген) басқа, республиканың барлық өңірлерінде байқалды. Аса көп өсуіне Павлодар облысында (14,5%-ға), ең аз өсуіне Солтүстік Қазақстан облысында (1,9%-ға) қол жеткізілді. Салыстырмалы жоғары өсу қарқыны Алматы қаласында (12,5%-ға), Жамбыл (12,1%-ға), Оңтүстік Қазақстан (7,6%-ға) және Қызылорда (7,2%-ға) облыстарында тіркелді.

2005 жылғы қаңтар-ақпанда 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда жұмыртқа өндірісінің артуы Қазақстанның 8 өңірінде байқалды. Аса жоғары өсу қарқыны Батыс Қазақстан облысында (3,5 есе) және Астана қаласында (2 есе) тіркелді, ең азы – Қостанай облысында (0,3%-ға) орын алды.

Инвестициялар. 2005 жылғы қаңтар-ақпанда негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар (жете бағалауды ескере отырып) 92,6 млрд. теңгені құрады, бұл өткен жылғы тиісті кезеңдегіден 40%-ға артық.

Инвестицияның өсуі республиканың 14 өңірінде байқалған. Аса көп өсуі Қарағанды облысында (2,5 есе), ең аз өсуі Астана қаласында (0,6%-ға) тіркелді. Жоғары өсу қарқыны сондай-ақ Қызылорда және Алматы облыстарында байқалды (тиісінше, 2,0 және 1,7 есе). Негізгі капиталға жұмсалған инвестициялар көлемі Батыс Қазақстан (69,3%-ға) және Жамбыл (66,6%-ға) облыстарында төмендеді.

2005 жылғы қаңтар-ақпанда республиканың 12 өңірінде салынған тұрғын үй көлемі өткен жылғы тиісті кезеңдегі деңгейден асып түсті. Аса белсенді тұрғын үй құрылысы оларды іске қосу көлемі 2004 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда 2,1 есе өскен Алматы облысында, сондай-ақ Қарағанды және Солтүстік Қазақстан (тиісінше, 2 есе), Маңғыстау (1,6 есе) облыстарында және Алматы қаласында (1,9 есе) жүргізілуде.

Бөлшек сауда тауар айналымы. 2005 жылғы қаңтар-ақпанда бөлшек сауда тауар айнылымының көлемі 185,2 млрд. теңгені құрады және өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда (тұрақты бағада) 9,9%-ға өсті. 2005 жылғы қаңтар-ақпанда өңірлер бөлінісінде бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің аса жоғары өсімі 2004 жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Жамбыл (24%-ға) және Қызылорда (20,9%-ға) облыстарында байқалды. Астана қаласында өсім 17,1%, Алматы қаласында 13,0% құрады. Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің ең аз өсімі 2004 жылғы қаңтар-ақпанмен салыстырғанда Шығыс Қазақстан облысында (0,3%-ға) байқалды.

Тұтыну бағасының индексі. 2005 жылғы ақпанда тұтыну тауарлары мен қызметтерінің бағасы өткен аймен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде өсті. Бағаның ең көп өсуі Павлодар (1,4%-ға) және Жамбыл (0,9%-ға) облыстарында, ең аз өсуі Ақмола, Алматы, Маңғыстау және Оңтүстік Қазақстан облыстарында (0,3%-дан) тіркелді.

2005 жылғы ақпанда өткен аймен салыстырғанда республиканың барлық өңірлерінде азық-түлік тауарларына бағаның өсуі байқалды. Бағаның ең көп өсуіне Жамбыл (1,7%-ға), Шығыс Қазақстан (1,4%-ға), Солтүстік Қазақстан (1,3%-ға) облыстарында және Алматы қаласында (1,2%-ға) қол жеткізілсе, ең аз өсуі Ақмола облысында (0,3%-ға) тіркелді.

2005 жылғы ақпанда өткен аймен салыстырғанда республиканың 9 өңірінде азық-түлік емес тауарлар бағасы өсті. Ең жоғары баға Қостанай облысында (1,0%-ға) тіркелді. Ақмола, Алматы, Жамбыл, Оңтүстік Қазақстан облыстарында және Астана қаласында баға 0,1-0,3%-ға төмендеді. Сол уақытта Қызылорда және Павлодар облыстарында азық-түлік емес тауарлар бағасы өткен айдағы деңгейде қалды.

Ақылы қызметтердің бағалары мен тарифтері 2005 жылғы ақпанда өткен аймен салыстырғанда сондай-ақ республиканың 13 өңірінде өсті. Бағаның ең көп өсуі Павлодар облысында (3,7%-ға), ең аз өсуі Алматы қаласында (0,2%-ға) тіркелді. Сол уақытта Ақтөбе, Оңтүстік Қазақстан облыстарында және Астана қаласында ақылы қызметтердің бағалары мен тарифтері ағымдағы жылғы қаңтармен салыстырғанда өзгерген жоқ.

Халықтың ақшалай табысы. 2005 жылғы қаңтарда Қазақстандағы халықтың жан басына шаққандағы орташа ақшалай табысы (бағалау бойынша) 12620 теңгені құрады. Атырау мен Маңғыстау облыстары және Астана мен Алматы қалалары республиканың аса жоғары табысты өңірлері болып табылады, оларда табыс орташа республикалық деңгейден, тиісінше, 2,4, 2,2, 1,9 және 1,9 есе артық. Халықтың жан басына шаққандағы ең төмен ақшалай табыс Оңтүстік Қазақстан облысы тұрғындарында байқалды (орташа республикалық деңгейден 50,8%).

Еңбек рыногі. Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің деректері бойынша 2005 жылғы ақпанның соңына жұмыссыздар ретінде тіркелген азаматтар саны 121,3 мың адамды құрады. Ал олардың экономикалық тұрғыдан белсенді халық санындағы үлесі – 1,6%. Өңірлер бөлінісінде бұл көрсеткіш 10 облыста асып түскен. Жұмыссыздардың қомақты үлесі Батыс Қазақстан және Павлодар облыстарында (2,4%-дан), ең аз үлесі – Алматы облысында (0,8%).

12. КОНЪЮНКТУРАЛЫҚ ЗЕРТТЕУЛЕР

1. Өнеркәсіп кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу

2005 жылғы ақпанның соңында 748 ірі және орта өнеркәсіп кәсіпорны зерттелген, соның ішінде кен өндіру өнеркәсібінде - 80 (сауалдамаға жауап бергендер санынан 11%), өңдеу өнеркәсібінде - 539 (72%) және электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу бойынша - 129 (17%).

Ағымдағы жылғы ақпанда сауалдамаға жауап берген кәсіпорындардың іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерлік сенімділік индексі ағымдағы жылғы қаңтармен салыстырғанда +6%-дан +10%-ға дейін өсті.

2005 жылғы мамырдың соңында, басшылардың басым бөлігінің бағалауы бойынша, іскерлік белсенділікке қатысты елеулі өзгерістер болмайды, және кәсіпкерлік сенімділік индексінің мәні 2005 жылғы ақпанмен салыстырғанда 1 пайыздық пунктке өседі және +11% құрайды.

Өнеркәсіп кәсіпорындарындағы кәсіпкерлік сенімділік индексінің серпіні
(маусымдылық факторын қоспағанда)

баланстар, %

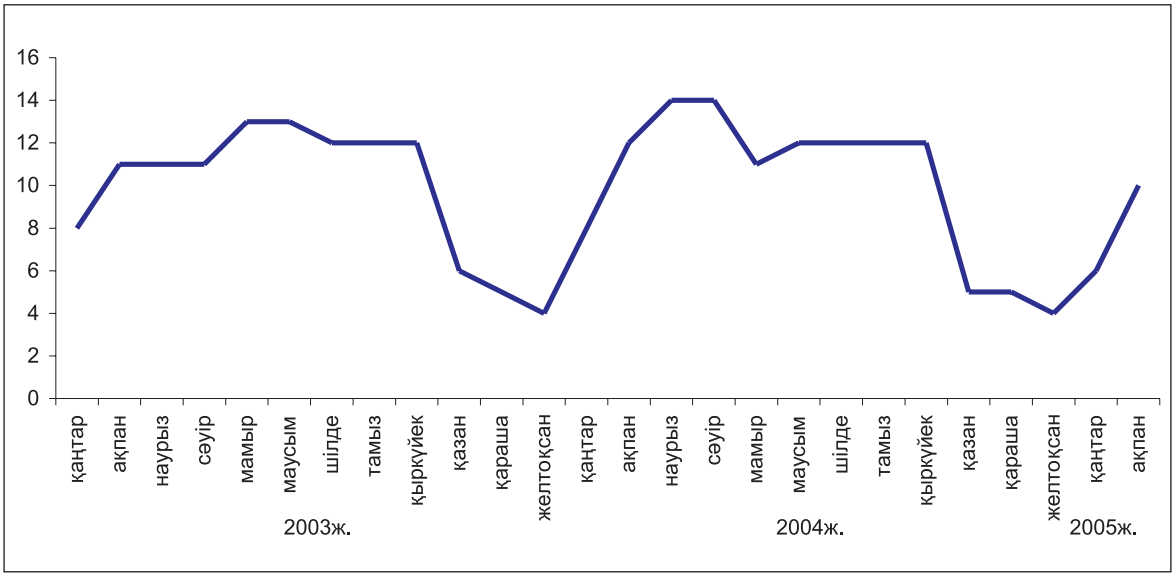

Кен өндіру және өңдеу өнеркәсіптерінің зерттелген кәсіпорындарының басшылары ағымдағы жылғы ақпанда ағымдағы жылғы қаңтармен салыстырғанда іскерлік белсенділіктің өскендігін атап өтті. Осы кәсіпорындардағы кәсіпкерлік сенімділік индексі өткен аймен салыстырғанда тиісінше +10%-дан +13%-ға дейін және +6%-дан +14%-ға дейін өсті.

Сол уақытта электр энергиясын, газ бен су өндіру және бөлу кәсіпорындарында іскерлік белсенділіктің өткен аймен салыстырғанда төмендегендігі байқалады. Мәселен, осы кәсіпорындардағы кәсіпкерлік сенімділік индексі +2%-дан -7%-ға дейін кеміді.

2. Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін зерттеу

2005 жылғы ақпанның соңында 1491 сауда кәсіпорнынан сауалдама алынған, соның ішінде 790 бөлшек сауда кәсіпорны (сауалдамаға жауап бергендердің жалпы санынан 53%), 648 көтерме сауда кәсіпорны (43%) және 53 сауда делдалдығы кәсіпорны (4%).

2005 жылғы ақпанда экономикалық жағдайын басшылары «жақсы» және «қанағаттанарлық» деп сипаттаған сауда кәсіпорындарының үлесі ағымдағы жылғы қаңтардың деңгейінде қалды және 93% құрады.

Сауда кәсіпорындарының іскерлік белсенділігін сипаттайтын кәсіпкерлік сенімділік индексі ағымдағы жылғы ақпанда ағымдағы жылғы қаңтармен салыстырғанда өзгерген жоқ және **+13%-ға** тең болып қалды.

2005 жылғы мамырдың соңында, басшылардың басым бөлігінің бағалауы бойынша, іскерлік белсенділікке қатысты елеулі өзгерістер болмайды деп күтілуде және кәсіпкерлік сенімділік индексінің мәні ағымдағы жылғы ақпанмен салыстырғанда 3 пайыздық пунктке көтеріледі және +16% құрайды.

Сауда кәсіпорындарының кәсіпкерлік сенімділік индексінің серпіні
(маусымдылық факторын қоспағанда)

баланстар, %

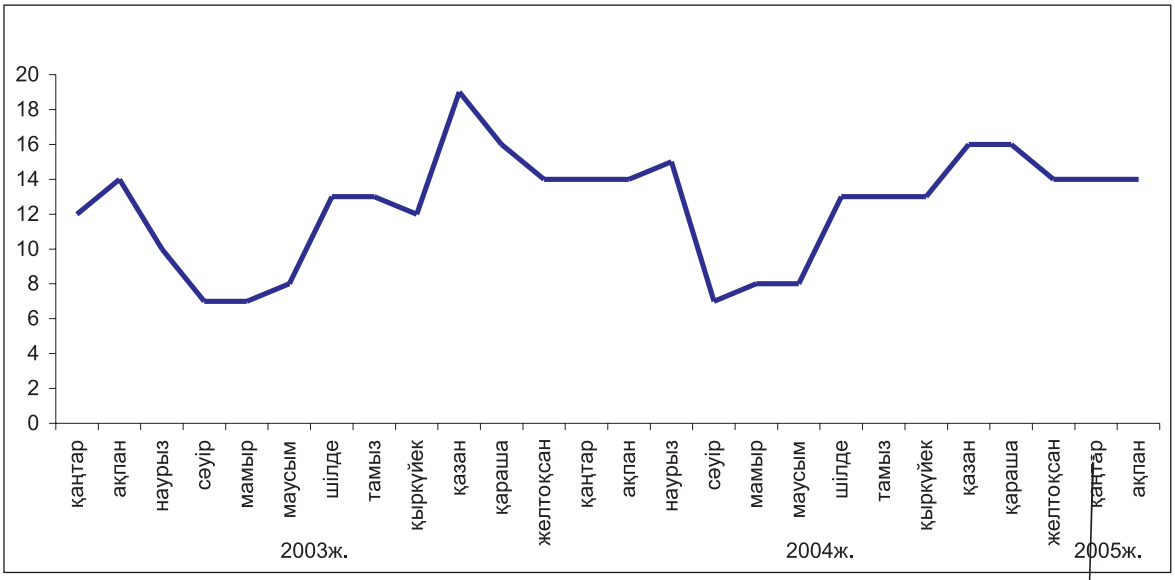

Сауданың барлық салаларында зерттелген кәсіпорындарда кәсіпкерлік сенімділік индексіне қатысты елеулі өзгерістер өткен аймен салыстырғанда болған жоқ. Мәселен, көтерме сауда кәсіпорындарындағы кәсіпкерлік сенімділік индексі +15%-дан +14%-ға дейін төмендеді, ал бөлшек сауда және сауда делдалдығы кәсіпорындарында, тиісінше, +12%-дан +13%-ға дейін +9%-дан +10%-ға дейін өсті.

3. Тұтынушыларды зерттеу

2005 жылғы ақпанның соңында өңірлік статистика басқармаларының қызметкерлері түрлі топтардағы (қала мен ауыл халқы, фирмалар мен банктердің, мемлекеттік мекемелер мен ұйымдардың қызметкерлері, үй шаруасындағы әйелдер мен зейнеткерлер, т.б.) тұтынушыларды - 1600 респондентті кезекті зерттеуден өткізген болатын. Зерттеудің негізгі мақсаты - ел экономикасындағы және жеке үй шаруашылығындағы өзгерістер туралы тұтынушылардың жеке пікірлерін анықтау. Сонымен бірге, сауал салуда тұтынушылардың ұзақ пайдаланатын тауарларды сатып алу ықыласы туралы ақпараттар алу ойластырылды.

«Тұтынушылардың сезіну индексі» ағымдағы жылғы ақпанда ағымдағы жылғы қаңтармен салыстырғанда **+15%-дан +17%-ға дейін** өсті.

«Экономикалық ахуал индексі» +18% -дан +20%-ға дейін өсті.

«Сатып алу ықыласы индексі» ағымдағы жылғы ақпанда өткен аймен салыстырғанда 2 пайыздық пунктке өсті және **+15%** құрады (Диаграмманы қараңыз).

Ағымдағы жылғы ақпанда респонденттердің 32%-ы соңғы 12 ай ішінде елімізде экономикалық жағдайының жақсарғандығын атап өтті, сол уақытта тұтынушылардың 15%-ы жағдайдың нашарлағандығын хабарлады.

Респонденттердің үштен бірі (33%) - келесі 12 ай ішінде елімізде жалпы экономикалық жағдайдың одан ары жақсаруын күтуде, тек 13%-ы ғана оның нашарлай түсуі мүмкін деп есептейді.

Респонденттердің 32%-дан астамы ағымдағы жылғы қаңтарда меншікті үй шаруашылығында қаржы жағдайының жақсарғандығын және, тиісінше, өткен аймен салыстырғанда ұзақ пайдаланатын тауарларға сұранымның артқандығын хабарлады. Сонымен қатар, сауалдамаға жауап бергендердің 17%-ы өз үй шаруашылығында қаржы-экономикалық жағдайдың нашарлағандығын атап өтті.

Респонденттердің 12%-ы келесі 12 ай ішінде елде жұмыссыздық деңгейі өседі деп есептесе, ал сауалдамаға жауап бергендердің 12%-ы жұмыссыздық деңгейі төмендейді деп хабарлайды.

Сауалдамаға жауап берген тұтынушылар (19%-дан) келесі 12 ай ішінде үй шаруашылығында ақшалай қорланым сомасының өсу не кему мүмкіндігін атап өтті.

Тұтынушылардың бағалауы

баланстар, %

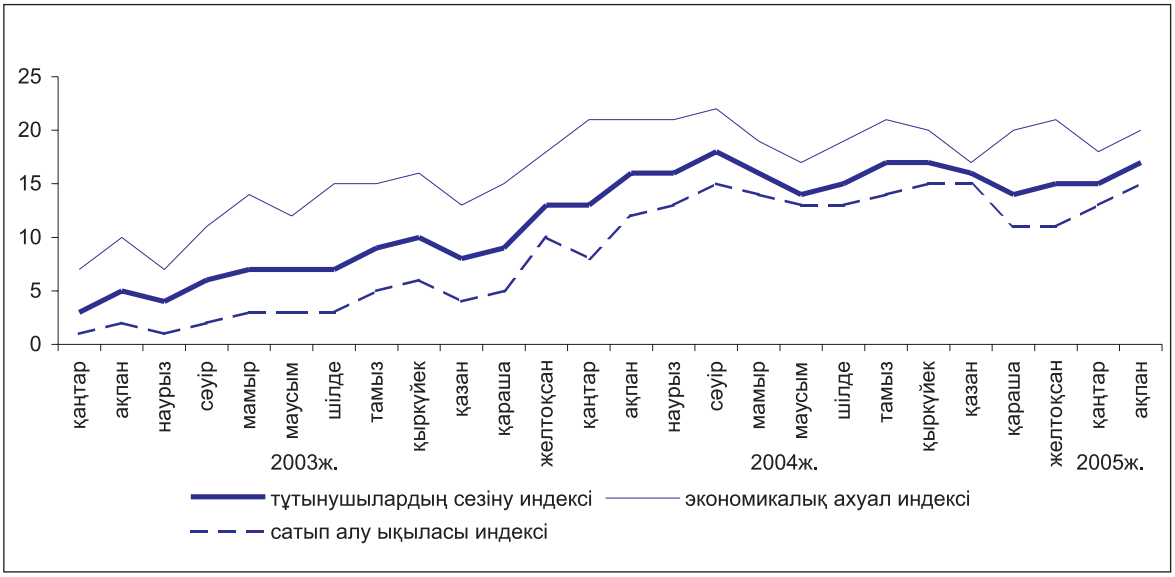

13. ӘЛЕМДІК ЭКОНОМИКАНЫҢ ДАМУ ҮРДІСІ

13.1 ТМД ЕЛДЕРІНІҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙЫ

(ТМД Статкомитетінің деректері бойынша)

2005 жылғы қаңтарда Достастық елдерінің көбісінде негізгі макроэкономикалық көрсеткіштердің өсу қарқыны өткен жылғы тиісті кезеңдегіден біршама жоғары болды. Достастық елдері бойынша[1)] орта есеппен, бағалау бойынша, жалпы ішкі өнім 2004 жылғы қаңтармен салыстырғанда 4%-ға өсті (2004 жылғы қаңтарда 2003 жылғы қаңтармен салыстырғанда - 8%-ға).

Негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер Достастық елдері бойынша орта есеппен

(өсім; өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

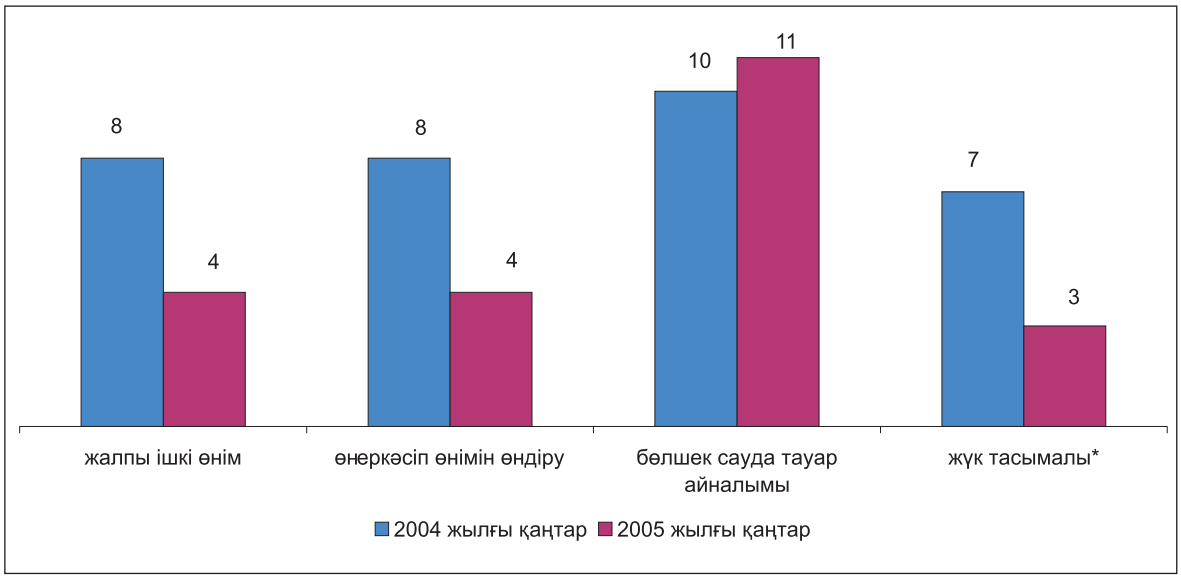

** Құбырларды есептемегенде.*

2005 жылғы қаңтарда **өнеркәсіп өндірісінің көлемі** өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 4% құрады (2004 жылғы қаңтарда – 8%). Грузия мен Беларусьтің өнеркәсібі аса жоғары қарқынмен дамыды (13,3-18,9%).

2005 жылғы қаңтарда 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда өнеркәсіп өнімінің көлемі орта есеппен 13%-ға кеміді (өткен жылы – 12%-ға).

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасының индексі 2005 жылғы қаңтарда өткен жылғы қаңтармен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 119% құрады (өткен жылғы тиісті кезеңде - 116%). Қаңтарда өткен жылғы желтоқсанмен салыстырғанда баға Достастық елдері бойынша орта есеппен іс жүзінде өзгерген жоқ (2004 жылы – 4%-ға өсті).

Ауыл шаруашылығы. *Мал шаруашылығы.* 2005 жылғы қаңтарда өткен жылғы қаңтармен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен барлық санаттағы шаруашылықтарда союға арналған мал мен құс (тірілей салмағында) өндіру 0,6%-ға қысқарды, сүт пен жұмыртқа – тиісінше, 1%-ға және 4%-ға өсті (2004 жылғы қаңтарда союға арналған мал мен құс 2%-ға көп, жұмыртқа мен сүт, тиісінше, 1%-ға және 2%-ға аз өндірілді).

Көлік. *Жүк тасымалы.* 2005 жылғы қаңтарда көлік кәсіпорындары тасымалдаған жүк көлемі (құбырлар арқылы емес) өткен жылғы қаңтармен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 3%-ға (2004 жылғы қаңтарда - 7%-ға), жүк айналымы - 4%-ға (5%-ға) өсті.

Жолаушылар тасымалы. 2005 жылғы қаңтарда көлік кәсіпорындарында жолаушылар айналымы (қалалық электрлік пен жеңіл таксомоторлықтан басқа) өткен жылғы қаңтармен салыстырғанда Достастық елдері бойынша орта есеппен 3%-ға (2004 жылғы қаңтарда - 7%-ға) кеміді, 10%-ға (2%-ға) аз жолаушы тасымалданған.

[1)] Осы жерде және әрі қарай статистикалық қызметтері ақпаратты табыс етпейтін Түркіменстанды және Өзбекстан Республикасын ескерусіз.

Тұтыну рыногы. 2005 жылғы қаңтарда өткен жылғы қаңтармен салыстырғанда бөлшек сауда тауар айналымы Достастық елдері бойынша орта есеппен тұрақты бағада 11%-ға өсті. Аса жоғары өсу қарқыны Тәжікстанда (26,3%-ға), Беларусьте (20,5%-ға) және Украинада (20,0%-ға) байқалды.

Тұтыну рыногындағы баға. 2005 жылғы қаңтарда Достастық елдерінің барлығында тұтыну бағасының одан ары өсуі байқалды.

Достастық елдеріндегі тұтыну бағасының деңгейі

(өсім; 2005 жылғы қаңтар 2004 жылғы желтоқсанға, %-бен)

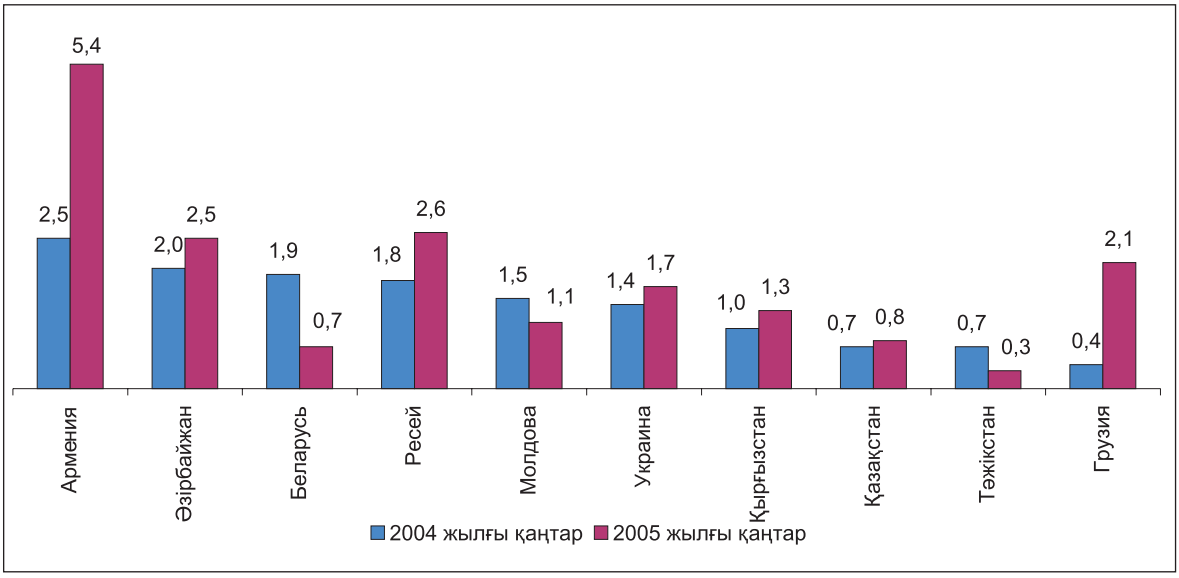

2005 жылғы қаңтарда көптеген елдерде бағаның өсу қарқыны өткен жылғы қаңтарға қарағанда біршама жоғары болды; Беларусьте, Молдовада және Тәжікстанда, керісінше –0,4-1,2%-ға төмен.

Көптеген елдерде қаңтардағы бағаның өсу қарқыны ағымдағы жылы 2004 жылғы бағаның орташа айлық өсу қарқынынан асып түсті; ең жоғары - Арменияда - 5,2%-ға, ең төмен - Молдовада - 0,1%-ға; Беларусьте ол 0,4%-ға, Тәжікстанда 0,2%-ға төмен болды.

2005 жылғы қаңтарда 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда *азық-түлік тауарлары* бағасының ең жоғары өсімі Арменияда (7,7%-ға), Грузияда (3,7%-ға), Әзірбайжанда (3,0%-ға) байқалды; ең төмен баға – Тәжікстанда (0,3%-ға).

2005 жылғы қаңтарда 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда *азық-түлік емес топ* тауарлары бағасының мардымсыз ғана өсімі іс жүзінде барлық Достастық елдерінде, ол еш өзгеріске ұшырамаған Қазақстаннан басқа, байқалды.

Ағымдағы жылғы қаңтарда *ақылы қызметтер* Әзірбайжанда - 3,7%, Ресейде - 8,8%, Қазақстан мен Украинада - 1%-ға қымбаттады.

Әзірбайжанда ақылы қызметтердің бағалары мен тарифтерінің өсуі туарлар бағасының өсімінен тұтастай алғанда 1,4%-ға, Ресейде - 7,8%-ға асып түсті.

Қаржы. Достастық елдерінің көбісінде 2005 жылғы қаңтардың соңына *валюталық рыноктардағы* жағдай тұрақты болды. 2005 жылғы қаңтарда өткен жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Ресейде АҚШ долларының бағамы шамалы ғана өсті - 1,2%-ға; осы кезең ішінде Беларусьте, Қазақстанда, Молдовада, Тәжікстанда және Өзбекстанда оның өсімі 0,5%-дан асқан жоқ; Әзірбайжанда, Түркіменстанда және Украинда - өзгерген жоқ. Арменияда, Грузияда және Қырғызстанда АҚШ доллары ұлттық валюталарға қатысты өз позициясын бере бастады, тиісінше, 1,5%, 0,3% және 1,8%-ға.

2005 жылғы қаңтарда ұлттық валюталарды евроға бекіту жалғасты. Қарастырылып отырған кезең ішінде евро бағамы төмендеді: Әзірбайжанда - 4,4%-ға, Арменияда - 5,7%-ға, Беларусь пен Қазақстанда - 4,1%-ға, Грузияда - 4,5%-ға, Қырғызстанда - 5,6%-ға, Молдовада - 4,0%-ға, Ресейде, Тәжікстан мен Түкіменстанда - 3,1%-ға, Украинада - 4,2%-ға.

Жалақы. 2005 жылғы қаңтарда өткен жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Достастық елдерінің барлығында іс жүзінде есептелген орташа айлық атаулы жалақының төмендеуі байқалды, шамалы ғана өсім тек Әзірбайжанда ғана тіркелген (0,1%-ға).

2005 жылғы қаңтарда өткен жылғы тиісті кезеңмен салыстырғанда атаулы жалақы деңгейінің ең көп өсуі Беларусьте – 39,2%-ға, Украинада – 28,3%-ға, Тәжікстанда – 28,1%-ға, ең азы - Ресейде – 18,7%-ға байқалды.

Достастық елдеріндегі нақты жалақы деңгейі

(өсім, өткен жылғы тиісті кезеңге %-бен)

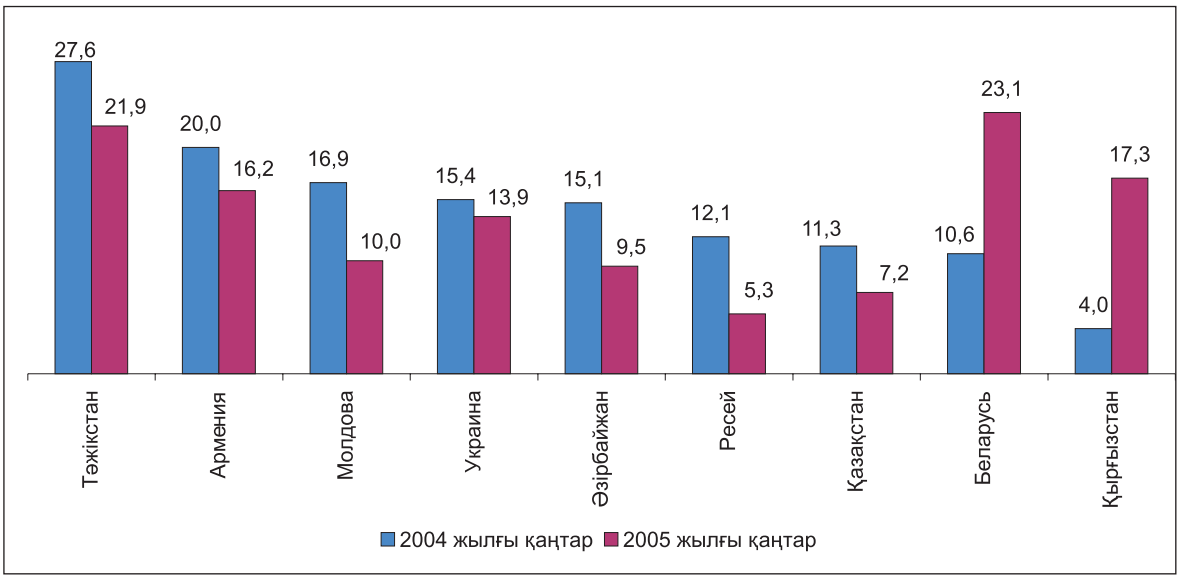

Еңбек рыногы. 2005 жылдың басына Халықаралық еңбек ұйымының әдіснамасы бойынша анықталатын жұмыссыздардың жалпы саны, яғни жұмысты өз бетінше іздегендер санын (жұмыспен қамту қызметтерінде тіркелмеген) қоса, Достастық елдері бойынша тұтастай 10 миллион адамға бағаланып отыр. Жұмыспен қамту қызметтерінде ресми тіркелген жұмыссыздар саны, негізінен, жұмыссыздардың жалпы санынан 3-5 есе төмен.

2005 жылғы қаңтардың соңына Достастық елдерінің жұмыспен қамту қызметтерінде жұмыс іздеген 3,9 миллион азамат тіркелген. Қаңтардың соңына кәсіпорындардағы жұмыс күшіне деген қажеттілік (жұмыспен қамту қызметтерінде тіркелген бос орындар саны) 1 миллион адамды құрады.

Достастық елдеріндегі тіркелген жұмыссыздық деңгейі

(2004 жылғы қаңтардың соңына, экономикалық тұрғыдан белсенді халық санына, %-бен)

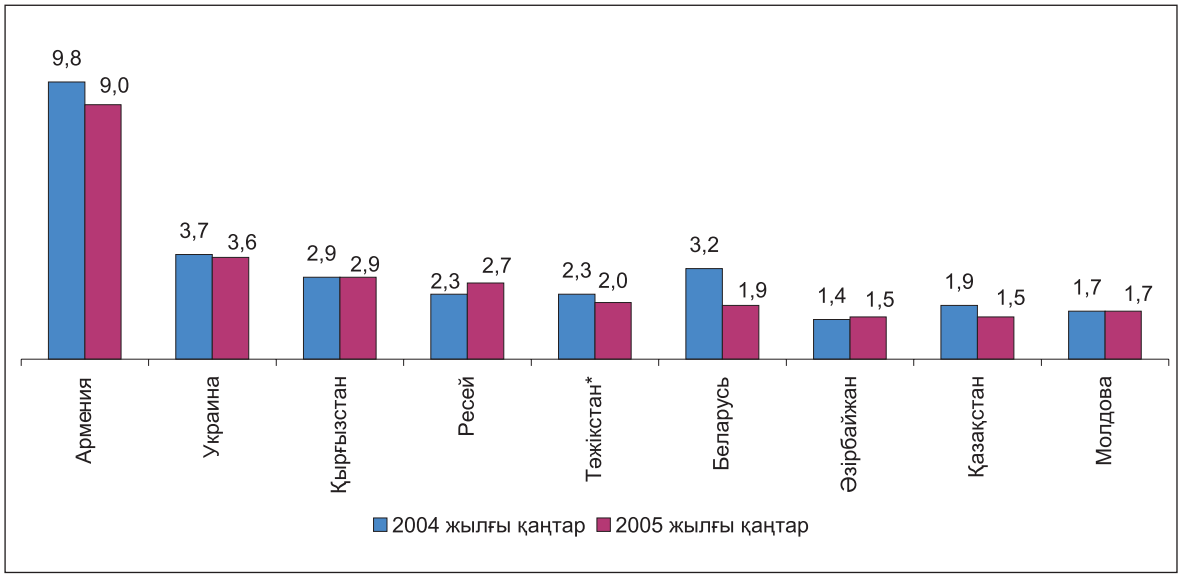

**Желтоқсанның соңына.*

13.2 ЕО ЖӘНЕ ЕУРО-АЙМАҚ ЕЛДЕРІНІҢ АҒЫМДАҒЫ ЖАЙЫ

Өнеркәсіп өндірісі. Еуростаттың алдын ала деректері бойынша 2004 жылдың желтоқсанында маусымдық ауытқуларға бейімделген өнеркәсіп өндірісінің көлемі 2003 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда Еуро-аймақта 1,0%-ға және ЕО-25-те 0,8%-ға өсті. Өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі Еуро- аймақта тиісінше 0,7%-ға және 3,8%-ға, ЕО-25-те 0,1%-ға және 2,5%-ға төмендегені байқалған күрделі тауарлар мен ұзақ мерзімді пайдаланылатын тауарлардан басқа өнеркәсіптің барлық секторларында өсті. Өндіріс көлемінің ең көп өсуі Еуро-аймақ пен ЕО-25-тің энергетикалық және аралық тауарлар секторында байқалды, тиісінше – 3,2% және 2,3%, 1,6% және 2,5%.

2004 жылдың желтоқсанында 2003 жылдың желтоқсанымен салыстырғанда есеп берген еуропа елдері арасында өнеркәсіп өндірісі көлемінің өсуі Еуро-аймақ пен ЕО-25-тің 15 елінде, ал төмендеуі – 7 елінде байқалды. Ең көп өсім Финляндияда – 11,9%, Литвада – 10,7%, Люксембургте – 7,7%, Эстонияда - 5% және Чехияда – 4,5% байқалды. Өнеркәсіп өндірісі көлемінің ең көп төмендеуі Италияда – 3,1%, Португалияда – 2,7%, Швецияда – 2,6% және Венгрияда – 1,8% тіркелді.

2004 жылдың өнеркәсіп өнімі көлемінің секторлар бойынша өзгерісінің серпіні

өткен жылдың тиісті айымен салыстырғанда, %

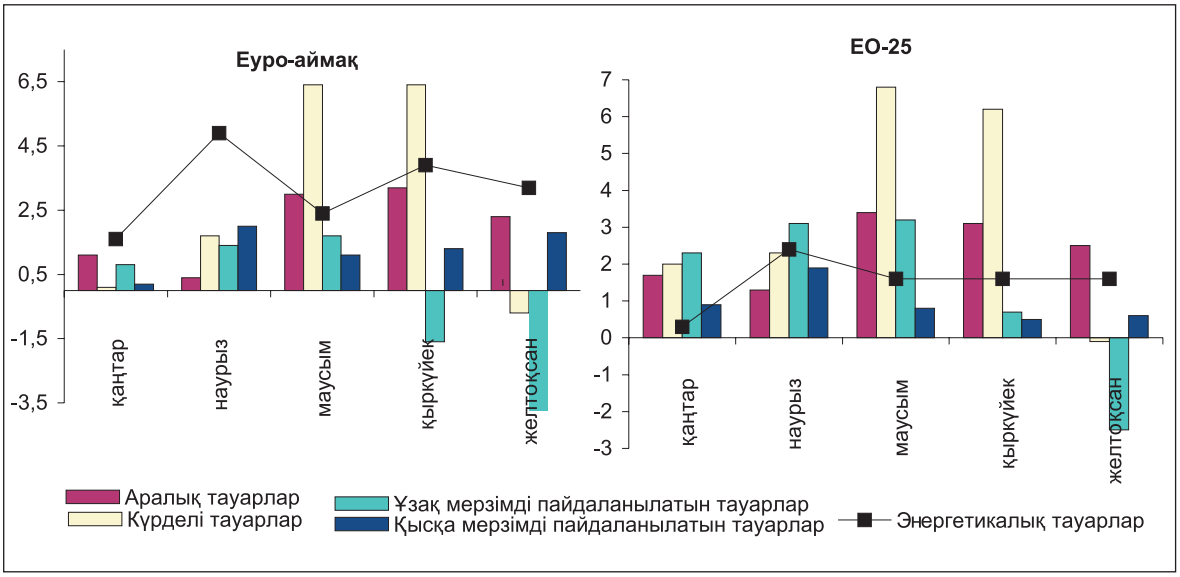

2004 жылдың желтоқсанында 2004 жылдың қарашасымен салыстырғанда есеп берген еуропа елдері арасында өндіріс көлемінің ең көп өсуі Ирландияда – 8,3%, Финляндияда – 7,4%, Литва және Люксембургте – 2,6%-дан байқалды, ал ең көп төмендеуі Венгрияда – 5,0%, Польшада – 2,7%, Швецияда – 2,5% және Словенияда – 2,0% байқалды.

Бөлшек сауда. Еуростаттың алдын ала деректері бойынша бөлшек сауда тауар айналымының көлемі 2004 жылдың желтоқсанында 2003 жылдың тиісті айымен салыстырғанда Еуро-аймақта 0,3%-ға, ЕО-25-те – 1,6%-ға өсті. Бөлшек сауда көлемінің өсуі осы кезең ішінде 0,1%-ға төмендегені байқалған Еуро-аймақтағы азық-түлік емес тауарлары саудасынан басқа ЕО-25 пен Еуро-аймақтың барлық тауар топтары бойынша байқалды. Бөлшек сауда тауар айналымы көлемінің ең көп өсуі ЕО-25-тегі жеңіл өнеркәсіп өнімдері саудасында – 2,9%, шаруашылық тауарлары саудасында – 2,2% тіркелді. Еуро-аймақтағы бөлшек сауда тауар айналымының ең көп көлемі шаруашылық тауарлары саудасын – 0,8% құрады.

2004 жылдың желтоқсанында 2003 жылдың тиісті айымен салыстырғанда бөлшек сауда көлемінің ең көп өсуі Эстонияда – 11,9%, Латвияда – 10,6% және Данияда – 9,4%, Литвада – 7,4% тіркелді. Бөлшек сауда көлемінің төмендеуі Люксембургте – 3,7%, Германияда – 2,7% және Италияда – 1,5% байқалды.

2004 жылдың бөлшек сауда көлемінің өзгерісінің серпіні

өткен жылдың тиісті айымен салыстырғандағы өзгерісі %-бен

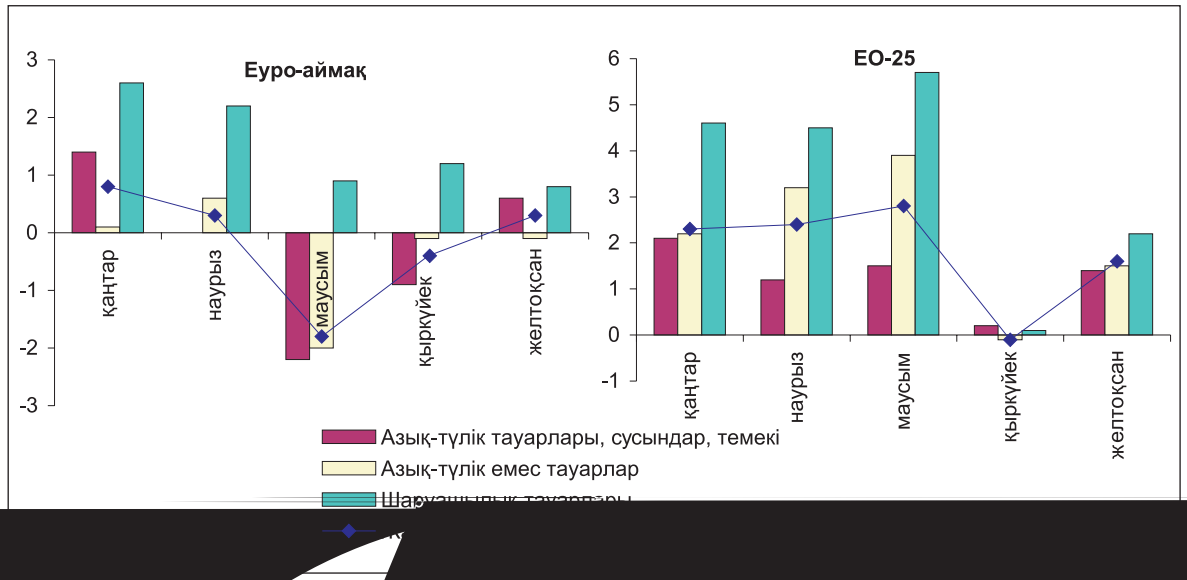

2004 жылдың желтоқсанында өткен аймен салыстырғанда есеп берген Еуро-аймақ және ЕО-25 елдері арасында бөлшек сауда көлемінің ең көп төмендеуі Люксембургте – 1,9%, Данияда – 1,6% және Швецияда – 1,4% байқалды. Бөлшек сауда көлемінің өсуі Португалияда – 1,8%, Польшада – 1,6% және Эстонияда – 1,5% тіркелді.

Сыртқы сауда. Еуростаттың алдын ала деректері бойынша сауда балансының профициті басқа елдермен бірге Еуро-аймақта 2004 жылдың желтоқсанында 5,7 млрд. еуроны құрады, 2003 жылдың желтоқсанында 6,4 млрд. еуроны құраған. Сыртқы сауда балансы туралы деректер 2004 жылғы қарашада нақтыланып, профицит – 2,7 млрд. еуроны құрады (2003 жылғы қарашада – профицит 5,2 млрд. еуро болған).

Бағалау бойынша, 2004 жылдың желтоқсанында ЕО-25-тің сыртқы сауда балансының дефициті 1,2 млрд. еуро болды, 2003 жылғы желтоқсанда ол 1,9 млрд. еуроны құраған. Сыртқы сауда балансы туралы нақтыланған деректер бойынша 2004 жылғы қарашада сауда балансының дефициті 8,5 млрд. еуроны құрады, ал 2003 жылдың тиісті кезеңінде – 5,9 млрд. еуро болды.

2004 жылғы қаңтар-қарашада өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда негізгі серіктестермен сауда көлемі ЕО-25-те өсті, АҚШ-тан әкелінген импорттың төмендеуінен (1%) басқа. Импорт көлемінің ең көп өсуі Қытайдан келген (21%), Ресей, Оңтүстік Кореядан және Түркейден (18%-дан) ?келінген импортқа, ал экспорт көлемінің ең көп өсуі – Түркейде (30%), Ресейде (22%) және Қытайда (17%) тіркелді.

Е-25 елдері арасында сауда балансы профицитінің ең көп көлемі Германияда (146,4 млрд. еуро), Ирландияда (32,7% млрд. еуро) және Нидерландыда (29,2 млрд. еуро), ал сауда балансы дефицитінің ең көп көлемі Ұлыбританияда (87,9 млрд. еуро) және Испанияда (52,4 млрд. еуро) тіркелді.

Баға

Инфляция. Еуростаттың алдын ала деректері бойынша Еуро-аймақтағы инфляцияның жылдық қарқыны 2004 жылғы желтоқсандағы 2,4%-дан 2005 жылдың қаңтарында 1,9%-ға дейін, ЕО-25-те тиісінше 2,4%-дан 2,0%-ға дейін, ЕО-15-те 2,2%-дан 1,8%-ға дейін төмендеді.

2004 жылдың және 2005 жылдың қаңтардағы Еуро-аймақтағы тауарлар мен қызметтер бағасы деңгейі өзгерісінің серпіні

өткен жылдың тиісті кезеңіне %-бен

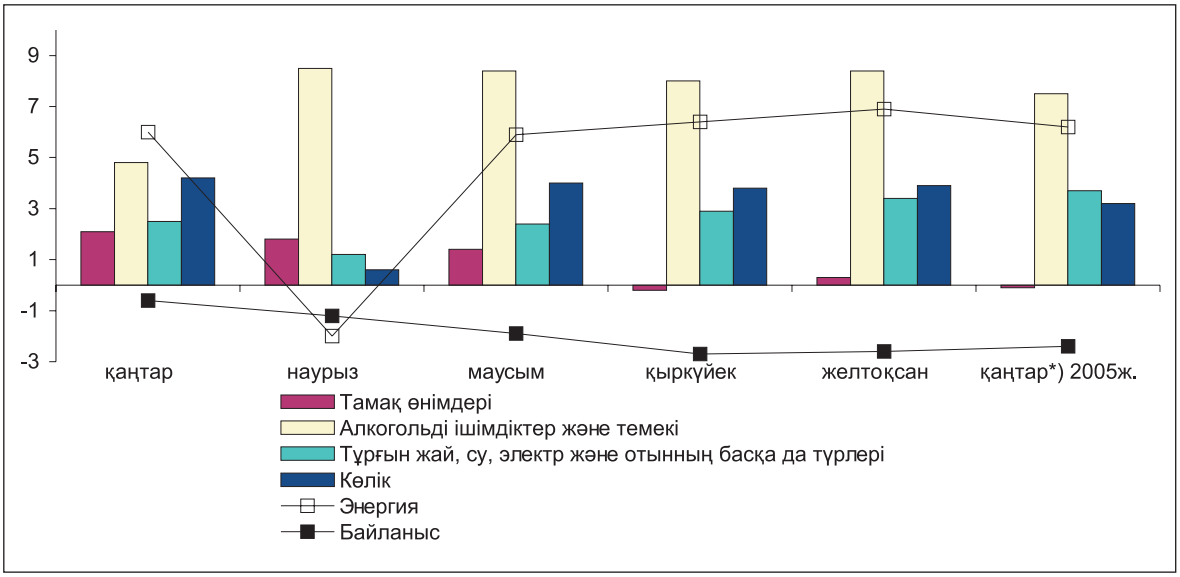

**) Алдын ала деректер.*

Қолда бар деректер бойынша ЕЕА-дағы (Еуропалық экономикалық кеңістік елдері) инфляцияның жылдық қарқыны 2004 жылғы желтоқсандағы 2,2%-дан 2005 жылдың қаңтарында 2,0%-ға дейін төмендеді.

2005 жылдың қаңтарында өткен жылдың тиісті айымен салыстырғанда бағасы 0,2%-ға төмендеген Финляндиядан басқа есеп берген барлық еуропа елдерінде баға деңгейінің өсуі байқалды. Баға деңгейінің ең көп өсуі Латвияда (6,7%), Эстонияда және Грециядa (4,2%-дан), ал ең аз өсуі – Данияда (0,8%) және Швецияда (0,5%) тіркелді.

Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасы. Еуростаттың алдын ала деректері бойынша өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасы 2005 жылдың қаңтарында 2004 жылғы тиісті аймен слыстырғанда Еуро-аймақ пен ЕО-25-те – тиісінше 3,9%-ға және 4,6%-ға өсті.

Бағаның өсуі өнеркәсіптің барлық секторларында тіркелді. Бағаның ең көп өсуі 2005 жылдың қаңтарында өткен жылдың тиісті айымен салыстырғанда ЕО-25-тің энергетикалық тауарлар секторында 10,5%, Еуро-аймақта 8,0% тіркелді, аралық тауарлар секторында – тиісінше 5,6% және 5,5%. Бағаның ең аз өсуі ЕО-25-тегі ұзақ мерзімді тауарлар секторында – 1,0%, Еуро-аймақта – 1,3% тіркелді.

2005 жылдың қаңтарында өткен аймен салыстырғанда ЕО-25-тің есеп берген барлық елдерінде өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасының өсуі тіркелді, бағаларының төмендеуі тиісінше 0,2% және 0,1% байқалған Словакия мен Ирландиядан басқа. Бағаның ең көп өсуі Литва және Нидерландыда (1,5%-дан) Германия және Швецияда (0,8%-дан) тіркелді.

ЕО-25-тің есеп берген көптеген елдерінде 2005 жылдың қаңтарында 2003 жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасының өсуі бағасының 0,6%-ға төмендегені байқалған Финляндиядан басқа барлық елдерде тіркелді. Өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасы деңгейінің ең көп өсуі Люксембургте – 12,2%, Кипрда – 8,0%, Ұлыбританияда (-7,5%) және Чехияда (7,1%), ең аз өсуі – Ирландияда 1,0% тіркелді.

2004 жылдың және 2005 жылдың қаңтардағы өнеркәсіп өнімін өндірушілер бағасының секторлар бойынша өзгерісінің серпіні

өткен жылдың тиісті айымен салыстырғанда %

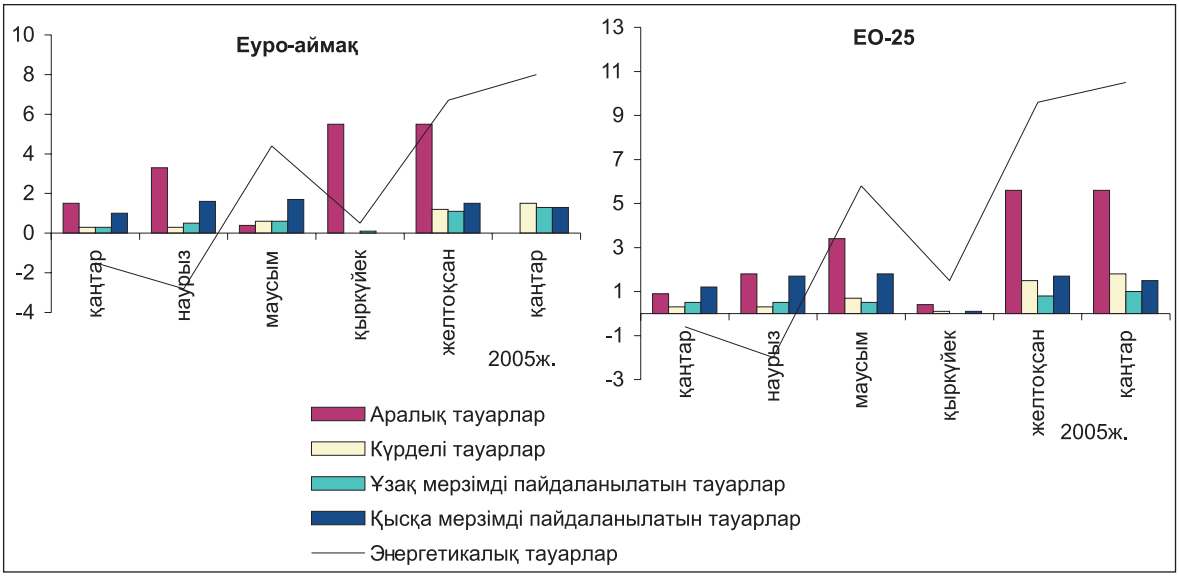

Жұмыссыздық деңгейі. Еуростат деректері бойынша жұмыссыздықтың жалпы деңгейі 2005 жылдың қаңтарында 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда Еуро-аймақ пен ЕО-25-те 8,8%-дан, ЕО-15-те 8,0% құрады.

2005 жылдың қаңтарында жұмыссыздықтың ең төмен деңгейі Ирландияда – 4,3%, Люксембургте (4,4%) және Австрияда (4,5%) тіркелді. ЕО-25 елдері арасында жұмыссыздықтың ең жоғары деңгейі Чехияда (6,9%-дан 7,4%-ға дейін), Венгрияда (5,8%-дан 6,2%-ға дейін) және Португалияда (5,5%-дан 6,3%-ға дейін), ал ең көп төмендеуі – Литвада (11,4%-дан 8,0%-ға дейін), Эстонияда (10,7%-дан 9,2%-ға дейін) және Польшада (18,5%-дан 17,3%-ға дейін). 2005 жылдың қаңтарында 2004 жылғы желтоқсанмен салыстырғанда еркектер арасындағы жұмыссыздық деңгейі өзгеріссіз қалып, Еуро-аймақта – 7,5%, ЕО-15-те – тиісінше 7,1% құрады, ал ЕО-25-те 8,1%-дан 7,9%-ға дейін төмендеді. Әйелдер арасындағы жұмыссыздық деңгейі Еуро-аймақта 10,6%-дан 10,4%-ға дейін, ЕО-25-те 10,3%-дан 10,0%-ға дейін, ЕО-15-те тиісінше 9,3%-дан 9,1%-ға дейін төмендеді.

25 жасқа дейінгі жұмыссыздар деңгейі ЕО-25 аумағында Ирландиядағы 8,0% бен Польшадағы 37,7% арасында ауытқып тұр. 2005 жылдың қаңтарында жастар арасындағы жұмыссыздық өткен жылдың тиісті кезеңімен салыстырғанда Еуро-аймақта 17,9%-дан 18,3%-ға дейін, ЕО-15-те – 16,4%-дан 17,0%-ға дейін өсті. ЕО-25-тегі жастар арасындағы жұмыссыздық өткен жылғы қаңтардағы деңгейде өзгеріссіз қалып, 18,7% құрады.

Еростаттың алдын ала деректері бойынша 2005 жылдың қаңтарында Еуро-аймақта 12,7 млн., ЕО-25-те – 19,0 млн. еркектер мен әйелдер жұмыссыз болды. Бұл деректер ХЕҰ (Халықаралық Еңбек Ұйымы) критерийлерін ескере отырып түзетілген.

13.3 2005 ЖЫЛДЫҢ АҚПАНЫНДАҒЫ ЖЕКЕЛЕГЕН ТАУАРЛАРДЫҢ ӘЛЕМДІК РЫНОГІНІҢ КОНЪЮНКТУРАСЫ

Энергетикалық тауарлар. World Bank деректері бойынша 2005 жылдың ақпанында 2005 жылдың қаңтарымен салыстырғанда бағаның өсу үрдісі бағаларының төмендеуі тиісінше 5,7% және 0,1% құраған Австралиядан әкелінген көмір мен АҚШ-тан әкелінген табиғи газдан басқа барлық негізгі энергетикалық тауарларға байқалды.

2005 жылдың ақпанында өткен аймен салыстырғанда бағаның өсуі мұнай маркаларының барлық түрлеріне тіркелді: Dubai маркалы мұнай бағасы –8,3%-ға, Brent маркалы мұнай бағасы – 2,9%-ға және WTI маркалы мұнай бағасы (Техас Батыс штаты) - тиісінше 2,4%-ға өсті. Шикі мұнайдың оташа споты – 4,3%-ға өсті.

2004 жылғы және 2005 жылдың ақпанындағы мұнайдың әлемдік бағасының серпіні

(доллар\баррель)

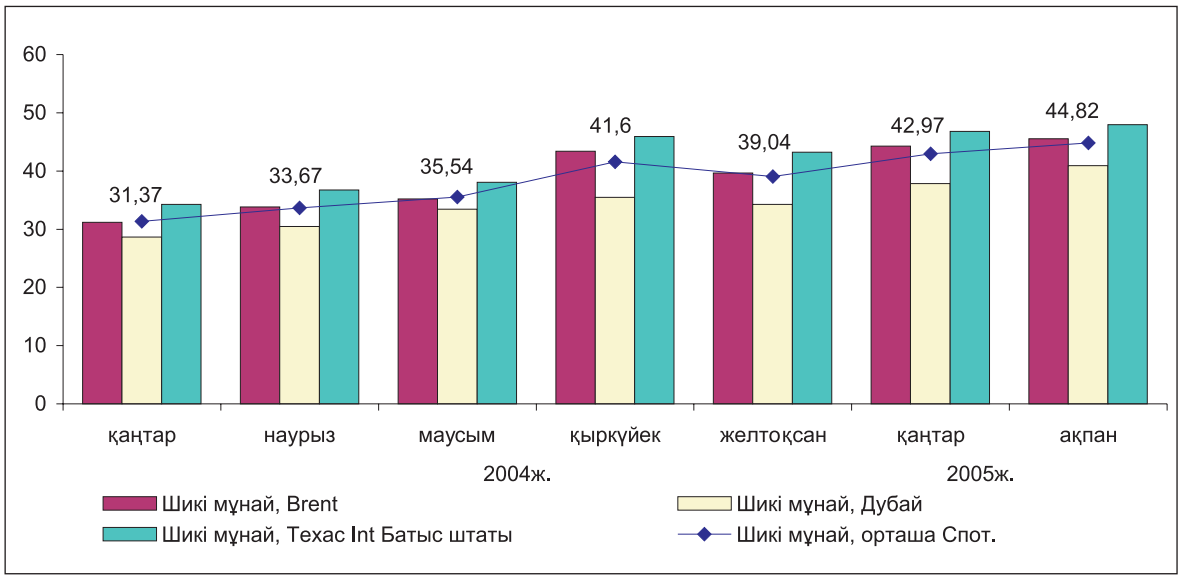

Металдар. 2005 жылдың ақпанында ағымдағы жылдың қаңтарымен салыстырғанда металдардың әлемдік рыногында бағаның өсуі байқалды. Сонымен, бағаның ең көп өсуі мырыш (6,4%), никель (5,8%) және қалайы (4,6%) сияқты металдарға байқалса, ең аз өсуі алюминий (2,7%), мыс және қорғасын (2,6%-дан) сияқты металдарға байқалды. Қымбат металдар рыногында алтын бағасының 0,1%-ға төмендегені байқалды, ал күмістің бағасы керісінше 6,3%-ға өсті. Болаттың барлық түрлерінің бағасы, білеулердегі болаттың бағасы, сондай-ақ темір кенінің бағасы 2005 жылдың қақтарындағы деңгейде өзгеріссіз қалды.

2004 жылғы және 2005 жылдың ақпанындағы металдардың және болаттың әлемдік бағасы

(доллар/тонна)

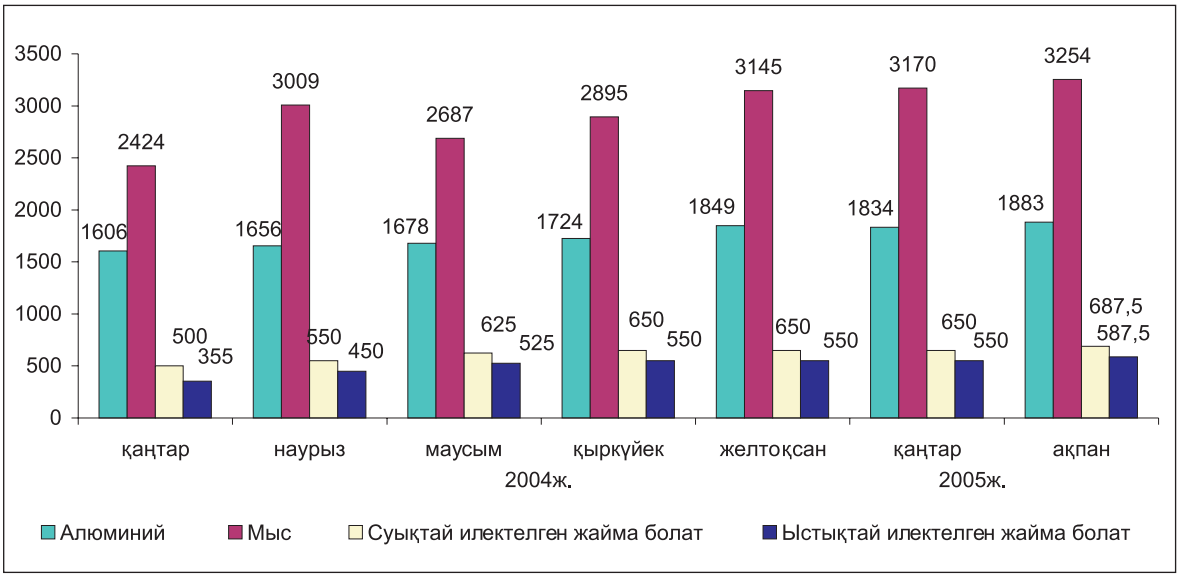

Ауыл шаруашылық және азық-түлік тауарлары. 2005 жылдың ақпанында өткен аймен салыстырғанда бағаның төмендеуі Тай күрішінен басқа (мұнда бағаның өсуі – 1,0% тіркелді) дәнді дақылдардың барлық түрлеріне байқалды. Сонымен, Канададан әкелінген бидай бағасы – 0,8%-ға, АҚШ-тан әкелінген SRW бидайының бағасы - 0,6%-ға, АҚШ-тан әкелінген HRW бидайының бағасы - 1,6%-ға және жүгерінің бағасы 2,3%-ға төмендеді. Сонымен қатар, бағаның төмендеуі шайға (3 аукцион бойынша орташа мәні) – 2,1% байқалды.

2005 жылдың ақпанында өткен аймен салыстырғанда әлемдік рыноктағы және Еуропаның ішкі рыногындағы қант бағасының өсуі– тиісінше 4,4% және 0,5% тіркелді, ал оның АҚШ-тың ішкі рыногындағы бағасы керісінше – 1,3%-ға төмендеді.

Балықтың, қой етінің және сиыр етінің бағасы тиісінше 2,0%-ға, 0,5%-ға және 1,8%-ға өсті.

2004 жылғы және 2005 жылдың ақпанындағы бидайдың әлемдік бағасының серпіні

(доллар\ тонна)

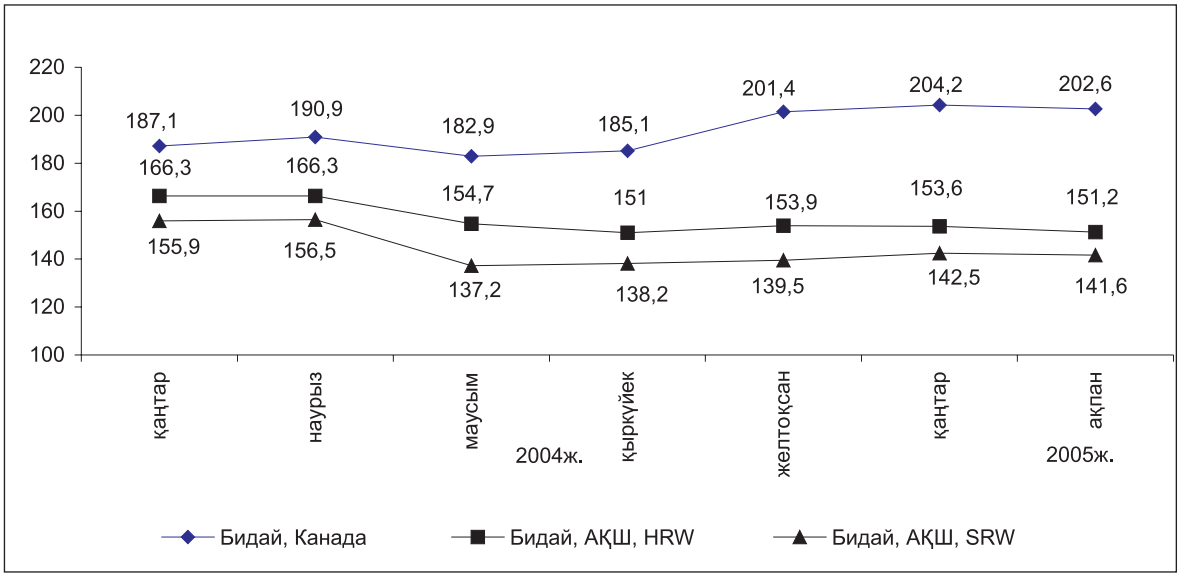

Шикізат және тыңайтқыштар. 2005 жылдың ақпанында ағымдағы жылдың қаңтарымен салыстырғанда Камеруннан әкелінген сүректің (ағаш материалының) бағасы – 0,8%-ға және Малайзиядан әкелінген сүректің (бөрененің) бағасы – 0,2%-ға төмендегені байқалды. Каучук пен жүннің барлық түрлерінің, сондай-ақ “A Index” мақтасы бағасының өскені байқалды. Диаммониум фосфатының бағасы 0,6%-ға төмендеді. Тау фосфатының, калий хлоридінің және үш суперфосфаттың бағасы ағымдағы жылдың қаңтарындағы деңгейде өзгеріссіз қалды.

2004 жылғы және 2005 жылдың ақпанындағы шикізаттің әлемдік бағасы

(цент/кг)

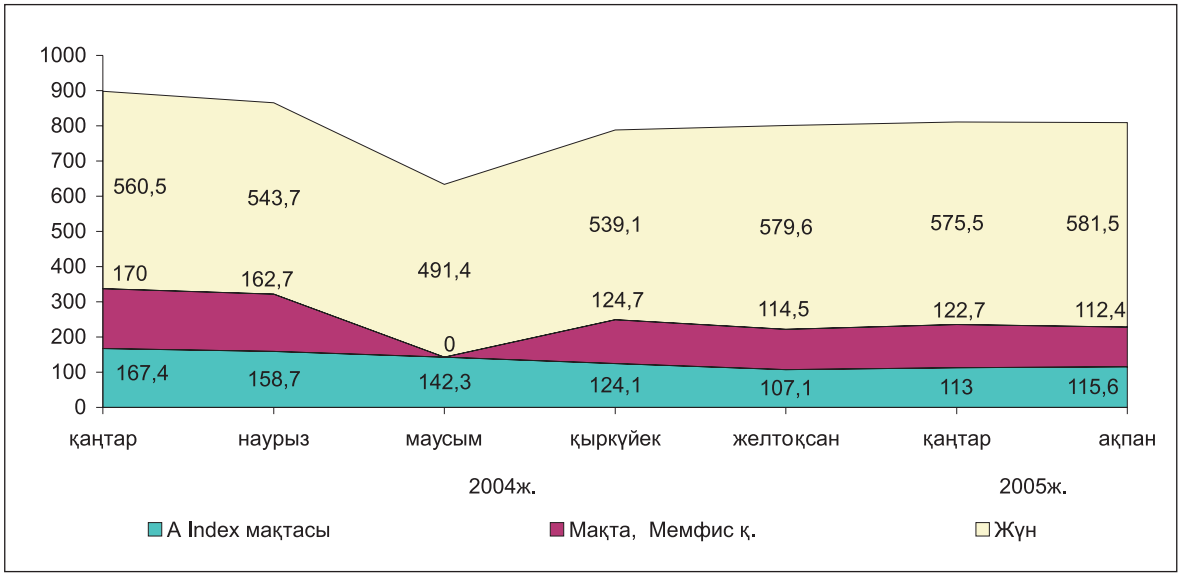

1. КРАТКИЕ ИТОГИ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН В ЯНВАРЕ-ФЕВРАЛЕ 2005 года

Реальный сектор экономики. *Объем промышленного производства* в январе-феврале 2005г. составил в действующих ценах 684,2 млрд. тенге, что на 7,6% больше, чем в январе-феврале 2004г. В горнодобывающей промышленности объем производства по сравнению с аналогичным периодом 2004г. возрос на 10,4%, в обрабатывающей – на 4,3%, в производстве и распределении электроэнергии, газа и воды – на 8,3%.

Объем валовой продукции сельского хозяйства в январе-феврале 2005г. составил в текущих ценах 41,7 млрд. тенге и по сравнению с январем-февралем 2004г. увеличился на 4,4%.

Общий объем грузоперевозок (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) в январе-феврале 2005г. составил 259,5 млн. тонн и по сравнению с соответствующим периодом 2004г. возрос на 2,2%.

Объем розничного товарооборота (без оборота общественного питания) за отчетный период составил 185,2 млрд. тенге и увеличился по сравнению с январем-февралем 2004 года на 9,9%.

Объем инвестиций в основной капитал в январе-феврале 2005г. составил 189,7 млрд. тенге, что в 1,4 раза больше, чем в январе-феврале 2004г.

По состоянию на 1 марта 2005г. в республике *зарегистрировано 212089 юридических лиц, в том числе с численностью до 50 человек – 199037. Действующих юридических лиц - 159857*. Среди действующих юридических лиц малые предприятия составляют - 147731, из них субъектов малого бизнеса – 106001.

Внешняя торговля. *Внешнеторговый оборот* Казахстана (по данным Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан, без учета неорганизованной торговли) в январе 2005г. составил 2857,7 млн. долл. США и по сравнению с январем 2004г. увеличился на 31%, в том числе *экспорт –1789,0* млн. долл. США (увеличился на 28%), *импорт* – 1068,7 млн. долл. США (увеличился на 37%).

Цены. *Индекс потребительских цен* в феврале 2005г. по сравнению с декабрем 2004г. составил 101,3%. Цены и тарифы на продовольственные товары возросли на 1,9%, непродовольственные товары – 0,1%, платные услуги – на 1,3%. Цены предприятий-производителей промышленной продукции в феврале 2005г. повысились по сравнению с декабрем 2004г. – на 1,7%.

Финансы. Объем доходов в *Государственный бюджет* Республики Казахстан, по оперативным данным Министерства финансов РК, на 1 февраля 2005г. составил 153,6 млрд. тенге, что на 47,1% больше, чем на 1 февраля 2004г., затраты –35,5 млрд. тенге (на 17,4% меньше).

За февраль 2005г., по данным отчитавшихся предприятий и организаций, финансовый результат от обычной деятельности до налогообложения определился как доход в сумме 129,3 млрд. тенге, что на 35,5% больше, чем в феврале 2004г. У*ровень рентабельности* составил 39,2%. *Доля убыточных предприятий* составила 40,9% от общего числа отчитавшихся предприятий.

По данным Нацбанка Республики Казахстан, *кредитные вложения* банков второго уровня в отрасли экономики, на 1 февраля 2005г. составили 1502,4 млрд. тенге. Наблюдается устойчивая динамика их увеличения. В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных кредитов составила 65,7%, доля кредитов в иностранной валюте – 52,8%. *Объем депозитов* в банковской системе на 1 февраля 2005г. составил 1199,5 млрд. тенге, что на 62,4% больше, чем на 1 февраля 2004г., в том числе депозиты (вклады) населения соответственно 437,4 млрд. тенге, что на 24,4% больше, чем на 1 февраля 2004года.

Рынок труда. *Численность безработных* в феврале 2005г., по экспертной оценке, составила 656,1 тыс. человек, у*ровень безработицы* - 8,5% к численности экономически активного населения, в т.ч. численность граждан, зарегистрированных в органах занятости в качестве безработных, на конец февраля 2005г. составила 121,3 тыс.человек, их доля в численности экономически активного населения - 1,6%.

Среднемесячная номинальная заработная плата, начисленная работникам в январе 2005г., составила 28447 тенге и возросла по сравнению с январем 2004г. на 14,5%. *Реальная заработная плата* увеличилась на 7,2%.

Доходы населения. В январе 2005г., по оценке, *среднедушевые номинальные денежные доходы* населения составили 12620 тенге и увеличились по сравнению с январем 2004г. на 15,4%, *реальные денежные доходы* – на 8,1%.

ОСНОВНЫЕ СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКИЕ ИНДИКАТОРЫ

	Единица измерения	Январь-февраль 2005г.	Февраль 2005г.	В % к соответствующему периоду предыдущего года		Февраль 2005г. в % к январю 2005г.
				январь-февраль 2005г.	февраль 2005г.	
А	Б	1	2	3	4	5
Экономические показатели						
Объем промышленной продукции (товаров, услуг)	млрд. тенге	684,2	341,3	107,6	106,2	90,2
Объем валовой продукции сельского хозяйства	млрд. тенге	41,7	20,7	104,4	103,0	97,1
Перевозки грузов всеми видами транспорта	млн. тонн	259,5	128,5	102,2	100,9	98,1
Объем услуг связи (темп роста в сопоставимых ценах), по оперативным данным	млрд. тенге	29,4	14,3	126,2	123,4	96,5
Розничный товарооборот по всем каналам реализации	млрд. тенге	185,2	92,7	109,9	110,1	99,9
Внешнеторговый оборот[1]	млн. долл. США		2857,7		131	86
в том числе:						
экспорт			1789,0		128	85
импорт			1068,7		137	87
Инвестиции в основной капитал	млрд. тенге	189,7	92,6	140,0	123,0	95,4
Индекс потребительских цен				106,9	101,3[2)]	100,6
Индекс цен производителей промышленной продукции				120,7	101,7[2)]	103,5
Численность безработных (оценка)	тыс. человек	x	656,1	x	95,2	99,4
Среднедушевой денежный доход (оценка)[1]	тенге		12620		115,4*	84,8
Реальный денежный доход (оценка)[1]	в %				108,1*	84,2
Среднемесячная заработная плата одного работника[1]:						
номинальная	тенге		28447	-	114,5	79,8
реальная	в %		-	-	107,2	79,2
Финансовые показатели[3]						
Дефицит (профицит) бюджета	в % к ВВП	-				
Денежная масса М3[4]	млрд. тенге		1545,2		159,3	94,5
Наличные деньги в обращении[4]	млрд. тенге		345,7		149,5	91,1
Депозиты в банковской системе[4]	млрд. тенге		1199,5		162,4	95,5
в т.ч. депозиты населения	млрд.тенге		437,4		130,7	99,1
Кредитование БВУ отраслей экономики и населения[4]	млрд. тенге		1502,4		154,2	101,2
в т.ч. долгосрочные кредитные вложения	млрд.тенге		987,0		161,4	101,2
Рентабельность предприятий и организаций[1]	в %		39,2		-	-
Дебиторская задолженность предприятий и организаций	млрд. тенге		1850,1		127,2	102,0
Задолженность по обязательствам предприятий и организаций	млрд. тенге		4470,4		141,1	114,3

[1]Графа 2 - январь 2005г.; графа 4 – январь 2005г в % к январю 2004г.; графа 5 – январь 2005г. в % к декабрю 2004г.
[2]К декабрю 2004г.
[3] Графа 2- на начало периода; графа 4 - 1.02.05 к 1.02.04; графа 5 - 1.02.05 к 1.01.05.
[4] По данным Нацбанка РК.
** В % к уточненным данным за январь 2004г.*

Примечание: Розничный товарооборот по всем каналам реализации не учитывает услуги общественного питания.
Внешнеторговый оборот приведен по данным Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан без учета неорганизованной торговли.

2. ПРОИЗВОДСТВО ТОВАРОВ И УСЛУГ

2.1 ПРОМЫШЛЕННОЕ ПРОИЗВОДСТВО

В январе-феврале 2005г. промышленными предприятиями Казахстана произведено продукции (включая малые, подсобные предприятия, сектор домашних хозяйств) в действующих ценах на 684,2 млрд. тенге, что к уровню января-февраля 2004г. составило 107,6%. Рост объемов производства наблюдается во всех регионах республики, за исключением Карагандинской области, где снижение производства составило 11,4%.

Индексы физического объема промышленной продукции и отраслевая структура промышленности в январе-феврале 2005г.

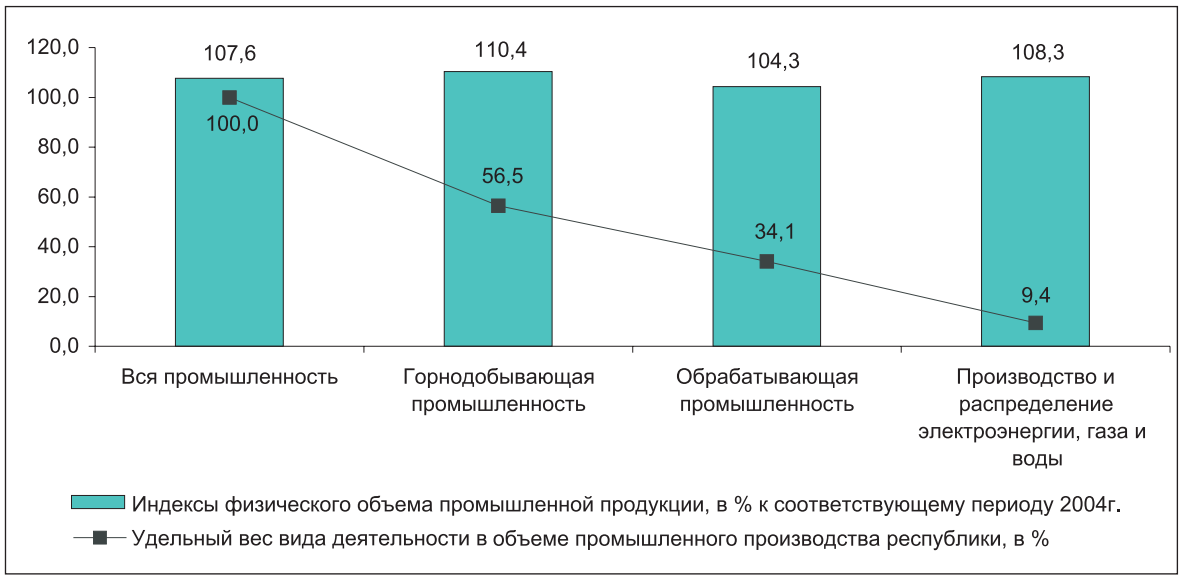

В **горнодобывающей промышленности** в январе-феврале 2005г. произведено продукции на 386,9 млрд. тенге, что выше января-февраля 2004г. на 10,4%. За указанный период увеличение объемов обеспечено в основном ростом добычи конденсата газового (на 50,7%); руд железных (на 20,8%); лигнита (на 16%); нефти сырой (на 6,3%); окатышей железорудных (на 1,8%). Увеличение валовой добычи газа природного составило 55,4%. Вместе с тем сокращена добыча каменного угля (94,9%); руд золотосодержащих (69,6%); свинцово-цинковой (92,9%); медно-цинковой (94,2%).

Индексы физического объема промышленного производства и удельный вес отдельных видов деятельности горнодобывающей промышленности в январе-феврале 2005г.

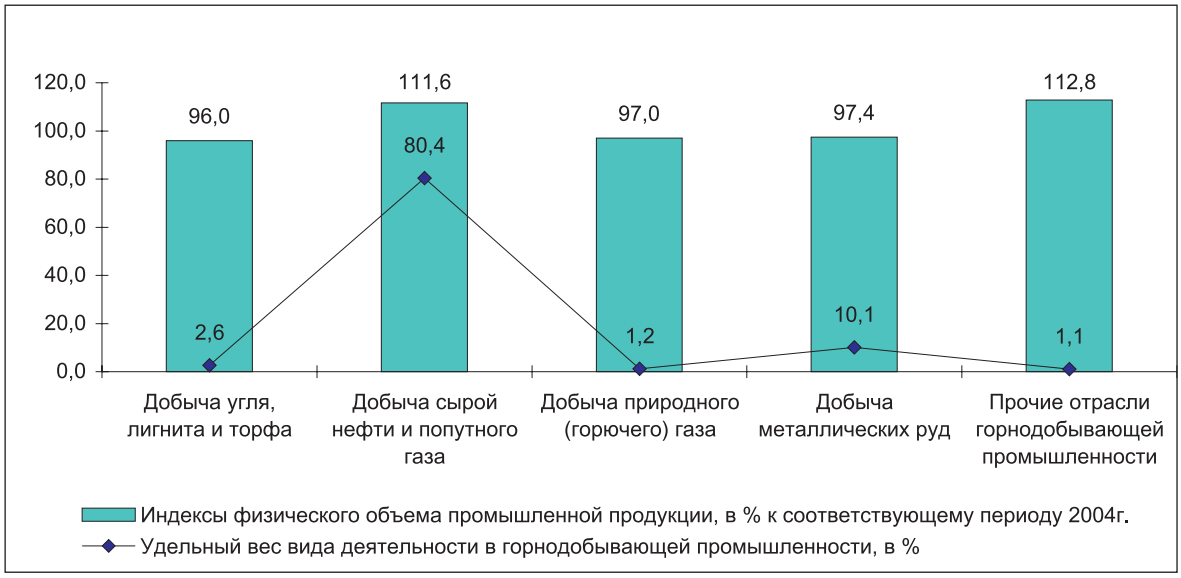

В **обрабатывающей промышленности** в январе-феврале 2005г. произведено продукции на 233,2 млрд. тенге, что выше уровня января-февраля 2004г. на 4,3%.

Индексы физического объема промышленного производства и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-феврале 2005г.

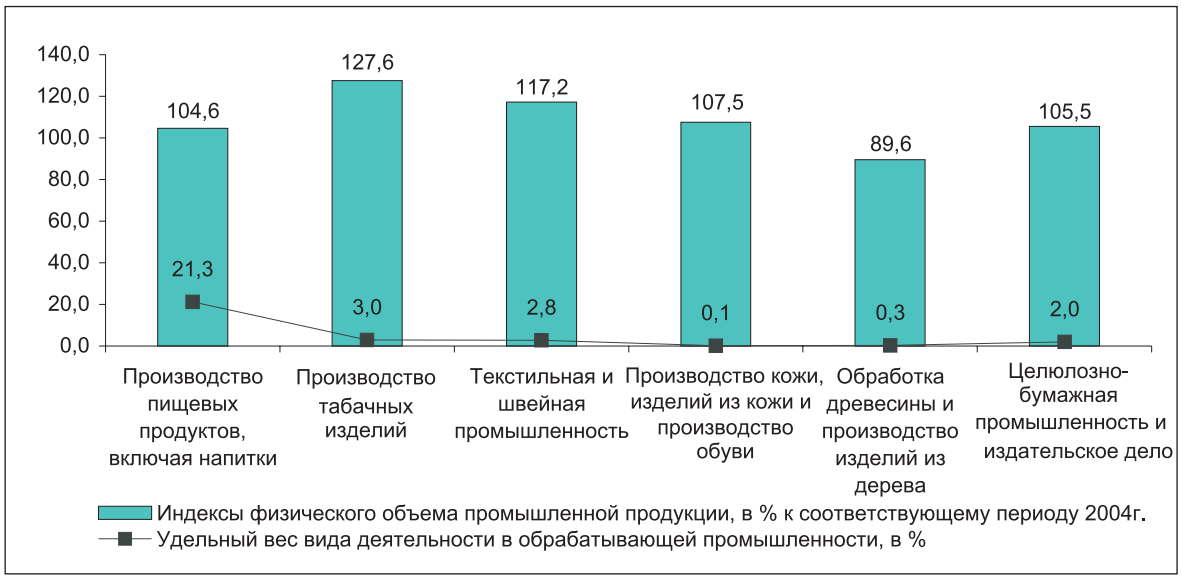

В январе-феврале 2005г. переработано сельскохозяйственной продукции на 56,6 млрд. тенге, в том числе **производство пищевых продуктов, включая напитки,** составило 49,6 млрд. тенге. К уровню января-февраля 2004г. возросло производство консервов из мяса; рыбы приготовленной и консервированной; соков фруктовых и овощных; молока и сливок; сыра и творога; муки; крупы; риса обрушенного; майонеза. Также обеспечен рост производства водки (на 39,7%); спирта этилового (на 20,6%); коньяков (на 20,5%); вина виноградного (на 4,6%).

В **текстильной и швейной промышленности** в январе-феврале 2005г. произведено продукции на 6,6 млрд. тенге. По сравнению с январем-февралем 2004г. рост производства обеспечен в основном за счет увеличения выпуска волокна хлопкового (на 19,3%), на долю которого приходится около 80% объема промышленного производства данного вида деятельности. Также больше, чем в январе-феврале 2004г. произведено тканей; пряжи; белья постельного; ковров и изделий ковровых; свитеров, джемперов, пуловеров и изделий аналогичных; одежды рабочей. Вместе с тем, сокращено производство обуви валяной и фетровой; одежды верхней; пальто и полупальто из меха натурального.

В **производстве кожи, изделий из кожи и производстве обуви** в январе-феврале 2005г. произведено продукции на 329 млн. тенге, что на 7,5% выше уровня января-февраля 2004г. за счет увеличения обуви (144,6%); производства кожи из шкур скота крупного рогатого или шкур семейства лошадиных (103%).

Объем **обработки древесины и производства изделий из дерева** в январе-феврале 2005г. по сравнению с январем-февралем 2004г. составил 89,6% в основном из-за уменьшения выпуска конструкций строительных деревянных (на 29,8%); шпал деревянных железнодорожных и трамвайных (на 23,2%); окон, дверей и их рам (на 7,6%); тары деревянной (на 5,4%).

В **целлюлозно-бумажной промышленности и в издательском деле** в январе-феврале 2005г. произведено продукции на 4,8 млрд. тенге. По сравнению с аналогичным периодом прошлого года обеспечен рост производства мешков и пакетов бумажных (156,4%); газет, журналов и периодических изданий, выходящих не реже четырех раз в неделю (117,9%); коробок, ящиков и сумок складывающихся из бумаги или картона негофрированных (113,4%); газет, выходящих реже четырех раз в неделю (111%); открыток почтовых и поздравительных (107,6%).

Индексы физического объема промышленного производства и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-феврале 2005г.

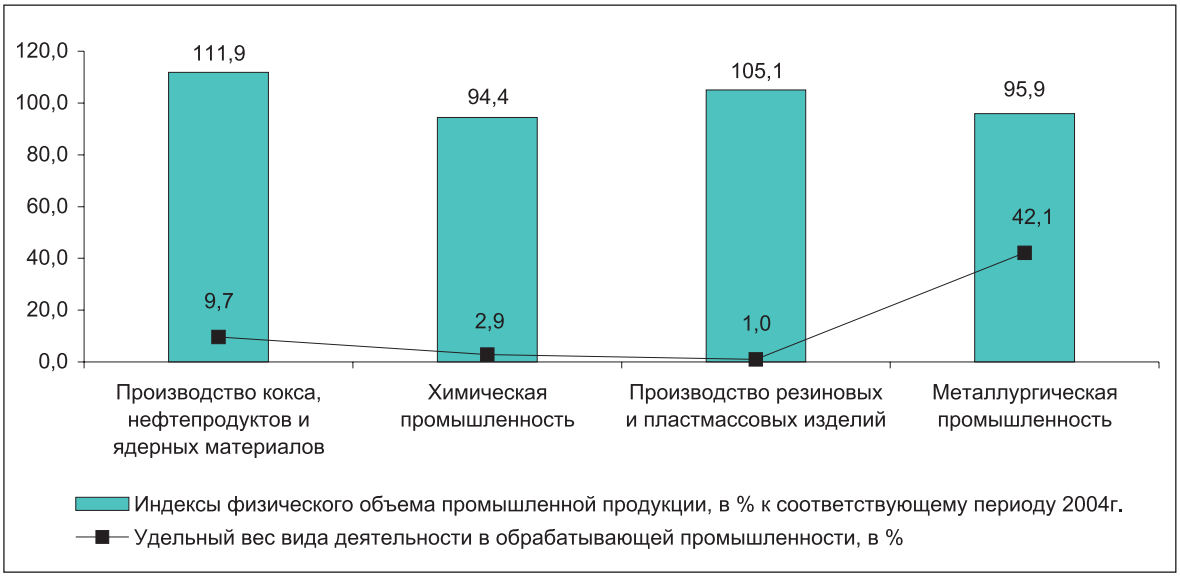

В **производстве кокса, нефтепродуктов и ядерных материалов** в январе-феврале 2005г. выпущено продукции на 22,7 млрд. тенге, что выше уровня января-февраля прошлого года на 11,9% за счет увеличения выпуска углеводородных сжиженных газов (в 1,9 раза); мазута топочного (на 44%); топлива моторного (бензина) (на 15,4%); газойлей (на 6,9%); газа отбензиненного (на 5,3%).

В **химической промышленности** в январе-феврале 2005г. произведено продукции на 6,8 млрд. тенге или на 5,6% ниже, чем в январе-феврале 2004г. из-за уменьшения выпуска кислоты серной (85,1%) и ортофосфорной (фосфорной) (40,5%); трифосфата (29,5%) и бихромата (77,9%) натрия; удобрений азотных (30,1%) и фосфорных (89,4%).

В **производстве резиновых и пластмассовых изделий** в январе-феврале 2005г. произведено продукции на 2,4 млрд. тенге, что выше уровня января-февраля прошлого года на 5,1%. По сравнению с аналогичным периодом прошлого года возросло производство труб, трубок, рукавов и шлангов из резины (474,1%) и пластмасс (113,2%); лент конвейерных (транспортерных) из резины (112,4%); дверей, окон, коробок для дверей и рам оконных, порогов для дверей, ставней, жалюзей из пластмасс (109,3%).

В **производстве прочих неметаллических минеральных продуктов** в январе-феврале 2005г. выпущено продукции на 8 млрд. тенге, что составило 114,3% к уровню января-февраля 2004г. в основном за счет увеличения производства листов, панелей, плиток и изделий аналогичных из асбестоцемента (295,4%); гипсокартона (162%); бетона товарного (155,6%); растворов строительных (151,7%); цемента (122,1%); конструкций строительных сборных из бетона (103%).

В **металлургической промышленности и производстве готовых металлических изделий** в январе-феврале 2005г. произведено продукции на 102,5 млрд. тенге, в том числе продукции черной и цветной металлургии соответственно на 39,8 и 55,9 млрд. тенге. В целом по виду деятельности индекс физического объема в январе-феврале 2005г. по сравнению с январем-февралем 2004г. составил 95,1%; на долю отрасли приходится 44% объема обрабатывающей промышленности. В **черной металлургии** производство снижено на 10,4% из-за сокращения выпуска чугуна (на 23,9%); стали (на 23,8%); плоского проката (на 22,8%). Производство ферросплавов увеличено на 10,6%. В **производстве цветных металлов** индекс физического объема составил 102,4%. Возросло производство цинка (123,5%) и свинца (117,4%) необработанных; серебра аффинированного (117%); глинозема (102,6%). Вместе с тем снижено производство по таким видам продукции как проволока медная (на 88,9%); золото аффинированное (на 11,3%); медь (на 3,1%).

Производство готовых металлических изделий в январе-феврале 2005г. к уровню января-февраля 2004г. составило 78,7% из-за уменьшения выпуска цистерн, бочек, барабанов (на 80,6%); ванн из металлов черных (на 37,1%); котлов центрального отопления (на 32,8%); электродов с покрытием из металлов недрагоценных (на 18,7%).

Индексы физического объема промышленного производства и удельный вес отдельных видов деятельности обрабатывающей промышленности в январе-феврале 2005г.

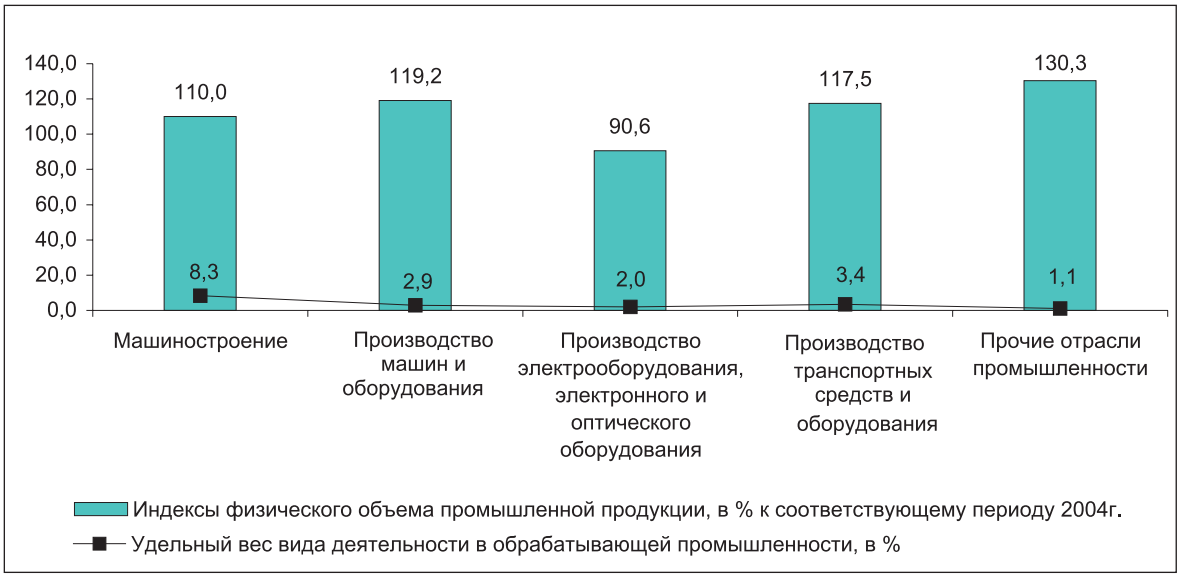

В **производстве машин и оборудования** в январе-феврале 2005г. выпущено продукции на 6,7 млрд. тенге. К уровню января-февраля 2004г. возросло производство машин стиральных бытовых или для прачечных (272,7%); экскаваторов (200%); двигателей (144,1%); оборудования нефтепромыслового (122,8%); кранов козловых и мостовых (118,8%). Вместе с тем снижен выпуск подшипников шариковых или роликовых (98,4%); оборудования нефтегазоперерабатывающего (67,6%); насосов центробежных (38,1%); машин для горнодобывающей промышленности (22,5%).

Электрооборудования, электронного и оптического оборудования произведено на 4,8 млрд. тенге. В январе-феврале 2005г. по сравнению с январем-февралем 2004г. снижен выпуск аппаратуры видеозаписывающей или видеовоспроизводящей (на 94,2%); магнитофонов (на 47,5%); телевизоров (на 42,8%); аппаратуры для отключения, переключения или защиты электрических цепей напряжением до 1000 В (на 29,4%).

Производство транспортных средств и оборудования в январе-феврале 2005г. составило 7,8 млрд. тенге. К уровню января-февраля 2004г. возросло производство прицепов и полуприцепов, контейнеров и частей двигателей (в 9,3 раза). Увеличен объем услуг по ремонту и техническому обслуживанию железнодорожных локомотивов и трамвайных моторных вагонов (129%). Меньше, чем в январе-феврале 2004г. произведено частей локомотивов железнодорожных, трамвайных моторных вагонов (18,3%) и автомобильных (38,6%); автомобилей легковых пассажирских (48,5%).

В прочих отраслях промышленности произведено продукции на 2,5 млрд. тенге. К уровню января-февраля 2004г. увеличен выпуск мебели: кухонной – в 2 раза; для столовой и гостиной – на 52%; для сидения специальной в основном с металлическим каркасом - на 42,7%; кроватей деревянных – на 9,4%; офисной и для предприятий торговли - на 6,6%. Также возросло производство спортивных товаров (125,9%) и ювелирных изделий (121,5%).

В **производстве и распределении электроэнергии, газа и воды** индекс физического объема в январе-феврале 2005г. по сравнению с январем-февралем 2004г. составил 108,3%.

Производство электроэнергии составило 13,4 млрд. кВт. ч, или на 7,5% выше уровня января-февраля 2004г., что обеспечено предприятиями всех регионов, кроме Акмолинской, Восточно-Казахстанской, Южно-Казахстанской областей и г. Алматы.

Выработка теплоэнергии составила 23,2 млн. Гкал или на 5,4% больше по сравнению с январем-февралем прошлого года. Рост производства обеспечен предприятиями всех регионов, кроме Атырауской, Карагандинской и Мангистауской областей.

Индексы физического объема промышленного производства и удельный вес производства и распределения электроэнергии, газа и воды в январе-феврале 2005г.

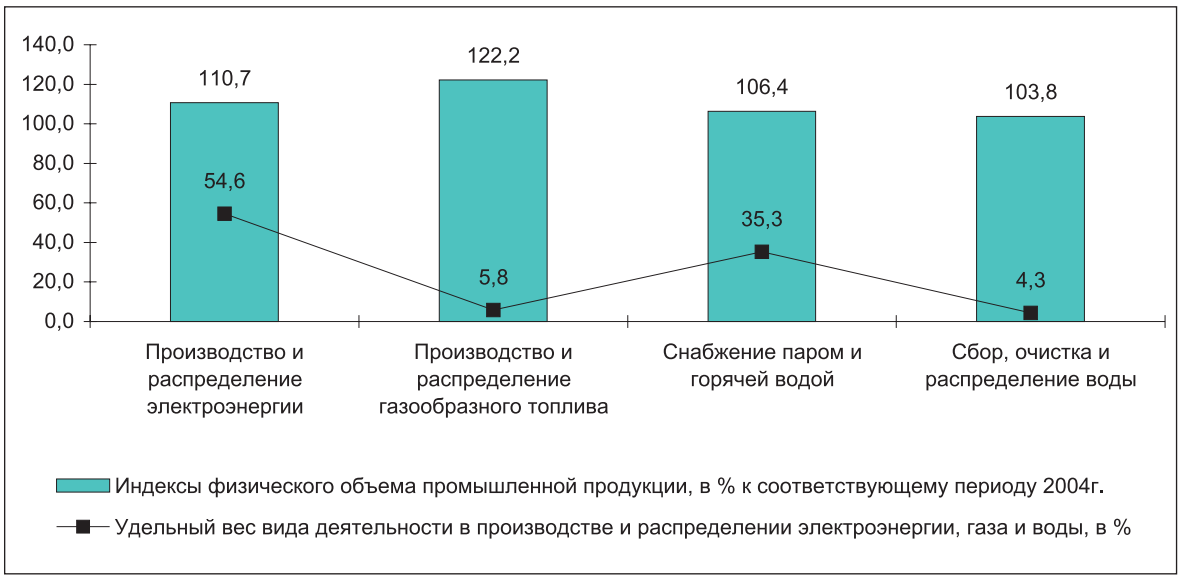

2.2 СЕЛЬСКОЕ ХОЗЯЙСТВО

Производство продукции сельского хозяйства

Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-февраль т.г. в целом по республике, по оценке, составил 41,7 млрд. тенге в текущих ценах, что больше аналогичного периода 2004г. на 4,4%.

Животноводство

По состоянию на 1 марта т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств достигнут рост поголовья крупного рогатого скота (5448,7 тыс. голов), овец и коз (13846,3 тыс. голов), лошадей (1083,8 тыс. голов), верблюдов (120,9 тыс. голов) и птицы (25445,1 тыс. голов). Поголовье свиней сократилось на 3,6% и составило 1357,5 тыс. голов.

За период с 1 марта 2004г. увеличили численность крупного рогатого скота, лошадей, овец и коз сельхозтоваропроизводители всех областей, птицы – 12 и свиней – только Атырауской (111,8%), Актюбинской (108,4%), Карагандинской (103,3%) Северо-Казахстанской (102,8%), Костанайской (100,9%) и Жамбылской (100,2%) областей.

Изменение объемов производства основных продуктов животноводства по сравнению с аналогичным периодом прошлого года характеризуется следующим графиком:

Производство основных видов продукции животноводства

тыс.тонн

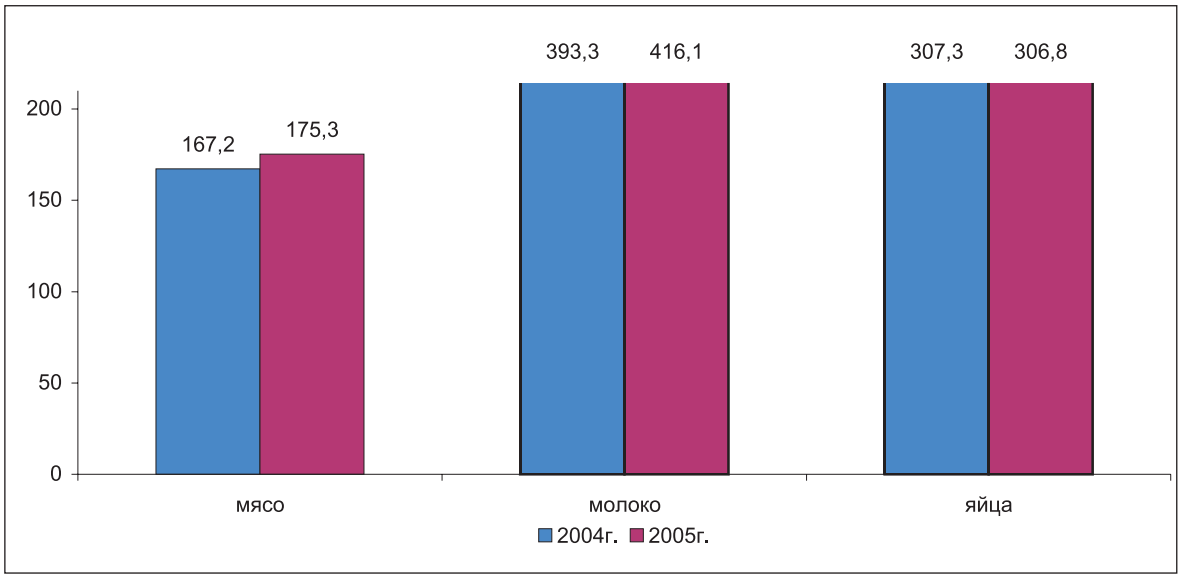

В январе-феврале 2005г. по сравнению с этим же периодом 2004г. отмечен рост производства мяса и молока во всех областях, яиц – во всех областях, кроме Кызылординской (74,5%), Павлодарской (78,9%), Алматинской (86,1%), Акмолинской (93,4%%), и Карагандинской (97,2%) областей.

Доля категорий в общем объеме производства основных видов продукции животноводства за январь-февраль т.г. показана графиком:

Удельный вес отдельных категорий хозяйств в производстве основных видов животноводческой продукции

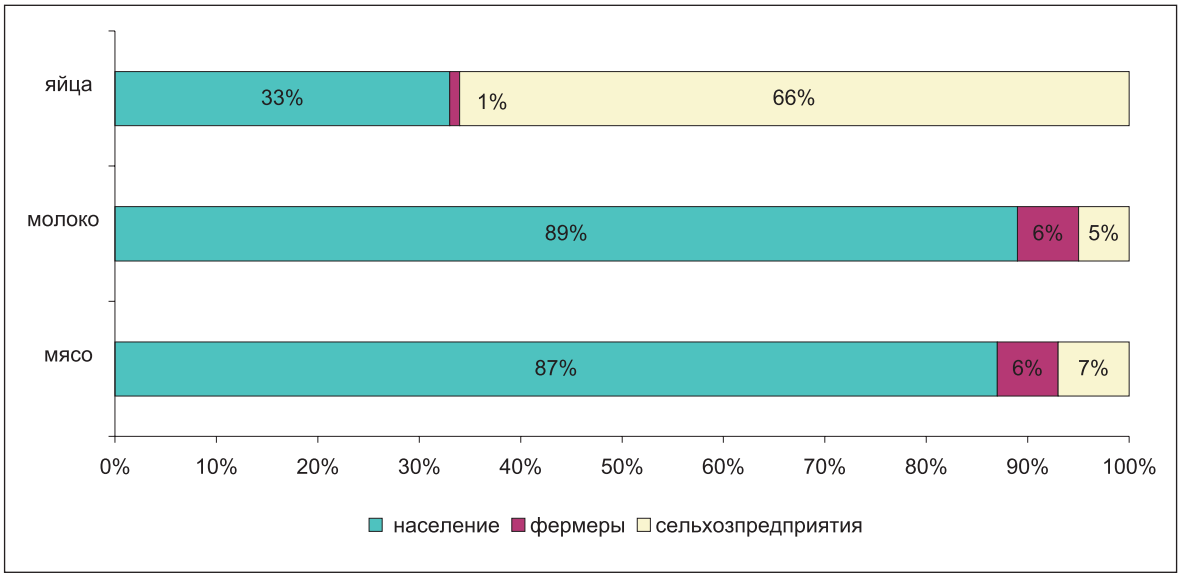

Наличие кормов. Сельхозпредприятия всех форм собственности к 1 марта имели в наличии в пересчете на кормовые единицы 97,3 тыс.тонн кормов против 118,4 в 2004 году. Значительно сократилось наличие кормов в сельхозпредприятиях Кызылординской (на 44,4%), Акмолинской (на 43,7%), Карагандинской (на 36,5%), Западно-Казахстанской (на 35,9%) и Костанайской (на 33,7%) областей.

В Восточно-Казахстанской и Южно-Казахстанской областях запас кормов выше прошлогоднего уровня соответственно на 7,1% и 1,9%.

В среднем на 1 условную голову крупного скота приходилось по 3,8 центнеров кормовых единиц против 5,6 центнеров в 2004 году.

2.3 СТРОИТЕЛЬСТВО

Строительная деятельность

В январе-феврале 2005г. объем строительных работ (услуг), с учетом дооценки, составил 40,9 млрд. тенге, что в 1,3 раза больше уровня января-февраля 2004г.

Наибольший удельный вес в республиканском объеме занимают строительные работы, выполненные частными строительными организациями – 81,4%. Иностранными подрядчиками выполнено 17,9% от общего объема подрядных работ, государственными – 0,7%.

Во всех регионах республики (кроме Акмолинской области) объем строительных работ превысил уровень января-февраля 2004 года. При этом значительный рост объемов отмечался в Северо-Казахстанской (в 3,4 раза), Жамбылской и Западно-Казахстанской (в 1,7 раза), Павлодарской и Восточно-Казахстанской (в 1,6 раза) областях и гг. Астана (в 1,5 раза) и Алматы (в 1,4 раза).

В январе-феврале 2005г. было построено 2848 зданий общей площадью 716,4 тыс. кв. м, в том числе жилого назначения - соответственно 2294 здания и 602,8 тыс. кв. м.

Жилищное строительство

На жилищное строительство в январе-феврале 2005г. направлено 17,3 млрд. тенге инвестиций, что в 1,5 раза больше, чем в январе-феврале 2004 года. Предприятиями и организациями всех форм собственности и населением построены 4902 новые квартиры общей площадью 541 тыс. кв. метров, что в 1,9 раза выше уровня января-февраля 2004 года.

Ввод в эксплуатацию жилых домов

в % к соответствующему периоду предыдущего года

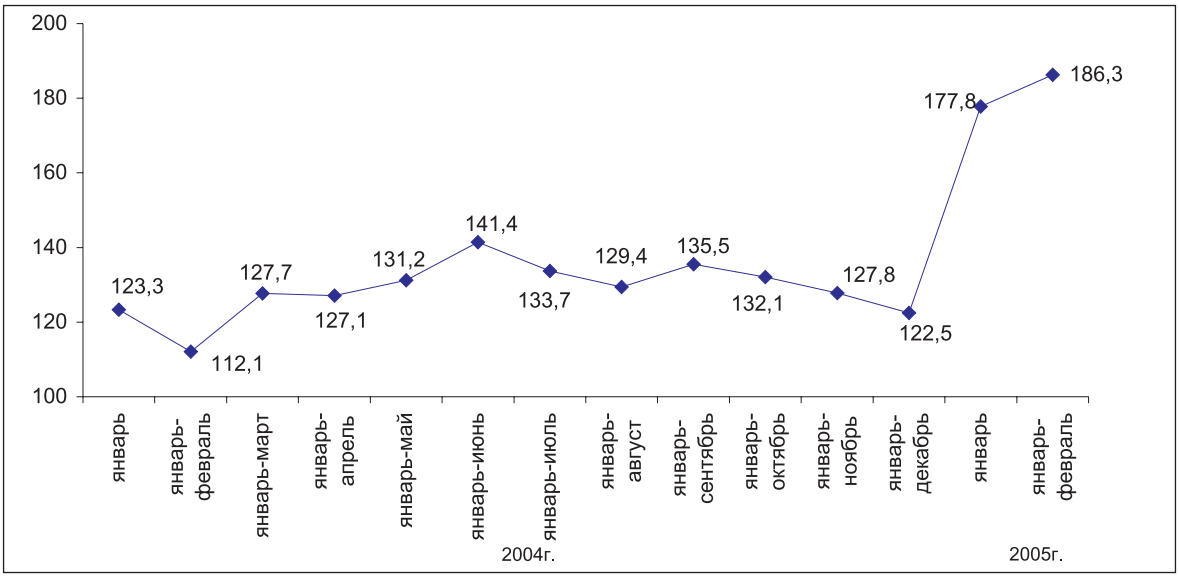

В 13 регионах республики в январе-феврале 2005г. объемы построенного жилья превысили уровень января-февраля прошлого года. При этом значительный рост был отмечен в Карагандинской (4,4 раза), Северо-Казахстанской (в 2,8 раза), Костанайской и Атырауской (в 2,4 раза), Алматинской (в 2 раза) областях и г. Астане (в 3,3 раза).

Наибольший удельный вес в объеме введенного в республике жилья занимают гг. Астана (26,2%) и Алматы (12,8%), Атырауская (12,4%) и Южно-Казахстанская (11,5%) области.

Жилищное строительство в республике осуществляется, в основном, субъектами негосударственного сектора, в котором значительную долю занимает население, ими построено соответственно 88% и 59,1% общего объема введенного жилья.

Стоимость строительства жилья. Средняя стоимость строительства 1 кв. метра общей площади жилых домов в январе-феврале 2005г. составила 41,3 тыс. тенге (в январе-феврале 2004г. – 22,5 тыс. тенге), в том числе построенных населением – соответственно 21,4 тыс. тенге и 14,7 тыс. тенге.

2.4 ТРАНСПОРТ

За январь-февраль 2005г. объем грузоперевозок в республике (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) составил 259,5 млн. тонн грузов, что на 2,2% больше грузоперевозок соответствующего периода прошлого года.

Железнодорожным транспортом республики за январь-февраль т.г. перевезено 34,3 млн. тонн грузов, что на 5,2% выше соответствующего периода прошлого года.

Автоперевозки за январь-февраль т.г. (с учетом оценки объема перевозок грузов нетранспортными организациями и предпринимателями, занимающимися коммерческими перевозками) составили 193,0 млн. тонн, что на 1,8% больше соответствующего периода прошлого года.

По **магистральным трубопроводам** в январе-феврале т.г. осуществлена транспортировка 32,1 млн. тонн грузов, что на 1,5% больше по сравнению с январем-февралем 2004г. Из общего количества перекачанных грузов нефть и нефтепродукты составили 10,5 млн. тонн (110,7% к соответствующему периоду прошлого года), газ – 21,6 млн. тонн (97,5%).

Воздушные грузовые перевозки в республике за январь-февраль 2005г. составили 2693 тонны, или 125,1% к соответствующему периоду прошлого года.

За январь-февраль 2005г. транспортом республики перевезено 1387,9 млн. пассажиров. По сравнению с аналогичным периодом прошлого года снизились перевозки железнодорожным транспортом - на 8,1%, трамваями - на 0,4%, троллейбусами - на 18,2%, автобусами - на 4,8%, такси - на 6,7%, на воздушном транспорте отмечается увеличение - на 8,2%.

Удельный вес видов транспорта

в грузообороте **в пассажирообороте**

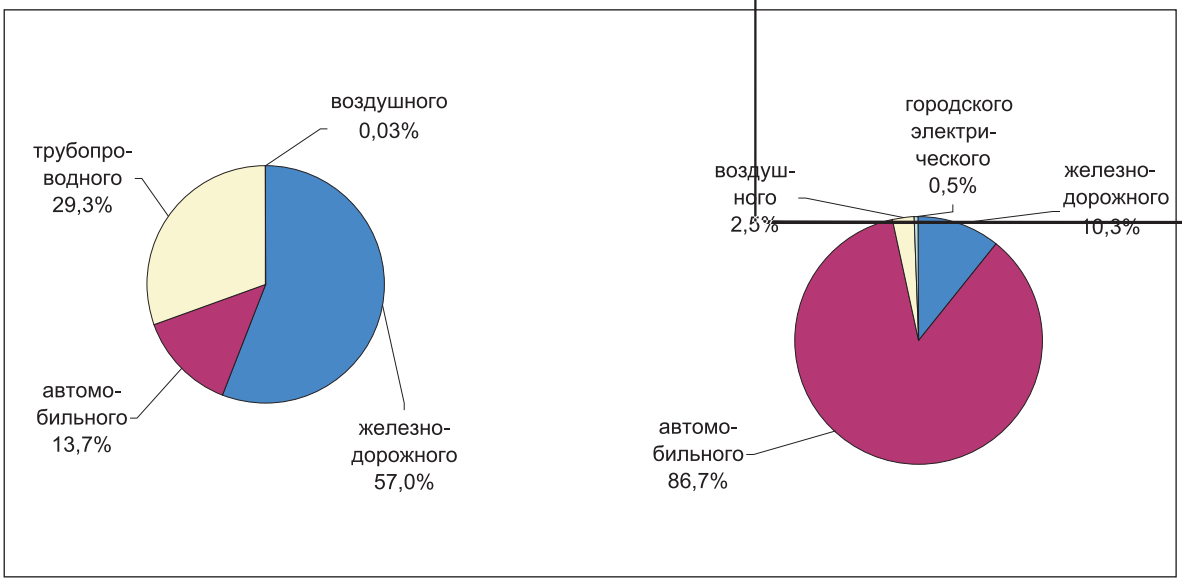

2.5 СВЯЗЬ

Предприятиями связи республики за январь-февраль 2005г., по оперативным данным, оказано услуг на сумму 29,4 млрд. тенге, из них населению – на 10,6 млрд. тенге, что соответственно в сопоставимых ценах на 26,2% и 13,5% больше, чем в январе-феврале 2004г.

В структуре доходов от услуг связи за январь-февраль 2005г. междугородная связь занимает 24,9%, беспроводная – 37,0%, местная телефонная – 9,3%, услуги служб передачи данных и телематических служб – 6,2%, (из них – Интернет – 4,7%), радиосвязь, радиовещание, телевидение – 4,1%, почтовая – 2,7%. Из общего объема доходов 36,0% получено от реализации услуг связи населению.

Наиболее динамично развивалась сотовая связь (в январе-феврале 2005 года по сравнению с январем-февралем 2004 года объем услуг увеличился на 54,7%), доходы от Интернета возросли в 2,3 раза, от курьерской связи – на 33,5%, от телеграфной связи – на 37,8%.

Структура доходов от услуг связи в январе-феврале 2005г.

млн. тенге

Из общего объема доходов от услуг связи населению за январь-февраль 2005г. 40,0% составили доходы от услуг беспроводной связи, 29,5% - от услуг междугородной, международной связи, 15,7% - от услуг местной телефонной связи, 4,8% - от услуг почтовой и курьерской связи, 10,0% - от услуг прочих видов связи.

Структура доходов от услуг связи населению в январе-феврале 2005г.

млн. тенге

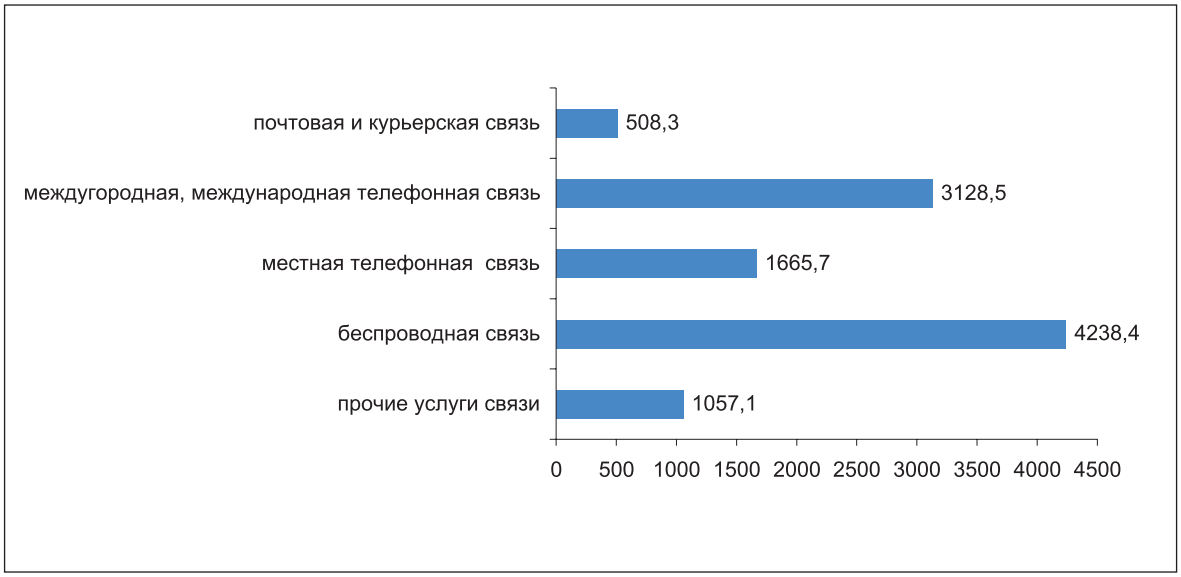

2.6 ТОРГОВЛЯ И ПРОЧИЕ УСЛУГИ

В январе-феврале 2005г. объем розничного товарооборота составил 185,2 млрд. тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 9,9%. В феврале 2005г. реализация товаров составила 92,7 млрд. тенге, что в постоянных ценах выше уровня февраля 2004г. на 10,1%, по сравнению с январем 2005г. уменьшение составило 0,1%.

Группировка регионов по объему розничного товарооборота в январе-феврале 2005г.

Объем января-февраля 2005г., млрд. тенге	Области, города	Удельный вес (в %) в общем объеме розничного товарооборота
2,2-3,1	Мангистауская, Жамбылская, Кызылординская, Акмолинская, Атырауская	7,3
3,3-5,1	Северо-Казахстанская, Алматинская, Южно-Казахстанская, Костанайская	9,5
7,0-11,0	Западно-Казахстанская, Павлодарская, г. Астана	13,8
12,5-21,7	Актюбинская, Восточно-Казахстанская, Карагандинская	28,2
76,4	г. Алматы	41,2

С начала года оборот от реализации товаров предприятиями частной формы собственности и от торговли индивидуальными предпринимателями получен в сумме 183,4 млрд. тенге (99%), других государств, их юридических лиц и граждан – 1,8 млрд. тенге (1%). Доля государственной торговли в республике незначительна.

Структура розничного товарооборота по каналам реализации

(в % к общему объему)

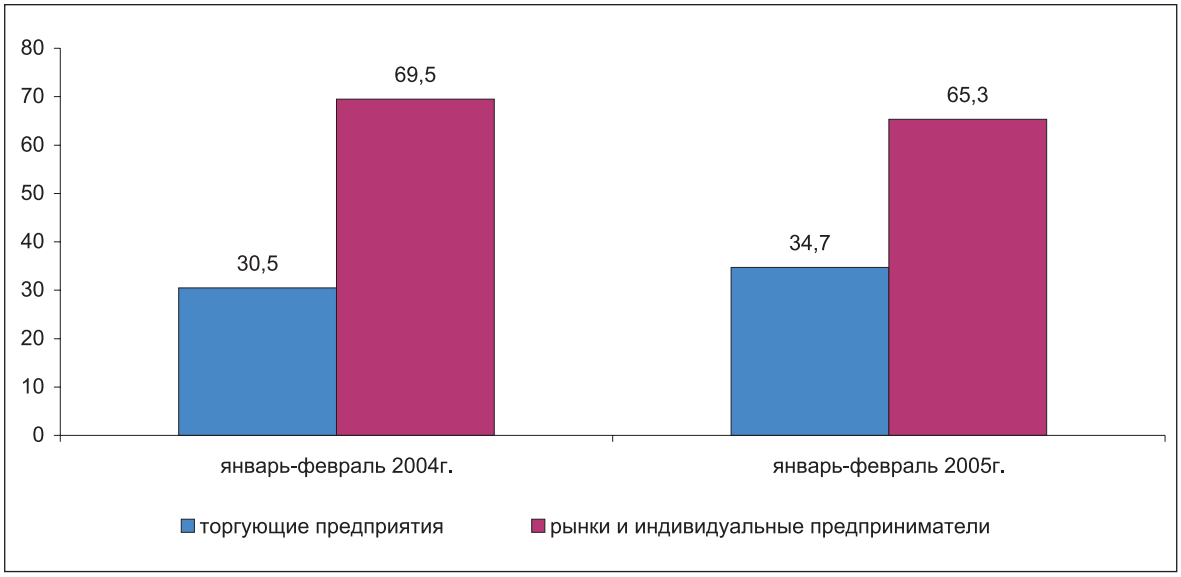

При этом, оценка объема розничной реализации индивидуальными предпринимателями составила 20,4% от общего объема розничного товарооборота.

Оптовый товарооборот республики с начала текущего года составил 289,1 млрд. тенге или на 6,1% больше чем за соответствующий период 2004г. При этом основной объем полученного товарооборота (99,9% от общего объема оптовой продажи) приходится на негосударственный сектор. Предприятиями государственного сектора оптовой торговли продано потребительских товаров и продукции производственно-технического назначения на 0,2 млрд. тенге (0,1%).

Объем услуг общественного питания за январь-февраль 2005г. составил 4,8 млрд. тенге. В феврале этот показатель получен в размере 2,5 млрд. тенге и по сравнению с соответствующим месяцем 2004г. увеличился на 21,4%.

За январь-февраль т.г. оборот предприятий общественного питания негосударственного сектора сложился в сумме 4,7 млрд. тенге, объем этих предприятий составил 98,6% в общем обороте услуг общественного питания. Незначительную долю (1,4%) в сфере услуг общественного питания составляют предприятия государственной формы собственности.

За анализируемый период объем услуг по техническому обслуживанию и ремонту автомобилей, мотоциклов и ремонту бытовых изделий и предметов личного пользования составил 1,2 млрд. тенге, большая часть которых предоставляется предприятиями с частной формой собственности.

3. МОНИТОРИНГ МАЛОГО БИЗНЕСА

В разделе представлены оперативные расчетные данные по предприятиям малого бизнеса (юридическим лицам) и крестьянским (фермерским) хозяйствам, которые характеризуют важные аспекты развития малого предпринимательства в республике.

Приведенные данные за отчетный месяц рассчитаны по уточненной методике. Были пересмотрены нормативы, применяемые для расчета численности и выпуска товаров, работ и услуг. Для расчета указанных нормативов использованы отчетные данные предприятий, относящиеся согласно законодательству к малому бизнесу. Вместо показателя “доход от реализации” использован показатель “выпуск товаров, работ и услуг”. Нормативы определены с учетом коэффициента сезонности. Динамические ряды в связи с уточнением методики будут пересмотрены.

По данным Статистического регистра в республике на 1.03.2005г. было зарегистрировано около 147,6 тысяч предприятий малого бизнеса, что на 1% выше, чем на 1.02.2005г. Из зарегистрированных 71,8% предприятий являлись действующими, т.е. осуществляли или потенциально могли осуществлять экономическую деятельность. Более 49,4 тысячи предприятий (46,6% из числа действующих) были активными в феврале 2005 года.

Большинство активных предприятий (36,9%) специализируются на торговле, ремонте автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования, так как этот вид деятельности наиболее доступен предприятиям малого бизнеса. Промышленной деятельностью было занято 13,4% активных предприятий, из которых наибольшее количество приходится на обрабатывающую промышленность (89,3% от общего количества промышленных предприятий).

В региональном разрезе наибольшее количество активных предприятий приходится на г. Алматы (25,6%) и г. Астану (10,1%), а также Южно-Казахстанскую (8,8%) и Восточно-Казахстанскую (7,8%) области.

Численность занятых на предприятиях малого бизнеса республики на 1.03.2005г. по расчетным данным составила 466,1 тыс. человек. Более 26,8% всех занятых приходится на предприятия малого бизнеса, относящиеся к торговле, ремонту автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования, промышленности – 17,9% и строительства – 16,3%.

В региональном разрезе наибольшая численность занятых приходится на предприятия малого бизнеса г. Алматы (21,6% от общей численности занятых) и г. Астаны (6,6%), а также Восточно-Казахстанской (10%) и Карагандинской (7,8%) областей.

Выпуск товаров за февраль 2005г. составил 41824,5 млн. тенге. По расчетным данным около 25,3% общего выпуска получено предприятиями малого бизнеса, осуществляющими свою деятельность в сфере строительства, торговли, ремонта автомобилей, бытовых изделий и предметов личного пользования (24%) и промышленности (18,1%).

В сфере сельского хозяйства малый бизнес характеризуется развитием крестьянских (фермерских) хозяйств. По состоянию на 1 марта 2005г. в республике зарегистрировано более 179,5 тысяч хозяйств, из которых 82,9% являлись действующими.

4. ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ

(по данным Комитета таможенного контроля Министерства финансов Республики Казахстан)

4.1 ВНЕШНЕТОРГОВЫЙ ОБОРОТ

Внешнеторговый оборот Республики Казахстан, по данным таможенной статистики, без учета неорганизованной торговли, в январе 2005г. составил 2857,7 млн. долларов США и по сравнению с прошлым годом увеличился на 31%, в том числе экспорт - 1789,0 млн. долларов США, увеличился на 28%, импорт (с учетом расходов на транспортировку и страхование) - 1068,7 млн. долларов США, увеличился на 37%.

Товарная структура экспорта

в % к итогу

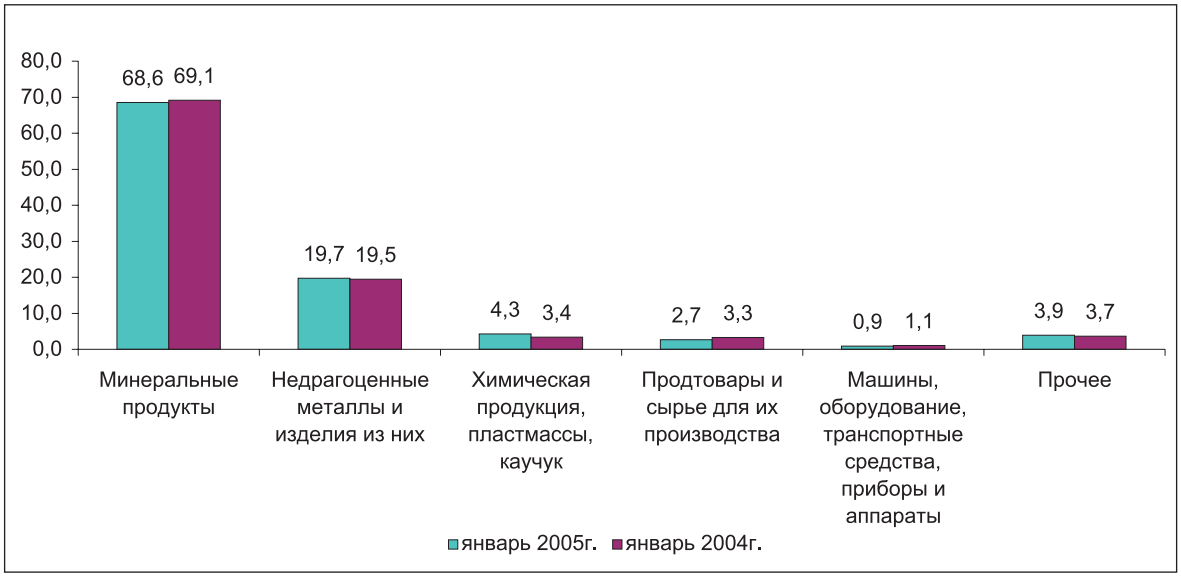

Основными покупателями казахстанской продукции являются Швейцария (16,6%), Китай (14,1%), Российская Федерация (13%), Франция (8,7%), Италия (8,4%), Нидерланды (5,2%), Иран и Виргинские острова (по 2,8%), Кипр (2,5%), Украина (2,3%), Португалия (2%), Ирландия (1,7%), Азербайджан (1,6%), Узбекистан и Польша (по 1,4%).

Доля стран СНГ в общем объеме экспорта за анализируемый период составила 19,7% (в январе 2004г. - 17,5%).

Товарная структура импорта

в % к итогу

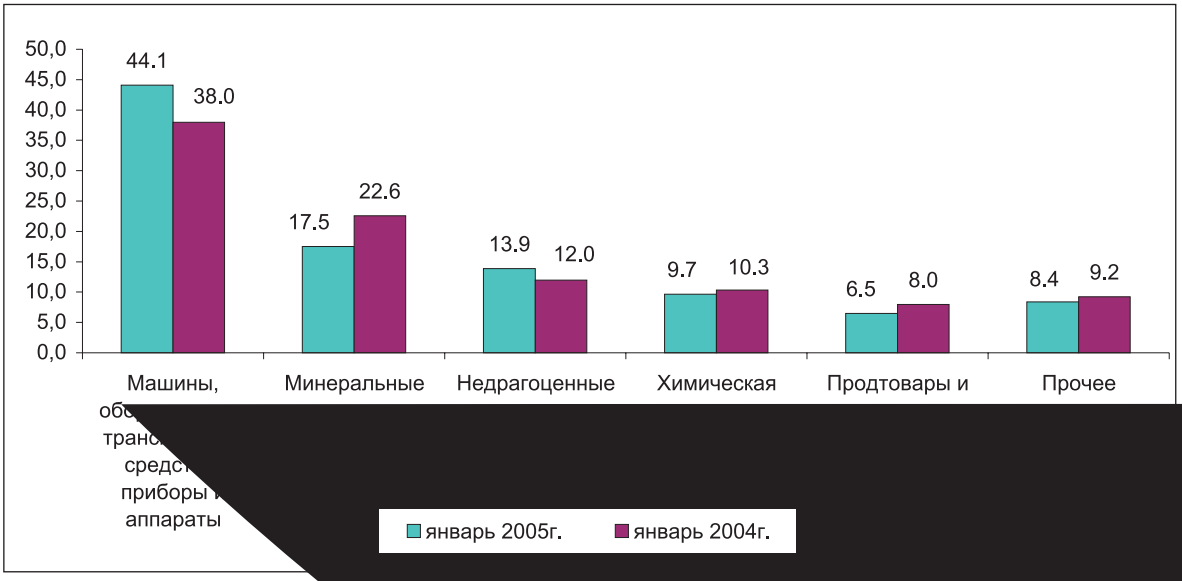

В общем объеме импорта инвестиционные товары в январе 2005г. составили 524,6 млн. долларов или 49,1% (в январе 2004г. - 314,0 млн. долларов или 40,1%).

В январе 2005г. на страны СНГ приходилось 45,2% всех импортных поставок (в январе 2004г. - 51,8%). Основными поставщиками импортной продукции являются Российская Федерация (33,4% от общего объема импорта), Германия (7,9%), Украина и Китай (по 6,1%), США (5,7%), Италия (4,2%), Япония (3,7%), Великобритания (3,1%), Узбекистан (2,5%), Турция (2,4%), Республика Корея (1,8%), Туркменистан (1,5%), Франция и Финляндия (по 1,4%).

4.2 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ГОСУДАРСТВАМИ СНГ

В январе 2005г. внешнеторговый оборот со странами СНГ составил 835,6 млн. долларов США и по сравнению с январем 2004г. увеличился на 29%, в том числе экспорт - 352,2 млн. долларов, увеличился на 44%, импорт - 483,4 млн. долларов, увеличился на 19%.

Доля государств СНГ в общем товарообороте составила 29,2% (в январе 2004г. - 29,8%).

Удельный вес минеральных продуктов в общем объеме экспорта в государства СНГ в январе 2005г. составил 68% (в январе 2004г. - 57%), продовольственных товаров - 10% (17%), химической продукции - 10% (10%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из стран СНГ в январе 2005г. составила 24% (в январе 2004г. - 27%), минеральных продуктов - 37% (41%), металлургической продукции - 17% (11%), химических товаров - 8% (8%).

Страны СНГ являются основными поставщиками минеральных продуктов, химической и металлургической продукции: доля импорта из этих стран по минеральным ресурсам в январе 2005г. составила 95% (в январе 2004г. - 93%), металлургической продукции - 55% (46%), продовольственным товарам - 46% (42%), химическим товарам - 39% (42%) от общего импорта указанных товаров.

4.3 ВНЕШНЯЯ ТОРГОВЛЯ С ДРУГИМИ СТРАНАМИ МИРА

В январе 2005г. внешнеторговый оборот с другими странами мира составил 2022,1 млн. долларов США и по сравнению с аналогичным периодом прошлого года увеличился на 32%, в том числе экспорт - 1436,8 млн. долларов США, увеличился на 24%, импорт - 585,3 млн. долларов США, увеличился на 55%.

Удельный вес минерального сырья в общем объеме экспорта в другие страны мира в январе 2005г. составил 69% (в январе 2004г. - 72%), продукции металлургической промышленности - 23% (22%).

Доля машин, оборудования, транспортных средств, приборов и аппаратов в объеме импорта из других стран мира в январе 2005г. составила 61% (в январе 2004г. - 50%), продовольственных товаров - 6% (10%), химической продукции - 11% (13%), продукции металлургической промышленности - 12% (13%).

Другие страны мира играют большую роль в обеспечении потребностей страны по ряду важнейших товаров: доля импорта из этих стран по продукции машиностроения в январе 2005г. составила 75% (в январе 2004г. - 64%), фармацевтическим товарам - 75% (81%), одежде - 89% (91%), продовольственным товарам - 54% (58%) от общего импорта указанных товаров.

5. ИНВЕСТИЦИИ

5.1 ИНВЕСТИЦИИ В НЕФИНАНСОВЫЕ АКТИВЫ

В январе-феврале 2005г. оценочный объем инвестиций в нефинансовые активы (без инвестиций в пополнение запасов материальных оборотных средств) составил 192,2 млрд. тенге, из них 98,7% приходится на инвестиции в основной капитал.

Инвестиции в основной капитал

В январе-феврале 2005г. инвестиции в основной капитал составили 189,7 млрд.тенге, что в 1,4 раза больше, чем в январе-феврале 2004г.

Рост инвестиций в январе-феврале 2005г. по сравнению с январем-февралем 2004г. отмечался в 14 регионах республики. Наибольший рост наблюдался в Карагандинской (в 2,5 раза), Кызылординской (в 2 раза), Алматинской, Мангистауской, Атырауской (в 1,7 раза), Костанайской (в 1,3 раза) областях и в г.Алматы (в 1,3 раза). Рост на 1,7-14,7% был также отмечен в Северо-Казахстанской, Южно-Казахстанской, Акмолинской, Павлодарской, Актюбинской, Восточно-Казахстанской областях и в г.Астане - на 0,6%.

Снижение объемов инвестиций по сравнению с январем-февралем 2004 года наблюдалось в Жамбылской (в 3 раза), Западно-Казахстанской (в 3,3раза) областях.

В январе-феврале 2005г. основными источниками вложения средств в основной капитал являлись собственные средства хозяйствующих субъектов (62,6%) и иностранные инвестиции (31,4%). Бюджетные средства составили 3,4%, заемные средства - 2,6%.

Основной объем инвестиций в основной капитал осваивался предприятиями и организациями частной формы собственности (62,9%), а также хозяйствующими субъектами других государств, осуществляющими деятельность на территории Республики Казахстан (33%). Доля государственного сектора составила 4,1%.

Приоритетными отраслями являются добыча нефти и природного газа (45,9% от общего объема инвестиций в основной капитал), операции с недвижимым имуществом (22,4%), обрабатывающая промышленность (11,8%), транспорт и связь (8,1%).

Наибольшая доля общереспубликанского объема иностранных инвестиций осваивалась в Атырауской (75,5%) и Карагандинской (15,8%) областях.

Состав инвестиций в основной капитал в зависимости от вида работ и затрат для создания и совершенствования основных средств приводится ниже.

Технологическая структура инвестиций в основной капитал

в процентах

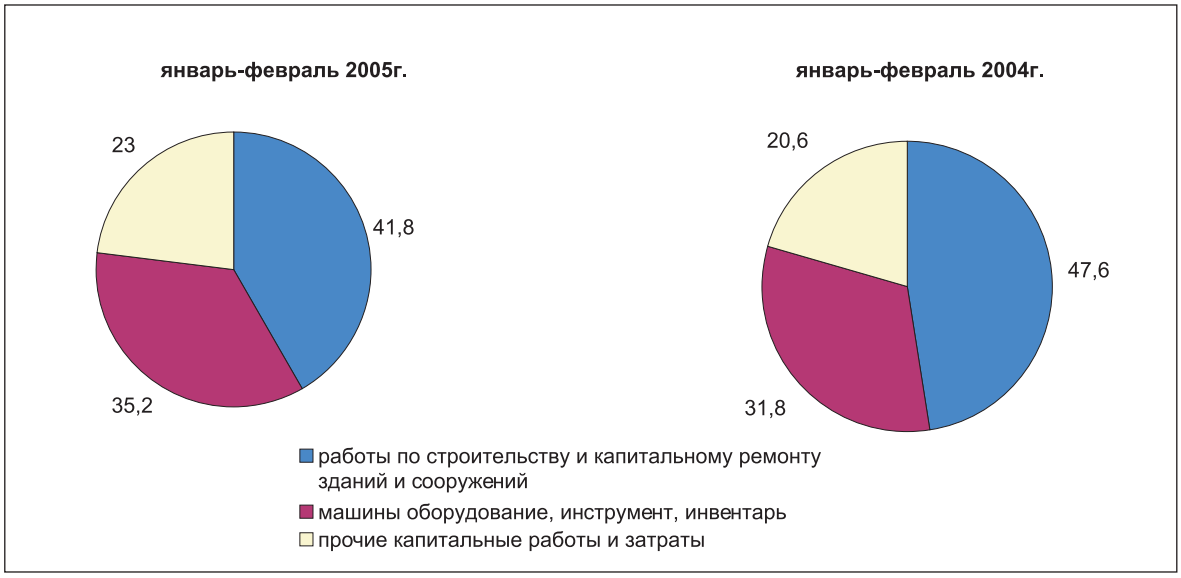

5.2 РЕЗУЛЬТАТЫ ИНВЕСТИЦИОННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ НЕДРОПОЛЬЗОВАТЕЛЕЙ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН ЗА 2004г.

По данным Комитета геологии и охраны недр Министерства энергетики и минеральных ресурсов

Объем инвестиций в недропользование минерально-сырьевого комплекса (МСК) за 2004г. составил 9150,2 млн. долларов США. Из них иностранные инвестиции составляют 7298,2 млн. долларов США (80% от всего объема инвестиций), отечественные - 1852 млн. долларов США (20%).

В целом инвестиции в недропользование характеризуются следующими показателями: по объектам углеводородного сырья 7248,8 млн. долларов США, полиметаллов - 374,7 млн. долларов США, угля - 364,1 млн. долларов США, железа, марганца - 335,8 млн. долларов США, меди - 261,5 млн. долларов США, золота - 151,1 млн. долларов США, общераспространенных полезных ископаемых 94,6 млн. долларов США, хромитов - 88,5 млн. долларов США, урана - 64 млн. долларов США, алюминия (бокситов) - 50,9 млн. долларов США, подземных вод - 50,6 млн. долларов США, никеля, кобальта - 4,5 млн. долларов США, других видов полезных ископаемых- 61 млн. долларов США.

Распространение инвестиций по видам минерального сырья

(в % к итогу)

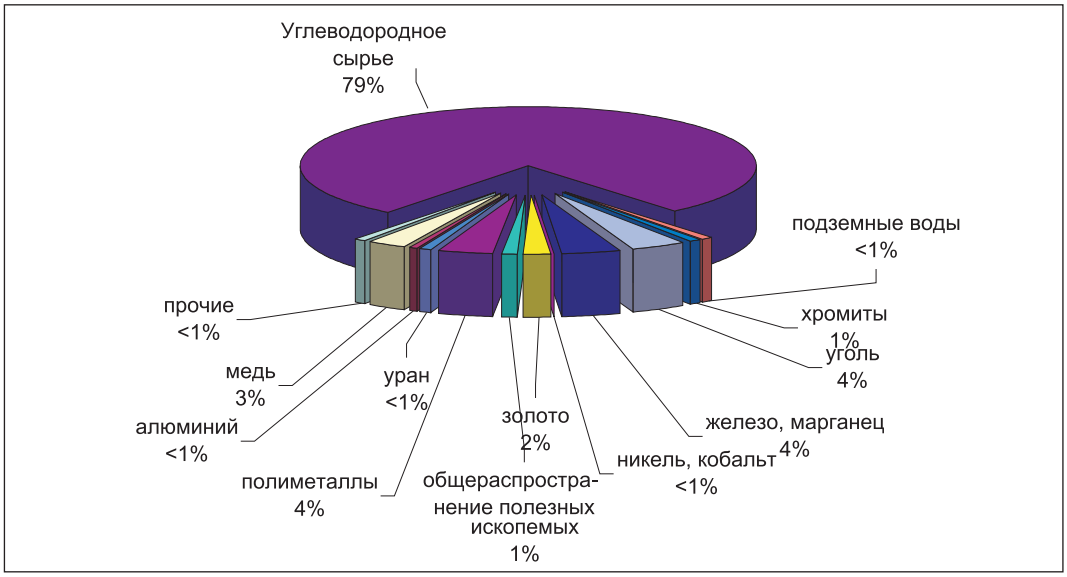

В региональном разрезе наибольшая доля инвестиций в недропользование осваивается в Атырауской (37,8%), Мангистауской (21,5%), Актюбинской (9,5%), Карагандинской (8,7%) и Западно-Казахстанской (6,7%) областях. Наибольшие объемы в этих областях достигнуты в основном за счет иностранных инвестиций. В январе-декабре 2004г. по сравнению с аналогичным периодом 2003г. объемы инвестиций в минерально-сырьевой комплекс увеличились во всех регионах республики, кроме Жамбылской (снижение на 42,4%) и Западно-Казахстанской (на 23,4) областей. Увеличение объемов инвестиций отмечено в Северо-Казахстанской (в 2,8 раза), Мангистауской и Южно-Казахстанской (в 1,6 раза), Восточно-Казахстанской и Павлодарской (в 1,3 раза) и Актюбинской (1,2 раза) областях. За указанный период наибольший приток иностранных инвестиций наблюдался в Костанайской (в 2,7 раза), Кызылординской, Южно-Казахстанской (в 1,9 раза), Атырауской (в 1,6 раза) и Мангистауской (в 1,5 раза).

За 2004г. общие затраты на геологоразведочные работы (ГРР) за счет всех источников финансирования составили порядка 205 млрд. тенге, из них 87% - за счет иностранных инвестиций, 12% - отечественных, 1% - за счет республиканского бюджета.

Численность работающих на контрактных объектах в 2004 году составила 204524 человека, в том числе казахстанских специалистов - 199821 человек (97,7%). На обучение казахстанских специалистов затраты составили 52,3 млн. долларов США. На социальную сферу и на развитие местной инфраструктуры - 138,6 млн. долларов США.

Общая сумма налогов, выплаченная в бюджет страны за 2004г. составила 3703,5 млн. долларов США, в том числе роялти - 766,6 млн. долларов США.

6. ЦЕНЫ

6.1 ПОТРЕБИТЕЛЬСКИЕ ЦЕНЫ

На потребительском рынке республики цены на товары и услуги в феврале 2005г. по сравнению с декабрем 2004г. увеличились на 1,3%, с предыдущим месяцем – на 0,6%. Основными слагаемыми инфляции двух месяцев т.г. стало удорожание продовольственных товаров на 1,9% и платных услуг – на 1,3%, что внесло в общий прирост цен 0,9% и 0,4%, соответственно. Цены на непродовольственные товары повысились на 0,1%. Базовая инфляция (без учета роста цен на овощи и фрукты, уголь и бензин) с начала т.г. сложилась в 1,1%, в феврале – в 0,4%.

Цены на **продовольственные товары** в феврале т.г. повысились на 0,9%. Более половины их прироста обеспечило сезонное удорожание плодоовощной продукции на 5,7%. На рынке мяса в текущем году наблюдалось нарастание темпов увеличения цен с 0,7% в январе т.г. до 1,2% в феврале, а молочных продуктов – их замедление с 1,2% до 0,8%, что стало результатом изменения цен у производителей. Цены на масло сливочное и растительное выросли по 0,2%. Цены на яйца снизились на 4,4% после их увеличения в январе на 1,7%. В феврале т.г. цены на муку уменьшились на 0,5%, крупы – на 0,3%, хлеб и сахар – по 0,1%.

Изменение цен на продовольственные товары в 2004-2005гг.

в процентах к предыдущему месяцу, прирост +, снижение -

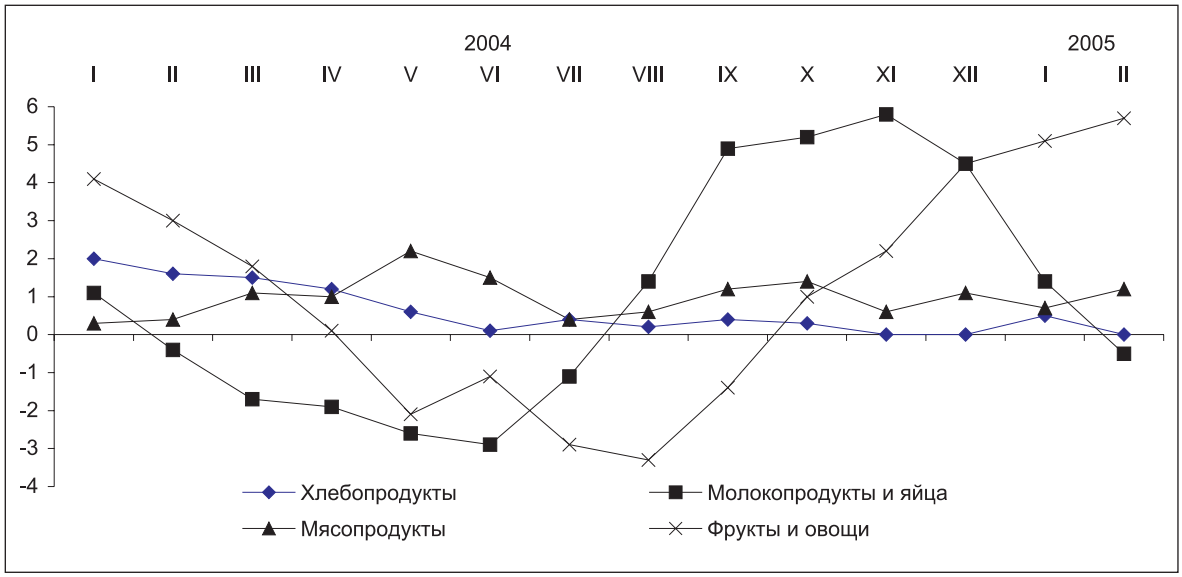

Величина прожиточного минимума в среднем на душу населения, рассчитанная исходя из минимальных норм потребления основных продуктов питания, в феврале т.г. относительно декабря 2004г. увеличилась на 3,7% и составила 5850 тенге (продукты питания - 4095 тенге, непродовольственные товары и платные услуги - 1755 тенге). В ее структуре доля расходов на приобретение мяса и рыбы занимала 22,6%, молочных, масложировых изделий и яиц – 20,3%, хлебопродуктов - 11,6%, овощей и фруктов – 11,3%, сахара, чая и специй - 4,2%.

Прирост цен на **непродовольственные товары** в прошедшем месяце т.г. составил 0,1%. Наиболее существенно увеличились цены на газеты и журналы – на 1,4%, что вызвано удорожанием их издания. Уровень цен на отдельные виды демисезонной одежды и обуви повысился на 0,6-0,9%, товары для дома, личной гигиены, медикаменты - на 0,2-0,5%. Снижение цен на бензин и горюче смазочные материалы в феврале т.г. составило 4,3%.

В сфере **платных услуг** цены и тарифы в феврале т.г. выросли на 0,4% против 1% в январе. Замедление темпов прироста цен обусловлено небольшим увеличением тарифов на услуги, регулируемые государством. Жилищно-коммунальные услуги стали дороже на 0,4%, а сбор и вывоз мусора – на 1,9%, водоснабжение – на 0,9%, содержание жилья и газоснабжение – на 0,2-0,4%. Оплата за услуги учреждений образования и культуры повысилась по 0,3%, здравоохранения - на 0,5%, ресторанов и гостиниц – на 1,3%.

Индекс потребительских цен для групп населения с наименьшими доходами в феврале т.г. по сравнению с декабрем 2004г. составил 101,6%, с наибольшими доходами – 101,3%, с предыдущим месяцем – 100,7% и 100,6%, соответственно.

Прирост цен на потребительские товары и услуги в феврале 2005г. по сравнению с декабрем 2004г. в каждом втором регионе составил 0,7-1%, в каждом третьем – 1,1-1,6%, в трех – 1,9-2,4%.

6.2 ЦЕНЫ В РЕАЛЬНОМ СЕКТОРЕ ЭКОНОМИКИ

Цены предприятий-производителей промышленной продукции с учетом услуг производственного характера в феврале т.г. по сравнению январем повысились на 3,5%, декабрем 2004г. - на 1,7%. Произведенная продукция за месяц подорожала на 3,8%, услуги производственного характера – на 0,1%. Из групп продукции, классифицированной по конечному назначению, цены на продукцию промежуточного потребления стали выше на 4,4%, потребительские товары - на 0,5%, а на средства производства остались без изменения.

Положительная динамика цен в промышленности в феврале т.г. относительно января во многом вызвана их увеличением в горнодобывающей промышленности на 5,7%. Цены добычи металлических руд в республике после их снижения в январе т.г. на 1,4% в прошедшем месяце возросли на 27,9%, нефти – соответственно, на 5% и 4,6% из-за аналогичного их изменения на внешних рынках. В наибольшей степени повысились цены на нефть, поставленную в дальнее зарубежье – на 6,5%, в ближнее – лишь на 0,3%, внутри республики – на 0,9%.

Удорожание нефти на внутреннем рынке в истекшем месяце повлекло за собой повышение цен производителей на дизельное топливо на 0,5%. Бензин автомобильный, произведенный в республике, подешевел на 1,5%, чему способствовало насыщение им рынка за счет увеличения в январе т.г. против декабря 2004г. на четверть объема его импортных поступлений.

Цены добычи каменного угля в республике за месяц стали выше на 0,1%, а его приобретения промышленными предприятиями из-за многочисленных посредников в товаропроводящей среде – на 2,7%, что обусловило дальнейшее увеличение цен производителей на электроэнергию на 1,2%. Цены на энергоресурсы в целом в прошедшем месяце увеличились на 3,5% (в феврале 2004г. - снизились на 0,6%).

Индекс цен предприятий-производителей
на отдельные виды энергоресурсов в феврале 2004-2005гг.

в процентах к декабрю предыдущего года

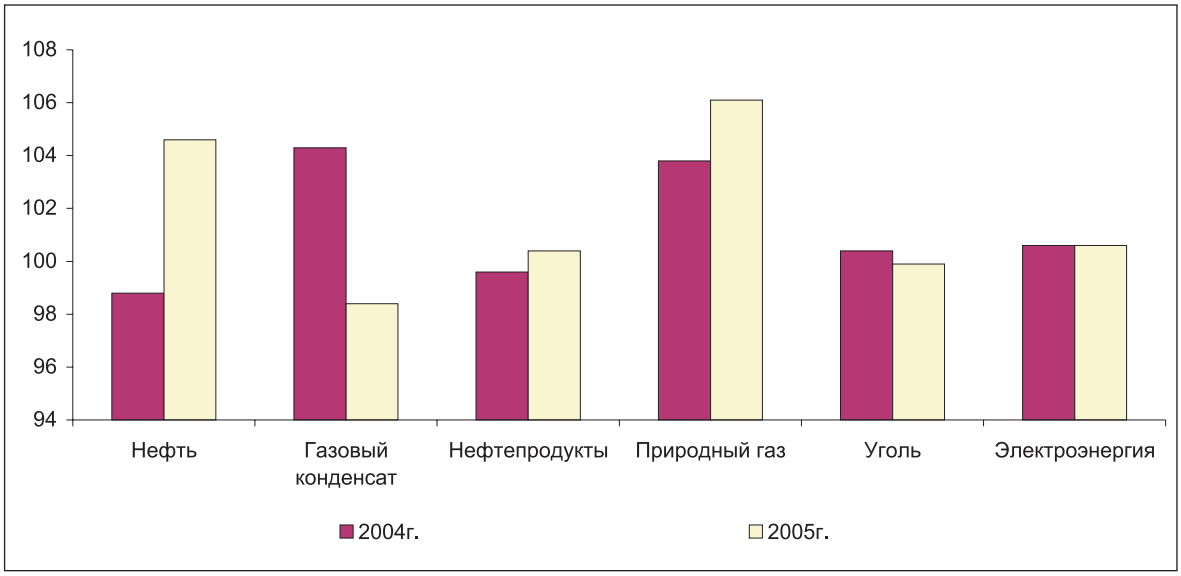

Уровень цен в обрабатывающей промышленности в минувшем месяце стал выше на 1,7%, или на 0,9 процентных пункта больше, чем в январе, под влиянием ускорения их прироста в металлургической промышленности в эти месяцы, соответственно, с 1,3% до 2,8%. Динамика цен на отдельные виды продукции этой отрасли претерпела существенные изменения. Улучшение конъюнктуры внешних рынков на прокат черных металлов обусловило его удорожание в феврале т.г. на 12,4%, а в предшествующем месяце наблюдалось удешевление на 10,9%. По цветным металлам тенденция была обратной: цены на них в январе т.г. были выше на 10,3%, феврале – ниже на 0,3%. Это сложилось под влиянием уменьшения цен на драгоценные металлы на 3,9% и алюминий необработанный - на 0,8% из-за аналогичного изменения мировых цен на эти товары. Цены производителей на медь в истекшем месяце выросли на 1,2% (в январе –на 11,7%), свинец – на 0,3% (на 9,4%), цинк на – 0,1% (на 3,8%).

В прошедшем месяце отмечен прирост цен в химической промышленности на 4,4%, в основном вызванный удорожанием продукции основной химии на 5,7% из-за увеличения спроса на эти товары на мировых рынках. Цены на фармацевтические препараты, произведенные в республике, стали выше на 1,4%, краски и лаки – на 1,2%. Текстильные и швейные изделия из-за сохраняющейся конкуренции импортируемых аналогов подорожали лишь на 0,1%, кожа и изделия из нее – на 1,2%.

Цены на продовольственные товары у отечественных производителей в феврале т.г. возросли на 0,6% (в январе – на 0,3%). Их динамика, как и прежде, во многом зависела от изменения цен на сельскохозяйственное сырье. Увеличение аграриями цен реализации мяса скота повлекло за собой их повышение на эти товары в промышленном производстве на 1,1%, а затем и на продукты его переработки – на 1%. В то же время мясо птицы подешевело на 3,4%. Продолжалось сезонное повышение цен на молочные продукты: на свежее молоко – на 2,5%, сыр и творог – на 1,4%, сметану – на 1,3% при неизменном их уровне на сливочное масло и сгущенное молоко. Из наблюдаемых услуг производственного характера в феврале т.г. против января увеличение тарифов зафиксировано при печатании газет на 9,8% и производстве продуктов мукомольной промышленности – на 1,4%.

Индекс цен на производственные ресурсы, приобретенные промышленными предприятиями для технологического процесса, в феврале т.г. относительно января составил 99,8%. декабря 2004г. – 99,6%. Цены на сырье и материалы, закупленные в республике, за месяц снизились на 0,5%, а в дальнем зарубежье – возросли на 1,9%, ближнем - на 1,1%.

Цены на товары, поставленные за рубеж, в январе т.г. по сравнению с декабрем 2004г. стали ниже на 5%, в дальнее зарубежье –на 0,8%, ближнее – на 6,3%.

Из групп экспортируемой продукции, классифицированной по конечному назначению, в январе т.г. относительно декабря 2004г. сырье подешевело на 7,8%, готовые товары – на 0,1%, полуфабрикаты - подорожали на 1.5%. Цены на минеральные продукты, вывезенные из республики, за это время снизились на 7,8%, на газовый конденсат – на 10,2%, нефть – на 9,6%, а на продукты ее переработки, наоборот, увеличились на 4,8%. Их прирост также отмечен на все виды неблагородных металлов: на цветные металлы – на 6,7%, ферросплавы - на 0,8%, прокат черных металлов - на 0,2%.

Индекс цен на продукцию, поставленную в республику, в январе т.г. против декабря 2004г. составил 101%, из государств Содружества – 103,8%, остальных стран мира – 96,9%. Из импортируемых товаров заметное их увеличение зафиксировано на минеральные продукты – на 6,9%, древесину – на 6,7% и неблагородные металлы – на 2,5%, а на машины и оборудование – снижение на 1,5%.

Цены реализации на продукцию сельского хозяйства в феврале т.г. по сравнению с предыдущим месяцем повысились на 0,3% (в соответствующем периоде 2004г. – на 1,4%), с декабрем 2004г. - на 1,1%, (на 2,8%). Прирост цен на продукцию животноводства за прошедший месяц составил 0,8%, молоко – 5,2%, а на яйца цены снизились на 7,9%. Мясо скота и птицы стало дороже на 1,2%, крупного рогатого скота - на 1,5%, птицы - на 1,3%, свиней – на 1%, а овец и лошадей – на 0,4-0,6%.

Продукция растениеводства за февраль подешевела на 0,1%, за счет уменьшения цен на зерновые культуры – на 0,2%. Цены на овощную продукцию и картофель в феврале т.г. возросли по 0,8%, практически повторив их изменение в том же месяце прошлого года.

Изменение цен на основные виды продукции сельского хозяйства в феврале 2004-2005гг.

в процентах к декабрю предыдущего года, прирост +, снижение –

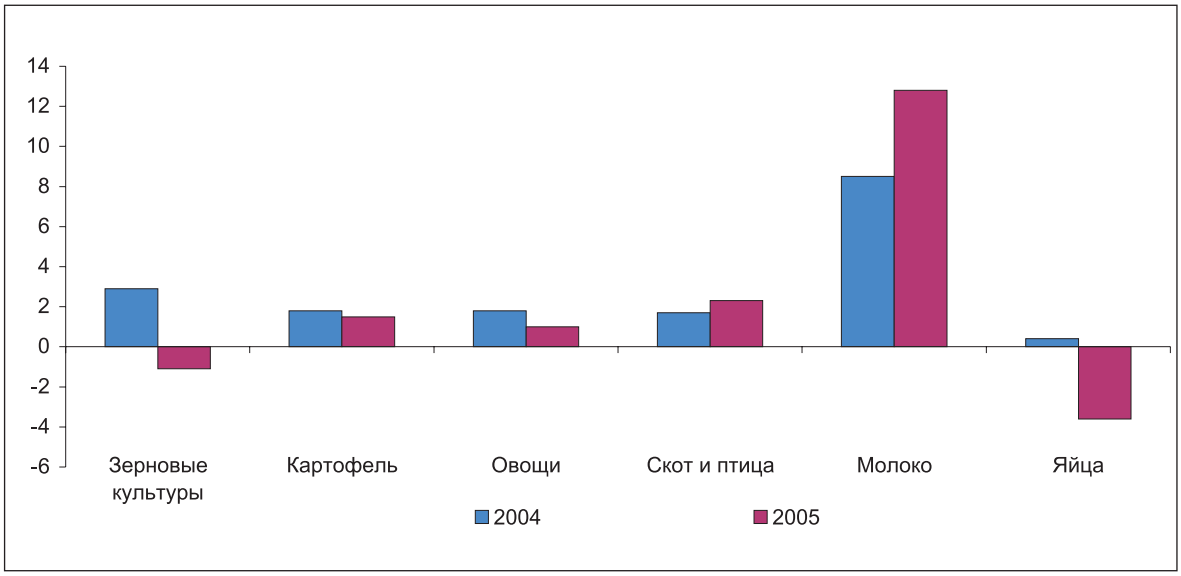

Индекс цен в строительстве в феврале т.г. по сравнению с январем составил 100,4%, декабрем 2004г. – 100,7%. Из элементов технологической структуры строительного производства в прошедшем месяце наиболее заметно выросли цены на технологическое оборудование – на 0,9% (с начала года – на 1,3%), а на строительно-монтажные работы - на 0,3% (на 0,4%), на прочие работы и затраты – на 0,1% (на 0,6%).

Индекс тарифов на перевозку грузов всеми видами транспорта в феврале т.г. по сравнению с декабрем 2004г. составил 100%. Услуги автодорожного транспорта подорожали на 0,9%, а тарифы на грузоперевозки другими видами транспорта – не менялись.

7. ФИНАНСОВАЯ СИСТЕМА

7.1 ГОСУДАРСТВЕННЫЕ ФИНАНСЫ

Исполнение Государственного бюджета Республики Казахстан

Государственный бюджет Республики Казахстан. Согласно оперативным данным Минфина РК **на 1 февраля 2005 года** объем дохода составил 153,6 млрд. тенге (на 1.02.2004г. – 104,4 млрд. тенге), затраты – 35,5 млрд. тенге (на 1.02.2004г. – 44,2 млрд. тенге), операционное сальдо составило 118,1 млрд. тенге. На чистое бюджетное кредитование приходится -2,2 млрд. тенге, а на сальдо по операциям с финансовыми активами - 10,3 млрд. тенге. Профицит бюджета сформировался на уровне 110 млрд. тенге. По сравнению с показателями соответствующего периода 2004г. данные по объему дохода увеличились на 47,1%, затраты уменьшились - на 17,4%.

Доходы на 1.02.2005г. по отношению к уточненному бюджету на год исполнены на 10,7%, затраты госбюджета - на 2,6%.

В структуре налоговых поступлений основная доля приходится на корпоративный подоходный налог – 45,8% (67,8 млрд. тенге) и НДС – 21,8% (32,3 млрд. тенге). По указанным налогам наблюдается наибольший рост поступлений, превышающий аналогичный период 2004 года в 2,4 раза и на 61,2% соответственно.

Доля затрат на социальные услуги составила 75,8%, на общие государственные услуги и оборону приходится 10,9% от всего объема затрат бюджета. Ниже приведена структура затрат госбюджета на 1.02.2005г.:

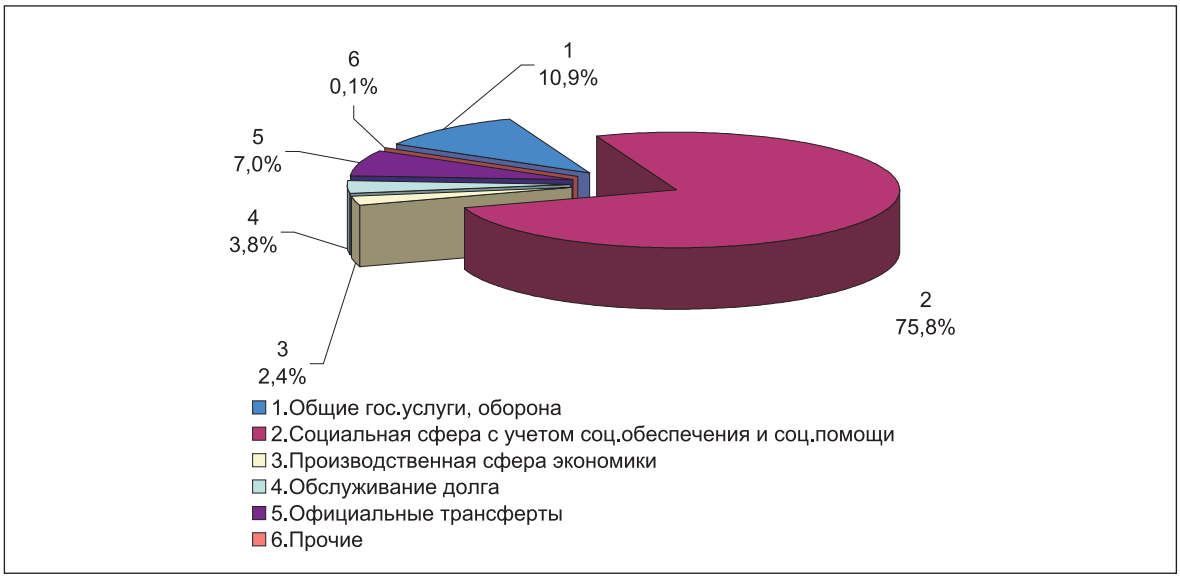

Общий объем финансирования дефицита госбюджета на 1.02.2005г. составил -110 млрд. тенге, из них внутреннее поступление составило 22,2 млрд. тенге. На финансирование бюджета использовано 130,2 млрд. тенге свободных остатков бюджетных средств.

Объем дохода в Республиканский бюджет на 1 февраля 2005г. составил 130,7 млрд. тенге, что на 60,2% выше уровня соответствующего периода 2004 года (81,6 млрд. тенге).

Затраты по сравнению с соответствующим периодом 2004 года (41,2 млрд. тенге) возросли на 12,6% и составили 46,4 млрд. тенге. Операционное сальдо составило 84,3 млрд. тенге, чистое бюджетное кредитование – 11,3 млрд. тенге, сальдо по операциям с финансовыми активами – 10,5 млрд. тенге. Профицит бюджета сформировался на уровне 62,5 млрд. тенге.

В отчетном периоде 92,9% дохода **республиканского бюджета** составили налоги, неналоговые – 3,2%, официальные трансферты - 3,9%.

В затратах основная часть приходится на социальную сферу – 48,1% (22,3 млрд. тенге) и производственную сферу – 14,4% (6,5 млрд. тенге).

З**а этот же период доходы в местные бюджеты** составили 58,4 млрд. тенге, что на 42,8% выше уровня соответствующего периода 2004г. (40,9 млрд. тенге), затраты – 11,3 млрд. тенге, снизившись по сравнению с соответствующим периодом 2004г. на 42,9% (19,8 млрд. тенге). Операционное сальдо

составило 47,1 млрд. тенге, чистое бюджетное кредитование –0,4 млрд. тенге, сальдо по операциям с финансовыми активами –0,1 млдр. тенге. Профицит бюджета определился на уровне 47,7 млрд. тенге.

7.2 ФИНАНСОВАЯ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ ПРЕДПРИЯТИЙ

Финансовая деятельность крупных и средних предприятий и организаций

Оперативные данные за январь 2005г. включают показатели 1073 крупных и 3383 средних предприятий (организаций). Сальдированный финансовый результат отчитавшихся субъектов определился как доход в 129,3 млрд. тенге, этот показатель на 35,5% выше уровня соответствующего периода 2004 года (95,4 млрд. тенге). В целом рентабельность предприятий и организаций за январь 2005г. составила 39,2%. За отчетный месяц основная часть суммарного дохода – 68,4%, или 88,5 млрд. тенге сложилась за счет горнодобывающей промышленности, из которой на предприятия по добыче сырой нефти и природного газа приходится 85,2% или 75,4 млрд. тенге. Доля обрабатывающей промышленности составила 13,8% (17,8 млрд. тенге), транспорта и связи – 10,3% (13,3 млрд. тенге). По сравнению с соответствующим периодом 2004г. наблюдается рост положительных финансовых результатов в горнодобывающей промышленности - на 92% (46,1 млрд. тенге), в обрабатывающей промышленности - на 4,7% (17 млрд. тенге).

По регионам наибольшие суммы дохода от общего результата приходятся на Атыраускую область – 37,9 млрд. тенге (29,3%), г. Астана – 18,8 млрд. тенге (14,5%), Актюбинскую область– 15,4 млрд. тенге (11,9%), г. Алматы – 10,3 млрд. тенге (8%).

В январе 2005 года 40,9% (1822 единиц) от общего количества отчитавшихся субъектов получили убытки в сумме 14,1 млрд. тенге. Высокий уровень убытка наблюдается по акционерным обществам, на них приходится 50,4% (7,1 млрд. тенге) от всего объема убытка.

На долю промышленного сектора экономики приходится 36,9% или 5,2 млрд. тенге от общего объема убытков. Из 574 убыточных предприятий данной отрасли на долю 115 предприятий по производству и распределению электроэнергии, газа и воды приходится 44,4%, или 1,3 млрд. тенге убытка от объема данного сектора экономики и на 407 субъекта обрабатывающей промышленности – 42,4%, или 3,1 млрд. тенге. Наиболее высокий удельный вес убыточных предприятий (организаций) отмечается в Акмолинской – 62,9% (212 из 337 отчитавшихся предприятий), Северо-Казахстанской – 54,4% (129 из 237 отчитавшихся предприятий), Восточно-Казахстанской – 52% (186 из 358 отчитавшихся предприятий), Карагандинской – 47,3% (165 из 349 отчитавшихся предприятий) областях.

Состояние взаимных расчетов средних и крупных предприятий и организаций

На 1 февраля 2005г. суммарный объем задолженности по обязательствам составил 4470,4 млрд. тенге, из него доля просроченной задолженности по обязательствам – 3,4% (150,5 млрд. тенге). По сравнению с данными на 1 февраля 2004 года (3167,3 млрд. тенге) увеличение объема обязательств составило 41,1%, или 1303,1 млрд. тенге, ее просроченная часть снизилась на 11,9%, или 20,4 млрд. тенге (170,9 млрд. тенге на 01.02.2004г.). В составе обязательств основную долю занимают расчеты с поставщиками и подрядчиками – 18,5%, займы банков – 18,4%. В отраслях промышленности сосредоточено 49,9% (2229,3 млрд. тенге) от общего объема обязательств и 71% (106,9 млрд. тенге) от всей суммы просроченных обязательств.

По регионам наибольшая доля задолженности по обязательствам на 1 февраля 2005г. приходится на Атыраускую область – 34,5% (1540,9 млрд. тенге), г. Алматы – 15,6% (695,7 млрд. тенге), г. Астана – 15% (672,4 млрд. тенге).

Просроченная задолженность по заработной плате рабочим и служащим на 1 февраля 2005г. составила 9,1% (3,7 млрд. тенге) от общей суммы задолженности по заработной плате (40,7 млрд. тенге), причем 51,4% (1,9 млрд. тенге) её приходится на задолженность длительностью свыше 3-х месяцев.

По регионам наибольшая доля просроченной задолженности по заработной плате приходится на Карагандинскую – 21,6% (на 40 единиц - 0,8 млрд. тенге), Мангистаускую – 13,5% (на 33 предприятия – 0,5 млрд. тенге) области и г. Алматы – 16,2% (0,6 млрд. тенге на 17 единиц).

Дебиторская задолженность в целом по предприятиям и организациям по сравнению с данными на 1.02.2004г. (1454,7 млрд. тенге) выросла на 27,2% и составила 1850,1 млрд. тенге, из нее просроченная – 118,7 млрд. тенге, или 6,4% от общей суммы. По сравнению с данными на 1.02.2004г. (106,3 млрд. тенге) просроченная часть задолженности увеличилась на 11,7%.

В структуре дебиторской задолженности на 1 февраля 2005г. основной объем 41,7% (772 млрд. тенге) занимает задолженность покупателей и заказчиков. Из общего объема просроченной дебиторской задолженности на долю покупателей и заказчиков приходится 54,7% (64,9 млрд. тенге).

7.3 ДЕНЕЖНО-КРЕДИТНАЯ СИСТЕМА

Банковская статистика*

По данным Национального Банка Республики Казахстан объем денежной массы (М3) [1] на 1 февраля 2005г. составил 1545,2 млрд. тенге (на 1.02.2004г. – 969,8 млрд. тенге), в том числе наличные деньги в обращении (М0) – 345,7 млрд. тенге (на 1.02.2004г. – 231,2 млрд. тенге). Показатель М3 по сравнению с данными на конец января 2004 года вырос на 59,3%, по сравнению показателями на 1 января 2005 года понизился на 5,5%. Доля наличных денег в общем объеме денежной массы на конец января 2005г. составила 22,4% и по сравнению с предыдущим периодом понизилась на 0,8 процентных пункта. На 1.02.2005г. общий объем денежной базы (резервных денег) составил 485,8 млрд. тенге, и по сравнению с предыдущим периодом уменьшился на 15,9%.

За январь 2005г. изъятие денежных средств из обращения составило 33,5 млрд. тенге.

Депозиты в депозитных организациях[1] (без учета счетов нерезидентов) на 1 февраля 2005г. составили 1199,5 млрд. тенге (на 1.02.2004г. – 738,7 млрд. тенге), превысив уровень данных на конец января 2004г. на 62,4%, с предыдущим периодом снизился на 4,5%.

В общем объеме депозитов 36,5%, или 437,4 млрд. тенге занимают вклады населения, увеличение по сравнению с данными на 1.02.2004г. (334,6 млрд. тенге) составило 30,.%. Депозиты (вклады) населения по состоянию на 1 февраля 2005г. по сравнению с данными на 1 января 2005г. (441,2 млрд. тенге) уменьшились на 0,9%, в том числе в национальной валюте – на 1,2%, а в иностранной валюте уменьшились на 0,4%. В общем объеме депозитов населения наибольшая доля приходится на вклады в национальной валюте – 57,8% (252,9 млрд. тенге).

Кредитные вложения банков второго уровня в отрасли экономики на 1 февраля 2005г. составили 1502,4 млрд. тенге (на 1.02.2004г. – 974,6 млрд. тенге), из которых 52,8% (793,3 млрд. тенге) приходятся на кредиты в иностранной валюте. Кредиты по сравнению с данными на конец января 2004 года выросли на 54,2%, по сравнению с прошлым месяцем – на 1,2%.

В общем объеме кредитных вложений доля долгосрочных ссуд составила 65,7%, или 987 млрд. тенге и по сравнению с прошлым месяцем (975,4 млрд. тенге) увеличилась на 1,2%, по сравнению с данными на 1.02.2004г. (611,4 млрд. тенге) - на 61,4%. Наибольшие доли от общего объема кредитов сосредоточены в торговле – 25,8%, промышленности – 20,7%, строительстве – 10%. Кредиты БВУ субъектам малого предпринимательства на 1 февраля 2005 года составляют 19,2% (288,1 млрд. тенге) от общей суммы кредитных вложений. Основная доля из них сосредоточена в г. Алматы 54,8% (157,9 млрд. тенге).

По данным Национального Банка РК при распределении денежных средств по объектам кредитования на приобретение оборотных средств на 1.02.2005г. выделено 620,2 млрд. тенге, на приобретение основных фондов – 179,3 млрд. тенге, что составляет соответственно 41,3% и 11,9% от общего объема кредитных вложений (1502,4 млрд. тенге).

По отчету Национального Банка РК о покупке/продаже иностранной валюты обменными пунктами за январь 2005 года объемы продаж физическим лицам превышают объемы покупки: евро - в 3,2 раза, долларов США - в 2,5 раза, российского рубля - на 11,5%.

Объем продаж иностранных валют физическим лицам по сравнению с декабрьскими показателями 2004 года увеличился по евро - на 22,6%, уменьшился по долларам США – на 11,7%, по российскому рублю - на 24,6%.

Официальная ставка рефинансирования Национального Банка Республики Казахстан с 1 февраля 2005г. увеличилась на 0,5 процентных пункта и установилась на уровне 7,5% годовых.

Первичный рынок государственных ценных бумаг

В январе 2005г. объем эмиссии государственных ценных бумаг по номинальной стоимости определился по Нотам Нацбанка РК в сумме - 30436 млн. тенге, Министерством финансов Республики Казахстан выпущена новая ценная бумага, государственные долгосрочные сберегательные казначейские обязательства, со сроком обращения 120 месяцев (МЕУЖКАМ-120) в сумме 22190 млн. тенге. На 1.02.2005г. общий объем находящихся в обращении всех государственных ценных бумаг по номинальной стоимости составил 707,4 млрд. тенге.

** Данные на конец декабря 2004 без учета заключительных оборотов.*

[1] Начиная с декабря 2003 года включены счета кредитных товариществ.

8. РЫНОК ТРУДА И ОПЛАТА ТРУДА

8.1 ЗАНЯТОСТЬ ПО НАЙМУ

В феврале 2005 года наемным трудом были заняты 4,4 млн. человек, или 62,5% от всех занятых, что на 78,5 тыс. (на 1,8%) больше, чем в аналогичном месяце 2004г. Из общего числа работающих по найму в государственных и негосударственных организациях работали 3,7 млн. человек (83% от их общего числа), у физических лиц - соответственно 0,5 млн. (11,2%), в крестьянских (фермерских) хозяйствах – 0,2 млн. человек (5,8%).

На крупных и средних предприятиях республики в январе т.г. были заняты 2,5 млн. человек, 56,2% от общего числа наемных работников. Это больше, чем в соответствующем месяце прошлого года, на 89,9 тыс. человек (на 3,7%). Из общего числа занятых по найму в сельском, лесном и рыбном хозяйствах работали 6,5%, промышленности и строительстве – 33,4%, сфере услуг – 60,1%.

Приток рабочей силы в январе 2005г. по сравнению с аналогичным месяцем прошлого года отмечен в строительных организациях, где их численность выросла на 21,2 тыс. человек (на 16,5%), образовании – на 19,4 тыс. человек (на 4,1%), на предприятиях промышленности – на 15,7 тыс. человек (на 2,4%), в торговле – на 12,2 тыс. человек (на 23,9%).

По состоянию на 1 января 2005г. (по данным Мониторинга состояния кадров государственной службы Агентства РК по делам госслужбы) на государственной службе состояли 86,5 тыс. человек, в их числе – 49,7 тыс. женщин (57,4%). Средний возраст государственных служащих по республике составил 39 лет, стаж работы – 9 лет. В центральном аппарате работали 6,4 тыс. человек, местных органах – 80,1 тыс. человек.

В январе т.г. на крупных и средних предприятиях одним работником отработано 144,7 часа, что меньше, чем в декабре 2004г. на 11,8 часа (на 7,7%). Средняя продолжительность рабочего дня составила 7,6 часа.

На конец января 2005г. на крупных и средних предприятиях республики имелось 15,1 тыс. вакантных мест (0,6% к общей численности работников). Это больше, чем в предыдущем месяце на 916 единиц (на 6,5%). Значительное число вакансий сохраняется в государственном управлении – 3954 единицы (26,2% от их общего числа), на предприятиях промышленности - 3879 единиц (25,7%) и строительства – 2092 единицы (13,9%).

Число вакантных мест на крупных и средних предприятиях в 2004-2005гг.

на конец месяца

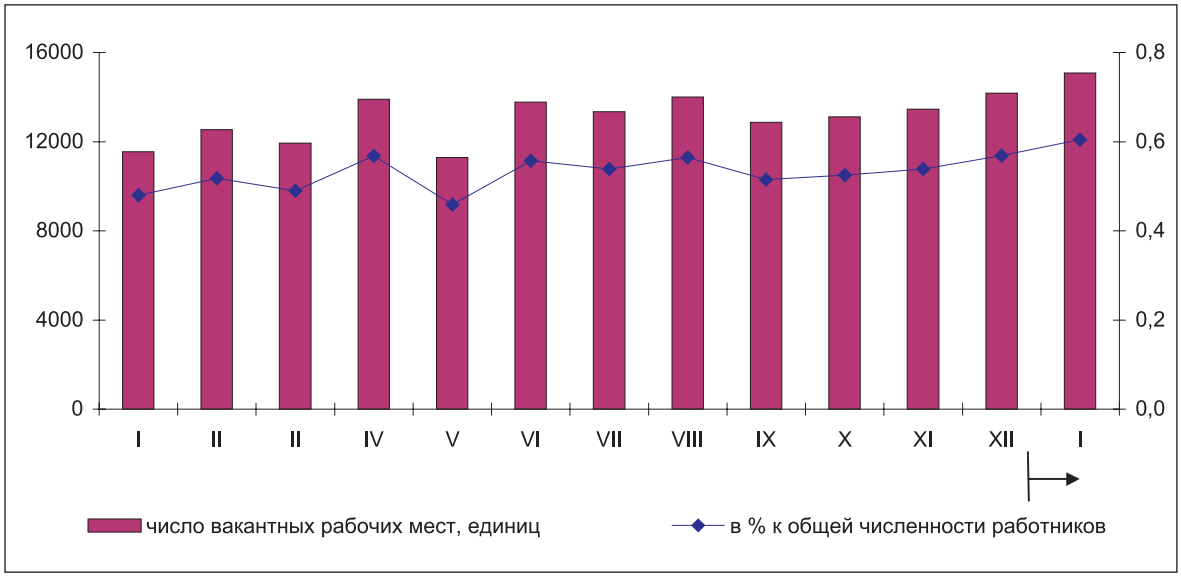

В январе 2005г. по сравнению с предыдущим месяцем увеличение числа вакантных мест зафиксировано в торговле на 94,6% (174 единиц), сфере предоставлении коммунальных услуг – на 65% (147 единиц), образовании и гостинично-ресторанном бизнесе – на 52% (соответственно на 166 и на 69 единиц). В обрабатывающей промышленности их число уменьшилось на 841 единицу, строительстве - на 651 единицу.

8.2 БЕЗРАБОТИЦА И ОБЕСПЕЧЕНИЕ ЗАНЯТОСТИ

Численность экономически активного населения в возрасте 15 лет и старше в феврале 2005 года (по оценке) составила 7,8 млн. человек. Это больше, чем в соответствующем месяце предыдущего года на 107,2 тыс. человек (на 1,4%).

В экономике республики в названном периоде были заняты 7,1 млн. человек. Относительно февраля месяца 2004 года их численность увеличилась на 140 тыс. человек (на 2%). В структуре занятых основную долю (62,5%) составляют наемные работники, а самозанятые – 37,5%.

По оценке число безработных (лиц в возрасте 15 лет и старше, которые не имели доходного занятия, активно его искали и были готовы приступить к нему) в феврале 2005 года составило 656,1 тыс. человек и по сравнению с аналогичным периодом предыдущего года сократилось на 32,8 тыс. человек, или на 4,8%. Уровень безработицы сложился в 8,5% (в феврале 2004г. - 9%).

Численность безработных и уровень безработицы в 2004-2005гг.

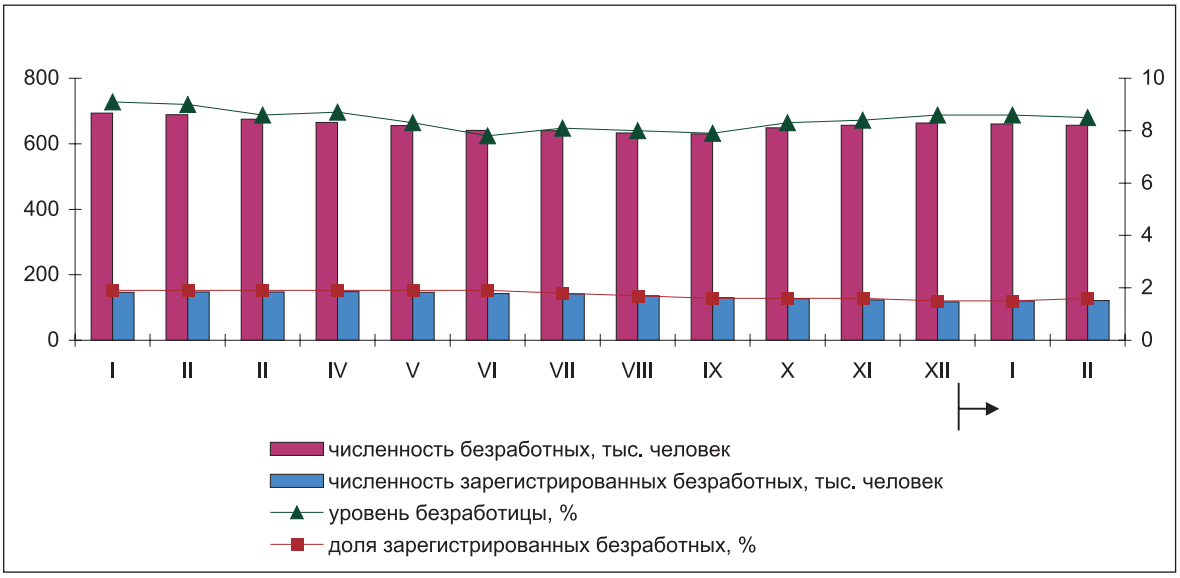

По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан в уполномоченные органы по вопросу трудоустройства в январе-феврале 2005 года обратилось 41,5 тыс. человек, в феврале – 21,3 тыс. человек, сельских жителей – соответственно, 14,2 и 7,6 тыс. человек.

Численность граждан, состоящих на учете в органах занятости в качестве безработных, на конец февраля 2005г. составила 121,3 тыс. человек, что на 1,2 тыс. человек (на 1%) больше, чем в предыдущем месяце, и на 26,3 тыс. (на 17,8%) меньше, чем в соответствующем периоде 2004г. В числе зарегистрированных на конец февраля 2004г. безработных – 75 тыс. человек – женщины. Доля зарегистрированных безработных в численности экономически активного населения в феврале составила 1,6% (в феврале 2004г. – 1,9%).

Трудоустроено за январь-февраль 2005г. 18,9 тыс. человек, что на 1,7 тыс. человек (на 4%) меньше, чем в соответствующем периоде прошлого года. Работу получили 45,4% от числа обратившихся.

По состоянию на 1 марта 2005г. (согласно данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан) по различным причинам полностью остановили производство 66 предприятий, частично – 309, полностью перешли на режим неполного рабочего времени – 30, частично работали в режиме неполного рабочего времени – 56 предприятий. Численность работников, находящихся в вынужденных отпусках за месяц составила 18,2 тыс. человек.

8.3 ОПЛАТА ТРУДА

В январе 2005г. среднемесячная номинальная заработная плата одного работника составила 28447 тенге и увеличилась по сравнению с соответствующим месяцем прошлого года на 14,5%, в реальном выражении – на 7,2%.

Оплата труда в Республике Казахстан в 2004-2005гг.

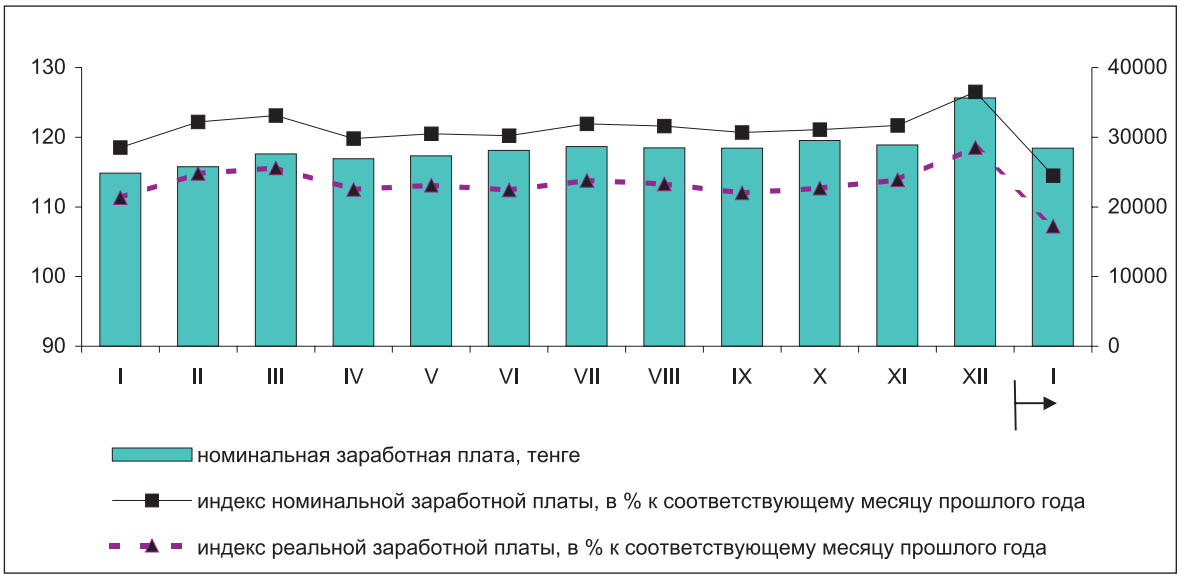

Повышение заработной платы в январе 2005г. отмечается во всех видах экономической деятельности. Оплата труда работников государственного управления увеличилась по сравнению с соответствующим месяцем предыдущего года на 27,2%, сельского хозяйства – на 19,5%, промышленности – на 14,4%, гостинично-ресторанного бизнеса – на 13,3%, здравоохранения – 12,4%.

Высокая заработная плата сохраняется в финансовой деятельности – 67219 тенге, что в 2,4 раза выше, чем средняя по стране, горнодобывающей промышленности – соответственно, 52627 тенге и в 1,9 раза. У работников образования она сложилась в 17726 тенге, это на 38% ниже среднереспубликанского уровня, здравоохранения – соответственно, 15537 тенге и на 45%. Самой низкой оплата труда остается у работников сельского хозяйства – 10758 тенге.

Заработная плата по секторам экономики в январе 2004-2005гг.

тенге

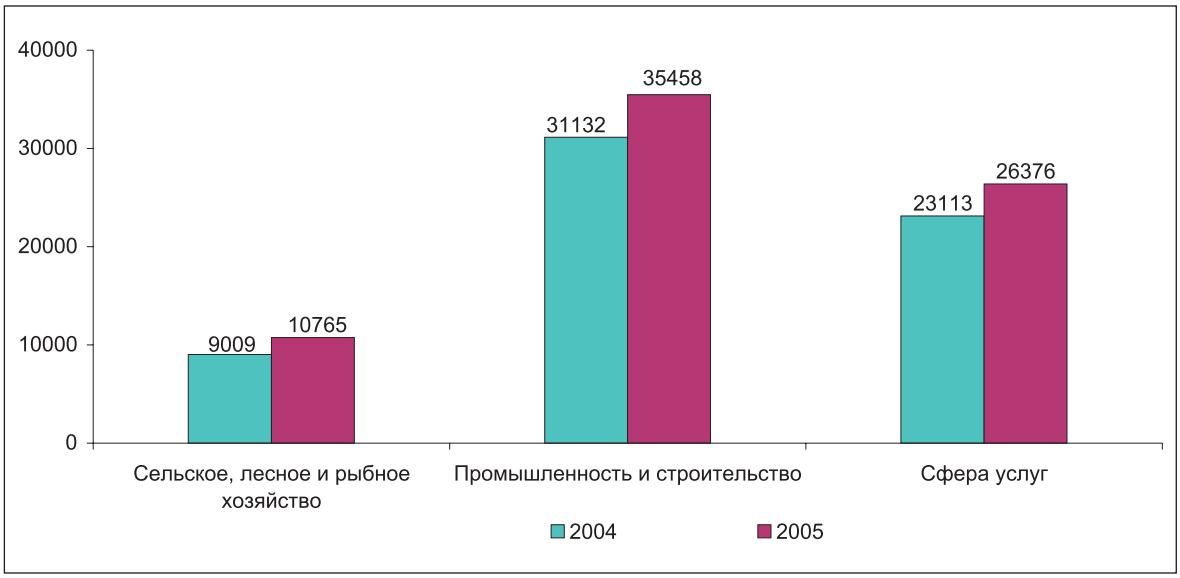

9. ДОХОДЫ НАСЕЛЕНИЯ

В январе 2005 года среднедушевые номинальные денежные доходы населения (по оценке) составили 12620 тенге, что на 15,4% выше, чем в соответствующем периоде прошлого года. Реальные денежные доходы за этот же период возросли на 8,1%.

Номинальные денежные доходы населения (оценка)

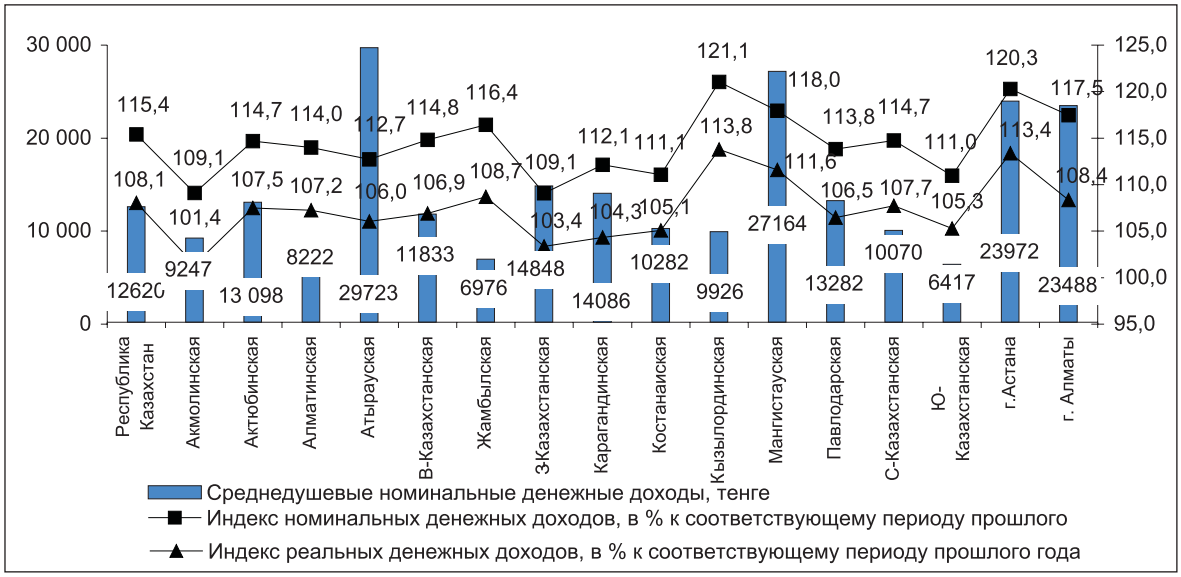

По результатам выборочного обследования 12000 домохозяйств за IV квартал 2004 года среднедушевой доход, использованный на потребление, в среднем за один месяц квартала достиг в республике 9375 тенге, темп его роста по сравнению с IV кварталом 2003 года составил 108,8%.

Соотношение максимального значения дохода, использованного на потребление, отмеченного в г. Астане (18887 тенге на душу), с минимальным значением, сложившимся в Южно-Казахстанской области (6154 тенге), составило 3,1 раз.

Соотношение доходов, использованных на потребление, со среднереспубликанским уровнем

в процентах

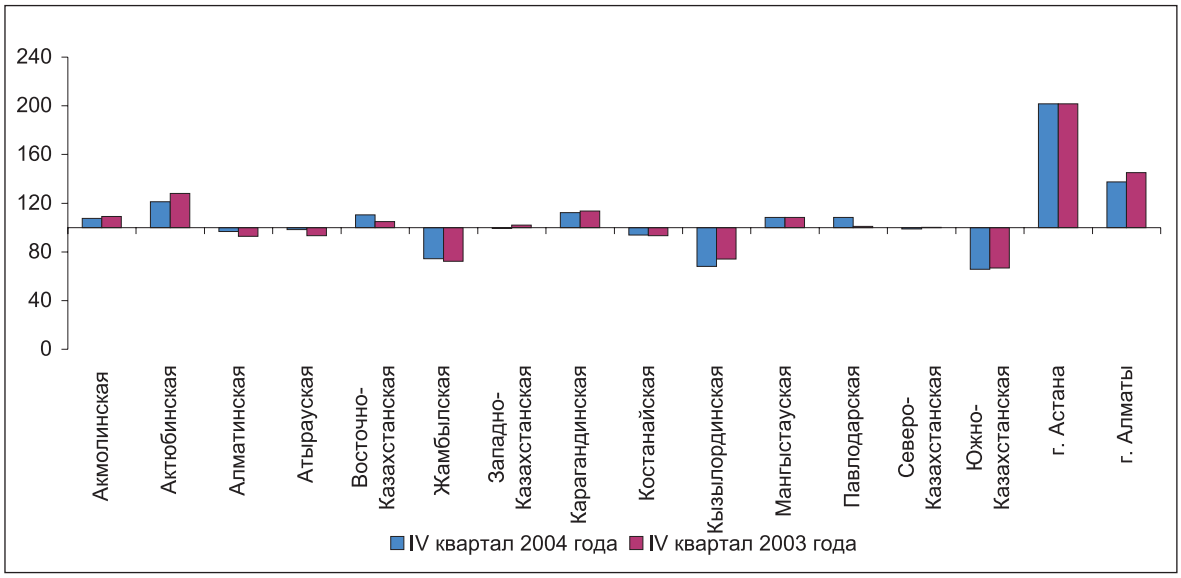

Среднедушевые денежные расходы в среднем за один месяц IV квартала 2004 года составили 8415 тенге, что на 9,9% выше, чем в IV квартале 2003 года. Как и прежде, самая значительная часть денежных средств в этот период расходовалась населением на покупку товаров и услуг. В составе

потребительских расходов 44,0% всех затрат приходилось на покупку продовольственных товаров (с учетом алкогольных напитков и табачных изделий), 29,9% - на покупку непродовольственных товаров и 26,1% - на оплату услуг.

Динамика индекса численности бедных по кварталу показывает его устойчивое снижение в течение 2001-2004 годов. Процесс снижения крайней бедности более интенсивен. В целом за период с 2001 года среднеквартальный темп снижения бедности составил относительно прожиточного минимума 6,65%, а относительно стоимости продовольственной корзины более 10%.

Тенденции снижения бедности в Республике Казахстан

в процентах

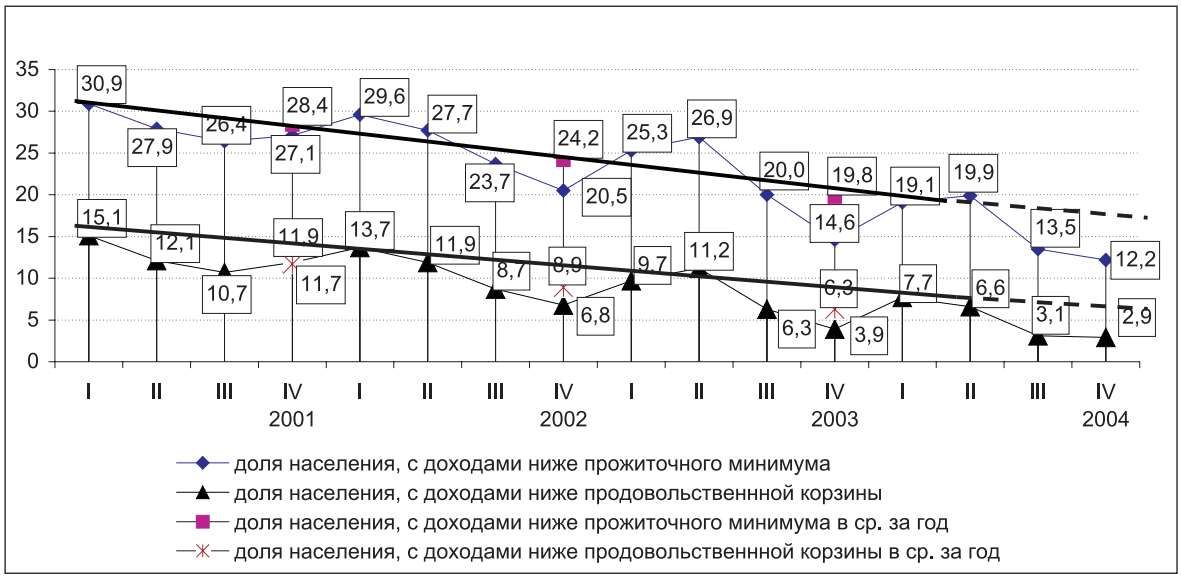

Распределение доходов по 10-процентным группам населения показывает, что доходы в последнем дециле (наивысшие доходы) в 7,9 раз больше, чем в первом (наименьшие), но интенсивность роста доходов бедного населения существенно больше, чем обеспеченного. По сравнению с соответствующим периодом прошлого года среднедушевые доходы населения в десятом дециле выросли на 9,7%, а в первом на 13,4%.

Распределение доходов по 10-процентным группам населения*

в среднем на душу в месяц, тенге

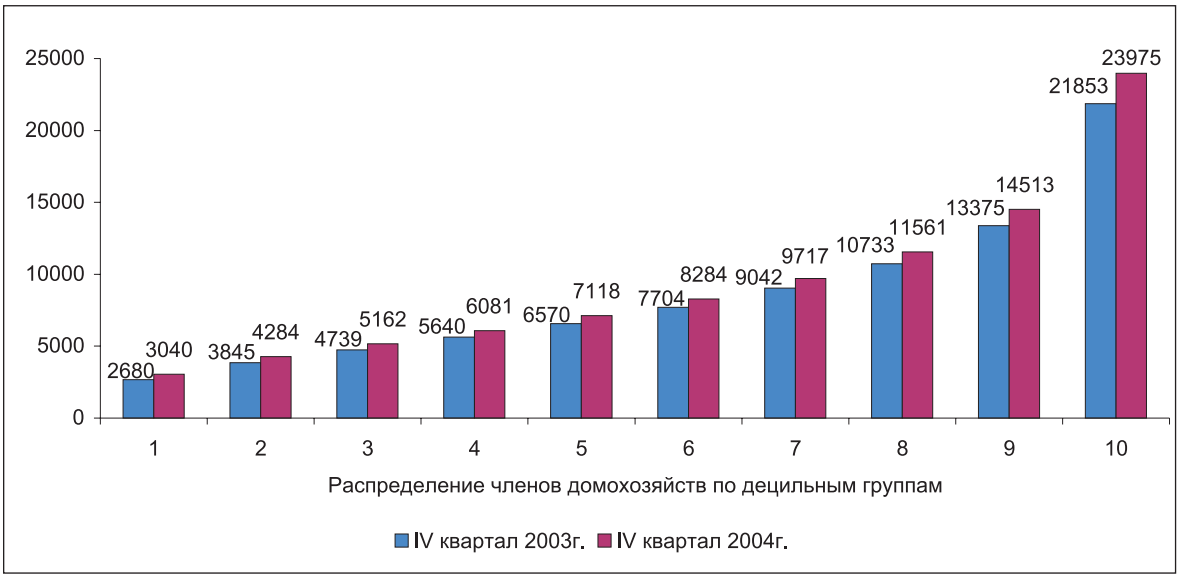

** Без шкал эквивалентности.*

10. ДЕМОГРАФИЧЕСКИЕ ПРОЦЕССЫ И СОЦИАЛЬНАЯ СФЕРА

10.1 ДЕМОГРАФИЧЕСКАЯ СИТУАЦИЯ

По текущим данным общая численность населения Республики Казахстан на 1 февраля 2005г. составила 15083,4 тысячи человек, в том числе 57% - городских и 43% - сельских жителей. По сравнению с началом 2005г. она увеличилась на 9,2 тысячи человек, или на 0,1%.

Прирост общей численности населения за этот период наблюдался в 7-ми областях и городах Астане и Алматы. Максимальный прирост численности населения приходится на Алматинскую и Южно-Казахстанскую области (по 3,4 тысячи), а максимальная убыль - на Восточно-Казахстанскую область (1 тысяча человек).

Естественный прирост населения страны за январь 2005г. составил 8193 человека (за соответствующий период 2004г. - 8119). Общий коэффициент естественного прироста составил 8 человек на 1000 населения (6,9).

За этот период органами ЗАГС зарегистрировано 24242 рождения (22952). Общий коэффициент рождаемости составил 18,2 рождений на 1000 населения (17,2).

В целом по республике число умерших за январь 2005г. составило 16049 человек (14833). Общий коэффициент смертности населения составил 10,2 умерших на 1000 населения (10,3). Среди основных классов причин смерти в структуре смертности населения, по-прежнему, явились болезни системы кровообращения, на долю которых приходится 54,1% от всех зарегистрированных смертных случаев. От убийств и самоубийств умерло 216 и 296 человек соответственно, или 11% и 15% от общего числа умерших от несчастных случаев, отравлений и травм.

За этот период в республике зарегистрирован 351 умерший ребенок в возрасте до 1 года (385). Коэффициент младенческой смертности составил 14,3 умерших детей в возрасте до 1 года на 1000 родившихся (15,1). Распространенными причинами смерти детей в возрасте до 1 года являются заболевания от состояний, возникающих в перинатальном периоде, от которых умерло 154 младенца (43,8% от всех младенческих смертей), врожденных аномалий - 69 (19,6%) и органов дыхания - 68 (19,3%).

Число заключенных и расторгнутых браков за январь 2005г. составило 7781 и 2449 (7679 и 2631) соответственно. Общий коэффициент брачности составил 7,6 браков на 1000 населения (7,5), а общий коэффициент разводимости остался на уровне соответствующего периода 2004г. и составил 2,1 развода на 1000 населения.

В стране сохраняется положительное сальдо миграции населения, его величина в январе т.г. составила 948 человек (в январе 2004г. - 2228). По-прежнему, со странами СНГ республика имеет положительное сальдо миграции населения (1347 человек, в январе 2004г. было 2954 человека).

Изменение величины сальдо миграции населения

человек

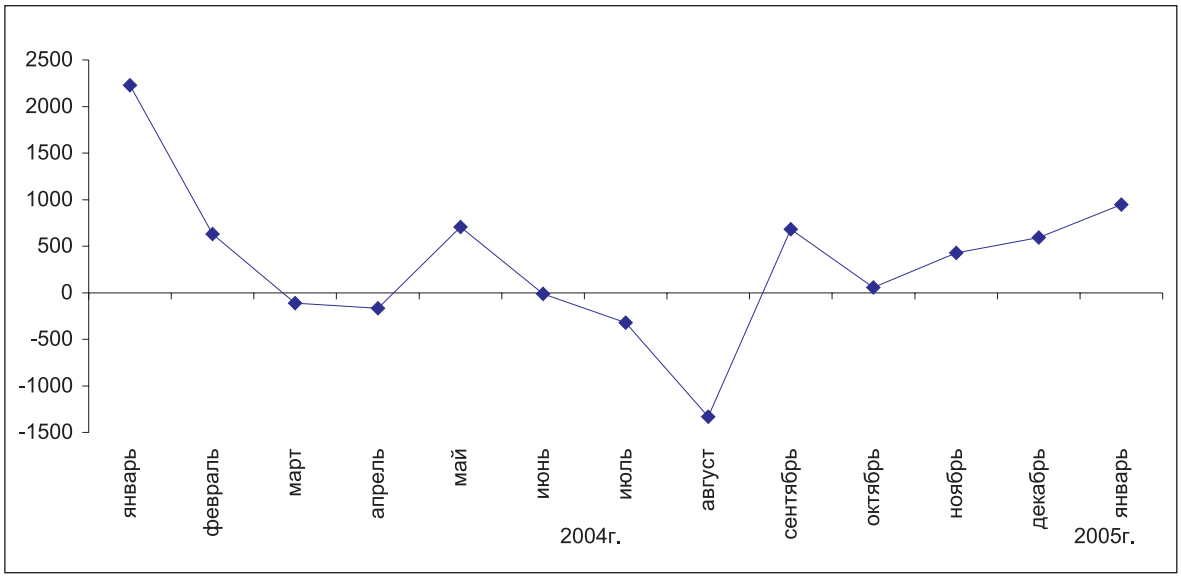

Число прибывших и выбывших в(из) Казахстан(а) в январе т.г. сократилось по сравнению с соответствующим периодом 2004г. на 1635 и 355 человек. Доля иммигрантов и эмигрантов из(в) стран(ы) СНГ составляет 87,6% и 68% от их общего числа (в январе 2004г. - 92,2% и 62,2%).

Основная часть иммигрантов, как и прежде, расселяются в Жамбылской, Алматинской и Карагандинской областях, а выезжают (эмигрируют), в основном, из Костанайской и Восточно-Казахстанской областей.

Среди иммигрантов наибольший удельный вес занимают казахи (68,8%), на долю русских приходится 18,6%, немцев - 1,3%. Из числа выбывших за пределы Казахстана более половины русские (56,8%), немцы - 21,3%, казахи - 5,6%.

Число мигрантов внутри страны составило 20282 человека, из них в областной миграции населения - 10431 (или 51,4%). При межобластном обмене положительное миграционное сальдо населения наблюдается в 4-х регионах страны, из них в Алматинской области и городах Астане и Алматы самое большое по величине 2234, 1148 и 1046 человек соответственно.

10.2 ЗАБОЛЕВАЕМОСТЬ НАСЕЛЕНИЯ

По данным Республиканской СЭС в январе 2005г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года заболеваемость населения на территории республики сократилась по большинству регистрируемых инфекций. Вместе с тем, увеличилось число случаев заболевания острыми инфекциями верхних дыхательных путей (на 24,6%), вирусным гепатитом (34,4%), менингококковой инфекцией (в 2,8 раза), гриппом (в 3,4 раза), зарегистрировано около 4 тыс. заболевших корью.

В сельской местности за этот период увеличилось число случаев заболевания краснухой (на 14,3%), острыми вирусными гепатитами (24,1%), ОРВИ (36,1%), гриппом (в 2,3 раза), корью (в 408 раз), выявлено 10 носителей ВИЧ-инфекции (125% к уровню января 2004г.).

Наибольшее распространение среди зарегистрированных в январе текущего года инфекционных заболеваний получили острые инфекции верхних дыхательных путей (20795 случаев на 100 тыс. населения), грипп (1507,5), туберкулез органов дыхания (131,5), острые кишечные инфекции (88,2), сифилис (60,8), педикулез (55,5).

Среди детей в возрасте до 14 лет наибольшее число случаев заболеваний, как в городской, так и сельской местности, приходилось на острые инфекции верхних дыхательных путей, грипп, острые вирусные гепатиты, бактериальные кишечные инфекции, туберкулез органов дыхания, корь, краснуху, педикулез и чесотку. Сохранялась тенденция распространения болезней социального неблагополучия. За указанный период было зарегистрировано 6 случаев заражения детей сифилисом, выявлен 1 ребенок - носитель вируса иммунодефицита человека.

10.3 ПРЕСТУПНОСТЬ

По данным Комитета по правовой статистике и специальным учетам Генеральной прокуратуры Республики Казахстан в январе 2005г. число зарегистрированных преступлений на территории республики возросло по сравнению с соответствующим периодом прошлого года на 3,3% и составило около 10 тыс., из которых 24,8% совершено в отношении женщин, 2,8% - в отношении несовершеннолетних. Число зарегистрированных преступлений на 10 тыс. населения в январе 2005г. в целом по республике составило 78 случаев.

В структуре зарегистрированных преступлений ведущее место (65,2%) занимают преступления против собственности. В их числе основной удельный вес приходится на кражи (66,8%), количество которых в сравнении с соответствующим периодом прошлого года увеличилось на 15,1%, возросло количество грабежей (на 20,7%), вымогательств (18,5%), разбоев (11,7%), хулиганств (12%%). Существенно увеличилось количество выявленных преступлений против интересов государственной службы (на 62,5%).

За анализируемый период правоохранительными органами республики выявлено 805. преступлений в сфере экономики (81,2% к уровню соответствующего периода 2004г.). В данной группе в 1,9 раза увеличилось число преступлений, связанных с изготовлением и сбытом поддельных денег или ценных бумаг.

В январе 2005г. по сравнению с январем 2004г. общее число преступлений, связанных с наркотиками, уменьшилось на 6,1%. Число преступлений, связанных с незаконным изготовлением, приобретением, хранением, перевозкой, пересылкой наркотических средств или психотропных веществ с целью сбыта, склонением к их потреблению, организация или содержание притонов для потребления наркотических средств или психотропных веществ увеличилось на 20,6% и составило 393 случая. Раскрываемость преступлений данной категории в январе 2005г. составила 63,5% (в январе 2004г. – 82,3%).

В январе 2005г. сохранялась тенденция сокращения воинских преступлений. По сравнению с аналогичным периодом 2004г. количество преступлений, совершенных военнослужащими, уменьшилось более чем наполовину и составило 59 случаев. Из числа зарегистрированных преступлений данной категории 33,9% составляет злоупотребление властью, превышение или бездействие власти, 30,5% - самовольное оставление части или места службы, 18,6% - нарушение уставных правил взаимоотношений, 5,1% - дезертирство.

По расследованным в отчетном периоде преступлениям установленная сумма материального ущерба в целом по республике составила 747,4 млн. тенге, из них 39,6% приходится на преступления против собственности, 33,5% - на преступления в сфере экономической деятельности.

В январе 2005г. правоохранительными органами республики выявлено 4,5 тыс. лиц, совершивших преступления (на 0,2% больше, чем в январе 2004г.). Привлечено к уголовной ответственности 3,5 тыс. лиц.

Из числа выявленных лиц 10,7% составляли несовершеннолетние, 9,9% - женщины. На долю лиц, выполняющих государственные функции, приходится 3%. Удельный вес лиц, ранее совершавших преступления, составил 11,5% (в январе 2004г. – 12,3%).

В среднем по Казахстану каждый восьмой преступник совершил преступление в состоянии алкогольного опьянения, каждый четвертый - в составе группы. Большую часть всех выявленных лиц, совершивших преступления, составляли безработные (71%).

11. СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ РЕГИОНОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН: СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ

Промышленность. В январе-феврале 2005 года по сравнению с аналогичным периодом 2004 года рост объемов промышленного производства отмечался во всех регионах Казахстана, за исключением Карагандинской области, где наблюдалось снижение объема производства на 11,4%. Наибольший прирост достигнут в Западно-Казахстанской области (на 38,8%), наименьший – в г.Алматы (на 3,9%). Высокие темпы прироста отмечены также в Мангистауской (16,5%), Павлодарской (12,1%), Северо-Казахстанской (11,3%) областях и в г.Астане (10,6%).

Среднереспубликанский уровень промышленного производства был превышен в 6 регионах: Западно-Казахстанской, Мангистауской, Павлодарской, Северо-Казахстанской, Алматинской областях и г.Астане.

Прирост (снижение) объема промышленной продукции в январе-феврале 2005. в % к январю-февралю 2004г.

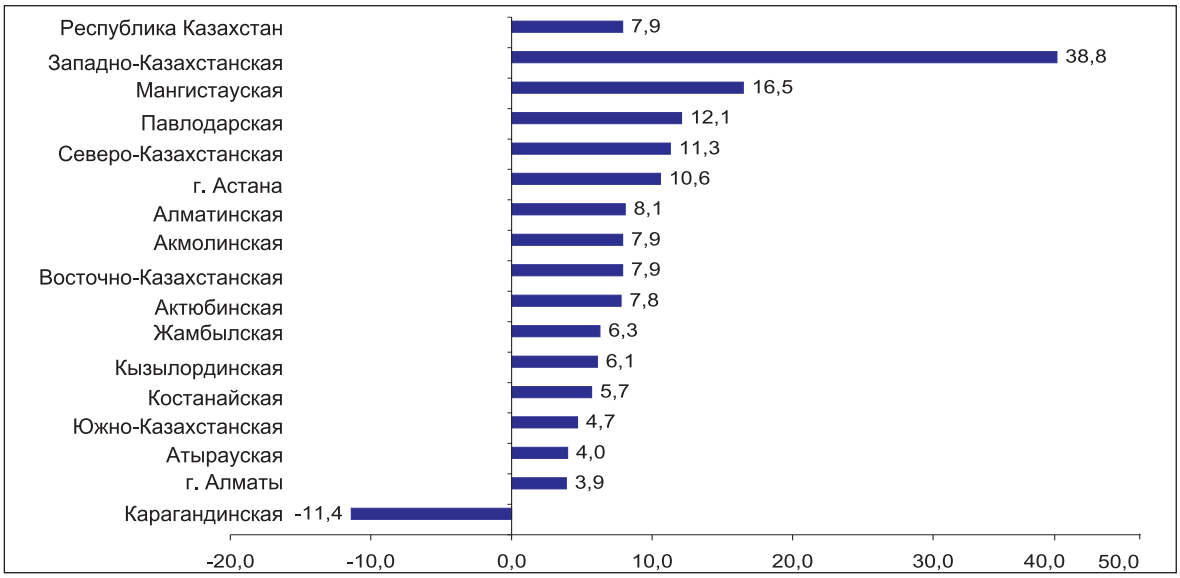

Добыча сырой нефти возросла в Мангистауской (на 13,3%), Актюбинской (на 9,2%), Атырауской (на 1,1%) областях, газового конденсата - в Жамбылской (на 53,8%) и Западно-Казахстанской (на 50,7%) областях.

В Костанайской области производство окатышей железорудных увеличилось на 1,8%, добыча железных руд - на 21,3%.

Добыча медной руды возросла в Карагандинской области (на 18,9%), в Восточно-Казахстанской области – снизилась на 18,9%.

Выплавка стали в Павлодарской области возросла на 20,5%, а в Карагандинской области и в Восточно-Казахстанской области снизилась соответственно на 25,9% и 27,3%.

Выплавка меди рафинированной увеличилась в Восточно-Казахстанской области в 8,4 раза, снизилась в Карагандинской области на 5,7%, цинка необработанного - увеличилась в Восточно-Казахстанской области на 1,2%.

В Восточно-Казахстанской области выпуск автомобилей легковых и пассажирских снизился на 51,5%.

Производство масла сливочного возросло в Южно-Казахстанской (в 2,6 раза), Алматинской (в 2 раза), Северо-Казахстанской (в 1,9 раза), Акмолинской (на 37,5%), Павлодаской (на 21,4%) и Жамбылской (на 13,0%) областях, а в гг.Астане и Алматы объемы снизились соответственно на 50% и 13,4%.

Производство масла подсолнечного рафинированного увеличилось в Актюбинской (в 2,4 раза) и Восточно-Казахстанской (в 1,6 раза) областях.

Производство соков фруктовых и овощных возросло в Алматинской области на 31,2%, снизилось - в Жамбылской области на 51,6%.

Производство электроэнергии увеличилось в Актюбинской области в 2,4 раза, Жамбылской - на 94,0%, Атырауской - на 10,1%, Алматинской - на 7,9%, Западно-Казахстанской - на 4,7%, снизилось - в Акмолинской области на 9,8%, Восточно-Казахстанской - на 3,5%.

Сельское хозяйство. Объем валовой продукции сельского хозяйства за январь-февраль 2005 года в целом по республике, по оценке, составил 41,7 млрд. тенге в текущих ценах, что больше аналогичного периода 2004г. на 4,4%.

По состоянию на 1 марта т.г. по сравнению с аналогичной датой прошлого года во всех категориях хозяйств достигнут рост поголовья крупного рогатого скота, овец и коз, лошадей, верблюдов и птицы.

В январе - феврале 2005г. по сравнению с аналогичным периодом 2004г. отмечается увеличение объемов производства мяса во всех регионах республики. Наибольший прирост достигнут в в г.Астане (в 3 раза), Жамбылской (на 17,9%) и Павлодарской (на 11,3%) областях, наименьший – в Карагандинской области (на 1,0%).

По сравнению с январем-февралем 2004г. увеличение производства молока отмечено во всех регионах республики, за исключением Мангистауской и Атырауской областей, где объемы остались на уровне прошлого года и г. Астаны, где объемы снизились на 27,3%. Наибольший прирост достигнут в Павлодарской области (на 14,5%), наименьший – в Северо-Казахстанской (на 1,9%). Относительно высокие темпы прироста зафиксированы в г. Алматы (на 12,5%), Жамбылской (на 12,1%), Южно-Казахстанской (на 7,6%) и Кызылординской (на 7,2%) областях.

Увеличение производства яиц в январе-феврале 2005г. по сравнению с аналогичным периодом 2004г. отмечено в 8 регионах Казахстана. Наиболее высокий темп прироста достигнут в Западно-Казахстанской области - в 3,5 раза и в г.Астане – в 2 раза, наименьший - в Костанайской области (на 0,3%).

Инвестиции. В январе-феврале 2005г. инвестиции в основной капитал (с учетом дооценки) составили 92,6 млрд. тенге, что на 40% больше, чем в аналогичном периоде предыдущего года.

Рост инвестиций отмечен в 14 регионах республики. Наибольший прирост зафиксирован в Карагандинской области в 2,5 раза, наименьший – в г.Астане (на 0,6%). Высокие темпы прироста отмечены также в Кызылординской и Алматинской областях (соответственно в 2,0 и 1,7 раза). Снизились объемы инвестиций в основной капитал в Западно-Казахстанской области (на 69,3%) и Жамбылской области (на 66,6%).

В январе-феврале 2005г. объемы построенного жилья превысили уровень аналогичного периода предыдущего года в 12 регионах республики. Наиболее активное жилищное строительство ведется в Алматинской области, где объемы ввода жилых домов по сравнению с январем-февралем 2004 года возросли в 2,1 раза, а также в Карагандинской и в Северо-Казахстанской (соответственно в 2 раза), Мангистауской (в 1,6 раза) областях и в г.Алматы (в 1,9 раза).

Розничный товарооборот. В январе-феврале 2005г. объем розничного товарооборота составил 185,2 млрд.тенге и увеличился по сравнению с соответствующим периодом прошлого года (в постоянных ценах) на 9,9%. В региональном разрезе наибольший прирост объема розничного товарооборота в январе-феврале 2005г. по сравнению соответствующим периодом прошлого года наблюдался в Жамбылской (на 24%) и Кызылородинской (на 20,9%) областях. В г.Астане прирост составил 17,1%, в г.Алматы - 13,0%. Наименьший прирост объема розничного товарооборота по сравнению с январем-февралем 2004г. отмечен в Восточно-Казахстанской области (на 0,3%).

Индекс потребительских цен. Цены на потребительские товары и услуги в феврале 2005 года по сравнению с предыдущим месяцем возросли во всех регионах республики. Наибольший прирост цен зафиксирован в Павлодарской (на 1,4%) и Жамбылской (на 0,9%) областях, наименьший – в Акмолинской, Алматинской, Мангистауской и Южно-Казахстанской областях (по 0,3%).

В феврале 2005г. по сравнению с предыдущим месяцем наблюдалось повышение цен на продовольственные товары во всех регионах республики. Наибольший прирост цен наблюдался в Жамбылской области (на 1,7%), Восточно-Казахстанской области (1,4%), Северо-Казахстанской области (1,3%) и г.Алматы (1,2%). Наименьший прирост цен отмечен в Акмолинской области (на 0,3%).

По сравнению с январем 2005г. цены на непродовольственные товары возросли в 9 регионах Казахстана. Наибольший прирост цен отмечен в Костанайской области (на 1,0%). В Акмолинской, Алматинской, Жамбылской, Южно-Казахстанской и г.Астана цены снизились на 0,1-0,3%. В то же время в Кызылординской и Павлодарской областях цены на непродовольственные товары остались на уровне предыдущего месяца.

Цены и тарифы на платные услуги населению в феврале 2005г. по сравнению с предыдущем месяцем возросли в 13 регионах республики. Наибольший прирост цен отмечен в Павлодарской области (на 3,7%), в г.Алматы наблюдается снижение цен (на 0,2%). В то же время в Актюбинской, Южно-Казахстанской областях и г.Астане цены и тарифы на платные услуги не изменились по сравнению с январем т.г.

Денежные доходы населения. В январе 2005г. среднедушевые денежные доходы населения в Казахстане (по оценке) составили 12620 тенге. Наиболее высокодоходными регионами республики являлись Атырауская и Мангистауская области среднереспубликанский уровень превышен, соответственно в 2,4, 2,2 раза. В гг.Астана, Алматы уровень среднедушевых денежных доходов населения превысил среднереспубликанский уровень в 1,9 раза. Самые низкие денежные доходы на душу населения наблюдались у жителей Южно-Казахстанской области (50,8% от среднереспубликанского уровня).

Рынок труда. По данным Министерства труда и социальной защиты населения Республики Казахстан, на конец февраля 2005г. численность граждан, зарегистрированных в качестве безработных, составила 121,3 тыс. человек. Доля зарегистрированных безработных составила 1,6% к численности экономически активного населения. В региональном разрезе этот показатель превышен в 10 областях. Наиболее высокая доля безработных приходится на Западно-Казахстанскую и Павлодарскую области (по 2,4%), наименьшая доля – на Алматинскую область (0,8%).

12. КОНЪЮНКТУРНЫЕ ОБСЛЕДОВАНИЯ

1. Обследование деловой активности промышленных предприятий

В конце февраля 2005г. было обследовано 748 крупных и средних промышленных предприятий, в том числе горнодобывающей промышленности – 80 (11% от числа опрошенных), обрабатывающей промышленности - 539 (72%) и по производству и распределению электроэнергии, газа и воды - 129 (17%).

В феврале т.г. индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность опрошенных предприятий, увеличился по сравнению с январем т.г. с +6% до +10%.

В конце мае 2005г., по оценкам большинства руководителей, существенных изменений в отношении деловой активности не произойдет, и значение индекса предпринимательской уверенности увеличится по сравнению с февралем 2005г. на 1 процентный пункт и составит +11%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности на предприятиях промышленности
(фактор сезонности исключен)

балансы, %

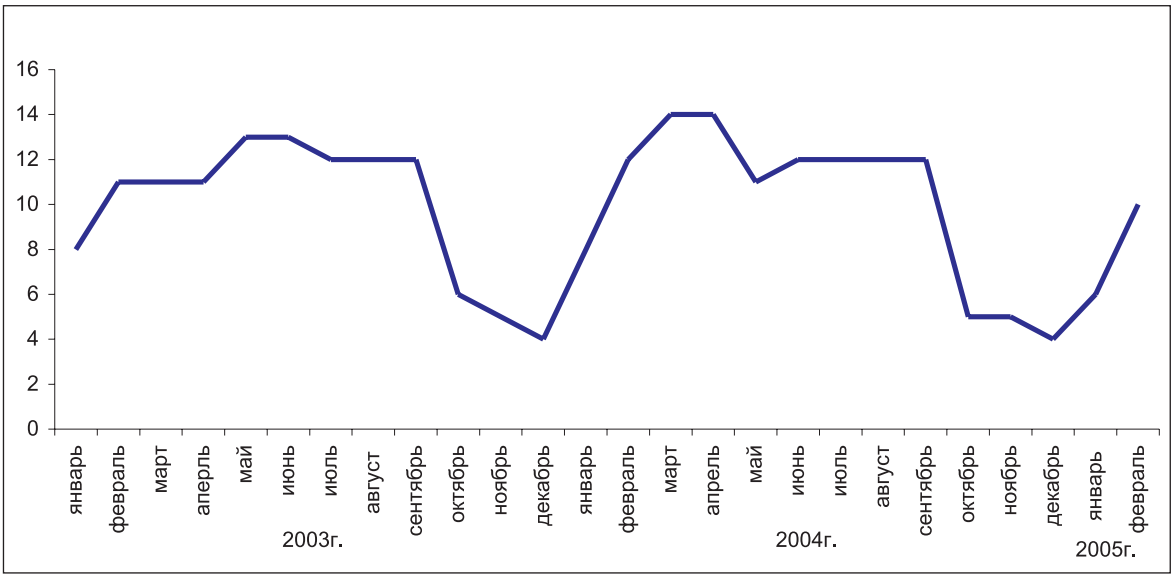

В феврале т.г. рост деловой активности по сравнению с январем т.г. отметили руководители обследованных предприятий горнодобывающей и обрабатывающей промышленности. Индекс предпринимательской уверенности на этих предприятиях увеличился по сравнению с предыдущим месяцем соответственно с +10% до +13% и с +6% до +14%.

В то же время на предприятиях по производству и распределению электроэнергии, газа и воды наблюдается снижение деловой активности по сравнению с предыдущим месяцем. Так, индекс предпринимательской уверенности на этих предприятиях уменьшился с +2% до -7%.

2. Обследование деловой активности предприятий торговли

В конце февраля 2005г. были получены анкеты от 1491 торгового предприятия, в том числе 790 предприятий розничной торговли (53% от общего числа опрошенных), 648 - оптовой торговли (43%) и 53 - торгового посредничества (4%).

В феврале 2005г. доля предприятий торговли, экономическое положение которых охарактеризовано их руководителями как “хорошее” и “удовлетворительное”, осталась на уровне января т.г. и составила 93%.

Индекс предпринимательской уверенности, характеризующий деловую активность предприятий торговли в феврале т.г. не изменился по сравнению с январем т.г. и остался равным **+13%.**

В конце мая 2005г., по оценкам большинства руководителей, существенных изменений в отношении деловой активности не ожидается, и значение индекса предпринимательской уверенности увеличится по сравнению с февралем т.г. на 3 процентных пункта и составит +16%.

Динамика индекса предпринимательской уверенности предприятий торговли
(фактор сезонности исключен)

балансы, %

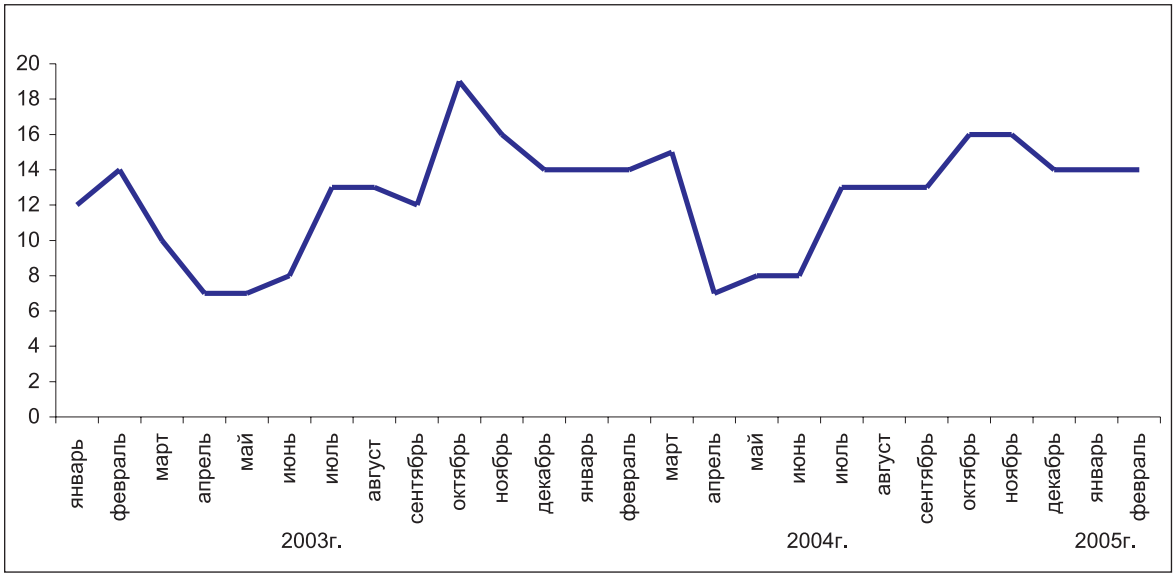

Существенных изменений в отношении индекса предпринимательской уверенности на обследованных предприятиях всех отраслей торговли по сравнению с предыдущим месяцем не произошло. Так, индекс предпринимательской уверенности на предприятиях оптовой торговли снизился с +15% до +14%, а на предприятиях розничной торговли и торгового посредничества увеличился соответственно с +12% до +13% и с +9% до +10%.

3. Обследование потребителей

В конце февраля 2005г. сотрудниками региональных статистических управлений было проведено очередное обследование 1600 респондентов - потребителей различных групп (городского и сельского населения, сотрудников фирм и банков, госучреждений и организаций, домохозяек и пенсионеров и др.). Основная цель обследования - выявление субъективного мнения потребителей об изменениях в экономике страны и в личном домашнем хозяйстве. Кроме того, опрос позволяет проследить тенденцию потребительского спроса домашних хозяйств на товары длительного пользования.

“Индекс ощущений потребителей” в феврале т.г. увеличился по сравнению с январем т.г. с **+15% до +17%**.

“Индекс экономического климата” вырос с **+18% до +20%**.

“Индекс желания покупать” в феврале т.г. увеличился по сравнению с предыдущим месяцем на 2 процентных пункта и составил **+15%** (см. Диаграмму).

В феврале т.г. 32% респондентов отметили улучшение экономического положения в стране за последние 12 месяцев, в то же время 15% потребителей сообщили об ухудшении положения.

Треть респондентов (33%) - ожидают в следующие 12 месяцев дальнейшего улучшения общего экономического положения в стране, и лишь 13% считают, что оно может ухудшиться.

Более 32% респондентов сообщили об улучшении в феврале т.г. состояния финансов в собственном домашнем хозяйстве и, соответственно, увеличении спроса на товары длительного пользования по сравнению с предыдущим месяцем. Вместе тем, 17% от числа опрошенных отметили ухудшение финансово-экономического состояния в своём домашнем хозяйстве.

В течение предстоящих 12 месяцев уровень безработицы в стране увеличится и одновременно снизится считают по 12% респондентов соответственно.

Вероятность как увеличения суммы денежных накоплений в домашнем хозяйстве, так и их уменьшения в течение предстоящих 12 месяцев отметили по 19% опрошенных потребителей соответственно.

Оценка потребителей

балансы, %

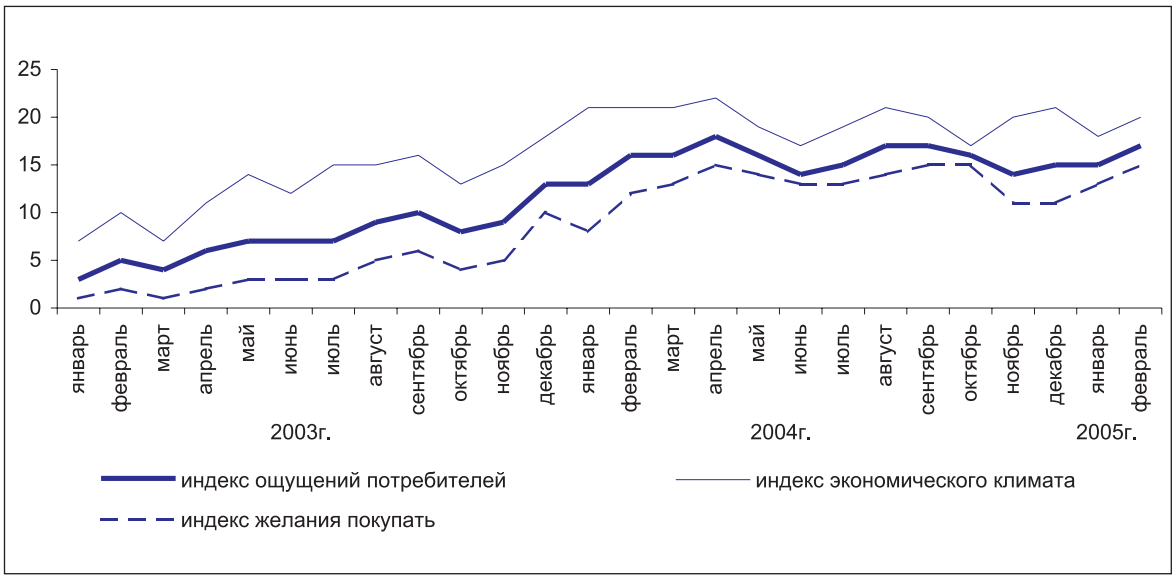

13. ТЕНДЕНЦИИ РАЗВИТИЯ МИРОВОЙ ЭКОНОМИКИ

13.1 СОЦИАЛЬНО-ЭКОНОМИЧЕСКОЕ ПОЛОЖЕНИЕ СТРАН СНГ

(по данным Статкомитета СНГ)

В большинстве стран Содружества в январе 2005 года темпы роста основных макроэкономических показателей были несколько выше соответствующего периода предыдущего года. По оценкам, валовой внутренний продукт по сравнению с январем 2004 года в среднем по странам Содружества[1)] вырос на 4% (в январе 2004 года по сравнению с январем 2003 года – на 8%).

Основные макроэкономические показатели в среднем по странам Содружества

(прирост; в % к соответствующему периоду предыдущего года)

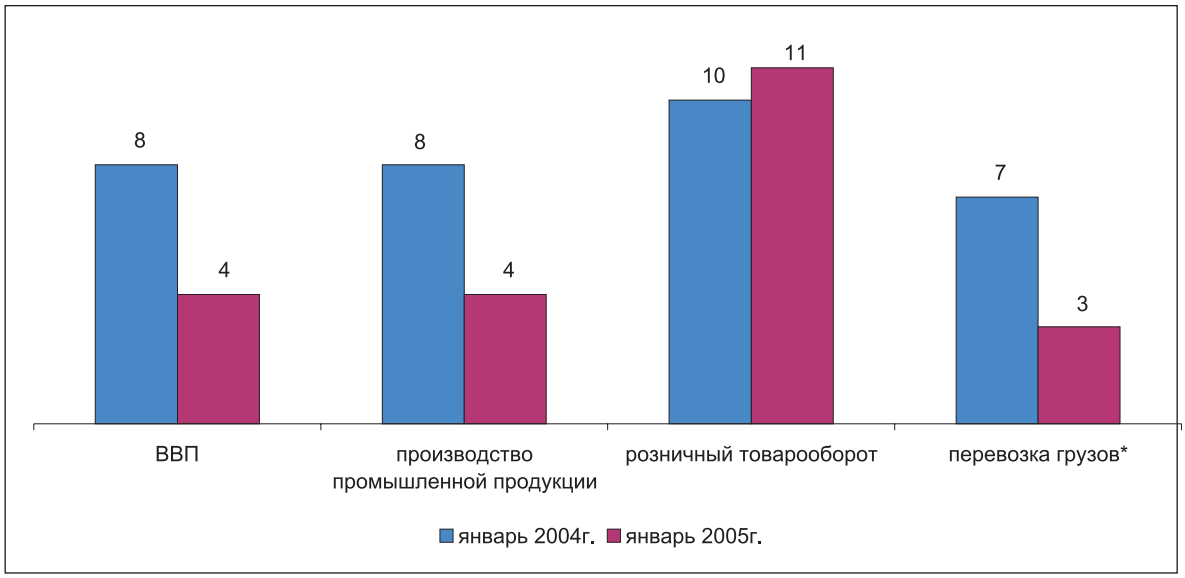

** Без трубопроводов.*

Темп роста **промышленного производства** в январе 2005 года по отношению к аналогичному периоду предыдущего года в среднем по странам Содружества составил 4% (в январе 2004 года – 8%). Наиболее высокими темпами развивалась промышленность Грузии и Беларуси (13,3-18,9%).

В январе 2005 года по сравнению с декабрем 2004 года объем промышленной продукции в среднем снизился на 13% (в прошлом году – на 12%).

Индекс цен производителей промышленной продукции в январе 2005 года по сравнению с январем прошлого года в среднем по странам Содружества составил 119% (за соответствующий период прошлого года - 116%). В январе по сравнению с декабрем текущего года цены в среднем по странам Содружества практически не изменились (в 2004 году – возросли на 4%).

Сельское хозяйство. *Животноводство.* В среднем по странам Содружества в январе 2005 года по сравнению с январем предыдущего года в хозяйствах всех категорий производство скота и птицы на убой (в живом весе) сократилось на 0,6%, молока и яиц – увеличилось соответственно на 1% и 4% (в январе 2004 года скота и птицы на убой произведено на 2% больше, яиц и молока – меньше соответственно на 1% и 2%).

Транспорт. *Грузовые перевозки.* Объем перевозок грузов предприятиями транспорта (без трубопроводов) в январе 2005 года по сравнению с январем предыдущего года в среднем по странам Содружества возрос на 3% (в январе 2004 года - на 7%), грузооборот - на 4% (на 5%).

Пассажирские перевозки. В январе 2005 года пассажирооборот предприятий транспорта (кроме городского электрического и легкового таксомоторного) по сравнению с январем предыдущего года в среднем по странам Содружества снизился на 3% (в январе 2004 года – на 7%), пассажиров перевезено на 10% меньше (на 2% меньше).

[1)] Здесь и далее без учета Туркменистана и Республики Узбекистан, статистические службы которых информацию не представляют.

Потребительский рынок. В январе 2005 года по сравнению с январем предыдущего года розничный товарооборот в постоянных ценах возрос в среднем по странам Содружества на 11%. Наиболее высокие темпы прироста отмечены в Таджикистане (на 26,3%), Беларуси (на 20,5%) и Украине (на 20,0%).

Цены на потребительском рынке. В январе 2005 года во всех странах Содружества отмечен дальнейший рост потребительских цен.

Уровень потребительских цен в странах Содружества

(прирост; январь 2005г. к декабрю 2004г., в %)

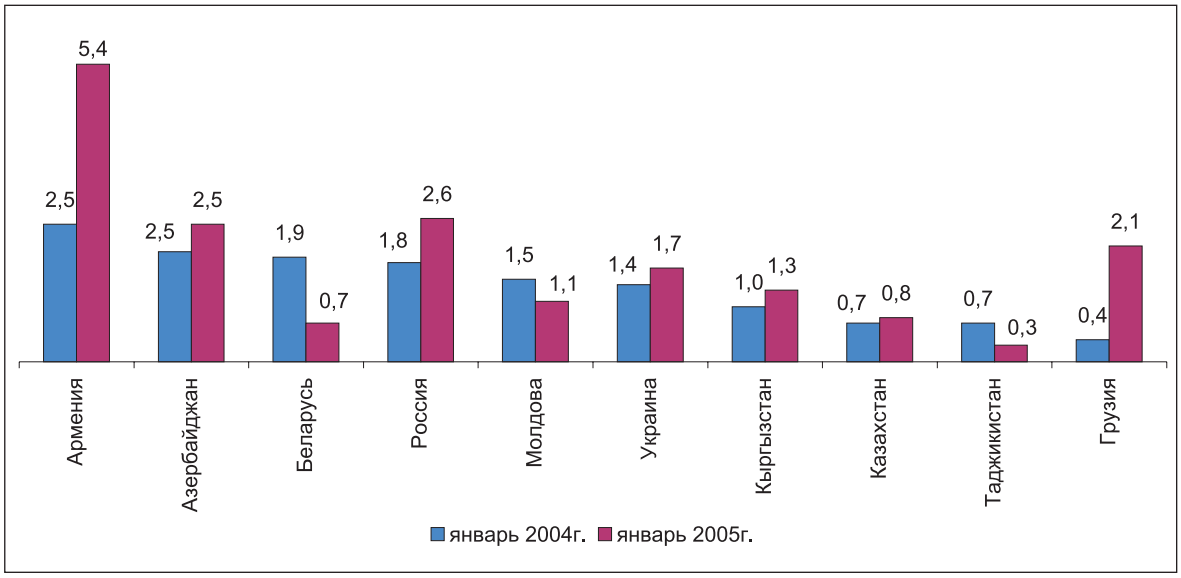

В январе 2005 года в большинстве стран темпы роста цен были несколько выше, чем в январе прошлого года; в Беларуси, Молдове и Таджикистане, наоборот – ниже на 0,4-1,2%.

В большинстве стран январский темп роста цен в текущем году превысил среднемесячный темп роста цен в 2004 году: максимально - в Армении - на 5,2%, минимально - в Молдове - на 0,1%; в Беларуси он был ниже на 0,4%, Таджикистане – на 0,2%.

В январе 2005 года по сравнению с декабрем 2004 года наибольший прирост цен на *продовольственные товары* отмечен в Армении (на 7,7%), Грузии (на 3,7%), Азербайджане (3,0%); наименьший – в Таджикистане (на 0,3%).

Незначительный рост цен на товары *непродовольственной группы* в январе 2005 года по сравнению с декабрем 2004 года отмечен практически во всех странах Содружества, кроме Казахстана, где они остались без изменений.

Платные услуги в январе текущего года стали дороже в Азербайджане на 3,7%, России – на 8,8%, Казахстане и Украине – на 1%.

В Азербайджане рост цен и тарифов на платные услуги превысил рост цен на товары в целом на 1,4%, в России – на 7,8%.

Финансы. В большинстве стран Содружества к концу января 2005 года ситуация на *валютных рынках* оставалась стабильной. В январе 2005 года по сравнению с декабрем прошлого года в России произошел незначительный рост курса доллара США на 1,2%; в Беларуси, Казахстане, Молдове, Таджикистане и Узбекистане за этот период его рост не превысил 0,5%; в Азербайджане, Туркменистане и Украине - не изменился. В Армении, Грузии и Кыргызстане доллар США продолжал уступать свои позиции по отношению к национальным валютам соответственно на 1,5%, 0,3% и 1,8%.

В январе 2005 года продолжалось укрепление национальных валют к евро. За рассматриваемый период курс евро снизился: в Азербайджане - на 4,4%, Армении - на 5,7%, Беларуси и Казахстане - на 4,1%, Грузии - на 4,5%, Кыргызстане - на 5,6%, Молдове - на 4,0%, России, Таджикистане и Туркменистане - на 3,1%, Украине - на 4,2%.

Заработная плата. В январе 2005 года по сравнению с декабрем предыдущего года практически во всех странах Содружества наблюдается снижение начисленной среднемесячной номинальной заработной платы, незначительный прирост отмечен лишь в Азербайджане (на 0,1%).

В январе 2005 года по сравнению с соответствующим периодом прошлого года наибольшее увеличение уровня номинальной заработной платы отмечено в Беларуси на 39,2%, Украине – на 28,3% и Таджикистане – на 28,1%, наименьшее – в России – на 18,7%.

Уровень реальной заработной платы в странах Содружества

(прирост, в % к соответствующему периоду предыдущего года)

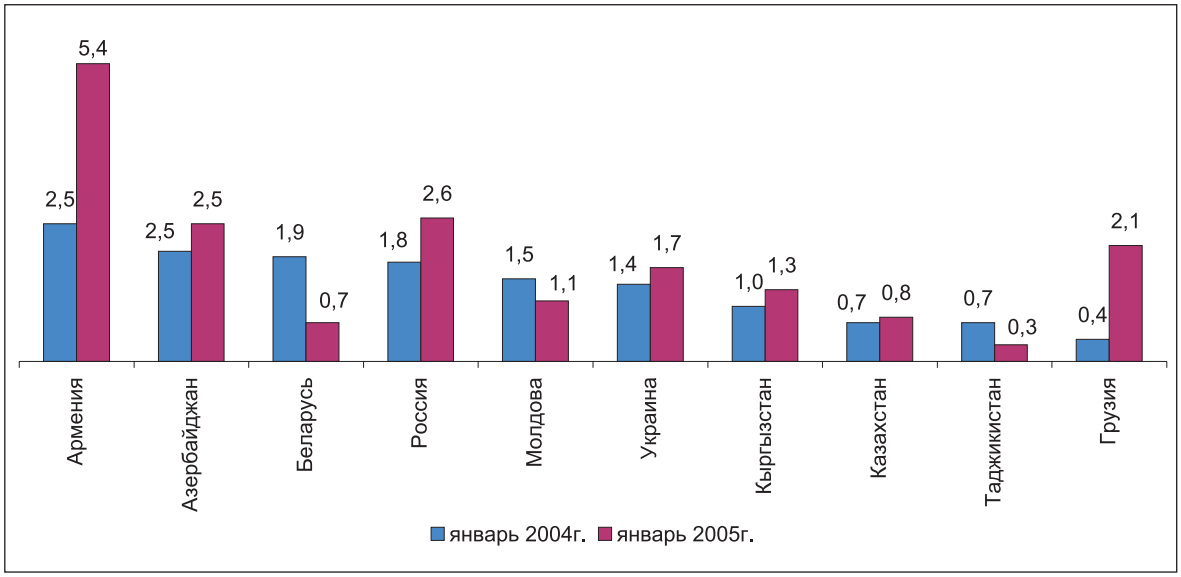

Рынок труда. К началу 2005 года общее число безработных, определяемое по методологии Международной организации труда, то есть включая численность ищущих работу самостоятельно (без обращения в службы занятости) в целом по странам Содружества оценивается в 10 миллионов человек. Численность безработных, официально зарегистрированных в службах занятости, в основном в 3-5 раз ниже общего числа безработных.

На конец января 2005 года в службах занятости стран Содружества числилось более 3,9 миллиона граждан, ищущих работу. Потребность предприятий в рабочей силе (число свободных рабочих мест, заявленных в службы занятости) на конец января составила 1 миллион человек.

Уровень зарегистрированной безработицы в странах Содружества

(на конец января 2004г., в % к экономически активному населению)

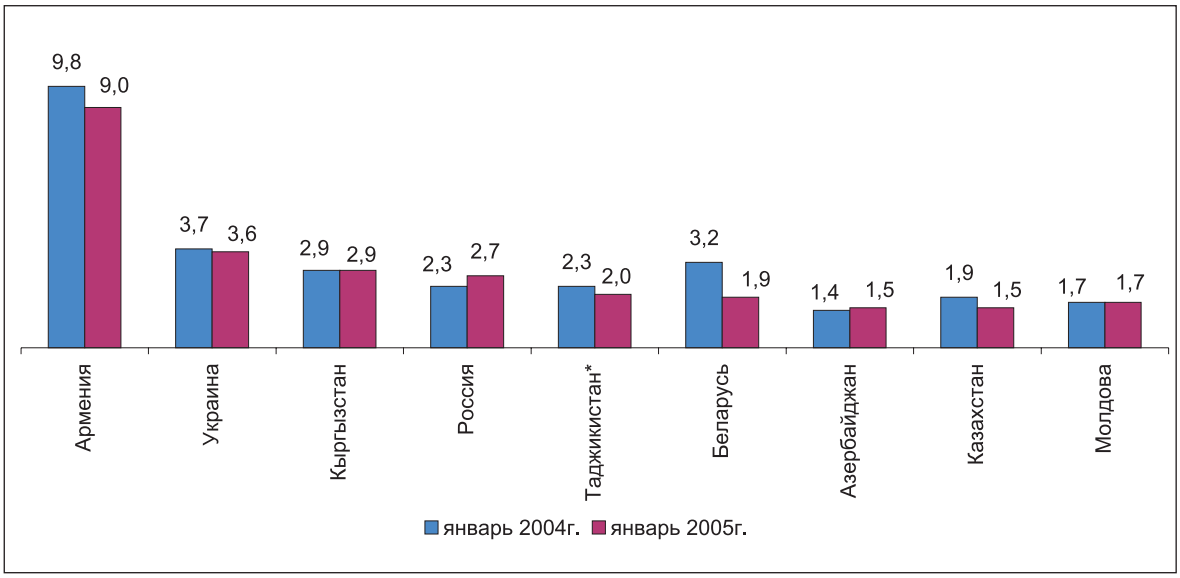

** На конец декабря.*

13.2 ТЕКУЩЕЕ СОСТОЯНИЕ СТРАН ЕС И ЕВРО-ЗОНЫ

Промышленное производство. По предварительным данным Евростата, объем промышленного производства, скорректированный на сезонные колебания, в декабре 2004г. по сравнению с декабрем 2003г. увеличился в Евро-зоне на 1,0% и ЕС-25 на 0,8%. Объем промышленного производства увеличился во всех секторах промышленности, за исключением капитальных товаров и товаров длительного пользования, где отмечено снижение в Евро-зоне на 0,7% и 3,8%, в ЕС-25 на 0,1% и 2,5% соответственно. Наибольшее увеличение объемов производства наблюдалось в секторе энергетических и промежуточных товаров в Евро-зоне на 3,2% и 2,3%, в ЕС-25 на 1,6% и 2,5% соответственно.

Динамика изменений объемов промышленной продукции по секторам в 2004 году

%, по сравнению с соответствующим месяцем предыдущего года

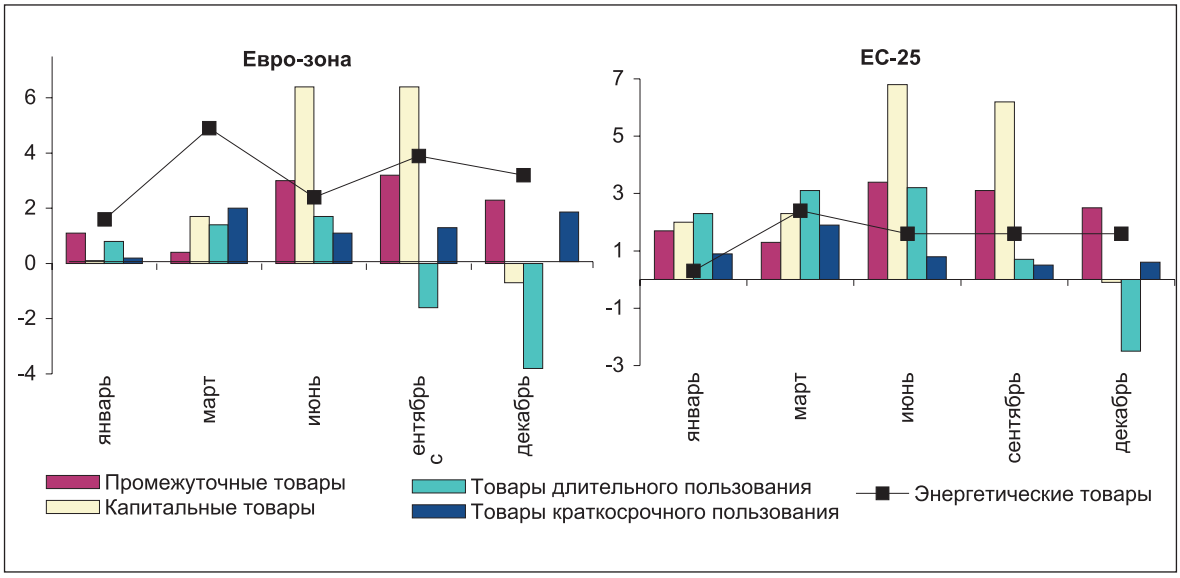

По сравнению с декабрем 2003г., в декабре 2004г., среди европейских стран, предоставивших отчет, наблюдалось увеличение объемов промышленного производства в 15 странах Евро-зоны и ЕС-25, а в 7-ми – снижение. Наибольший прирост отмечен в Финляндии – на 11,9%, Литве – на 10,7%, Люксембурге – на 7,7%, Эстонии – на 5% и Чехии – на 4,5%. Наибольшее снижение объемов промышленного производства зафиксировано в Италии – на 3,1%, Португалии – на 2,7%, Швеции – на 2,6% и Венгрии – на 1,8%.

В декабре 2004г. по сравнению с ноябрем 2004г., среди отчитавшихся европейских стран, наблюдалось наибольшее увеличение объемов производства в Ирландии на 8,3%, Финляндии – на 7,4%, Литве и Люксембурге – по 2,6%, а наибольшее снижение наблюдалось в Венгрии – на 5,0%, Польше – на 2,7%, Швеции - на 2,5% и Словении - на 2,0%.

Розничная торговля. По предварительным данным Евростата, объем розничного товарооборота в декабре 2004г. по сравнению с аналогичным месяцем 2003г. увеличился в Евро-зоне на 0,3%, в ЕС-25 на - 1,6%. Увеличение объемов розничной торговли за этот период наблюдался по всем товарным группам ЕС-25 и Евро-зоны, за исключением торговли непродовольственными товарами в Евро-зоне, где отмечено снижение на 0,1%. Наибольшее увеличение объемов розничного товарооборота в ЕС-25 зарегистрировано в торговле продукции легкой промышленности на 2,9%, хозяйственными товарами на 2,2%. В Евро-зоне наибольший объем розничного товарооборота составила торговля хозяйственными товарами – на 0,8%.

Динамика изменений объема розничной торговли в 2004 году

% изменение по сравнению с соответствующим месяцем предыдущего года

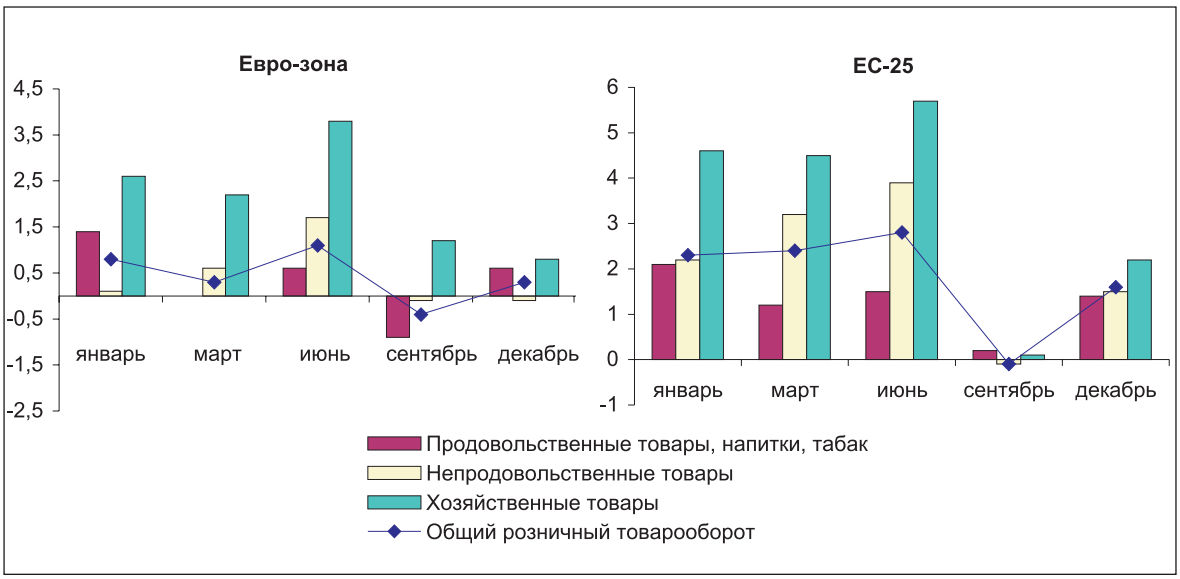

В декабре 2004г. по сравнению с аналогичным месяцем 2003 года, наибольший прирост объемов розничной торговли зарегистрирован в Эстонии – на 11,9%, Латвии – на 10,6% и Дании – на 9,4% и Литве – на 7,4%. Снижение объемов розничной торговли наблюдалось в Люксембурге – на 3,7%, Германии– на 2,7% и Италии – на 1,5%.

В декабре 2004г. по сравнению с предыдущим месяцем, среди отчитавшихся стран Евро-зоны и ЕС-25 наибольшее снижение объемов розничной торговли наблюдалось в Люксембурге – на 1,9%, Дании – на 1,6% и Швеции – на 1,4%. Увеличение объемов розничной торговли зарегистрировано в Португалии – на 1,8%, Польше – на 1,6% и Эстонии – на 1,5%.

Внешняя торговля. По предварительным данным Евростата, профицит торгового баланса в Еврозоне с остальным миром в декабре 2004г. составил 5,7 млрд. евро, тогда как в декабре 2003г. составлял 6,4 млрд. евро. Данные о внешнеторговом балансе за ноябрь 2004г. были уточнены и профицит составил 2,7 млрд. евро (в ноябре 2003г. – профицит в 5,2 млрд. евро).

По оценке, в декабре 2004г. дефицит внешнеторгового баланса ЕС-25 сложился в 1,2 млрд. евро, тогда как в декабре 2003г. составлял 1,9 млрд. евро. По уточненным данным о внешнеторговом балансе за ноябрь 2004г., дефицит торгового баланса составил 8,5 млрд. евро, а в соответствующем периоде 2003г. – 5,9 млрд. евро.

В январе-ноябре 2004г. по сравнению с аналогичным периодом прошлого года, объемы торговли с основными партнерами в ЕС-25 возросли, за исключением снижения импорта из США (на 1%). Наибольший прирост объемов импорта зарегистрирован из Китая (на 21%), России, Южной Кореи и Турции (по 18%), а объемов экспорта –в Турцию (на 30%), Россию (на 22%) и Китай (на 17%).

Среди стран ЕС-25 наибольший объем профицита торгового баланса сложился в Германии (146,4 млрд. евро), Ирландии (32,7 млрд. евро) и Нидерландах (29,2 млрд. евро), а наибольший объем дефицита торгового баланса зафиксирован в Великобритании (87,9 млрд. евро) и Испании (52,4 млрд. евро).

Цены

Инфляция. По предварительным данным Евростата, в Евро-зоне годовой прирост инфляции снизился с 2,4% в декабре 2004г. до 1,9% в январе 2005г., в ЕС-25 с 2,4% до 2,0%, ЕС-15 с 2,2% до 1,8% соответственно.

Динамика изменения уровня цен на товары и услуги в 2004г. и в январе 2005г.

% изменение по сравнению с соответствующим месяцем предыдущего года

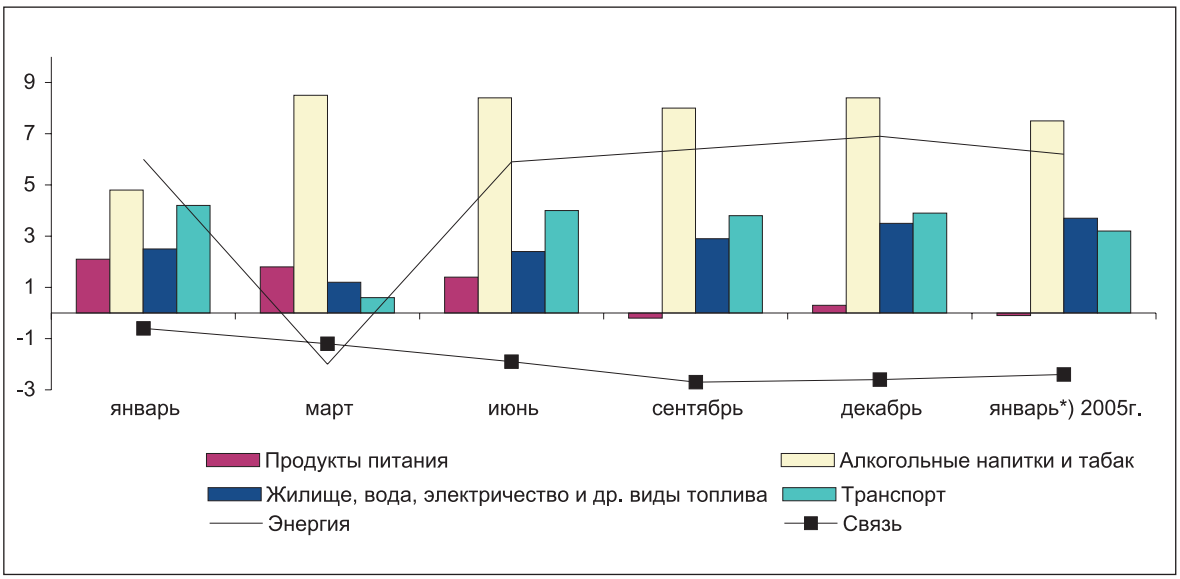

*) *Предварительные данные.*

По имеющимся данным, годовой прирост инфляции в ЕЕА (страны Европейского экономического пространства) снизился с 2,2% в декабре 2004г. до 2,0% в январе 2005г.

По сравнению с аналогичным месяцем предыдущего года, в январе 2005г., прирост уровня цен наблюдался во всех европейских стран, предоставивших отчет, за исключением Финляндии, где отмечено снижение на 0,2%. Наибольший прирост уровня цен зафиксирован в Латвии (на 6,7%), Эстонии и Греции (по 4,2%), а наименьший – в Дании (на 0,8%) и Швеции (на 0,5%).

Цены производителей промышленной продукции. По предварительным данным Евростата, цены производителей промышленной продукции в январе 2005г. по сравнению с соответствующим месяцем 2004 года в Евро-зоне и ЕС-25 увеличились на 3,9% и 4,6% соответственно.

Прирост цен зарегистрирован во всех секторах промышленности. Наибольшее увеличение цен в январе 2005г. по сравнению с аналогичным месяцем предыдущего года зарегистрировано в секторе энергетических товаров в ЕС-25 на10,5% и Евро-зоне на 8,0%, на промежуточные товары на 5,6% и 5,5% соответственно. Наименьшее увеличение – в секторе товаров длительного пользования в ЕС-25 на 1,0% и Евро-зоне на 1,3%.

Динамика изменений цен производителей промышленной продукции по секторам в 2004 году и январе 2005г.

%, по сравнению с соответствующим месяцем предыдущего года

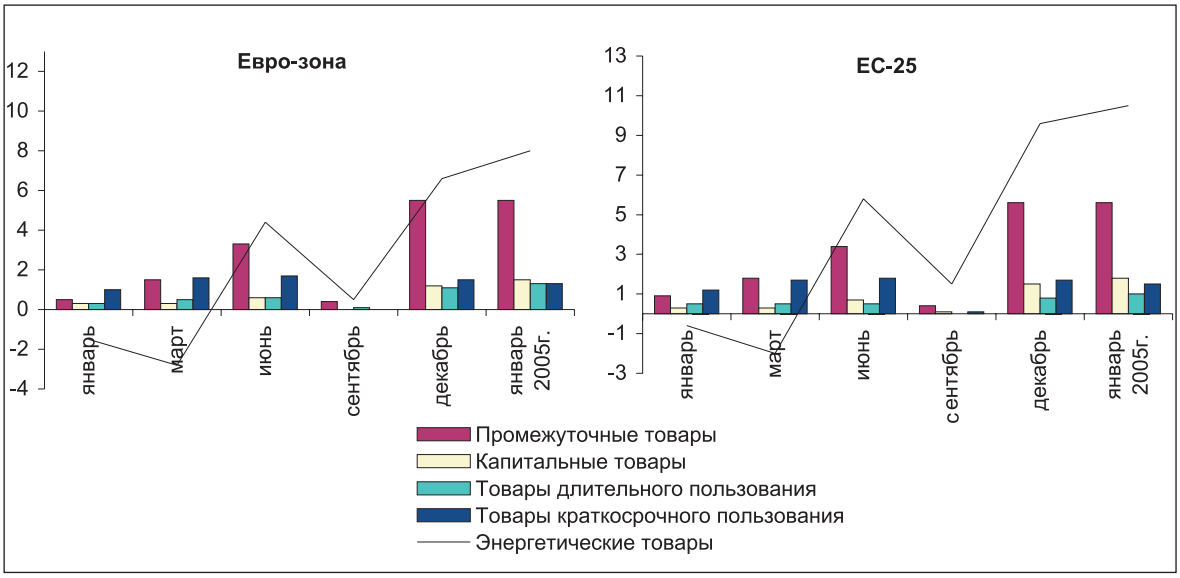

В январе 2005г. по сравнению с предыдущим месяцем во всех странах ЕС-25, предоставивших отчет зарегистрирован прирост цен производителей промышленной продукции, за исключением Словакии и Ирландии, где отмечено снижение цен на 0,2% и 0,1% соответственно. Наибольшее увеличение цен зафиксировано в Литве и Нидерландах (по 1,5%), Германии и Швеции (по 0,8%).

В большинстве отчитавшихся стран ЕС-25, в январе 2005г. по сравнению с аналогичным периодом 2003г. зарегистрировано увеличение цен производителей промышленной продукции во всех странах, за исключением Финляндии, где отмечено снижение цен на 0,6%. Наибольший прирост уровня цен производителей промышленной продукции зафиксирован в Люксембурге – на 12,2%, на Кипре (на 8,0%), Великобритании (на 7,5%) и Чехии (на 7,1%), а наименьший в Ирландии – на 1,0%.

Уровень безработицы. По данным Евростата, общий уровень безработицы в январе 2005г. по сравнению с декабрем 2004г. в Евро-зоне и в ЕС-25 составил по 8,8%, в ЕС-15 - 8,0%.

В январе 2005г. самый низкий уровень безработицы зарегистрирован в Ирландии - 4,3%, Люксембурге (4,4%) и Австрии (4,5%). Среди стран ЕС-25 самый высокий уровень безработицы отмечен в Польше (18,2%) и Словакии (16,5%).

За последние 12 месяцев (с января 2004г.) рост уровня безработицы отмечен в Чехии (с 6,9% до 7,4%), Венгрии (с 5,8% до 6,2%) и Португалии (с 5,5% до 6,3%), а наибольшее снижение – в Литве (с 11,4% до 8,0%), Эстонии (с 10,7% до 9,2%) и Польше (с 18,5% до 17,3%). По сравнению с январем 2004г., в январе 2005г. уровень безработицы среди мужчин остался неизменным и составил 7,5% в Евро-зоне ЕС-15 7,1% соответственно, а в ЕС-25 снизился с 8,1% до 7,9%. Среди женщин уровень безработицы снизился в Евро-зоне с 10,6% до 10,4%, в ЕС-25 - с 10,3% до 10,0% и ЕС-15 - с 9,3% до 9,1% соответственно.

Уровень безработных в возрасте до 25 лет на территории ЕС-25 колеблется с амплитудой от 8,0% в Ирландии до 37,7% в Польше. В январе 2005г. среди молодежи безработица увеличилась по сравнению с соответствующим периодом прошлого года в Евро-зоне с 17,9% до 18,3% и в ЕС-15 – с 16,4% до 17,0% соответственно. В ЕС-25 безработица среди молодежи осталась неизменной на уровне января прошлого года и составила 18,7%.

По предварительным данным Евростата, в январе 2005г. 12,7 млн. мужчин и женщин были безработными в Евро-зоне и 19,0 млн. в ЕС-25. Эти данные скорректированы с учетом критериев МОТ (Международная Организация Труда).

13.3 КОНЪЮНКТУРА МИРОВОГО РЫНКА ОТДЕЛЬНЫХ ТОВАРОВ В ФЕВРАЛЕ 2005г.

Энергетические товары. По данным World Bank, в феврале 2005г. по сравнению с январем 2005г., наблюдалась тенденция увеличения цен на все основные энергетические товары, кроме угля из Австралии и природного газа из США, где отмечено снижение цен на 5,7% и 0,1% соответственно.

По сравнению с предыдущим месяцем, в феврале 2005г. был зарегистрирован рост цен на все виды марок нефти: нефть марки Dubai на 8,3%, марки Brent увеличилась – на 2,9%и марки WTI (Западный штат Техас) - на 2,4% соответственно. Цена на сырую **нефть,** средний Спот выросла на 4,3%.

Динамика мировых цен на нефть в 2004г. и феврале 2005г.

(доллар\баррель)

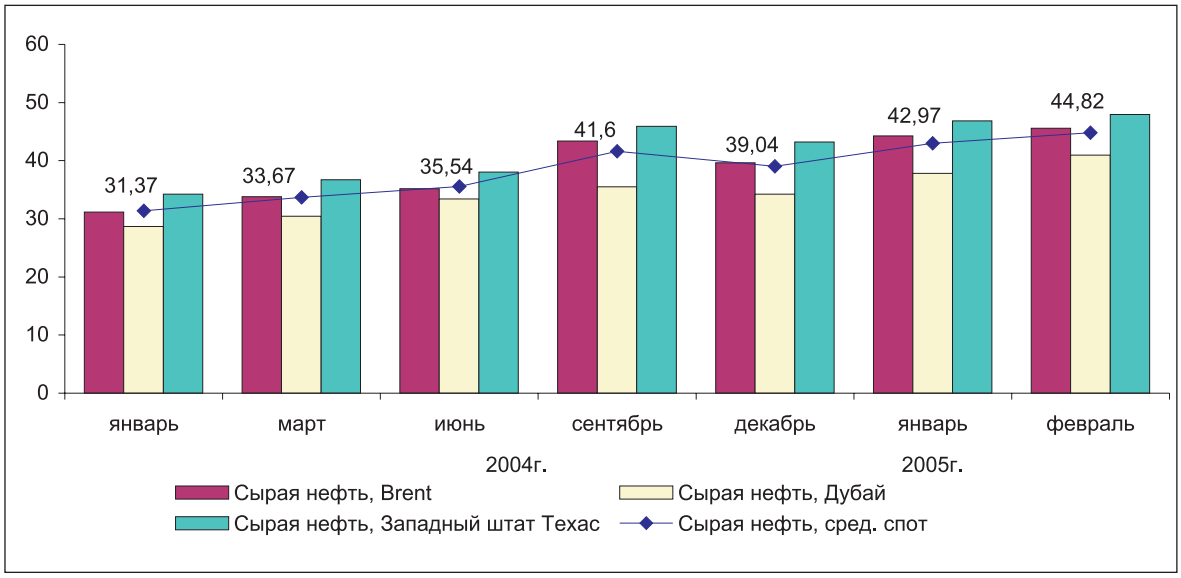

Металлы. В феврале 2005г. по сравнению с январем т.г., на мировом рынке металлов наблюдалось увеличение цен. Так, наибольший рост цен зарегистрирован на такие виды металлов, как цинк (на 6,4%), никель (на 5,8%) и олово (на 4,6%), наименьший – алюминий (на 2,7%), медь и свинец (по 2,6%). На рынке драгоценных металлов наблюдалось снижение цен на золото на 0,1%, а на серебро напротив рост - на 6,3%. Цены же на все виды стали, стали в брусках, а также цены на железную руду остались неизменными на уровне января 2005г.

Мировые цены на металлы и стали в 2004г. и феврале 2005г.

(доллар/тонна)

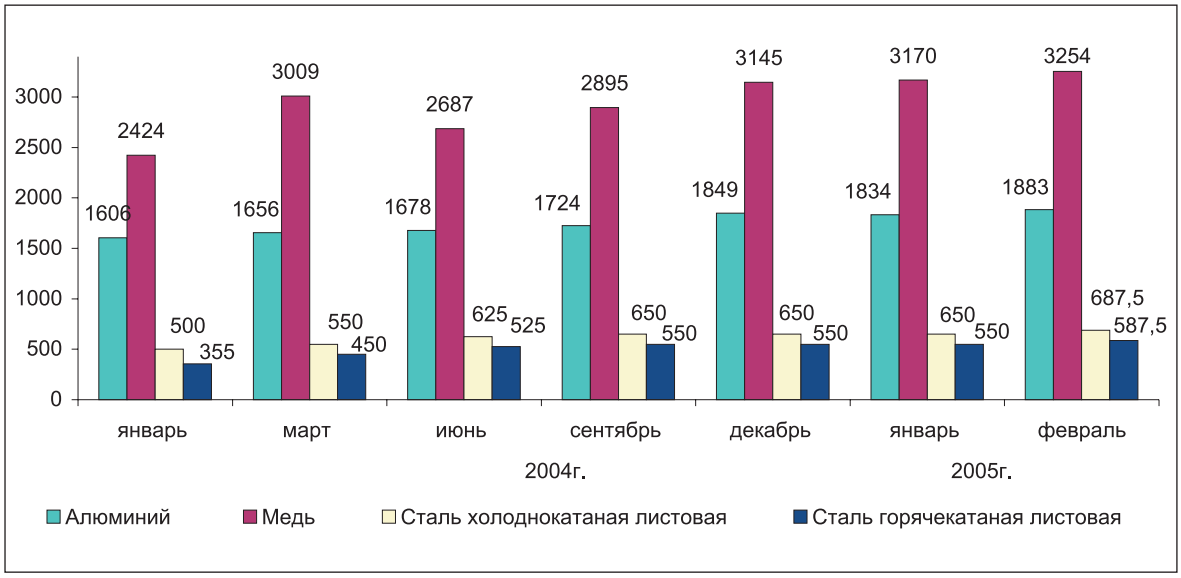

Сельскохозяйственные и продовольственные товары. По сравнению с предыдущим месяцем, в феврале 2005г., отмечено снижение цен на все виды злаковых, за исключением риса Тайского, где зарегистрировано увеличение цен на 1,0%. Так, снизилась цены на пшеницу из Канады – на 0,8%, пшеницу SRW из США - на 0,6%, пшеницу HRW из США на 1,6% и кукурузу - на 2,3%. Также, наблюдалось снижение цены на чай (среднее значение 3 аукционов) - на 2,1%.

В феврале 2005г. по сравнению с предыдущим месяцем, зарегистрирован рост цен на сахар на мировом рынке и внутреннем рынке Европы на 4,4% и 0,5% соответственно, а цена на сахар на внутреннем рынке США напротив снизилась – на 1,3%.

Цены на рыбу, баранину и говядину увеличились соответственно на 2,0% 0,5% и 1,8%.

Динамика мировых цен на пшеницу в 2004г. и феврале 2005г.

(доллар\ тонна)

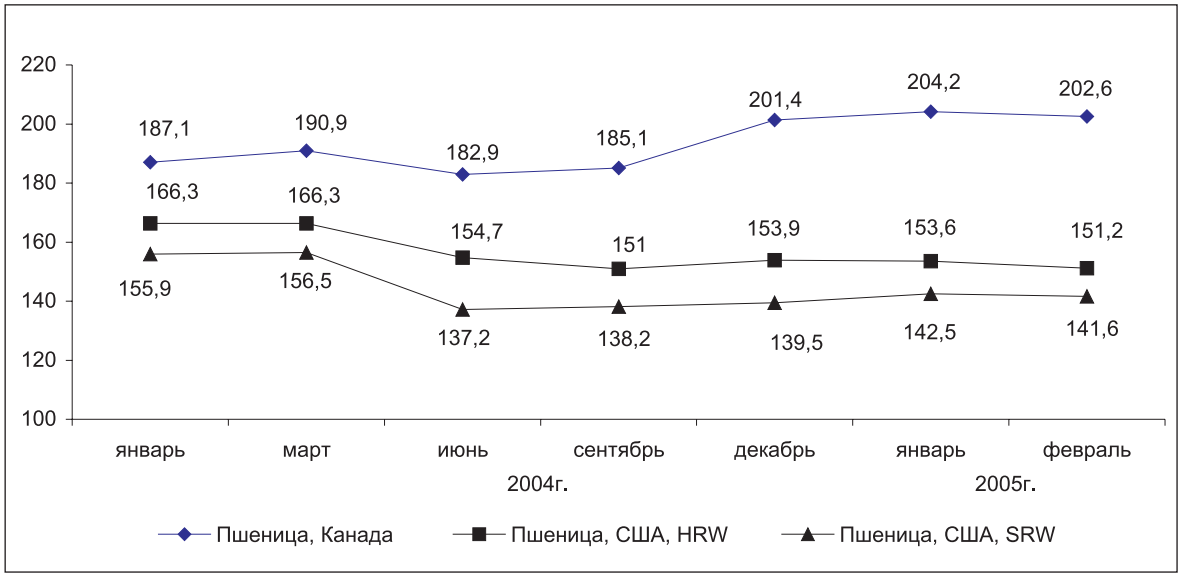

Сырьё и удобрения. В феврале 2005г. по сравнению с январем т.г. отмечено снижение цен на древесину (лесоматериал) из Камеруна на 0,8% и на древесину (бревно) из Малайзии на 0,2%. Рост цен было отмечено на все виды каучука и шерсти, а также хлопка A Index. Цена на диаммониум фосфат снизилась на 0,6%. На горный фосфат, хлорид калия и тройной суперфосфат цены оставалась неизменными на уровне января т.г.

Мировые цены на сырье в 2004г. и феврале 2005г.

(цент/кг)

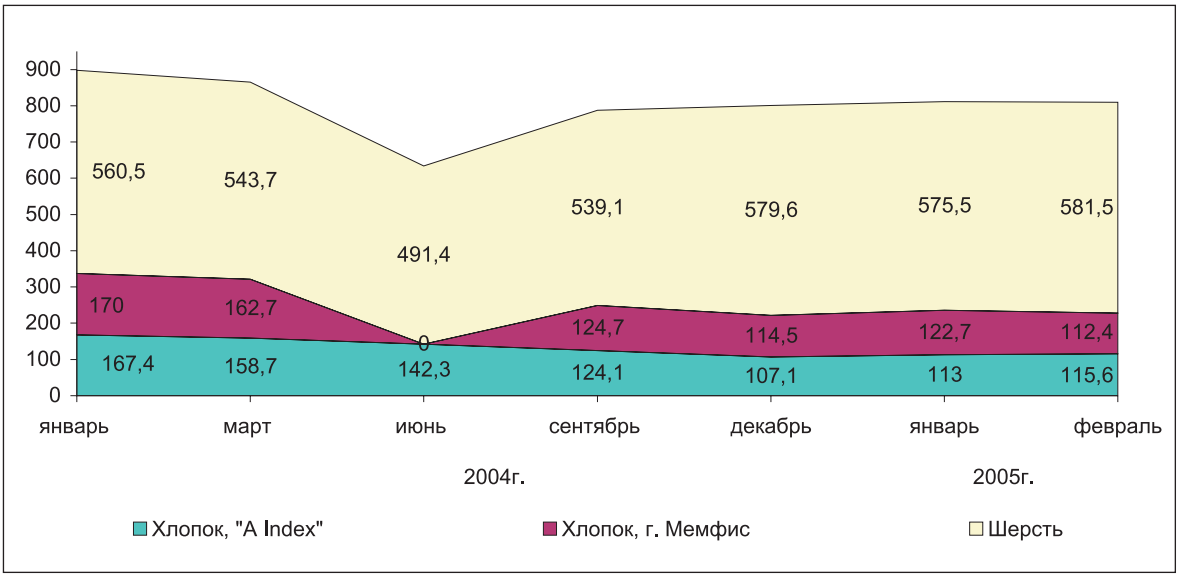

Председатель Агентства Республики Казахстан по статистике **К.Абдиев**

/Агентство Республики Казахстан по статистике/
Алматы; 2005

Социально-экономическое развитие Республики Казахстан за январь-февраль 2005 года

Ответственные лица за содержание разделов Доклада

Наименование раздела доклада	Ф.И.О., должность ответственного	Телефон
Краткие итоги социально-экономического развития РК Основные социально-экономические индикаторы Социально-экономическое положение регионов Конъюнктурные обследования Тенденции развития мировой экономики	Камбарова Халида Мурдуновна, директор Департамента анализа и публикации статистической информации	тел.61-22-43
Валовой внутренний продукт Платежный баланс Финансовая система Мониторинг малого бизнеса	Каирова Даметкен Каримовна, директор Департамента национального счетоводства	тел. 61-32-13
Промышленность Сельское хозяйство Инвестиции Строительство	Каримова Загира Ахатовна, директор Департамента статистики производства	тел.61-57-01
Транспорт и связь Внешняя торговля Торговля и прочие услуги Товарные рынки	Епбаева Айгуль Тохтархановна, директор Департамента статистики сферы услуг	тел. 61-25-16
Денежные доходы населения Демографическая ситуация Заболеваемость населения Преступность	Евстафьев Вячеслав Евгеньевич, директор Департамента социальной и демографической статистики Мусабек Ерболат Ныгыманулы, зам.директора Департамента социальной и демографической статистики	тел.61-63-08
Цены Рынок труда Оплата труда	Кривко Нина Ивановна, директор Департамента цен и труда	тел. 42-25-28
Техническое оформление и дизайн	Набиев Арман Сабитович, начальник отдела подготовки публикаций ТОО "Казстатинформ"	тел. 61-33-90